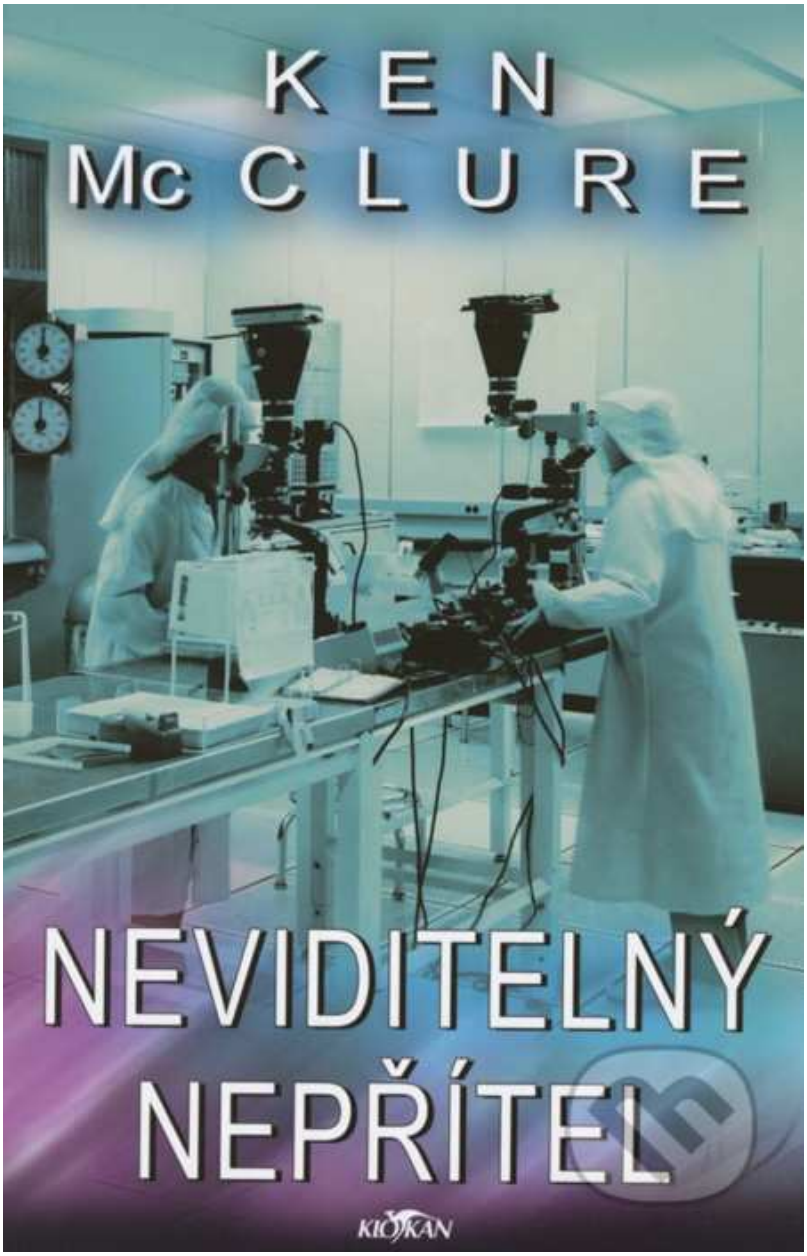

KEN
McCLURE
NEVIDITELNÝ
NEPŘÍTEL
KLOKAN

Ken McClure

Neviditelný nepřítel

KLOKAN

Copyright © Ken McClure, 2002
Translation © Libuše Chocholová, 2008
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Z anglického originálu The Lazarus Strain
přeložila Libuše Chocholová
Redakční úprava Alena Zatloukalová
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2008
shop@alpress.cz
Tisk a knihařské zpracování Centa, spol. s r.o., Vídeňská 113, Brno
Vydání první

ISBN 97880-7362-563-4

A tak oblékám svou nahou podlost všední veteší
ze svatých Písem kradenou; a zdám se
světcem tam, kde arciďáblem jsem.

WILLIAM SHAKESPEARE
RICHARD III. (v překladu J. V. SLÁDKA)

Úvod

V roce 1918 zemřelo na nemoc, která obešla zeměkouli, na čtyřicet milionů lidí – tedy víc, než zemřelo v samotné světové válce, a víc než jich zemřelo při morové epidemii, která řádila v Evropě ve 14. století. Ti lidé umírali na mimořádně virulentní formu zánětu plic, při které se jejich plíce zaplavily krví a hlenem tak, že nebyli schopni dýchat a doslova se utopili ve vlastních sekretech. Ve Spojených státech postihla tato choroba takové množství lidí – celou čtvrtinu populace – že se v některých oblastech nedostávaly rakve a chyběli hrobníci. Vypukla taková panika, že se mezi některými městy nesmělo cestovat bez úředního povolení. Samotná epidemie snížila průměrný věk dožití v USA o celých deset let. Tou nemocí byla chřipka.

Mám maličkého ptáčka,
jmenuje se Tipka.
Otevřel jsem okno
a vletěla sem chřipka.

DĚTSKÁ ŘÍKÁNKA Z TÉ DOBY

Odhaduje se, že v letech 1918-1919 byla touto pandemií postižena pětina světové populace. Na jejím rozšíření se podíleli vojáci, kteří se vraceli z války v Evropě. Polovina ze všech válečných obětí zemřela na chřipku spíš než na válečná zranění.

Velkou chřipkovou pandemii dnes už pamatuje jen hrstka lidí. Ale samotná choroba je známa jako obyčejné nachlazení. Lidé ty dvě nemoci vlastně často zaměňují – hlavně ti, kteří se potřebují omluvit ze zaměstnání – chřipka zní přece jen o něco závažněji než nachlazení.

Chřipky, které propukají každou zimu, se nepovažují za smrtelné onemocnění – snad jedině u velmi oslabených nebo starých osob – ale stále ještě v sobě nesou nebezpečí, že způsobí podobnou pohromu jako před téměř sto lety. Chřipkový virus je mistr převleků, neustále mění strukturu svého proteinového obalu a zahrává si s lidským

imunitním systémem jako pohyblivý terč. Tyto téměř každoroční proměny vedou k tomu, že v některých letech je virus více virulentní než v jiných – roky 1957 a 1968 byly mimořádně „špatné“, i když s řáděním kmene z r. 1918 se nedají srovnávat.

V poslední době se vědcům naskytla možnost studovat a rekonstruovat pandemický kmen, získaný z biologického materiálu zachovaných tkání amerických vojáků, kteří na chřipku zemřeli po návratu z 1. světové války. Některé kruhy tuto činnost zpochybňují. Ačkoli dotyční vědci prohlašují, že tento výzkum přispěje k lepšímu poznání viru, odpůrci namítají, že vytvořit příšeru jen proto, abychom jí porozuměli, je krajně nezodpovědné.

Probíhají také diskuse o stupni ochrany požadovaném při pokusech s tak nebezpečným virem a rozhodnutí některých činitelů, že požadavek na ochranu pracovníků má být snížen z BL-4 (úplné krytí těla ochranným oděvem včetně kápě) na BL-3 (které vyžaduje jen poloviční ochranu), vzbuzuje určité rozpaky. Argument proti omezení je prostý: kdyby laboratorní pracovník přišel s chorobou do styku a vynesl ji ven z laboratoře, je chřipka tak nakažlivá, že by se začala šířit jako požár. A jestliže i dopravní systémy, jaké byly v roce 1918, dovolily viru, aby pronikl do všech koutů zeměkoule, oč rychleji a snáze by se mohl rozšířit v 21. století? Jakmile by byl džin venku z láhve, musela by nutně následovat globální katastrofa.

Existence chřipkového kmene z roku 1918 – i kdyby byl omezen jen na zabezpečení v laboratořích – vnáší však do rovnice i faktor teroristické hrozby. Pandemická chřipka by byla strašlivou zbraní v rukou těch, jejichž motivem je destrukce západní společnosti. Chřipková pandemie by mohla narušit funkci celého civilizovaného světa.

Tak jako je tomu u všech virových onemocnění, lepší než léčba je prevence. Antivirové léky jsou stále v plenkách a zdaleka nedosahují takového efektu jako antibiotika proti bakteriím. Antibiotika na viry nepůsobí – i přes všechny mylné domněnky v tomto smyslu. Při virových onemocněních se často antibiotika předepisují, což vede k názoru, že mají bojovat s virem. Ale není tomu tak. Antibiotika jsou podávána jako prevence proti sekundárním bakteriálním infekcím, např. proti bronchitidě nebo streptokokovým krčním zánětům. Pokud

jde o boj s virovým onemocněním, pak jedinou zbraní proti nim je šetrná péče a protilátky vytvořené v imunitním systému pacienta.

Z toho plyne, že prevence pomocí očkování – pokud je možná – je nejlepším prostředkem, jak se bránit proti virovým onemocněním. Očkováním se podařilo vymýtit některé smrtelné nemoci minulosti. To se týká neštovic a také dětská obrna přestala být hrozbou, jakou kdysi byla. Avšak virus chřipky je se svým proměnlivým proteinovým obalem pro imunology zcela zvláštním problémem. Vakcína, která byla účinná proti loňské chřipce, se může proti letošní variantě ukázat jako bezcenná. Proto musí lékařské instituce každoročně činit rozhodnutí, který kmen viru má být příští zimu pro vakcínu použit. Je to vědecká otázka správných rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že výroba protichřipkové vakcíny trvá značnou dobu, musí se toto rozhodnutí učinit už začátkem každého roku. Zvolené kmeny viru (obvykle tři) se musí nechat růst v oplozených slepičích vajíčkách – musí jich být okolo 90 milionů – v průběhu několika měsíců. Pak se zpracují a plní se do injekčních ampulí určených pro imunizaci 12 až 30 milionů lidí. Asi tak týden po očkování už jsou B-buňky a T-buňky v lidském imunitním systému připraveny pustit se do boje s chřipkovým virem – pokud ovšem vědci zvolili ten pravý.

Výsledky studia virového kmene z roku 1918 ukázaly ještě další věc. Ilustrovaly, jak nepatrné genetické rozdíly existují mezi tímto virem a virem ptačí chřipky, která v posledních letech způsobila pohromu v ptačí populaci jihovýchodní Asie. Dokonce se objevily úvahy, že sám virus z roku 1918 povstal z nějaké mutace viru ptačí chřipky, a to mu umožnilo překročit bariéru druhu. Malou útěchu poskytuje další výzkum, který ukazuje, že k překročení druhové bariéry, která by zabránila ptačímu typu přejít na lidského jedince, chybí ve skutečnosti velice málo. Případy ptačí chřipky už byly ostatně zaznamenány i v lidské populaci. Rada vědců se teď domnívá, že pandemický chřipkový kmen se nevyhnutelně znovu objeví; jde spíše o otázku kdy, než zda. Naléhají, aby se za těchto okolností věnovalo mimořádné úsilí tvorbě účinné vakcíny.

V řadě názorů na povahu chřipkového viru se sice badatelé rozcházejí, všichni však se shodují v tom, že na řešení je málo času.

Účinná očkovací látka je jedinou možnou obranou proti hrozbě další pandemie – ať už vznikne přirozenou mutací lidského kmene, genetickými variacemi ptačího kmene nebo ze zločinných pohnutek. Musí však být dostatek vůle i prostředků. Výroba očkovací látky proti chřipce je nákladný a riskantní podnik a počet farmaceutických společností, které by byly ochotny se jí ujmout, výrazně klesá. Komerční rizika jsou značná a vyhovět obrovskému počtu různých regulací je velice náročné. Nikdo nemůže zaručit, že rekonstrukce „kmene 1918“ speciálně kvůli produkci vakcíny zaručí ochranu proti té či oné variantě viru, která se nakonec objeví.

Navíc není výjimkou, že se během dlouhého složitého výrobního procesu vývoje očkovací látky mohou vyskytnout určité výrobní problémy. Jestliže se nepodaří rychle je odstranit, není většinou dostatek času ani prostředků nastartovat novou výrobu a farmaceutická společnost se musí smířit s obrovskou, nenahraditelnou ztrátou.

V říjnu roku 2004 postihl Chiron, jednoho z nejvýznačnějších dodavatelů vakcíny se sídlem v Liverpoolu, problém s bakteriální kontaminací vakcíny, kterou připravoval pro následující zimu. I přes největší úsilí se společnosti nepodařilo ji odstranit a britské úřady jí odebraly licenci. Čtyřicet milionů dávek muselo být bez náhrady zničeno.

Vzhledem k tomu, že Chiron byl jedním z pouhých dvou výrobců vakcíny, které měly s Úřadem pro potraviny a léky USA kontrakt na dodávku vakcíny na americký trh, měly Spojené státy v zimě 2004-2005 veliký nedostatek očkovací látky proti chřipce, což se projevilo i na volebních výsledcích. Senátor John Kerry tehdy obvinil prezidenta George W. Bushe, že nedokázal uchránit americké občany před ohrožením. Ironií bylo, že britská vláda udělila licenci šesti společnostem, takže ve Velké Británii se nedostatek nijak výrazně neprojevil.

Na základě všech těchto problémů vznikl smyšlený příběh románu *Zákeřný kmen.*

Kapitola první

Norfolk,
Anglie,
říjen 2004

„Poslouchej, ten bukovej živej plot byla ta největší pitomost, co jsem kdy udělal," prohlásil David Elwood mezi dveřmi do kuchyně, zatímco skopával z nohou gumové holínky. „Trávím snad polovinu života tím, že z něj sbírám listí. Jako kdyby byl podzim každej měsíc v roce."

„Já vím, zlato," odpověděla mu jeho žena Mary, která už to od něj slyšela nejmíň stokrát. „Tak se hezky posaď, přečti si noviny a já zatím připravím k obědu nějaký dobrý obložený chleby. Chceš radši se sýrem nebo se slaninou?"

„Radši se slaninou, prosím tě. Měli jsme vysadit konifery jako každej rozumnej člověk… Ale kdepak, ten chytrák zahradní architekt mě ujišťoval, že na bukovým plotě listí zůstává… že prej na něm bude celou zimu nádherně zářit jako zlato. Ale to už neřek', že se v tom nádherným zlatým listí budu od října až do května brodit po kolena."

Mary se usmála a David se šoural do obýváku. Ona takový živý plot milovala; vlastně milovala všechno okolo toho norfolského domku, kam se před šesti lety nastěhovali, když šel David do penze. Věděla, že i když bručí, taky se mu tady líbí. Zahrada ho zaměstnávala, a to je dobře, aspoň nemyslí na to, že jinak nemá do čeho píchnout. Ať si stěžuje, jak chce – a to dělá pořád – péče o zahradu a dům mu aspoň poskytuje životní náplň a to je hlavní. Jinak nemá jako docent elektrotechniky v důchodu žádné zájmy a koníčky. Ona má své knížky nebo pletení, ale David, když skončí v říjnu bowlingová sezona, nemá nic. „Dáš si kafe, nebo čaj?" zavolala na něj.

„Čaj prosím," zazněla odpověď.

Mary položila na gril šest plátků slaniny a nařídila jej na nejvyšší teplotu, pak rozkrojila tři rohlíky – dva pro Davida a jeden pro sebe. Držela dietu, ale když v neděli měla volit mezi grilovanou slaninou a

hubeným taveným sýrem, šla dieta stranou. Namazala rohlíky máslem, dala vařit vodu a do konvice vložila dva sáčky s čajem. Zatímco čekala, až se voda začne vařit, dívala se oknem na zahradu. Zachvěla se, když přes slunce přelétl tmavý mrak a otevřeným oknem zavanul studený vítr. Právě se chystala okno zavřít, když jí výhled zastínila jakási temná figura, která se před oknem pohybovala. Najednou ji za paži popadla neuvěřitelně silná ruka s černými chlupy, až hlasitě vykřikla bolestí a leknutím.

Její výkřik utlumila vzápětí druhá ruka, která ji chytla zezadu za krk a smýkla jí hlavou na odkapávač nádobí. Byla tou prudkostí ohromená, ale neomdlela – dokonce si uvědomila, že slanina na grilu začíná prskat – a jenom se pomalu sesunula na podlahu. Při tom pádu ztratila brýle, a tak jen mlhavě viděla černou postavu, která teď už celá pronikla do kuchyně, bušila do ní pěstmi a pronikavě křičela.

„Davide!“ podařilo se jí vykřiknout, ale to už na ni dopadaly další rány a najednou uviděla, že ji to zvíře chce napadnout zuby: velikými žlutými a špičatými zuby. Stočila se do fetální polohy, stále se pokoušela volat na manžela, ale krk se jí hrůzou úplně stáhl.

Najednou jako by o ni ten tvor ztratil zájem a obrátil se pryč. Teď ho úplně fascinovala prskající slanina. Mary opatrně zatápala po podlaze a našla brýle. Náhle zjistila, že má v kuchyni velkou opici. „Davide!“ křičela teď naplno. Opice ji ignorovala; pokoušela se sáhnout prackou pod gril.

„Co se to proboha…“ vykřikl David Elwood, když otevřel dveře do kuchyně a spatřil na zemi svou krvácející ženu a vřeštící opici, která si spálila ruku o gril. „Jedeš odsud!“ zařval. Zvíře rozrušené bolestí v poraněné pacce začalo pobíhat po kuchyni a shazovalo hrnce a pánve. David začal bezvýsledně mávat rukama, aby ji vyhnal, ale opice mu snadno unikala a nakonec vyskočila nahoru na polici a cenila na něj zuby.

„Dej si pozor!“ volala na něj Mary. „Je nebezpečná!“

„Zmiz odsud, Mary,“ řekl David tiše a opatrně postupoval mezi zvíře a svoji ženu. „Jdi vedle a zavolej policii…“

Mary pomalu lezla po podlaze a sáhla po klice u dveří právě v okamžiku, kdy zvíře skočilo dolů a zakouslo se Davidovi do ramene.

Oba spadli na podlahu, opice vřeštěla, David skučel bolestí a nesouvisle jí nadával. Oba se v klubku kouleli po podlaze v nerozeznatelné změti rukou, nohou a krve.

Mary nevolala policii. Namísto toho popadla za stojanem v hale deštník a utíkala zpátky, aby pomohla manželovi. Zastavila se na okamžik, aby otevřela dokořán kuchyňské okno, a pak začala zvíře mlátit držadlem deštníku, který držela za špičku v ruce. „Jedeš pryč!“ řvala. „Koukej vypadnout z našeho domu! Slyšíš mě? Koukej vypadnout, ty ohavná potvoro! Zmiz odsud!“

Zvíře se přestalo zajímat o Davida a otočilo se na Mary. Ta ho praštila deštníkem přes obličej, až spadlo na zem. Potom radši vyskočilo na odkapávač a odtamtud otevřeným oknem ven. Prchalo s hlasitým vřeštěním po všech čtyřech přes trávník a zmizelo v křoví.

Mary poklekla k Davidovi, aby se přesvědčila, co se mu stalo. Silně krvácel z pokousaného ramene a také z četných škrábanců v obličeji. „Ježíši, ty ale vypadáš, zlato,“ řekla a na moment ho objala. „Pojď, trochu ti to omyju.“

„Zavolala jsi na policii?“ zeptal se David.

„Na to jsem neměla čas,“ odpověděla.

David se na ni přihlouple zadíval a usmál se. „To je pravda, miláčku,“ přiznal a stiskl jí ruku. „Počítám, že bysme se měli umejt oba. Kdo že to tvrdil, že v Norfolku se nic neděje?“

„Myslím, že ty,“ odsekla mu žena a prozradila tím, jak je uvnitř předrážděná. „Zavolám jim hned.“

Mary vstala, ale ještě jednou se podívala na Davidovo poranění. „To tvoje rameno bude potřebovat odborný ošetření a protitetanovku. Ani jeden z nás teď nemůže řídit. Řeknu jim, aby poslali i sanitku.“

Když Mary řekla policii o opici, ozvalo se podle očekávání: „Cože?“

„Nějaká opice, taková veliká. Vlezla dovnitř kuchyňským oknem, zrovna když jsem chystala oběd.“

„Jistěže, madam.“

„Nechte si to své ‚Jistěže, madam‘,“ vyštěkla Mary. „Jmenuju se Mary Elwoodová. Bydlím v Bramley Cottage v Holtu a nemám ve zvyku dělat si z policie dobrý den, ostatně ani z nikoho jiného. Mýho

manžela a mě napadla opice. Potřebujem tady policii a pro mýho manžela sanitku. Ta opice ho pokousala.“

„Ano, madam.“

Ve tři odpoledne už měla norfolská policie další tři hlášení od lidí, kteří viděli opici, ale žádnou informaci, že by ji někdo postrádal.

Inspektor Frank Giles se podíval na zprávy a poznamenal: „Tady v tom hlášení stojí, že pozorovali opici ve dvanáct deset.“

„Ano, pane.“

„Ale ještě ve dvanáct pět byla u Elwoodů v Holtu.“

„Rozumím vám, pane.“

„Ani kdyby ta opice řídila ferrari, nestihla by to v pěti minutách až do Weybourne.“

„To ne, pane.“

„Takže jich musí být víc. Říkáte, že jste se zoo a safari parky neměl úspěch?“

„Nikomu z nich údajně nic nechybí.“

„A doufám, že se v těch místech nepohybuje ani Michael Jackson?“

„Ne, pane.“

„To byl vtip, Morleyi.“

„Ano, pane.“

„Máte nějakej jinej nápad?“

„Ne, pane… leda že… jestli náhodou okolo neprojížděl nějakej cirkus…“

Giles potřásl hlavou. „Asi byste zjistil, že cirkusy už dneska nepoužívají zvířata,“ řekl. „Skočili po nich ochránci zvířat. Myslím, že teď baví národ papírovejma skládankama a karetníma trikama.“

„Ano, pane.“

„Ale co takhle výzkumné laboratoře…“ napadlo Gilese. „*Tam* zvířata používají a zrovna v té oblasti jeden takový ústav je.“ Vstal a přistoupil k mapě, která visela na zdi. „Tady, mezi Holtem a Cromerem v úseku A148. Nemůžu si ale vzpomenout na to jméno.“

„Crickův ústav.“

„To je ono, Crickův ústav. Spojte se s nima a zeptejte se, jestli nepostrádají nějaké opice.“

Giles stále ještě s nakloněnou hlavou studoval mapu, když se Morley vrátil s tím, že se Crickův ústav nehlásí.

„V neděli se asi nebádá, že jo? Ale musí tam snad mít upozornění, kdo má klíče pro případ požáru a podobně. Zkuste tam zavolat.“

„Mám jim říct, aby zkontrolovali zvířata?“

„Ne, řekněte jim, aby na nás počkali. Zajedeme tam osobně. Dneska je hezky, bude to příjemná vyjížďka.“

Seržant Morley zpomalil, když spatřil, že proti němu běží postava mávající rukama. „Co se tu děje?“ zabručel. Giles spustil na své straně okénko a muž k němu přiběhl. Jednou rukou se přidržel okraje okna a druhou si tiskl na prsa, jak lapal po dechu.

„Tak klid, přece,“ nařídil mu Giles.

Ten muž, obtloustlý chlapík hodně přes padesát let a trochu obhroublého vzezření, měl na sobě zelenou prošívanou vestu a manšestrové kalhoty. Ukazoval za sebe a sípal: „Byli jsme přepadený. Řádili u nás ty pacholci ochránci zvířat. Smradi zatracený!“

„U vás?“ zeptal se Giles.

„No v ústavu, v Crickově institutu. Já jsem ten správce, co má klíče, mně jste přece volali. Jmenuju se Robert Smith. Ale klíče k tomu podniku už vám jsou na houby. Dveře jsou dokořán. Okna rozbitý a všechny zdi jsou pomalovaný barvama. Pacholci mizerný!“

Giles vystoupil, otevřel zadní dvířka auta a usadil tam Smitha. Když sám znova nastoupil, zapnul vysílačku. Morley zatočil na příjezdovou cestu k ústavu a zajel k hlavnímu vchodu.

„Bojíte se, že tam ještě jsou?“ zeptal se Giles.

„Ne, pane, pan Smith už tam byl a díval se, jestli neuvidí nějaký pohyb v křoví okolo.“

„Počkejte, ale dovnitř do budovy jsem nešel,“ řekl Smith zezadu a opřel se lokty o opěradla předních sedadel. „Stačilo mi jen tam nahlídnout a měl jsem toho dost.“

„No jo, chápu vás,“ podotkl Giles, když se před nimi objevilo průčelí ústavu.

„No páni, tady to vypadá,“ konstatoval Morley.

„Co to může bejt za lidi, co tohle dokážou?“ bědoval Smith.

Pane Smithe, co v ústavu děláte?“ zeptal se Giles.

„Já se starám o zvířata, čistím jim klece, krmím je a dávám vodu. Zkrátka, pečuju o ně.“

„Takže jste tu už dneska byl?“

„Ne. Pan profesor Devon říkal, že dneska přijde sám a že je nakrmí, takže si můžu vzít volno. Jeho manželka se na víkend rozjela na návštěvu jejich dcery v Manchestru, tak se rozhoď, že bude pracovat.“

„To od něj bylo hezký,“ poznamenal Morley.

„Pan profesor Devon je opravdovej gentleman, ještě ze starý školy, jestli víte, co myslím.“

„Takže by tu pořád ještě měl být?“

„Ježíšmarjá, na to jsem vůbec nepomyslel,“ zvolal Smith. „Asi jó. Jestli mu ty parchanti…“

„Radši pojďte s námi, pane Smithe. Jenom se ničeho nedotýkejte.“

Smith u dveří zaváhal. „Já nevím, jestli bysme měli chodit dovnitř… Chci říct, že voni tady pracujou s všelijakejma nebezpečnejma věcma, mají na to obleky a masky a tak…“

„Může mít pravdu, pane,“ řekl Morley.

Giles přikývl. „Radši sem povoláme jednotku vybavenou na biologické nebezpečí. Co ostatní držitelé klíčů?“

Morley se podíval do svého zápisníku. „Na seznamu je uveden jako první pan Smith.“

„No jo, to proto, že tady bydlím, hned u vjezdu na příjezdovou cestu,“ vysvětloval chlapík. „Často se stane, že se z nějakejch důvodů spustí požární poplach. Když jde o něco jinýho, tak zavolám panu profesorovi nebo některýmu z vědců, doktorovi Clearymu, doktorovi O’Brienovi a ostatním.“

„Doktora Clearyho tady vidím na seznamu taky,“ podotkl Morley.

„Tak ho zkuste zavolat.“

Morley šel telefonovat a Giles se zatím obrátil na Smitha a zeptal se ho: „Nemůžeme zajít aspoň do pracovny profesora Devona, aniž bychom museli projít laboratořemi?“

„Určitě, to je stranou od hlavní chodby, pořád doleva.“

„Tak to snad risknem,“ navrhl Giles. „Jen pro případ, že by byl pořád ještě v budově.“

„Cleary tu bude za čtvrt hodiny, pane,“ hlásil Morley.

Všichni tři muži vystoupili z auta a zastavili se, aby si přečetli graffiti na zdech. Museli přitom odkopnout rozbité sklo.

„Za leccos může Walt Disney,“ poznamenal Giles, který si četl některé nápisy u vchodu. „Většina těchhle pitomců si zřejmě myslí, že království zvířat má žít v míru a zpívat si v džungli hezké písničky.“

„Zatímco ve skutečnosti jeden druhého trhá na kusy, chcete říct?“ otázal se Morley.

„A bez milosti. Přežijou jen ti nejzdatnější, nejrychlejší a nejsilnější.“

„Příroda má krvavé zuby a drápy,“ dodal Morley.

Giles vrhl na seržanta překvapený pohled. „Nevěděl jsem, že si potrpíte na Kiplinga.“

„Některé věci ze školy uvíznou člověku v paměti, pane.“

„To je pravda,“ souhlasil Giles. „U mě to byla zase Christina Rosetti: ‚Země tvrdá jako železo, voda jako kámen‘… pokaždé když jdu v zimě přes park… Ale dost, radši abychom začali. Než přijde Cleary, můžem prozatím prohlédnout aspoň profesorovu pracovnu; zjistíme, jestli tam náhodou neleží zraněný. Přitom si ověříme, jakou paseku ti troubové natropili uvnitř.“

„Jestli myslíte, že je to bezpečný, pane,“ souhlasil Morley. Giles spatřil vylomené dveře a rozbitá okna a konstatoval: „Jestli tu něco bylo, tak už je to stejně venku.“

Vstupní hala byla posetá střepy, pocházejícími většinou z prosklené informační tabule, která visela v hale a na níž byla uvedena jména pracovníků a čísla místností. Na stěnách byly radou barvou vystříkané nápisy. „Vraždící parchanti“ – byl nejoblíbenější, jak zjistili, i když taky se často opakovalo: „I zvířata mají svoje práva.“

„Pracovna pana profesora Devona je támhle,“ ukázal jim Smith cestu.

Giles zaklepal na dveře, ale podle očekávání se neozvala žádná odpověď. Otočil kliku a nahlédl dovnitř. Pokoj byl prázdný a vypadal

nepoškozený, ale na stole i na podlaze se nepořádně vršily spousty složek, stohy papírů a knih.

„Vypadá to, že pan profesor byl už pryč, když přišli ty pacholci," usoudil Smith.

„To by bylo jen dobře," řekl Giles. „Určitě by mu nedělalo velké potěšení vidět, jak mu jeho laboratoř pustoší před očima."

„To by mu snad zlomilo srdce," mínil Smith.

Chřestění štěrku pod pneumatikami prozradilo, že přijely dva policejní hlídkové vozy a o chvilku později bezpečnostní tým požárníků. Giles je seznámil se situací a navrhl, aby všichni počkali, než přijde Cleary, který je bude moct upozornit na případné nebezpečí. Nemuseli čekat dlouho. Giles právě vysvětloval situaci také Smithovi, když brankou projel zelený landrover Discovery a z něj vystoupil vysoký, asi třicetiletý blonďák.

„Já jsem Nick Cleary. Panebože, to je ale šílená paseka!"

„Opravdu se s vyhlašováním svejch požadavků zrovna moc nepárali," prohodil Giles, když viděl, jak si Cleary prohlíží nápisy na zdech. „Pan Smith mě upozornil, že by při vstupu dovnitř mohlo hrozit určité nebezpečí, tak jsme zatím prohlédli jen pracovnu profesora Devona, pro případ, že by tu ještě byl."

Cleary vypadal tak překvapeně, že mu Giles vysvětlil: „Pan profesor řekl panu Smithovi, že sem dnes ráno přijde pracovat."

„Aha," přikývl Cleary. „No, zas tak moc mě to nepřekvapuje. V poslední době zřejmě pracuje ve dne v noci."

„A co se týče toho nebezpečí…" začal Giles.

„Ano, skutečně pracujeme s patogenními mikroby," přiznal Cleary. „Je jich řada. Viry jsou chovány hluboce zmrazené v laboratoři číslo tři. Ta laboratoř je zamčená a dveře jsou vzduchotěsné. Patogenní bakterie máme ve zmrazeném stavu uložené v sejfu v téže laboratoři."

„Co okna?"

„V biolaboratořích nejsou žádná okna. Je to vnitřní místnost s přístupem filtrovaného vzduchu pod negativním tlakem," odpověděl Cleary.

„Tak bychom asi měli nejdřív zkontrolovat neporušenost tohoto prostoru," navrhl Giles. „Mohl byste informovat biologickou jednotku o jeho lokalizaci?"

„Jestli chcete, půjdu tam s nimi," nabídl se Cleary.

„Promluvte si s velitelem požárníků."

„Dobře."

„Ještě než půjdete, můžete mi říct, o jaké mikroorganismy se tu jedná?"

„Možná by bylo lepší ponechat tuhle starost na potom, až uvidíme, jestli jsou tam nějaké problémy," odtušil Cleary.

Giles s porozuměním přikývl. „Ale kdybyste zjistili, že byla narušena bezpečnost některého z uložených materiálů…"

„V tom případě by veřejnost měla právo o tom vědět. Máte pravdu. Ale kdyby to byl případ, jaký mám na mysli, asi by řešení z mých i z vašich rukou odebral někdo jiný."

„To se mi ulevilo," řekl Giles. „Ale ještě je tu jeden problém. Dostali jsme během dne několik zpráv, že se venku volně pohybují nějaké opice."

„Ježíši," zvolal Cleary. „Oni vypustili opice?"

„Oni by tomu říkali, že je osvobodili. Mohl byste říct, jaká z nich hrozí rizika?"

„Já sám primáty neužívám, to byla doména Tima Devona. Ta místnost byla vždycky zamčená. Ale nemyslím, že by měl právě v běhu nějaký pokus. Doufám, že jsou to úplně zdravá zvířata, což ovšem neznamená, že by nemohla být nebezpečná. Dokážou velice ošklivě pokousat."

„To už se stalo," řekl Giles. „Ale nemyslíte, že by v tom bylo nějaké jiné nebezpečí?"

„Absolutně jistý si nejsem. Na to se budete muset skutečně zeptat Tima. Podařilo se vám už se s ním spojit?"

„Ještě ne. Seržant Morley to stále zkouší."

Cleary odešel za velitelem požárníků a Giles vyhledal Morleye. „Tak co, podařilo se vám dovolat?"

„Pořád to nikdo nebere," odpověděl Morley.

„Sakra," zamumlal Giles. „Začínám si myslet, že by bylo možná na čase spustit poplach."

„Proč myslíte?“

„Abychom si kryli zadky. Už jako kdybych viděl titulky ‚Policie zavinila svou váhavostí ohrožení obyvatel‘.“

„Vy si myslíte, že ty opice byly něčím infikované?“

„Potíž je v tom, že to najisto nevíme, a Devon je zřejmě jediný, kdo nám to může říct.“

„Tak já to budu ještě zkoušet.“

„Počkám ještě, až prohlédnou ten mikrobiální oddíl. Ale i když budou zásobníky nedotčené a pořád Devona neseženeme, musel bych zapískat na píšťalku.“

Giles s Morleyem se vrátili k autu a čekali.

„Co se stane, jestli se zjistí, že zásobníky virů jsou narušené?“ zeptal se Morley. Pozorovali rizikový oddíl, který si navzájem kontroloval utěsnění obleků, než po jednom napochodují do ústavu. Giles si všiml, že Cleary jde s nimi.

„To záleží na tom, jaký potvory tady přechovávají,“ řekl Giles, „a jaký mají vlastnosti. Některý viry jsou vysoce infekční, některý ne. Některý nemoci se dají chytit tím, že virus vdechnete, jiný procházejí přes zažívací trakt. Tohle všechno se musí brát v úvahu. Tak nám to aspoň vykládali na tom školení… Já osobně dávám přednost metodě ‚Práskni do bot a utíkej do hor‘.“

„Ale institut tohohle typu by snad nemoh‘ pracovat s něčím opravdu ošklivým. Myslím třeba jako neštovice, mor nebo antrax, něco takovýho.“

„No, proti neškodnejm věcem se snad nevyplatí připravovat vakcíny,“ namítl Giles.

„Ale kdyby pracovali s něčím tak nebezpečným, měli by snad lepší zabezpečení, ne? Ploty, stráže u vchodů a tak?“

„Já bych na to moc nesázel.“

„Takže myslíte, že by se z toho moh‘ opravdu vyklubat nějakej horor?“

„V první řadě doufejme, že k tomu nedojde a vyjde najevo, že zásoby mikrobů jsou nedotčené a je v nich všechno, co tam patří, a v pořádku.“

„Vypadá to, že se to brzy dovíme," usoudil Morley, protože se ve dveřích právě objevil jeden příslušník rizikové jednotky. Oba policisté vylezli z auta.

Důvodem k optimismu bylo už to, že jeden z mužů zamával na obsluhu mobilní sprchy a dekontaminačního zařízení, že jich není třeba. „To vypadá dobře."

Bylo zřejmé, že si biorizikoví jednotka oddechla, když sundali helmy; usmívali se a žertovali spolu.

Giles přistoupil k Nicku Clearymu a ten řekl: „Nepodařilo se jim dostat se přes vchod do BL3. Všechno bylo v pořádku. Samozřejmě, nemluvím o tom bordelu, jaký zanechali v ostatních prostorách. Bude trvat měsíce, než se to dá do pořádku. Mluvili jste s profesorem Devonem?"

„Pořád nic. Už jste se podíval po těch zvířatech?"

„Ne, radši jsem šel rovnou za vámi, abych vás informoval o té situaci s mikroby."

Giles přikývl. „Dobře. Tak co kdybychom teď zašli do zvěřince? Uvidíme, co chybí."

Cleary, stále ještě v ochranném oděvu, ale už bez helmy, je vedl chodbou a po několika schodech dolů do zvěřince. Když došli k prvním dveřím, oznámil Cleary: „Tady máme myši." Nahlédl dovnitř skleněným okénkem a tiše zaklel.

Giles nahlédl také dovnitř a spatřil ten zmatek. Spousta terárií, která byla v řadách uložena na policích, byla smetena dolů a jejich obyvatelé vypadli ven. Myši lezly po všem, bezradně pobíhaly, srst měly promísenou s vlhkými pilinami a s krví, jak je pořezalo sklo z rozbitých skleněných pítek, která byla taky roztroušená po zemi. „Znamená tohle velké narušení práce?" zeptal se.

„Všechny probíhající pokusy budou zničené," odpověděl Cleary. „Nikdo nedokáže odhadnout, z kterého terárka která myš utekla."

Přešli k další místnosti. „Tady je to stejné. Morčata jsou všechna venku z klecí."

Giles napočítal asi třicet morčat na podlaze pokryté krmením pro zvířata a pilinami; většina drátěných klecí byla deformována, jak s nimi mlátili o zeď a dupali po nich. „Ale ven snad nic nevypustili," zadoufal.

„Zdá se, že ne,“ souhlasil Cleary.

Giles s Morleyem si s úlevou vyměnili pohledy.

Kapitola druhá

Na posledních dveřích byl nápis Opičinec. Byly pootevřené.

„Ježíši Kriste,“ zaúpěl Cleary, když je otevřel dokořán. „Všechny jsou pryč.“

Giles si všiml, že zámek na dveřích vypadá neporušeně, a vstoupil za Clearym dovnitř. „Kolik jich vlastně bylo?“ zeptal se.

„Šest,“ odpověděl Cleary. „Zrovna nedávno mi Tim povídal, že je opičinec plný.“

Na každé straně místnosti byly tři velké klece. Zamřížovaná dvířka visela otevřená a jen jedna klec až na konci byla stále zavřená. V místnosti zavládlo absolutní ticho, jen ventilátor hučel, ale stejně tam byl pořád zápach po bývalých obyvatelích. Giles pokrčil nos a otočil se na Clearyho. „Nemůžeme nic riskovat. Nechám vyhlásit poplach.“

„Já opravdu nevím…“

Clearyho uprostřed věty zarazil seržant Morley. Ten došel až na druhý konec místnosti, ale náhle pronikavě zaječel: „Pro Ježíše Krista! Co to tady…“

Oba muži dorazili k Morleyovi v okamžiku, kdy se vyzvracel na podlahu. Pospíchali ke kleci se zavřenými dvířky.

„Ach, panebože,“ hlesl Giles s vytřeštěnýma očima.

Cleary si přitiskl na ústa dlaň a odvrátil se.

V kleci seděla nahá postava muže. Byl očividně mrtvý a celé tělo neslo známky příšerného mučení. Oči měl vypálené nějakou tekutinou, která mu poleptala i tváře a stékala dolů. V ruce držel kus lepenky s neumělým nápisem: „Jak se ti líbí tohle?“

„Je to profesor Devon?“ zeptal se Giles.

Cleary, který si stále držel ruku na ústech, jenom přikývl.

Zatímco čekali venku na příjezd kriminalistické skupiny, zeptal se Giles Clearyho: „Myslíte, že byste se mohl podívat na věci profesora Devona a zjistit, čím mohly být ty opice infikované?

Potřebovali bychom to vědět rychle.“ Cleary vypadal rozpačitě. „Víte, do toho nemám právě moc chuti. Já vím, že je mrtvý, ale část Timovy práce byla zahalená úředním tajemstvím a nevím, jak by se posuzovalo, kdybych se mu hrabal v jeho věcech…“

„Ale my opravdu potřebujeme co nejrychleji zjistit hlavně to, jestli je veřejnost nějak ohrožená,“ naléhal Giles. „Jeho papíry můžeme prozkoumat později.“

„Asi máte pravdu,“ souhlasil Cleary. „Já se teda pokusím. Ale jak už jsem řekl, jsem téměř přesvědčený, že se není čeho obávat.“

„Vy jste nevěděl, čím se kdo zabývá?“ zeptal se Giles.

„No, vlastně ne. Ještě donedávna to tak bylo, ale pak se Tim angažoval v politice a oznámil nám, že už své pokusy nebude moct zveřejňovat, jak se říká.“

Giles s Morleyem se po sobě podívali a Cleary rychle dodal: „Nemělo to nic společného s biologickými zbraněmi nebo něčím podobným. Tima kooptovali do nějaké velké vládní komise pro očkovací látky a podmínkou bylo, že o své práci nesmí veřejně mluvit, dokonce ani se svými kolegy. Víte snad, jak si vláda libuje v tajnůstkaření.“

Giles přikývl: „Je to výborný prostředek, jak utajit před veřejností všelijaké lumpárny.“

„Trochu cynický, ale asi dosti výstižný názor,“ souhlasil s úsměvem Cleary. „Tak já se podívám na tu Timovu pracovnu.“ Když se chystal zajít zase do budovy, obrátil se na Gilese: „Budete si pamatovat, že jste mě o to požádal? Myslím, pokud by se objevili pánové v šedých oblecích a uhodili na mě, jakým právem se hrabu ve stole svého nadřízeného…“

„Máte mé slovo,“ slíbil Giles. „Pokud je to něco platný,“ dodal pod fousy, když viděl, jak Cleary mizí uvnitř.

Přistoupil k němu Morley. „Místní rozhlas vysílal varování, že se lidé nemají k opicím přibližovat a že mají neprodleně volat policii. Manchesterská policie našla paní Devonovou a seznámila ji s tím, co se stalo.“

Giles přikývl. „Takže můžeme tu událost pustit do večerních zpráv. Moc rád bych ty parchanty dopadl. Opravdu moc.“

„Lituju, že jsem se tak zachoval, tam dole,“ řekl zahanbeně Morley.

„Za to se vůbec nemusíte stydět,“ uklidňoval ho Giles. „Teprve až se na takové věci začnete dívat lhostejně, tak budete mít důvod k obavám.“

Poté se odmlčel a vydal se k hlavnímu vchodu, odkud právě vycházela policejní patoložka. Měla na sobě bílou kombinézu a ochranná maska jí visela dolů na krk. „Tak co, Madge, tentokrát to bylo něco mimořádného, viďte?“

Doktorka Marjorie Rymanová se ušklíbla. „No, po nedělním obědě bych si tohle zrovna neobjednala. Ten chudák musel mít strašlivou smrt.“

„A příčina smrti?“

„S obvyklými výhradami – venózní kanyla proniklá do srdce následovala po rozsáhlém mučení pomocí skalpelu a poleptání chemickým bělidlem.“

„Děkuji, Madge. Nebudu vás citovat, dokud nebude hotová pitva.“

„Já vím, že nebudete, Franku, od toho jsme kamarádi.“

Gilesovu pozornost upoutal zelený Rover 75, který vjel na příjezdovou cestu. Bylo mu jasné, že řidič musel nějak přesvědčit policistu u brány, ale nedovedl si představit, kdo to může být. Vystoupil vysoký člověk v tmavošedém úředním oděvu a s aktovkou v ruce. Zamířil rovnou ke shluku aut a osob u vchodu do ústavu. „Kdo to tady řídí, prosím?“ zeptal se.

„Já. A kdo to potřebuje vědět?“ zeptal se ho Giles.

Muž mu ukázal svůj průkaz a prohlásil: „Nigel Lees, ministerstvo zdravotnictví. Přijel jsem hned, jak jsem se to dověděl.“

„A jaké je vaše spojení s ústavem?“ zeptal se Giles.

„Profesor Devon byl členem naší poradní komise pro očkovací látky.“

„Aha,“ řekl Giles, který si vzpomněl na to, co mu prozradil Cleary. „Tak byste nám snad vzhledem ke své pozici mohl říct, na čem přesně profesor Devon pracoval a jaké riziko mohou představovat uprchlé opice?“

„To opravdu mohu,“ pravil Lees. „Nic, čeho by bylo nutno se obávat. Tim pracoval na vakcíně proti chřipce na příští rok.“

„Chřipka?“ podivil se Giles. „Žádná vzteklina nebo mor?“

„Nic takového,“ usmál se Lees.

„Takže nejhorší věc, kterou by ty opice mohly přenášet, je obyčejná chřipka?“

„Přesně tak.“

„No, to je tedy úleva. Já už jsem se lekl, když jsem slyšel, že práce profesora Devona musí zůstat utajená i před jeho kolegy…“

Lees zřejmě okamžitě vycítil, že Gilesovu inteligenci trochu podcenil. „A tak… Víte, to utajení bylo nutné z technických důvodů.“

„Z technických důvodů,“ podivil se Giles, rozhodnutý, že jen tak Leese z háku nepustí.

„Jak moc toho víte o očkovací látce na chřipku, inspektore?“

„Jenom to, že moje matka ji zřejmě dostává každou zimu,“ odpověděl Giles. „To očkování, rozumíte, ne tu chřipku.“

„Problém s chřipkovým virem je ten, že stále mění svou antigenovou strukturu,“ vysvětlil Lees.

Giles vypadal nechápavě.

„V podstatě to znamená, že vakcína, která účinkuje na chřipku jeden rok, nemusí být nutně účinná v dalším roce, protože virus mění svoji strukturu, aby sám sebe chránil. A ještě dál je to komplikované tím, že v každém roce se objeví více než jeden kmen chřipky.“

„Rozumím,“ řekl Giles.

„A to, co tihle vědátoři musí dělat, je učinit informovaný odhad, které budou ty tři nejpravděpodobnější, a podle toho navrhnout vakcínu.“

„Ale k čemu to tajemství?“

„To má komerční důvody,“ odpověděl Lees. „Je to jedině férový postoj vůči farmaceutickým společnostem, které mají smlouvu na zajištění výroby.“

„Aha. Tak vám děkuju, pane Leesi.“

„Není zač, inspektore. A teď bych měl rád přístup ke stolu profesora Devona, musím si tam vyzvednout nějaké papíry.“

„Jistě,“ řekl Giles. „Momentálně už tam prohlíží jeho papíry doktor Cleary.“

„Cože?“ vykřikl Lees.

Giles zaregistroval okamžitou změnu Leesova chování. Připadala mu velice zajímavá, přímo fascinující. „Já jsem o to totiž doktora Clearyho výslovně požádal, abychom co možná nejrychleji zjistili, co mají v sobě ta uprchlá zvířata.“

„No, tak to už teď není potřeba,“ vyštěkl Lees. „Doprovoďte mě laskavě do pracovny profesora Devona.“

Lees a Giles našli Clearyho, jak sedí u Devonova stolu a pročítá složky papírů. Giles představil Leese a Cleary vstal, aby se s ním pozdravil. Lees to učinil ledabyle. „Myslím, že vás déle nebudeme zdržovat, doktore. Už jsem inspektorovi řekl všechno, co potřebuje vědět.“

Giles zpozoroval, že se Clearyho poněkud dotklo, že ho propouští jako školáčka. Proto řekl: „Já jsem už panu Leesovi oznámil, že jsem vás o to požádal. Měl jste aspoň trochu štěstí, doktore?“

Cleary pohlédl na Leese a pak na Gilese. Lees věděl, že Giles čeká na potvrzení toho, co mu řekl on sám, ale raději mlčel.

„Vypadá to, že Tim pracoval na viru… na chřipkovém viru, inspektore,“ promluvil Cleary.

„To jsem vyrozuměl,“ usmál se Giles, i když v Clearyho odpovědi zaznamenal malou pauzu. „Omlouvám se, že jsem vám způsobil takové trable, ale doufám, že oba chápete, že jsme se museli neodkladně dovědět, na jaké nebezpečí by mělo být obyvatelstvo připravené.“

„Žádné trable to nebyly,“ řekl Cleary.

„Ovšem,“ souhlasil Lees.

Když Giles s Clearym vycházeli z Devonovy pracovny, narazili na zřízence z patologie, kteří odváželi pryč Devonovu mrtvolu. Ustoupili, aby muži v bílém mohli projít.

„Já tomu pořád nemůžu uvěřit,“ prohlásil Cleary, stále ještě otřesený. „Vy takových věcí asi vidíte spoustu, inspektore?“

„No, takových zrovna moc ne,“ odpověděl Giles. „Tohle bylo něco opravdu mimořádného.“

„Čeho tím chtěli dosáhnout? Nikoho přece nemůže k hnutí za práva zvířat přilákat, když uslyší o Timově vraždě, zrovna tak jako před pár týdny, když ukradli tělo té staré paní v Staffordshire. Tihle lidi jsou prostě šílenci.“

„Asi máte pravdu,“ souhlasil Giles. „Ale extremistické organizace vždycky mimořádně přitahují duševně nemocné a nevyrovnané lidi. Myšlenka pro ně tak moc neznamená a v tomhle případě zřejmě převzal vedení ten největší blb.“

„To je otřesná myšlenka.“

Giles a Cleary pozorovali, jak tmavá dodávka s kouřovými okny odváží Devonovo tělo pryč.

Giles si odkašlal a zeptal se: „Opravdu jste nepřišel na nějakou známku toho, že by profesor přece jenom pracoval s jiným virem? Chci říct, jestli to byla skutečně jen chřipka?“

Cleary jako by se potřeboval chvilku rozmýšlet, než odpověděl, ale nakonec pronesl: „Ale ne, inspektore, šlo o chřipkový virus.“

„Dobrá,“ řekl Giles. „Tak snad můžeme klidně spát…“

„A-ano…“

„Ale?“

„Žádné ale, inspektore, jistě že můžeme. Co se týče těch zvířat…“

„Co je s nimi, pane?“

„Co chcete podniknout?“

„Lidé byli varováni, aby se k nim nepřibližovali, a kdo je spatří, aby to hned hlásil policii. Teď už to necháme na příslušných organizacích, aby je našly: Společnosti přátel zvířat a veterinární službě. Nemyslím, že by se opicím venku nějak zvlášť zalíbilo, zvlášť když jsou noci v Norfolku tak chladné… ale na druhé straně jsou možná natolik chytré, že se začnou poohlížet po nějakém místečku, kam by se mohly v případě nouze nakvartýrovat…“ Giles sledoval, jak na to Cleary zareaguje.

„To znamená, varovat obyvatelstvo, aby si radši zavíralo okna a dveře,“ řekl Cleary.

„To je ono, pane.“

Cleary na něj pohlédl. „Můžou člověka ošklivě pokousat, inspektore," upozornil, ale věděl, že to na něj Giles zkouší.

„Takže všechny ty opice byly infikované… virem chřipky, pane?" zeptal se Giles.

„Jak jsem vyrozuměl, byl to pokus na šesti zvířatech. Čtyři opice dostaly Timovu experimentální vakcínu a následně dostaly injekci chřipkového viru – říkáme tomu imunologický test. Jedna dostane pouze vakcínu a ta poslední – pouze virus."

„K čemu sloužily ty dvě poslední?" zeptal se Giles.

„Jsou to, jak říkáme, kontrolní zvířata," vysvětloval mu Cleary. „Ta, co dostala pouze vakcínu, měla ukázat, jestli samotná vakcína nepůsobí škodlivě. A ta poslední, která dostala jen injekci viru, měla prokázat, že živý virus je skutečně živý a může způsobit nemoc. Pro každý takový experiment jsou kontroly nezbytné."

„Rozumím, pane. Existuje nějaká možnost, jak zjistit, které zvíře to je, až je najdou?"

Cleary zaváhal. „Obávám se, že ne. Nepoznáme, ze které klece zvíře pochází, nemají kolem krku žádné obojky s označením. Ale počkejte – Smithy by je možná rozeznal."

„Ten člověk, co je krmí?"

„Ano, v profesorových poznámkách má každá opice své jméno a u každé je uvedeno, co dostala. Když je najdou, Smithy by je asi dokázal identifikovat."

„Dobrá," přikývl Giles. „To by mohlo být důležité."

„Málokdy se mi z mé práce zvedá žaludek," prohlásila Marjorie Rymanová. „Ale musím se přiznat, že tentokrát ano. Kvůli té absolutní ďábelské krutosti, to je prostě vrchol všeho svinstva."

Giles pohlédl dolů na tělo na pitevním stole a svraštil obličej.

„Chci říct, že bych ještě pochopila, kdyby toho člověka chtěli ponížit tím, že ho svléknou do naha a strčí do klece jako zvíře. Daleko méně už chápu tu věc s očima – i když ne s tím bělidlem – snad kvůli tomu, co se dělo v minulosti při pokusech na zvířatech. Ale to systematické mučení a zohavení celého těla zřejmě nějakým skalpelem, podle toho, jak to vypadá… tady už naprosto nedokážu pochopit smysl toho, co sledovali."

„Čistý nefalšovaný sadismus,“ usoudil Giles. „Předpokládám, že jste měla pravdu, co se týče příčiny smrti? Obvykle se nemýlíte.“

„Ano, byla to ta kanyla vražená do srdce.“ Ukázala Gilesovi dlouhou dutou jehlu, kterou našli ležet v kleci vedle Devona. „Trochu jsem doufala, že to nebylo ono a že zemřel dřív, než k tomu přistoupili, ale není to tak. Vypadá to, že byl naživu až do konce, Bůh mu buď milostiv.“

„Děkuju, Madge,“ řekl Giles. Cítil, že už na další rozhovor nemá dost odvahy.

„Co teď, pane?“ zeptal se seržant Morley.

„Domů. Budem se snažit urvat aspoň trochu spánku, zatímco kolegové svezou dohromady každého pomatence přes práva zvířat, kterého kde najdou, a celá země bude na stráži před opicemi.“

„Co řeknete své ženě, když se vrátíte po takovém dni, jako byl ten dnešní?“ zeptal se ho Morley cestou přes dvůr.

„Nemluvím o tom,“ odpověděl Giles. „Máme takovou dohodu. Po patnácti letech manželství dokáže z mojí tváře přesně uhádnout, jaký jsem měl den a kolik ginu to bude vyžadovat. Postaví ho přede mě na stůl a já řeknu ‚Díky, zlato,‘ a tím to hasne. Mluvíme o jiných věcech, o nedůležitých věcech, jako je cena života a vznik vesmíru.“

„A to pomůže?“

„Dneska to asi odskáče celá flaška.“

David Elwood zabručel a s obtížemi se nasoukal do postele, protože měl jednu ruku zavěšenou na šátku. Žena mu popotáhla přikrývku a starostlivě ji kolem něj nachumlala.

„Bolí to moc?“

„Ujde to. Ty prášky jsou na to dobré.“

„Nechtěl bys trochu horké čokolády?“

„To by bylo ohromný, drahoušku.“

„Mám pustit telku?“ zeptala se Mary a natáhla ruku k přenosnému televizoru na komodě v nohách postele. „Myslím, že vysílají *Panoramu.* Ačkoli počkat, ta už skončila a teď má být nějaký horor.“

„Myslím, že hororů mám dneska plný zuby,“ řekl David.

„To máme asi oba,“ přikývla Mary. „Jenom doufám, že ty pacholky chytěj‘. To, co udělali tomu chudákovi profesorovi, to je děsný svinstvo.“

„Dneska je svět samej fanatik.“

Mary vyšla z pokoje a za chvilku se vrátila s dvěma hrnky horké čokolády. Každému postavila jeden na noční stolek a pak šla k oknu zatáhnout záclony. V zahradě ji něco zaujalo, tak záclony ještě poroztáhla a přitiskla nos na sklo.

„Doufám, že tam zas nevidíš nějakýho opičáka?“ řekl její manžel.

„Ale ne, drahouši,“ odpověděla Mary. „Spíš mi to při padá jako nějakej kosmonaut s puškou…“

Kapitola třetí

Ministerstvo vnitra,
Londýn

„Pánové, ministr vnitra mě požádal, abych vzhledem k informaci, kterou jsme obdrželi, svolal tuto první schůzi subkomise *Ranní ptáče* spadající pod Ústředí tajných služeb. Jak víte, tajná služba založila *Ranní ptáče* jako důsledek Butlerova průzkumu a v souladu se svým mandátem zakládat komise a subkomise podle své potřeby. *Ranní ptáče* považujeme za vhodné fórum, abychom v předběžné diskusi upozornili na bezpečnostní rizika v kruzích, které se nezabývají přímo bezpečností státu, ale mohou být považovány za zainteresované strany a mohou samy přispět tím, že rozšíří interpretace těchto varovných signálů.“

Ministr vnitra se obrátil na muže ve vojenské uniformě:

„Plukovníku Rose, jelikož daná informace pochází z Vojenské výzvědné služby, mohl byste laskavě převzít slovo?“

„Děkuji, pane ministře, a dobré ráno, dámy a pánové. V posledních týdnech obdržela vojenská rozvědka z řady spolehlivých zdrojů informace o rostoucí aktivitě al-Kajdy ve Spojeném království.“

„Snad nejde o tytéž ‚spolehlivé‘ zdroje jako ty, které nás informovaly o zbraních hromadného ničení a o jejich rozmístění

během pětačtyřiceti minut?“ ozval se John Macmillan, šéf Inspektorátu Sci-Med. Pohledy řady účastníků, sedících okolo stolu, se k němu obrátily.

„Myslím, že ta poznámka byla nemístná, Johne,“ řekl náměstek ministra vnitra.

Macmillan lehce pozvedl dlaně, ale jako omluvné gesto to rozhodně nevypadalo.

„Prosím, pokračujte, plukovníku.“

„V souvislosti s tím to vypadá, že se nám podařilo odvrátit útok ve stylu jedenáctého září na mrakodrap Canary Wharf a na plánovaný druhý útok na letiště Heathrow.“

„Zatkli jste někoho?“

„V posledních dvou týdnech jsme vyslechli řadu podezřelých,“ odpověděl Rose. „Na tomto základě jsme došli k určitým závěrům.“

„Tak to bychom vám měli pogratulovat.“

„Bohužel, obávám se, že není k čemu,“ přiznal Rose. „Ve skutečnosti nás zřejmě napálili.“

„Jak to?“

„Ani jeden z těch lidí, které jsme sebrali, nebyl podle našeho názoru schopen naplánovat nebo provést takový útok. Všichni bez výjimky to byli druhořadí pěšáci, kteří neznali nic víc… než místo zásahu.“

„A to ve vás vzbudilo podezření?“

„Došli jsme k názoru, že nás krmili falešnými informacemi. Teď se domníváme, že al-Kajda obětovala množství svých pěšáků, kteří v poslední době prošli jejími cvičnými tábory, aby zosnovali tuhle diverzi. Ale otázka za milion dolarů zní – proč? Co ve skutečnosti chystají, zatímco my budeme sedět na zadku a navzájem si gratulovat, že jsme potlačili plánovaný útok, který vůbec neexistoval?“

„Jste si naprosto jistý, že tu situaci hodnotíte správně, plukovníku?“ zeptal se náčelník Metropolitní policie. „Chci říct, můžete si dovolit ignorovat jakoukoli hrozbu útoku na Canary Wharf nebo Heathrow?“

„To už není moje věc,“ odpověděl Rose. „Já můžu posloužit jen tím, na co přišla rozvědka.“

„A to je věc, na kterou vás právě potřebujeme, dámy a pánové," řekl ministr vnitra. „Úspěch al-Kajdy jedenáctého září dva tisíce jedna do určité míry hraje proti nim. Po něčem takovém můžou těžko vystačit jen s několika bombami v autech nebo s ubohými videonahrávkami. Když si mají zachovat věrohodnost, musí příští akce svým účinkem na veřejné povědomí útok z jedenáctého září předčít. Nebo aspoň se mu vyrovnat. Teď když byl opět zvolen Bush prezidentem, jsou pod velkým tlakem, aby dříve nebo později provedli něco skutečně velkého. Zamýšlejí opravdu zkusit znovu něco na způsob jedenáctého září, nebo mají v rukávu něco úplně jiného… ale stejně velkého?"

„Potřebujeme víc informací. Máme nějaké?"

„Ne," odpověděl Rose. „Ti lidé, které máme, nevědí absolutně nic."

„Jste si tím jistí?"

„Jsme si jistí."

„No, já myslím, že bychom tu hrozbu neměli zas tak úplně ignorovat, i když je rozvědka jiného názoru a myslí si, že je to bluf," namítl náčelník londýnského požárního sboru.

„Rozhodnout, co ignorovat a co ne, je samozřejmě věčný problém," řekl náměstek ministra vnitra. „Ale vzhledem k tomu, že těch hrozeb přichází denně taková spousta.. je třeba učinit nesnadné rozhodnutí. Nemůžeme všem dát prioritu."

„V každém případě můžeme zesílit bezpečnostní opatření ve Westminsteru, na letištích, ve vojenských objektech…" navrhl policejní náčelník.

„Tím si akorát tak chráníme vlastní zadky," pravil John Macmillan. „Jestli má plukovník Rose pravdu, že hrozba byla předstíraná – a já sám bych tomu věřil – tak nám to nijak nepomůže zjistit, co má al-Kajda vlastně v úmyslu."

„Ovšem celkové zesílení bezpečnosti by mělo…" začal ministr spravedlnosti.

„Se vší úctou, pane, kdykoli slyšíme o nějaké hrozbě, následuje prohlášení o zvýšení bezpečnosti. Možná že mi něco uniklo, ale není už po tom všem na opravdu vysoké úrovni? Není už dokonce na nejvyšší úrovni?"

„Jak já to vidím, je to otázka lidských zdrojů," vložil se do toho policejní komisař. „Kdybychom měli víc lidí, mohli bychom zajistit jejich hlídky na všech klíčových místech, a kdyby vláda dala na moje doporučení, místo aby kladla překážky každému…"

„Tak byste možná mohli chytit každého Toma, Dicka nebo Harryho, který šplhá na Big Ben, kdy se mu zachce, nebo když chce zamávat z balkonu paláce. Ne, já jsem myslel spíš na omezení naší bezpečnosti než na její stálé zvyšování," prohlásil Macmillan.

V sále nastalo hrobové ticho.

„Nemohl byste nám vysvětlit, jak to myslíte, Johne?"

Macmillan se zhluboka nadechl, jako kdyby si byl vědom, že jde do boje s nepřekonatelnými překážkami. „Když se všechno vezme kolem a kolem, bezpečnostní opatření jsou vždycky jen snahou zabránit tomu, co už se stalo včera." Udělal pauzu, aby mohly zaznít a pak zas odeznít všechny projevy nesouhlasu.

„Pokračujte," vyzval ho náměstek ministra vnitra.

„Dveře kokpitů se uzavřely *dvanáctého* září, ne devátého – což by bylo daleko účinnější – boty se na letištích začaly prohlížet *den potom*, co se objevil útočník s výbušninou v botě. Je to depresivní fakt, ale s bezpečností je to vždycky jako se zavíráním vrat, když už je kůň pryč."

„Nikdo z nás nemá křišťálovou kouli," postěžoval si náměstek ministra vnitra.

„To ne, ale musíme si uvědomit, že ‚bezpečnostní opatření', tak jak je známe, mají své limity. V nejlepším případě můžou zabránit tomu, aby se tatáž věc nestala znovu, ale má snad protivník zájem oslavovat své minulé skutky? Myslím, že ne. Copak někdo věří, že Bin Ládin sedí někde v jeskyni nad průklepem operace z jedenáctého září? Jistěže ne. Oni musí jít dopředu. Budou snít o nových, fantastických způsobech pohromy, zatímco my se budeme pořád uspokojovat zvyšováním bezpečnosti. A z toho, co říká plukovník Rose, to vypadá, že se už chystají s něčím takovým vyrukovat, pokud už to neudělali."

„Ale co tedy navrhujete?"

„Musíme myslet jako protivník," řekl Macmillan. „Místo řinčení zbraní a ozbrojování policistů potřebujeme lidi s představivostí a

vizí, kteří se dovedou vžít do pozice teroristů, lidi, kteří se dokážou podívat na danou situaci a odvodit z ní nejhorší možný scénář.“

„Já myslím, že rozvědka už takovou službu plní,“ ohradil se plukovník Rose.

„Já se obávám, že ne,“ namítl Macmillan. „Tajná služba sice určitě zaměstnává lidi s vynikajícími analytickými mozky, ve spolupráci s tajnými službami našich spojenců analyzuje a porovnává informace ze země i ze vzduchu a vyhodnocuje je… ale především potud, pokud jsou uznány za relevantní.“

„Ovšem,“ přitakal Rose. „V čem je tedy problém?“

Macmillan vzdychl a chvilku si srovnával myšlenky, než prohlásil: „Není to žádný problém, až na to, že to je *aplikovaný* výzkum. Někdo už rozhodl o tom, kde má být startovní bod a co má být konečným produktem.“

„Nezlobte se, ale já vám opravdu nerozumím.“ Ze všech stran následovalo souhlasné kývání hlavami.

„Chci zdůraznit, jaký je rozdíl mezi aplikovaným výzkumem a základním výzkumem – výzkumem z čistého nebe.“

„Mám tomu rozumět tak, že výzkumem z čistého nebe míníte výzkum pro výzkum a pro nic jiného?“ zeptal se ministr vnitra.

„Přesně tak. Možná že to v dnešních vyostřených dobách zní nestřídmě, ale když se na to podíváme z hlediska historie, právě tak vznikl největší lidský pokrok ve vědění; z prosté a čiré lidské zvědavosti, která byla člověku dána. Inteligentní osobnost si všimne něčeho zajímavého a nezvyklého a jde po tom tak dlouho, dokud nenajde vysvětlení. Jestli se stále budeme omezovat jen na aplikovaný výzkum, budeme tady sedět v nylonových medvědích kožišinách a brousit si sekyry.“

Náměstek ministra vnitra se usmál. „Takže máme všichni přijmout přístup, jaký má k pátrání Sci-Med. Tohle navrhujete, Johne?“

„Tohle zrovna ne, pane náměstku. Já se jen přimlouvám za jiný způsob pohledu na věci,“ odpověděl Macmillan.

„Já jsem z toho jelen,“ přiznal náčelník policie.

„Já taky,“ přitakali mnozí další.

Náměstek ministra vnitra se to snažil vysvětlit. „Počítače Sci-Med jsou naprogramovány tak, aby v této zemi sbíraly všeobecné informace ze světa vědy a medicíny a vybíraly z nich neobvyklé trendy a kroky. Když je identifikují, pak se John a jeho tým na ně soustředí a zjišťují, jestli je na nich něco podezřelého. Je to tak, Johne?“

„V podstatě ano, pane,“ řekl Macmillan, který tím projevil svůj respekt k muži, jenž oficiálně představoval jeho nadřízeného. Sci-Med spadala pod jurisdikci ministerstva vnitra, ačkoli, co se týče pátrání, měla právo jednat nezávisle.

„Nuže, v minulosti jsme už víckrát vděčili Sci-Med za to, co objevila z čistého nebe – jestli mi prominete tuhle špičku,“ pokračoval náměstek ministra vnitra. „Takže vy navrhujete podobný přístup i pro tajnou službu, je to tak?“

„Ano, pane, je to tak. Kromě normálních operačních metod by měli rozvinout své obzory – myslím do větší šířky – a popustit uzdu své fantazii.“

„Zajímavá myšlenka.“

„A odsouzená k neúspěchu,“ doplnil plukovník Rose.

„Pročpak?“

„Sci-Med se dívá jen na věci, které se týkají vědy a medicíny, a ještě jen v této zemi. Tajná služba působí v globálním měřítku. Pokus použít systém Sci-Med se utopí v nekonečném množství informací, které sbíráme, pane, tentýž problém, na jakém ztroskotal Nimrodův program, jestli si vzpomínáte. Nashromáždil příliš mnoho informací, než aby je mohl analyzovat.“

„Zaregistroval každé auto na M1, pokud si vzpomínám,“ usmál se náměstek ministra vnitra.

„A to je právě okamžik, kdy do věci vstupují lidé,“ pravil Macmillan. „Lidská intuice. Tu počítače nemají. Nedokážou se rozhodnout, co je zajímavé a co není. Pro ně má všechno stejnou hodnotu. Ale na to, abyste odlišil pecky od višní, potřebujete představivost.“

„Ale to přeci lidi z tajné služby dělají,“ namítl Rose.

„S klapkami na očích,“ tvrdil Macmillan. „Řekne se jim, co mají hledat.“

„Klapky na očích jsou potřebné, když mají koni zabránit, aby se nerozptyloval věcmi, které nejsou relevantní.“

„Ale vy už jste se předem rozhodl, co je relevantní, ještě než se věci objevily,“ nadhodil Macmillan.

„Pánové, myslím, že jestli strávíme ještě víc času další diskusí v tomto směru, skončíme nakonec u zen-buddhismu a u smyslu života,“ přerušil je náměstek. „Myslím, že to, co John říkal, je velmi zajímavé, ale snad bychom si o tom mohli pohovořit, až na to bude víc času. Teď musíme především uvážit, jak zareagovat na eventuální, ale zatím nedefinovanou hrozbu, pokud je odhad situace, jak ji vidí tajná služba, správný.“

„Metropolitní policie samozřejmě mimořádně zvýší bdělost,“ slíbil policejní komisař.

„Moji lidé taky,“ přidal se velitel požárníků.

Macmillan jen pokrčil rameny.

„Nuže, to je asi všechno, co může každý z nás za této situace dělat, dámy a pánové,“ řekl náměstek ministra vnitra. „Kdyby došlo k něčemu novému, budete všichni okamžitě informováni.“

„A pokud dojde k něčemu naprosto nečekanému, tak nám všem buď Bůh milostiv,“ zabručel Macmillan.

Macmillan se z Downing Street vrátil do své kanceláře na ministerstvu vnitra, zavřel za sebou dveře a zhroutil se do křesla za psacím stolem. Chvíli jen civěl na strop nad sebou. Byl si vědom, že jeho kritika tradičních bezpečnostních opatření mohla být trochu uvážlivější, ale vždycky když si představil, jak se na letišti Heathrow producíruje ozbrojená policie, uvádělo ho to v zoufalství. Jak si kčertu představují, že budou postupovat s automatickými zbraněmi v hale plné lidí? Z přemýšlení ho vytrhlo bzučení interkomu a jeho sekretářka Jean Robertsová, která mu hlásila: „Je tady Steven Dunbar.“

„Pošlete ho dál.“

„Mluví jako medvěd, když má migrénu,“ zašeptala Jean vysokému muži v tmavomodrém obleku s vázankou parašutistického pluku. „Dejte si pozor.“

Doktor Steven Dunbar, lékařský vyšetřovatel inspektorátu Sci-Med, se jen usmál a vešel do Macmillanovy pracovny tak, jak už to učinil v minulosti mnohokrát. Johna Macmillana měl rád a navždy mu bude vděčný, že ho zachránil před vyhlídkami na nudnou kariéru buď ve farmaceutickém průmyslu, nebo před každodenními návštěvami u stonavých pacientů, když skončila jeho vojenská služba.

Dobře věděl, že po třicítce nastal čas opustit armádu a že jeho zkušenosti z parašutistického pluku a speciální jednotky, kde se stal expertem přes polní medicínu, mu při šplhání po žebříčku kariéry domácího lékaře moc platné nebudou. Ta pravá loď mu už prostě odplula. Poptávka po lékaři se zkušenostmi v komandu, schopném operovat zraněné kamarády v podmínkách jihoamerické džungle nebo středovýchodní pouště, byla malá či spíš vůbec žádná.

Měl to štěstí, že se na scéně objevil John Macmillan a nabídl mu práci v inspektorátu Sci-Med. Nastoupil tedy jako lékařský vyšetřovatel v organizaci, o které v životě neslyšel, ale ve které se hned cítil jako ryba ve vodě.

Sci-Med působila jako malá, nezávislá jednotka v rámci ministerstva vnitra. Jejím úkolem bylo monitorovat všechno, co se děje ve vědě a v medicíně Spojeného království, a sledovat každou známku něčeho problematického nebo nezákonného, na co policie se svými odbornými znalostmi a zkušenostmi nestačila. Vyšetřovatelé Sci-Med měli všichni vysokoškolské vzdělání v medicíně nebo ve vědě, ale jejich nejrůznější předešlá činnost je vyzbrojila i řadou jiných schopností. Sci-Med nepřijímala žádné čerstvé absolventy. Macmillan sám byl toho názoru, že toho vědí málo o životě. Všichni příslušníci Sci-Med museli mít za sebou činnost, ve které prokázali vysokou úroveň inteligence a duchapřítomnosti v jiných oblastech života, a hlavně museli mít vlastnost, která měla v Macmillanově knize hodnot nejvyšší cenu – dostatek zdravého rozumu.

„Tak jak se cítíte?“ zeptal se Macmillan.

„Osvěžený a odpočatý,“ usmál se Steven. „Což vy, podle toho, jak na vás koukám, zřejmě nejste…“

„Zrovna jsem se vrátil ze schůze o bezpečnosti na nejvyšší úrovni," řekl Macmillan. „Al-Kajda údajně projevuje známky neklidu. Výzvědná služba soudí, že chystají nějakou velikou akci, ale nevíme co a nevíme kde."

„To zní jako výzva," nadhodil Steven.

„My zatím údajně ‚zvyšujeme bezpečnostní opatření'," prohlásil ponuře Macmillan.

Steven se usmál. Věděl, že toto téma je Macmillanův oblíbený koníček. „Věnujte zvláštní pozornost výskytu nůžtiček na nehty v Boeingu 747 a podobná varování?"

„Jo, něco takového," přisvědčil Macmillan. „Zkonfiskovat jednomu pasažérovi kapesní nožík, zatímco všichni ostatní se na palubě producírují s flaškami alkoholu, které nakoupili v bezcelním obchodě. Co by vám bylo milejší, rozbitá flaška, nebo kapesní nožík?"

„Naštěstí mi nepřipadá vhodná ani jedna z nich," řekl Steven.

„Jako vždycky když schází zdravý rozum, ale u takových věcí obvykle skončí ‚zvýšení bezpečnostních opatření' – u konfiskace většího množství kapesních nožíků."

Steven mlčky čekal, až se Macmillan vypořádá se svým zoufalstvím. Ten nakonec vzhlédl od stolu. „Promiňte, nechal jsem se trochu unést. Nic z toho se nás přímo netýká. Měl jste pěknou dovolenou?"

„Měl," odpověděl Steven. „Byl jsem ve Skotsku s dcerou. Už dlouho jsme neměli příležitost pobýt spolu takhle dlouho."

„To je dobře. Ale už asi není žádné mimino, že ne?"

„Teď jde do druhé třídy."

„Panebože, to je hrozné, jak to utíká. A jak se má? Bydlí u vaší švagrové a jejího muže, že?"

„Ano," přisvědčil Steven. „Je tam spokojená. Je z ní přesně taková holka, jak jsem doufal. Každou chvíli v ní vidím něco z Lisy. Je to neuvěřitelné."

„No," poznamenal Macmillan trochu nejistě, „věřím, že je to pro vás aspoň trochu útěchy."

Steven se zasmál a to Macmillana uklidnilo. „To rozhodně."

Stevenova žena Lisa krátce po narození holčičky zemřela na mozkový nádor a od té doby ji vychovávala Lisina sestra Sue, s manželem. Žili i s dvěma vlastními dětmi, Robinem a Mary, ve Skotsku, v dumfrieshirském městečku Glenvale.

„Asi pro mě máte nějakou práci, ne?“

Macmillan přikývl. „Asi už jste slyšel, co se stalo v Crickově ústavu v Norfolku? Řádili tam ochránci práv zvířat a všechno to vyvrcholilo vraždou profesora Timothyho Devona.“

„Byly toho plné noviny,“ přikývl Steven.

„Kromě té vraždy význačného vědce a škod, které v ústavu natropili, vypustili na svobodu taky několik laboratorních zvířat,“ řekl Macmillan. „Primátů.“

„Ach.“

„Když vyšlo najevo, že profesor Devon byl členem celostátní poradní komise pro očkovací látky…“

„Začalo vám dělat starosti, čím byly ty opičky naočkované, že?“ hádal Steven.

„Přesně tak. Ale byl jsem ujištěn, že se nejednalo o nic zvlášť nebezpečného…“

„A že není důvod k poplachu,“ doplnil zase s úsměvem Steven. „Kde jsem já už takové řeči slyšel?“

„Když jsem požádal o zprávu, co přesně těm opicím injikovali, mluvčí ústavu mi to odmítl sdělit bez souhlasu někoho, koho nazýval ‚vyšší autoritou‘. Žádal jsem, aby mi znovu zavolal, až získá svolení, ale zatím se neozval.“

„Pochytali už všechna zvířata?“

„Svým způsobem. Povolali tam armádu, aby je postřílela.“

„Armádu?“ zvolal Steven. „Proč armádu?“

Macmillan pokrčil rameny.

„A podařilo se jim to?“

„Zdá se, že dostali pět ze šesti.“

„Takže jedna je pořád na svobodě… ale samozřejmě se není čeho obávat?“

„To je důvod, proč bych vás tam rád poslal. Je v tom nějaký zmatek, ale my se musíme hlavně ptát: není ten zmatek nebezpečný?“

„Ví se něco o tom, jestli ty opice nepřišly do styku s nějakou osobou?“

„Jedna napadla starší manželský pár v Holtu. Starému pánovi pokousala rameno, takže musel být ošetřen v nemocnici. Byl propuštěn a zdá se, že to nebylo příliš vážné.“

„Tak z toho snad nic nebude,“ poznamenal Steven.

„Rád bych, abyste se o tom ujistil,“ řekl Macmillan. „Crickův ústav je civilní instituce, ne vojenská, takže její mluvčí mohl projevit typickou úřední neochotu o čemkoli mluvit – neprozradit, ani jaký je den v týdnu, bez schválení vyšší autority.“

„Trochu to tam oťukám,“ slíbil Steven.

„Jean pro vás má připravenou složku o Timothy Devonovi a o tom ústavu.“

„Fajn. Nechci předstírat, že o tom pánovi něco vím.“

„Byl to expert na očkovací látky,“ řekl Macmillan. „To není zrovna nějaký šlágr pro noviny, ale v současné době, když se tolik mluví o biologických zbraních a o tom, jak jsme na podobný útok připravení – respektive nepřipravení – se o očkovací programy zajímají i někteří naši politici. Začíná jim dělat hlavu, jestli bychom v případě biologického útoku byli schopni očkovat obyvatelstvo. Docela dobře se to může stát tématem pro volební boj.“

„Tak jak to bylo před rokem ve Spojených státech.“

Macmillan přikývl. „Myslím, že si můžeme být jistí, že se tomu nevyhne ani naše vláda.“

„Ale na druhé straně jsem nepozoroval, že bychom *my* měli v minulém roce nedostatek očkovacích látek proti chřipce.“

„Zřejmě jsme poskytli licenci většímu počtu dodavatelů,“ vysvětlil Macmillan.

„To by mohla být pro Američany lekce,“ usoudil Steven.

„Jenže Američané neposkytli licenci thalidomidu,“ namítl Macmillan.

„*Touché,*“ přiznal Steven.

Kapitola čtvrtá

Steven si přečetl, že Timothymu Devonovi bylo v době jeho smrti padesát osm let. Jeho žena Joan byla dříve docentkou biochemie na univerzitě ve Warwicku. Mají spolu dvě dcery, Julii a Imogen, ve věku 22 a 24 let. Crickův ústav řídil Devon osm let. Předtím pracoval ve Warwicku a ještě předtím ve Virologickém ústavu v Glasgow. Právě se stal dědečkem, protože dcera Julie, která se svým manželem Benem, grafickým návrhářem, žije v Manchestru, porodila syna – Jamese Timothyho.

Fotografie Devonova těla, které dodala soudní patologie, byly úděsné. Ačkoli už Steven ve své profesi viděl lecjaké hrůzy, přistihl se, jak při pohledu na ně křiví odporem obličej. Člověk si nutně musel představit peklo, kterým ten chudák prošel, než ho osvobodila milosrdná smrt. Také si ovšem musel klást otázku, jestli takové barbarství může v hlavě normálního člověka ospravedlnit sebelepší zájem o blaho zvířat. Steven došel k názoru, že nemůže. Lidé, kteří tohle Devonovi udělali, to neměli v hlavě v pořádku: byli to sadisté bez kouska svědomí. Mezi pohledem na lidské tělo poraněné a zmrzačené v žáru války a mezi tím, co způsobilo chladné a bezcitné mučení, je obrovský rozdíl. Někdo by řekl, že to obojí je výsledkem lidského selhání, ale s tím, co viděl tady, bylo daleko těžší se smířit.

Devon byl uznávaným expertem v oblasti očkovacích látek a působil po řadu let jako vládní poradce pro nejrůznější záležitosti. Jak to často bývá i u jiných akademiků, povolaných vládou na bázi *ad hoc*, nebyl z počátku nijak zvlášť známou osobností, ale v poslední době se do povědomí veřejnosti zapsal jako nekompromisní obhájce kombinované očkovací látky. Zvláště kritizoval názory, které stále zpochybňují její bezpečnost, a vědce, kteří takové pochyby šíří. Spor vzbudil značnou pozornost tisku. Vláda pak Devona pověřila účastí ve své poradní komisi pro vakcíny. Této své pozice využil k tomu, aby dále varoval před nebezpečím, které by znamenala nedůvěra veřejnosti v základní očkovací programy. Pochybnosti o očkování vojáků ve válce v Zálivu a strach z kombinovaného očkování tuto důvěru značně poškozují, tvrdil Devon. Vláda by se měla v budoucnu s tímto problémem vyrovnat a

předvídat i další požadavky. Podle jeho názoru není obyvatelstvo v současné době dostatečně připraveno poradit si s epidemií spalniček, natož pak s neštovicemi nebo antraxem.

Jak poukázal Macmillan, je Crickův ústav veřejnoprávní vědeckou institucí s dvanácti vědeckými a osmnácti technickými a pomocnými pracovníky. Jeho základním úkolem je připravovat a testovat očkovací látky v souladu s nadcházejícími státními požadavky.

Steven si poznamenal, kde ústav sídlí a s kterými pracovníky by bylo dobré si promluvit. Jako první byl na seznamu doktor Nicholas Cleary; ten byl také jedním z prvních na místě po přepadení ústavu a spolu s jednotkou vyzbrojenou proti biologickému nebezpečí vstoupil dovnitř, aby zkontroloval, jestli nebyly porušeny uložené mikrobiální kmeny. Steven měl také v úmyslu promluvit si s policistou, který byl pověřen vyšetřováním případu, inspektorem Frankem Gilesem, a s policejní patoložkou, doktorkou Marjorií Ryrnanovou. Mimořádně ho také zajímalo, kdo je zodpovědný za povolání vojska, aby se zabývalo pochytáním uprchlých zvířat, a proč k tomu došlo? Ve složce o tom nebyla zmínka.

Novinové výstřižky svědčily o faktu, že většina veřejnosti je vraždou Timothyho Devona pobouřena. Rostl odpor veřejného mínění k ochráncům zvířecích práv. Situaci ještě vystupňovaly novinové články, které útočily na norfolskou policii, že dosud nezatkla pachatele. „Oslepený bělidlem!“ vřískal *The Sun*. „Umučen k smrti v kleci!“ hlásal *The Mirror*.

Snaha odpovědných představitelů hnutí na ochranu zvířat distancovat se od toho, co se událo v Crickově ústavu, očividně ztroskotala; veřejnost jim prostě odmítla naslouchat. Lidé už házeli všechny zvířecí aktivisty do jednoho pytle. I umírněnější veřejné mínění, které až dosud chovalo ke snahám zvířecí lobby přece jen určitou shovívavost, se teď od ní s odporem odvracelo. Lidé, kteří se nerozpakovali vykopat z hrobu starou ženu a vydírat její rodinu, aby zrušila obchod s laboratorními zvířaty – výtržnost, která se udála před pár týdny ve Staffordshire – a kteří umučili a zavraždili pokojného akademika – tihle lidé překročili veškeré meze slušnosti.

Množily se i dopisy čtenářů, které začínaly šířit celostátní paniku. Stevena zvláště zaujal jeden článek, vystřižený z *The Times*, ve kterém jakýsi odborník na terorismus proklamoval, že co se týče tréninku aktivistů za zvířecí práva, dostává se Velká Británie na úroveň Afghánistánu. Britští aktivisté jsou ve světě al-Kajdou zvířecích práv. To Stevena přimělo k trpkému úsměvu a k závěru, že tyto názory určitě neunikly pozornosti šéfky MI5, Liz Manningham Bullerové a jejích kolegů z Thames House. Uvažoval, kolik už asi do hnutí za práva zvířat proniklo agentů tajných služeb. V Norfolku však jich asi nebylo dost, pomyslel si chmurně.

Zavřel složku a viděl, že se venku zatím setmělo. Byly teprve čtyři hodiny koncem listopadu a slabé mrholení vytvářelo kolem pouličních světel zářivé kruhy. Proseděl v knihovně celé tři hodiny a teď usoudil, že je na čase jít domů, do bytu, kde už dva týdny nebyl. Přiletěl ráno ze Skotska a vydal se rovnou na ministerstvo vnitra za Macmillanem.

V bytě bude chladno a ticho, tak jak tomu je vždycky, když odjede na víc jak pár dnů a topení je vypnuté. První chvilky, když otevřel dveře, mu vždycky připomněly, jak je na světě sám. Byl to okamžik, kterému se nedokázal vyhnout a který se vždycky opakoval stejným způsobem. V té chvíli se zastavil čas a musel pomyslet na to, jak by byl život docela jiný, kdyby Lisa ještě žila. Dokázal si úplně živě představit tu scénu plnou světla a tepla: Lisa se usmívá a vypráví o novinkách a jeho dcerka Jenny brebentí o tom, co zažila ve škole.

Namísto toho tu stojí bez hnutí v naprosté tmě, cítí, jak mu z bytu vane na tváře jen chladný nehybný vzduch, a on se musí smířit s faktem, že Lisa navždy odešla a Jenny stovky mil daleko od něj vypráví o škole někomu jinému. Jako vždycky rozsvítí najednou všechny lampy, zapne ústřední topení a bude se snažit, aby se rozptýlil buď poslechem rozhlasu nebo televizí, a za chvíli ten ošklivý moment zmizí.

Steven měl byt u Temže, ale ne přímo na jejím břehu. Bydlel o jednu ulici dál, ale mezerou mezi protějšími domy na řeku viděl a občas i na provoz plavidel na ní. To všechno sledoval ze svého oblíbeného křesla u okna, do kterého se uvelebil s velkou sklenicí ginu s tonikem. Potřeboval akční plán: voda, plyn a topení už byly

zapnuté, ale chvíli bude trvat, než se byt prohřeje a než bude dost horké vody na koupel, na kterou se těšil. Rozhodl se, že ještě půjde ven a v místní čínské restauraci – Jantarové zahradě – kam chodil pravidelně tak jednou za týden, si koupí něco k jídlu s sebou domů. Vaření se pořád nestalo jeho koníčkem, ani to neuměl. Kuchyňské skříňky zely prázdnotou, stejně jako lednice. Měl by zajít do supermarketu a nakoupit si aspoň zásobu nějakých hotových jídel, ale to musí počkat do zítřka.

„Ano, pane… Ne, pane… Plně souhlasím, pane… Určitě budeme, pane… Výborně, pane.“ Giles položil telefon.

„Šéf?“ zeptal se Morley.

„Přeje nám při pátrání mnoho zdaru,“ zafuněl Giles.

„To je od něj ale hezké…“ Morley pomalu umlkal, když si všiml kyselého výrazu na Gilesově obličeji.

„Ovšem, jestli sebou dost rychle nehodíme, aby už měl konečně z krku tisk, pošle nás oba řídit dopravu na křižovatce u školy.“

„Ale my jsme se přece snažili, vyslechli jsme za dnešek skoro třicet podezřelých obhájců zvířecích práv,“ ohradil se Morley.

„Z nichž všichni prohlásili, že nemají s událostmi v Crickově ústavu nic společného ani oni, ani jejich zodpovědná a zákonů dbalá organizace. A ještě ke všemu měli skoro všichni alibi.“

„Máte o tom pochybnosti?“

Giles zavrtěl hlavou. „Ne, toho, co ti parchanti provedli s Devonem, toho je schopný jen docela zvláštní typ prašivýho hajzla, a to na nikoho z nich nevypadalo. Jo, mávat někde plakátama nebo narušovat hony a rozřezávat pneumatiky, to dokážou, ale chladnokrevnou vraždu? Ani nápad. Všechno jsou to outsideři. Naše jediná naděje je, že to nejsou úplný outsideři.“

„Jak to myslíte?“

„Pořád doufám, že ti parchanti snad vyhledávali kontakt s místními aktivisty když pro nic jiného, tak kvůli informacím.“

„A že některý z těch místních se nám přihlásí?“

„No právě. Předpokládám, že se některý z nich podělá, až uvidí, čemu vlastně napomáhal. Řekl bych, že ten nejslabší článek řetězu je už teď na tom moc špatně, nemůže jíst, nemůže spát. Žere ho

svědomí a nutí ho, aby to ze sebe dostal ven. Začne mít potřebu se s námi spojit a všechno nám to říct. Ti silnější kamarádi mu to budou naopak vymlouvat, přemlouvat ho, že nesmí říct ani slovo, a budou ho hlídat, aby se s námi nemohl spojit… aby vydržel… aby vydržel… vydržel za každou cenu.“

„A kdo vyhraje?“ ptal se Morley.

„Potřeba přiznat se bude hodně silná. Ale ať se cítí jakkoli zle, strach o život je velká překážka.“

„Potřebujeme někoho, kdo se zhroutí.“

„To je ono. Nebo někoho, kdo si všimne, že jeho bratr nebo sestra, kamarád nebo syn či dcera vypadá, že se mu začíná bez jakéhokoli důvodu rozpadat před očima na kousky. Ztrácí chuť k jídlu, neustále sleduje zprávy v televizi. A při sebenevinnějším dotazu mu skočí po krku.“

„Doufejme, že se někdo zhroutí brzo.“

„V tomhle by s vámi náš Šéf Super určitě souhlasil,“ řekl Giles. „Mimochodem, ráno sem za mnou přijde nějaký chlápek z londýnské Sci-Med, nějaký doktor Steven Dunbar.“

„O co půjde?“

„Ale, jen si prý chce všeobecně promluvit o té záležitosti u Cricků. Sci-Med se zajímá o všechno, co se týká vědy a medicíny. Ta Devonova smrt pro ně musí být jako stvořená.“

Ve tři hodiny ráno probudil Gilese telefon. Sluchátko našel už na třetí udýchaný pokus.

„Máme vraždu, pane. Na parkovišti u Milton Constable byla nalezena mrtvola muže. Našla ho tam dvojice mladých lidí, kteří tam šli…“

„Hrát šachy,“ přerušil ho Giles. „Už dali vědět doktorce Rymanové?“

„Ano, pane. Ten mrtvý je Robert Lyndon, pro kamarády Stig. Byl známý jako odpůrce a narušitel honů, zadržený v posledních dvou letech třikrát za výtržnosti.“

„Ale to se podívejme,“ zamumlal Giles, který už lezl z postele a tiskl sluchátko mezi ucho a rameno. „A neměli jsme ho včera u výslechu?“

„Ne, ale byl na seznamu. Když jsme se u něj poprvé zastavili, nebyl doma.“

„Dejte zprávu seržantu Morleyovi. Že se sejdeme na místě.“

Když Giles vystoupil z auta a kráčel k vyznačenému úseku parkoviště, vyhrnul si límec u kabátu. Marjorie Rymanová, oblečená v bílém overalu, už tam byla a klečela u mrtvého. Místo nálezu bylo osvětleno přenosným reflektorem, napájeným z hlučného generátoru. „Takhle už dál randit nemůžeme,“ poznamenal, když si dřepl vedle patologžky.

„Cože?“

„Ale nic. Co tu máme?“

„Pohlaví mužské, něco přes dvacet let, pobodaný, smrt nastala před třemi až čtyřmi hodinami, ale…“

„Nebudu vás citovat. Vražedná zbraň?“

„Řekla bych něco malého, možná vystřelovací nůž nebo něco takového.“

„Bylo to provedeno tady?“

„Ne, určitě někde jinde a pak byla mrtvola pohozena tady. Na zemi je jen málo krve, což znamená, že bude plno krve někde jinde. Odřenina na levé tváři a potrhané oblečení svědčí o tom, že ho táhli po zemi – možná potom, co ho vyhodili z auta.“

„Díky, Madge. Jste jako vždycky hvězda.“

„Hrr na ně, Batmane…“

Přidal se k nim seržant Morley.

„Pozdě, ale přece, seržante,“ podotkl Giles.

„Omlouvám se, pane. Byl jsem u přítelkyně – až v Cromeru… Pospíchal jsem, jak jsem mohl.“

Giles předvedl malé divadýlko se svými hodinkami, které důkladně prohlížel. Marjorie Rymanová se rozpakům mladšího kolegy jen usmála.

„Je možné, že by tohle byl ten slabý článek, který hledáte, pane?“ zeptal se Morley.

„Obávám se, že ano,“ přikývl Giles. „Někdo si myslel, že ten kluk neudrží pusu zavřenou… takže mu ji zavřel radši sám.“

„Chudák.“

„Přišel za vámi doktor Dunbar, pane,“ ohlásil seržant Morley a přidržel Stevenovi otevřené dveře.

Giles vstal od stolu a potřásl mu rukou.

„Slyšel jsem, že jste měli rušnou noc,“ spustil Steven.

„Další vražda,“ odpověděl mu Giles. „A jak to vypadá, není bez souvislosti s tou první.“

„Jak to?“

Giles mu vysvětlil svůj názor. „Nemusím zdůrazňovat, že se pokoušíme zjistit, s kým ten Lyndon strávil včerejší noc.“

„Doufám, že ho najdete.“

„Přiznám se, že nevím, proč se o tohle všechno zajímá Sci-Med,“ divil se Giles. „Samozřejmě kromě toho, že se obětí vraždy stal význačnej vědec.“

„Nejde jen o to,“ usmál se Steven. „Nám dělají větší starosti uprchlé opice a účel, ke kterému byly použity.“

„Aha, teď už rozumím. Mně bylo řečeno, že šlo o pokusy s chřipkou. Máte důvod tomu nevěřit?“

„Chřipka?“ zvolal Steven.

„Tak mi to ten pán řekl.“

„Který pán?“

„Nějakej úředník z ministerstva zdravotnictví jménem Nigel Lees. Objevil se v ústavu, právě když jsme tam všichni byli. Já jsem se sám taky obával, co v sobě ty opice mohly mít, ale on mě ujistil, že to nebylo nic, co by mohlo ohrozit obyvatelstvo.“

„A kdo teda povolal ty vojáky?“

Giles se usmál, jako by tu otázku očekával. „To je legrační, že se ptáte. Já jsem to tedy nebyl. Já jsem doufal, že na to postačí varování v rádiu a zapojení britské a americké komise pro dohled nad léky, ale někdo na to měl zřejmě jinej názor.“

„Nevíte, kdo?“

Giles zavrtěl hlavou. „Můžete se zeptat pana Leese.“

„Myslím, že se zeptám,“ přisvědčil Steven. „Jak jsem slyšel, pět těch opic bylo zastřeleno, ale jednu prý stále nenašli?“

Taky jsem to tak slyšel,“ souhlasil Giles.

„Nevíte, co se s těmi zastřelenými zvířaty stalo?“

„Odvezli je zpátky do ústavu ke spálení.“ Giles pohlédl na Stevena a váhavě se zeptal: „Skutečnost, že jste tady… a fakt, že byla povolána armáda… chci říct, nemyslíte si snad, že to vysvětlení s chřipkou byla nějaká zástěrka?“

„Já si v téhle chvíli nemyslím nic,“ odpověděl Steven. „Jen se snažím zůstat nezaujatý. Ale jestli na něco přijdu, určitě vás budu informovat.“

„Já vás také,“ slíbil Giles. „Vy se asi chystáte do toho ústavu zajet, ne?“

„Ano, rozjedu se tam hned.“

„Asi se v něm pořád ještě uklízí. Ti pacholci tam udělali pěknej bordel.“

Cestou do Crickova ústavu přemítal Steven o tom, co se dověděl. Nebylo toho moc. Ve skutečnosti nepředpokládal, že by to byla policie, kdo povolal armádu. Giles má asi pravdu, že to mělo něco společného s tím člověkem z ministerstva zdravotnictví – Leesem, který také Gilesovi řekl, že zvířata byla součástí experimentu týkajícího se chřipky. Zastřelit je se mu zdálo být trochu přehnané… ale v těchto problematických časech je asi nejlepší volba hrát to na jistotu. Na druhou stranu, proč k tomu byla nutná armáda? Nebylo by jednodušší vyžádat si nějakého policejního střelce, když šlo o civilní záležitost? Britská vláda obvykle se zapojením vojska hned tak nesouhlasí… pouze když je to považováno za absolutně nezbytné.

Když Steven vystoupil z auta a kráčel ke vchodu, zjistil, že se tam množství dělníků pokouší odstranit ze zdi sprejové barvy. I uvnitř bylo mnoho řemeslníků. Někteří opravovali prostor recepce a jiní se zabývali rozbitými elektrickými instalacemi. Steven se po špičkách prodíral tím zmatkem směrem k mladé dívce, která seděla v malé kanceláři u počítače. Lehce zaklepal na dveře. „Jsem Steven Dunbar. Myslím, že mě doktor Cleary očekává.“

„Asi máte pocit, že jste uprostřed staveniště,“ usmála se dívka. Uchopila zelený telefon, vytočila tři čísla a řekla: „Je tady doktor Dunbar.“

Pak přešla ke dveřím kanceláře a ukázala na chodbu vlevo. „Jděte až na konec a zahněte doprava. Nickova pracovna jsou druhé dveře po levé straně.“

Steven minul partu sklenářů, kteří v chodbě zasklívali okna. Cítil vůni kytu. Bez obtíží našel Clearyho pracovnu.

Když se pozdravili, zeptal se ho Cleary: „Co pro vás můžu udělat?“

„Slyšel jsem, že tu pracujete na očkovacích látkách,“ začal Steven.

„Je to tak. Snažíme se předvídat, co se může v budoucnosti naskytnout v oblasti bakteriálních nebo virových epidemií, a zajistit prostředky k ochraně veřejnosti, kdyby k nim došlo.“

„Takže na čem konkrétně zde pracujete?“

„Víte, nechci vás otravovat… ale mohl byste se mi laskavě nějak prokázat?“

Steven se usmál a vytáhl svůj průkaz ministerstva vnitra a bezpečnostní osvědčení.

„Děkuju vám. Já osobně pracuju spíš na antibakteriálních než na protivirových vakcínách, konkrétně na tuberkulóze. Tuberkulóza se nám v poslední době vrací čím dál tím víc a vláda uvažuje o profylaktických opatřeních. Vakcína proti tuberkulóze už se používá řadu let a my teď hledáme nějaké alternativy. A to je můj hlavní problém, i když se mimo to zajímám i o vakcíny proti meningitidě.“

„Takže vy tady nepracujete všichni na nějakém společném projektu?“

„Ne, snažíme se příliš se nepřekrývat, i když i tak probíhá řada spoluprací.“

„Takže jaké mikroby v ústavu přechováváte?“ zeptal se Steven. „Jmenoval jste TBC a meningitidu. Ještě něco?“

„Moment… Diphteria. Řada clostridiálních kmenů a Brucella abortus. To je asi, co se týká bakterií, všechno.“

„A co viry?“

„Spalničky, příušnice, zarděnky, chřipka.“

„A co mikrobi, o kterých se uvažuje jako o biologických zbraních, neštovice, antrax, mor?“

„Nic takového,“ odpověděl Cleary. „Nemáme licenci pro práci s patogeny vyžadujícími prostředí BLR-4. Laboratoře, které takovou úroveň bezpečnosti vyžadují, jsou jedině v Porton Down.“

Steven přikývl. „Věděl jste, na čem pracoval profesor Devon?“

„Ne, nevěděl.“

Steven si všiml, že když tohle Cleary prohlásil, jeho chování se trochu změnilo. Neklidně poposedl na židli. „Mělo to nějaký důvod?“

„Byla to technická záležitost,“ odpověděl Cleary. „Tim byl kooptován do jakéhosi vládního poradního sboru s nejvyšší pravomocí, který vyžadoval naprosté utajení.“

„Takže nemáte tušení, na jakých experimentech pracoval?“

„No… vlastně ano. Když bylo nalezeno Timovo tělo a zjistilo se, že se ztratilo několik zvířat, požádal mě policista, který to vyšetřoval, inspektor Giles, abych prohlédl Timovy věci. Tak se dovíme, na čem vlastně pracoval. Dělalo mu starosti, jestli nehrozí, že by uprchlá zvířata měla v sobě něco nebezpečného.“

„Takže jste z profesorovy dokumentace poznal, na čem pracoval?“

Cleary přikývl, ale Steven si všiml, že uhnul očima. „Tim pracoval na chřipkovém viru. Měl proti němu vytvořit vakcínu.“

„Máte pořád ještě ty papíry?“

„Ne, myslím, že si je všechny odnesl člověk z ministerstva zdravotnictví.“

„Aha, ten pan Lees, že ano?“

Cleary přikývl. „Vy ho znáte?“

„Ne,“ odpověděl Steven. „Ale už se mi o něm zmínil inspektor Giles.“

„Potvrdil mi to, co jsem už zjistil, že Tim skutečně pracoval na viru chřipky… ale…“

„Ale co?“

„Ach, ale nic,“ mávl Cleary zamítavě rukou.

Steven na něj chvilku hleděl a uvažoval, co si asi nechává pro sebe. Pak řekl: „Doktore Cleary, jestli máte nějaký důvod k podezření, že ta zvířata byla infikována něčím jiným než chřipkovým virem, naléhavě vám radím, abyste mi o tom pověděl.“

„Byl to naprosto jistě chřipkový virus.“

Steven úmyslně ještě chvíli mlčel, aby zjistil, jestli z Clearyho něco nevypadne, ale Cleary na něj stále jen beze slova hleděl.

„Všechny ty opice byly infikované?“ zeptal se Steven.

„Na čtyřech byla testována účinnost vakcíny na virus, který předem dostaly. Zbylé dvě byly experimentální kontroly.“

„Jedna se samotným virem a druhá jenom s vakcínou, ano?“

Cleary přikývl. „Přesně tak.“

„Víte, které z opic vojáci našli?“

Cleary zaváhal. „Jakmile byly opice vypuštěny z klecí, nebyla žádná oficiální možnost, jak je rozeznat…“

„Ale?“ vyptával se Steven, který si všiml slova „oficiální“.

„Smithy, to je chlapík, který zvířata krmí a ošetřuje, tvrdí, že je od sebe dokáže rozeznat. Když vojáci přinesli zastřelená zvířata, tvrdil, že ví, která ještě chybí. Naneštěstí to byla Chloe.“

„Chloe?“

„Chloe byla kontrolní virová opice.“

„Ta, která dostala jen virus, a žádnou vakcínu?“

Cleary přikývl. „Já ovšem nevím, do jaké míry je ta informace spolehlivá…“

„No, možná že Chloe na tu chřipku někde venku pojde.“

„Jestli ji dřív nezahubí norfolské listopadové počasí,“ poznamenal Cleary a trochu se uvolnil. „Nechcete se seznámit s ostatním personálem?“

Kapitola pátá

Cleary ho zavedl do společné místnosti personálu, která už byla provizorně uklizená. Elektrická konvice sloužila místo kávovaru, který vandalové zničili.

„Bohužel máme jen instantní," omlouval se Cleary.

Steven s úsměvem přijal hrnek instantní kávy a postupně se seznámil s dalšími pracovníky ústavu. Za daných okolností očekával, že nebudou šetřit silnými slovy, ale byli všichni tak zničení tou mírou násilí, které postihlo Devona, že se nevyžívali v útocích na hnutí ochránců zvířat nebo nářkem nad ztrátou cenných experimentálních výsledků, které mohly zachránit lidské životy. Cítil, že ti lidé přehodnocují vlastní postavení ve schématu věcí a soustřeďují se teď hlavně na nutnost zajistit v budoucnu větší bezpečnost.

„Vždyť je to šílené, že si sem mohli prostě jen tak napochodovat," řekl jeden z pracovníků a ostatní s ním souhlasili, i když jeden člověk, který se Stevenovi později představil jako doktor Pat O'Brien, ocenil, že všechny úložné prostory mikrobů zůstaly neporušené. „Nezlobte se, že to říkám," omlouval se, když následovalo mlčení. „Já jsem si vždycky myslel, že zdůrazňovat světlou stránku věci je trhlá filozofie," zašeptal Stevenovi.

„Paddy pracuje na vakcínách proti meningitidě," vysvětloval Cleary.

„A tohle je doktorka Leila Martinová." Cleary to jméno vyslovil francouzsky. „Leila je hostující výzkumnou pracovnicí z Washingtonské univerzity. Spolupracovala s profesorem Devonem. Je také expert přes tuto problematiku."

Steven si potřásl rukou s půvabnou, asi třicetiletou černovlasou ženou s olivovým nádechem pleti. Prohlížela si Stevena tmavýma očima pozorně, ale bez dotěrnosti.

„Promiňte, doktore Dunbare, já totiž vůbec nemám představu, co je to Sci-Med," řekla.

Steven jí krátce vyložil funkci Sci-Med.

„Aha, vy jste takový vědecký policista."

„Něco na ten způsob,“ usmál se a pomyslel si, že ve franštině i slovo „policista“ dokáže vyznít sexy. Měl chuť jí to říct, ale místo toho se zeptal: „Pracujete už dlouho s virem chřipky, doktorko Martinová?“

„Bylo to téma mé disertační práce.“

„To pro vás musí být fascinující.“

„Za fascinující pokládám jeho ohromnou kapacitu pro antigenové proměny,“ vysvětlila Leila. „To je jeden z největších problémů, s jakým se při přípravě vakcín můžete utkat. Je to jakýsi Červený bedrník mezi viry, stále v pohybu, stále mění svůj vzhled a charakteristiku.“

Steven byl znovu okouzlen francouzským přízvukem. „Zní to jako něco, po čem by měla vědecká policie zvlášť ostře jít,“ usmál se.

Leila se zdvořile usmála.

„Smrt profesora Devona musela být pro vaše vědecké úsilí velkou ranou.“

„Tim byl báječný člověk. O viru chřipky toho věděl víc než kdokoli na světě, ale byl to opravdový vědec; dokázal se o svoje znalosti podělit s ostatními, ne jako to dnes dělají mnozí jiní, kteří běží s každým dosaženým výsledkem hned na patentní úřad. Právě díky jeho otevřenosti bude možné, aby mohli další vědci pokračovat v díle, které opustil.“

„No, to je aspoň nějaká útěcha,“ uznal Steven. „A vy osobně, zůstanete zde, nebo se vrátíte do Států?“

„Na rozhodnutí je ještě moc brzy,“ poznamenala Leila. „Musím si to rozmyslet. Tohle na nás všechny dopadlo jako rána z čistého nebe.“

„No ovšem. Ale ať se rozhodnete jakkoli, přeju vám úspěch.“

Steven pak pohovořil o práci ještě s ostatními, až ho nakonec Cleary vyprovodil ke dveřím. Steven mu předal svou vizitku a pohlédl mu zpříma do očí. „Kdybyste měl pocit, že byste mi měl ještě něco říct, dejte mi vědět.“

„Samozřejmě,“ přitakal Cleary.

Steven seděl pár minut v autě a snažil se rozhodnout, jestli má své vyšetřování považovat za ukončené, nebo ne. Institut tedy nemá licenci na práci s vysoce nebezpečnými bakteriemi nebo viry, které jsou normálně spojovány s biologickými zbraněmi. Uprchlé opice v sobě neměly nic nebezpečnějšího než virus chřipky. Pět ze šesti zvířat už bylo mrtvých a ta poslední opice patrně dlouho ve volné přírodě nevydrží. Konec příběhu… Anebo taky ne, protože nemohl popřít, že ho na tom něco pořád znepokojuje. Nic, co mu řekla policie nebo Cleary, mu k tomu nezavdalo příčinu. Byl tu však pocit, že pořád ještě nezná úplně všechna fakta. Někdo si něco nechává pro sebe, a ten někdo je Nick Cleary.

Během rozhovoru s Clearym zaujala Stevena celková mluva jeho těla a vzbudila jeho podezření. Byl si naprosto jistý, že ten člověk zaváhal, jestli mu toho nemá říct víc, ale pak si to rozmyslel. Mohlo to být něco významného, ale taky nemuselo, jenže malé semínko pochyb bylo zaseto a Steven už měl takovou povahu, že každou věc musel vypiplat až do zralosti. Musí také ještě promluvit s Marjorií Rymanovou, policejní patoložkou, ale pochyboval, že ta by mu mohla dát nějakou jistotu nebo smazat jeho špatné pocity.

Když přišel do márnice, Marjorie Rymanová ještě pracovala. Jeden ze zřízenců jí přes interkom z recepční místnosti oznámil, že Steven přišel. Požádala ho, aby jí ho přepojil. Nejdřív se omluvila, že ví, že se měli sejít, ale pořád ještě má mnoho práce. Dala mu na vybranou, aby buď přišel za ní do pitevny, anebo na ni počkal – odhadovala to asi na čtyřicet minut. Vybral si první možnost – uvědomil si, že má dnes za úkol ještě nákup v supermarketu. Jeden technický pracovník ho zavedl do malé vedlejší místnosti, kde byla na bílé kachlíčkové stěně řada věšáků, na nichž visely zelené chirurgické pláště. Pod dřevěnou lavicí stály vyrovnané bílé gumové galoše.

„Velikost?“ zeptal se technik.

„Jedenáct,“ řekl Steven.

Vyklouzl ze střevíců a nazul si boty, které mu podal technik.

Pak se postavil a vsunul ruce do rukávů zeleného pláště, který mu technik zavázal vzadu tkanicemi. Nabízené rukavice odmítl s poznámkou, že tak moc se do toho zase plést nebude.

Vešel do pitevny a nakrčil nos nad jejím pachem. „Doktorka Rymanová?“ zeptal se.

„Jen pojďte dál, doktore Dunbare. Je mi líto, že mám ještě takovou hromadu práce, ale dneska jde jedna věc za druhou,“ řekla příjemná a pohledná žena s prvními šedinami v tmavých vlasech. Inteligentní oči svědčily o sebevědomé, ale sympatické osobnosti. „Jinak bychom si mohli dát čaj a sušenky v mojí kanceláři.“

„To je ta včerejší mrtvola?“ zeptal se Steven a přistoupil k nejzazšímu ocelovému stolu ze třech, co tu stály. Leželo na něm bledé tělo mladého muže s otevřeným hrudníkem.

„Ano, to je ten chlapík. Ještě neměl dvacáté narozeniny, a už je mrtvý.“

Nastala pauza, k níž poskytlo své ironické rekviem bublání vody odtékající do potrubí.

„Inspektor Giles včera odhadoval, že tahle vražda bude mít nějakou souvislost s vraždou profesora Devona.“

„Já to chápu, ale z patologického hlediska není žádný důvod tomu věřit. Stačí říct, že způsob jejich smrti byl velmi rozdílný. Tenhle chlapík byl zabit ve vzteku, po krátké divoké bitce na nože. Profesora Devona vystavili dlouhému promyšlenému mučení po dobu několika hodin a pak ho náhle a zručně zabil někdo, kdo věděl přesně, co dělá. Probodnout srdce jediným zásahem venózní kanyly vyžaduje určitou zručnost. Můžu se zeptat, proč se Sci-Med o ty dvě vraždy zajímá?“

„Nás zajímaly hlavně ty opice, co utekly,“ řekl Steven, „a na co je Devon používal.“

„No samozřejmě, ty opice,“ přikývla Ryrnanová s chápavým úsměvem. „To jsem si mohla myslet. Jedna z nich prý dokonce někoho pokousala?“

„Jednoho člověka v Holtu,“ potvrdil jí Steven.

„Doufám, že v sobě neměla něco moc ošklivého.“

„Jenom chřipku.“

„To měl tedy štěstí. Pořád se bojím, že je jen otázkou času, než některý z těch bláznů vypustí do světa něco skutečně ošklivého. Zřejmě si při svém ‚osvobozování‘ zvířat nedokážou domyslet, co může takové otevření dveří do laboratoře způsobit.“

„Asi si představují, že je venku svět jako ve večerníčku o zvířátkách. Všechna zvířátka se seběhnou do Žabákova domu, aby si poslechla přednášku o společenské zodpovědnosti s ohledem na šíření infekčních chorob.“

„Máte řeči jako Frank Giles,“ zasmála se Rymanová. „To je taky takovej sarkastickej mizera.“

„To je asi nemoc z povolání.“

„To mi povídejte,“ ukázala Rymanová bradou na mrtvolu ležící na stole před sebou. „Napadá mě, že jsme všichni už hodně daleko od světa pohádek.“

„Řekněte mi, jaký typ člověka může být schopný toho, co udělali profesoru Delonovi?“

„To není moje doména,“ odpověděla patoložka. „Já se zabývám mrtvými, ne živými, a to je možná moje štěstí. Takový typ myšlení, které je za tím, co jsem viděla, si ani nechci představit.“

„Tak je to zlé?“

Rymanová přerušila práci a podívala se Stevenovi do očí. „Udělalo se mi doslova fyzicky špatně, když jsem psala tu zprávu.“

Steven přikývl. „No, veřejné mínění je tentokrát vesměs zajedno, že ochránci zvířat s tímhle zašli příliš daleko. Veškeré sympatie veřejnosti, které ještě kdy měli, prakticky vymizely. To může aspoň policii pomoct, aby dostala pod zámek toho, kdo je za to zodpovědný.“

„To upřímně doufám,“ vzdychla Rymanová. „A až se jim to povede – tak ať radši zahodí klíč.“

Steven jí poděkoval a obrátil se k odchodu. Když došel ke dveřím, Rymanová zavolala: „Tak ahoj, Jeníčku.“

Steven se usmál a odpověděl: „Ahoj, Mařenko.“

„Zdar,“ dodala Rymanová a zase se ponořila do zkoumání hrudní dutiny.

Steven se vracel k vozu pomalu. Chtěl popřát lehkému vánku, který se právě zvedl, dostatek času, aby ho zbavil pozůstatku pachů, které na jeho vlasech a oblečení ulpěly v márnici. Nenáviděl zápach patologie, včetně příšerného osvěžovače vzduchu, který tam všude používali. I po těch dlouhých letech mu odporně sladký pach

formaldehydu připomínal obraz mrtvol, přechovávaných ve vanách s tímto roztokem, aby si na nich mohli studenti medicíny cvičit svou zručnost.

„Spánembohem, Norfolku…“ zabručel Steven, nastartoval a zamířil k severu. Už začal přemýšlet, co sdělí Johnu Macmillanovi ve svém hlášení. Že není důvod k poplachu. Že tu nápadnou tajnost, která obklopuje Devonovu práci, má na svědomí obyčejná byrokracie. Že Devon nepracoval na ničem hrozivějším, než je vakcína proti chřipce… pokud ovšem… Nick Cleary neví něco jiného.

„Krucinál,“ zaklel, protože ho opět začaly strašit pochybnosti o Clearym. Začal se zase v duchu potýkat s hrůznou představou, že pokusná zvířata byla infikována něčím nebezpečnějším. Ale vždyť přece ten člověk, kterého opice pokousala, byl propuštěn z nemocnice a teď je už zase doma. Je úplně v pořádku… nebo ne? Na nejbližší křižovatce otočil vůz o 180 stupňů a zamířil zpátky do Norfolku. Musí zajet do Holtu a přesvědčit se na vlastní oči.

Těsně po sedmé zastavil Steven auto na hlavní ulici Holtu. Začal se štrachat v aktovce na vedlejším sedadle a nakonec vylovil ze svazku dokladů stránku s adresou Elwoodových. „Bramley Cottage, Holt,“ přečetl si nahlas. Musí ujistit, kde to je. Napadlo ho, že by mohl zabít dvě mouchy jednou ranou, kdyby se zeptal na cestu v místním grilu a zároveň si tam koupil něco k jídlu. Měl hlad. Od snídaně nic nejedl.

„Ale jó, chlapče. Zahněte třetí ulicí doprava a jeďte pořád rovně až na vršek. Na levý straně uvidíte úzkej vjezd – zrovna tam, kde končí omezení rychlosti. V tý uličce je Bramley druhý stavení. Jsou tam celkem jen tři.“

Steven poděkoval a vrátil se k vozu, že si v něm sní svoji rybu s hranolky. Jídlo bylo výborné a měl je v sobě v minutě. Potom vytáhl z přihrádky pod palubní deskou hrst navlhčených kapesníčků a omyl si s nimi obličej a ruce. Doufal, že než dojde k Elwoodovým, už z něj moc nepotáhne pach toho, co jedl.

Když konečně vystoupil, zjistil, že Bramley Cottage tone ve tmě, a začal tušit, že ho čeká zklamání. Přece jen se však přiměl k tomu, že prošel po cestičce ke dveřím s těžkým mosazným klepátkem ve

tvaru žáby, které rozeznal ve světle z okna vedlejšího domku, a zaklepal.

Podle očekávání mu nikdo neodpověděl, ale pro jistotu to zkusil ještě jednou; možná že chodí do postele brzo. Ani podruhé se nikdo neozval, zato však svým boucháním probudil zájem sousedů. Maličká paní s velikými okuláry a s pantoflemi ve tvaru chlupatých králíčků na nohou otevřela dveře. „Elwoodovi bohužel nejsou doma. David onemocněl."

Steven se na ženu tupě zahleděl. „David onemocněl" byla poslední věc, kterou si přál slyšet. Radši by slyšel, že David je v hospodě nebo že šel hrát bingo. Přál si slyšet, že je David už kompletně v pořádku a vesele si užívá života. Opravdu netoužil slyšet, že David je nemocný.

„Vy jste neslyšel? Povídám vám, že David je nemocnej," opakovala žena, přistoupila blíž a hleděla Stevenovi do tváře.

Steven se vzpamatoval a usmál se. „Ale bože," řekl, „snad to není nic vážného?"

„To já opravdu nevím," pokrčila paní rameny. „Mary říkala, že snad to má něco společnýho s tím zatraceným zvířetem, který ho kouslo. Ale v každým případě je teď v nemocnici a Mary je tam s ním."

Steven těžce polkl. Tohle bylo čím dál horší. „V té nemocnici, co byl už předtím?" zeptal se chraptivě.

Žena zavrtěla hlavou. „Kdepak. Chtěla jsem mu poslat kartičku s přáním, ale Mary povídala, že ještě ani neví adresu. Říkala, že k nim jsou moc hodní a chtějí zajistit, aby měl David tu nejlepší lékařskou péči. Že prej může zůstat s ním, prej v pokoji pro hosty, a všechno že jim to zaplatěj'." Paní přistoupila až těsně k němu a důvěrně mu pošeptala: „Myslím, že to má bejt někde v privátu."

„A nevíte náhodou, kdo jim to takhle zařídil?" zeptal se Steven.

Zakroutila hlavou. „To jsem se nechtěla vyptávat. Snad ten ústav, to zvíře přece uteklo od nich, tak se za to cítili zodpovědný, nemyslíte?"

Steven neurčitě přikývl a poznamenal: „Museli jste z toho být tady v okolí všichni asi hodně vyplašení, že?"

„To bych řekla," přisvědčila. „Nestává se každej den, aby vám po zahradě pobíhali lidi s puškama."

„No ovšem," přikývl Steven, který si vzpomněl na uprchlá zvířata. „Já jsem zapomněl na ty vojáky."

„Vojáci?" vykřikla žena. „Vypadali spíš jako kosmonauti, řekla bych. Byli jsme se Samem k smrti vyděšený, když jsme je viděli, jak se plížej' po zahradě."

„Kosmonauti…" opakoval po ní Steven. Musel se vší mocí snažit, aby vypadal normálně, ačkoli se mu v hlavě rozezněly poplašné zvonky.

„No víte… podle těch obleků, co měli na sobě… vážně vypadali jako kosmonauti."

„No, já nevím. Mohla byste mi ty obleky popsat, paní…"

„Jako ta Jacksonová. Molly Jacksonová." Snažila se mu nějak názorně popsat něco, co Steven nakonec odhadl na oblečení protibiologické jednotky.

„To zní všechno ohromně napínavě," pravil klidně, ale puls se mu rozběhl šílenou rychlostí. Ve zprávě nebyla žádná zmínka o tom, že by vojáci byli vybaveni oblečením proti biologickému nebezpečí… a co je ještě důležitější – proč.

„Můžu vám říct, že jsme tady měli vzrůšo až na půdu," chlubila se Molly. „Opravdu jsem si to užila."

Steven se vrátil do auta a opřel hlavu o volant. „Prokristapána," zašeptal, „co se to tu děje?"

Charlene Lyndonová vystoupila v prvních večerních zprávách, aby informovala veřejnost o vraždě svého syna. Na obrazovce působila jako čtyřicetiletá, nepříliš atraktivní žena, která bojuje s nadváhou z nevhodného jídla a s nevhodným mejkapem. Vlasy měla nabarvené na havraní čerň, která ostře kontrastovala s mrtvolně bílou pletí a rudou rtěnkou na rtech. Slzy jí na tvářích vytvořily černé potůčky z maskary.

„Robert byl hodný chlapec," slabikovala obtížně z kartičky, kterou měla postavenou před sebou. Její manžel seděl vedle ní ve svém tričku jako vycpaný méďa. Na prstech pravé ruky měl vytetovaná pěkně viditelná písmena slova „láska".

„Vždycky pomáhal lidem… Byl by pro lidi udělal všecko… Jestli někdo ví něco o tom, co se mu včera v noci stalo… Obracím se na vás… Přihlašte se a řekněte policii, co víte… Můj syn si nezasloužil takhle umřít…“ Spustila kartu a zabořila obličej do dlaní.

„Tak dobrej chlapec, jo?“ ušklíbl se Morley, když to skončilo a Laytonovi byli vyvedeni ven.

„Pro každou matku je její syn vždycky ten nejhodnější chlapec,“ vysvětlil mu Giles. „Ona neviděla, co ten její malej chlapec se svými kamarády udělal Timothymu Devonovi.“

„Lyndon byl ničemnej malej posera, kterej si nedokáže udržet žádnou práci ani namluvit holku. Byl známej jako výtržník na honech, i když mu pravděpodobně na zvířatech prd záleželo, ale našel jakýsi uspokojení – jako spousta těchhle rošťáků – ve společným programu. V podstatě v čemkoli, co znamená konflikt s úřady a se systémem, kterej jim zavinil jejich mizernej život, jak oni to vidí. Byl to článek z nejslabšího materiálu, jakej si můžete představit.“

„Tak co teď budem dělat, pane?“

„Budeme čekat, že zazvoní telefon, a modlit se, abysme měli štěstí.“

Třicet minut po tom pořadu se na ně štěstí usmálo. Do Gilesovy kanceláře vešel Morley. „Tohle vypadá dobře. Hostinský od Čtyř per ve Swalthamu myslí, že poznal toho mrtvýho muže v telce. Tvrdí, že včera večer u něj ještě s jedním seděl v hospodě. Oba pili a pamatuje se, že se hádali.“

„Bingo! Vemte si kabát!“

Gerald Stanley Morton, licencovaný hostinský U Ctyř per, byl obrovský chlap, což se nedalo říct o jeho intelektu. V souladu s nenáročnými standardy doby doufal, že když bude pomáhat policii, vyslouží si tím něco jako hvězdnou dráhu a status celebrity. Avšak místo „Já jsem celebrita, dostaňte mě odsud“ to vyznělo spíš jako „Já jsem úplná nula, ale dostaňte mě před kameru“. Tak to aspoň Giles později interpretoval. Když Giles s Morleyem přijeli na místo, tisk už tam byl.

„Co ti tady *sakra* dělají?“ zahřměl Giles, když ten dav uviděl.

„Morton jim zřejmě zavolal.“

„Pitomec! Zastavte za rohem!“ Morley zaparkoval neoznačený vůz za rohem hospody a oba policisté se vrátili na místo, kde Morton rozprávěl s novináři.

„Vy si pořád myslíte, že se toho účastnil?“

„Je mi líto, pánové,“ hlásal. „Ale bylo by ode mě krajně nevhodný, abych vám něco prozradil dřív, než budu mluvit s policií a vyklopím jí, co vím. Můžu jen prohlásit…“

„To mě podrž. Ten chlap musel tyhle fráze slyšet v televizi,“ pravil Giles. jak se blížili.

„Blbec!“

„Pane Mortone! Jestli nemáte námitky, tak bych vám radil, abyste neprohlašoval vůbec nic,“ přerušil ho Giles. „Policie,“ zařval a zvedl nad hlavu průkaz. Prorazil mezi novináře tak rozhodným krokem, jako kdyby jim chtěl dát najevo, že zastavit ho nepřipadá v úvahu, a dav se před ním rozestoupil jako Rudé moře. „Tisková konference se odkládá na později, že ano, pane Mortone? Na mnohem později.“

Kapitola šestá

Giles dostrkal Mortona, bez ohledu na jeho mohutnou postavu, dovnitř hospody, jako kdyby to byla školačka na přechodu přes křižovatku. Morley zatím rozháněl reportéry s tím, že se tady už nic víc nedovědí, a varoval je, aby nepřekáželi policii při vyšetřování vraždy.

„Kde si můžeme promluvit?“ zeptal se Giles.

„Támhle,“ ukázal mu Morton dozadu.

„Co mělo sakra tohle všechno znamenat?“ uhodil na něj Giles. „Celá ta smečka sem přece nepřišla jen tak na pivo, co? Někdo jim musel dát echo.“

„Nojo… to moje stará si vymyslela, že bysme jim mohli zavolat,“ přiznal Morton a pokrčil rameny, jako kdyby se mu na nich rojili mravenci.

„A proč?“

Morton se rozpačitě zavrtěl. „Řek‘ bych, že chtěla, aby se vo nás psalo v novinách.“

Giles na něj nevěřícně zíral. „Jestli některej z těch rošťáků tam venku otiskne něco, co nám naruší vyšetřování, tak si můžete bejt jistej, že svoje jméno v novinách určitě najdete, protože vám pořádně zavařím.“

„Heleďte, takhle se mnou nemluvte, jo,“ bránil se Morton. „Já jsem řádnej vobčan a dělám jen svou povinnost. Možná že bych vám teď neměl vůbec nic říkat…“

Giles, který byl o hlavu menší než Morton, se zatvářil, jako kdyby nevěřil svému sluchu. Pomalu k hromotlukovi přistoupil a obořil se na něj: „Co vám to pánbůh nadělil namísto mozku? To obrovský panděro?“ šťouchl do něj.

Morley si všiml, že se Morton začíná potit. „Teď máte, kamaráde, jedinou možnost: říct nám přesně to, co se potřebujem dovědět, abysme našli toho chlapíka, kterej tady byl včera večer se Stigem Lyndonem. Jinak si už radši začněte chystat kvádro, ve kterým chcete stát před soudem. Slyšel jsem, že porotě se nejvíc zamlouvá tmavomodrá.“

„Ale no tak jo, fajn.“ Morton zvedl obě ruce na znamení kapitulace. „Řeknu vám všechno, co vím.“

„A jim neřeknete nic,“ dodal Giles a ukázal palcem přes rameno.

Morton zase přikývl. „Fajn, fajn. No tak byli dva, ten člověk z telky a ten druhej, vyšší chlápek s delšíma rezavejma vlasama. Ten člověk z telky…“

„Lyndon,“ poznamenal Giles.

„Jo, Lyndon, správně. Ten vypadal, že je z něčeho úplně podělanej strachy, a ten druhej se ho snažil uklidnit, ať prej si dá voraz a tak.“

„Zaslechl jste něco z toho jejich rozhovoru?“

„Sem tam něco, seděli támhle u vokna, tak jsem příležitostně něco zaslech‘, když jsem sbíral sklenice, ale moc toho nebylo.“

„Povězte každé slovo, co jste od nich slyšel,“ přikázal mu Giles.

„Ten Lyndon říkal něco jako ‚já jsem nikdy nechtěl, aby se tohle stalo‘. A ten druhej na to: ‚No, samozřejmě.“

„Co dál?“

„Lyndon povídal, že s něčím takovým nemůže dál žít.“

Giles se podíval na Morleye. Morley přikývl. „Nejslabší článek.“

„Cože?“ ptal se Morton.

„Ale nic. Co ještě říkali?“

„Ten zrzek povídá: Ty teď koukej zapomenout, že se to vůbec stalo.“

„A co na to Lyndon?“

„Jenom kroutil hlavou.“

„Ještě něco?“

„Potom musel Lyndon říct asi něco, co toho zrzka namíchlo, protože už mu začal vyhrožovat.“

„Co říkal?“

„To jsem dobře neslyšel,“ posteskl sil Morton. „Zrovna jsem byl za barem. Usuzuju spíš podle toho, jak se tvářil. To se pozná, když na to jde někdo tvrdě. Ale to povídal, že takový svinstvo nikdy nepřipustí.“

„Ještě něco?“

Morton zavrtěl hlavou. „To bylo všecko.“

„Moc jste mám pomohl, pane Mortone,“ řekl Giles, jako kdyby se mezi nimi nikdy nic nestalo. „Snad ještě tady seržantu Morleyovi nadiktujte podrobnější popis toho člověka s rezavými vlasy. Až do posledního pupínku, prosím.“

Giles přenechal Mortona Morleyovi a vyšel ven promluvit k čekajícím reportérům. „Dnes večer už nečekejte žádné další prohlášení ani od pana Mortona, ani od policie,“ řekl. „A velice by nám pomohlo, kdybyste vyčkali až do doby, kdy *budeme* k nějakému prohlášení připraveni. Cokoli jiného by mohlo naše vyšetřování vážně ohrozit.“

Giles si zachovával nezaujatý výraz, ale uvnitř se mu nepochybně ulevilo, když se shromáždění uklidnilo a začalo se rozcházet. Všechny další dotazy odbyl poznámkou: „Snad zítra, pánové.“

„Máte ten popis?“ zeptal se Morleye, když nastoupili do auta.

„Docela slušnej.“

„To je dobře, protože dneska se hned tak domů nedostanem. Stačí jen poznámka o Čtyřech perech v zítřejších novinách a ten náš chlápek si to namíří přes kopečky. Musíme ho do rána najít. Začneme u Lyndonů.“

Když k nim oba policisté dorazili, Charlene a Robert Lyndon starší se právě dívali na videozáznam Charlenina vystoupení.

„Koukni na tu mou maskaru, to je hrůza!“ vykřikla Charlene, která k nim byla obrácená zády. Byla zřejmě otřesená pohledem na obrazovku, kde se objevila.

Její manžel uvedl Gilese a Morleye dovnitř. „Char, je tady policie.“

Charlene se obrátila. „Ach, nazdárek, ale řeknu vám rovnou, jestli mě chcete znova natáčet,“ a ukázala na obrazovku, „tak mi s tím bude muset pomoct maskérka ve studiu. Vypadala jsem děsně…“

„Doufáme, že to nebude zapotřebí, paní Lyndonová,“ řekl Giles. „Máme určité vodítko, které nám doufejme pomůže najít vraha vašeho syna.“

„Měl Robert nějakého kamaráda s dlouhými zrzavými vlasy?“ zeptal se Morley.

„Zrzavý vlasy? To bych neřekla. Co myslíš, Bobby?“

„Copak on měl vůbec nějaký kamarády? To by byla správná otázka,“ potřásl hlavou Lyndon.

„Samozřejmě že měl kamarády,“ namítla Charlene. „Znáte děti, inspektore,“ usmála se s výrazem mateřské oddanosti.

„Bylo mu čtyřiadvacet, Char. Nebyl už žádný dítě a kamarádů zrovna moc neměl,“ poznamenal manžel.

„Byl to náš syn!“

„Jednou se za ním u dveří zastavil takovej chlápek se zrzavejma vlasama. Ale to už je pár měsíců,“ vzpomněl si Lyndon. „Šlo o nějakej hon na lišku, co se tam chystali. Ani nešel dál, ale určitě jsem slyšel, že mu Robert říká Kevine.“

„Všiml jste si na něm ještě něčeho? Co měl na sobě?“ vyptával se Morley.

„Byl to takovej špinavej smrad, měl na sobě takovou tu vikslajvantovou bundu, už dost vodřenou, pruhovanej svetr, šátek a kalhoty se spoustou kapes.“

„Děkujeme, pane Lyndone. Moc jste nám pomohl. Vy taky, paní Lyndonová.“

„Kdybyste mě chtěli znova natáčet, stačí jen říct, inspektore. Přála bych si, aby už žádná matka nemusela prožít to co já.“

„Děkuju, paní Lyndonová, byla jste velmi statečná.“

„Tak co si o tom myslíte, pane?“ zeptal se Morley, když vyšli ven.

„Někdy si myslím, Morleyi, že jsem na špatný planetě,“ řekl Giles.

„No jo, ale já myslím o tom Kevinovi.“

„Přidejte to všechno do počítače. Hledáme teď zrzavýho Kevina, kterej byl v minulosti zatčen pro násilný činy v souvislosti s výtržnostma na honu.“

„Něco na tom vůbec nesedí,“ prohlásil Steven. „Jsem o tom přesvědčený.“

John Macmillan se na něj přes brýle zahleděl. „Ach Bože,“ vzdychl. „Já věděl, že tohle řeknete. A máte ponětí co?“

Steven si to chvíli rozmýšlel. Venku bylo šedivé, vlhké odpoledne a na okno vzadu za Macmillanem bubnoval déšť „V Crickově ústavu se pár hodin po nálezu Devonovy mrtvoly objeví úředník ministerstva zdravotnictví a tvrdí policii, že opice, které Devon používal, byly součástí výzkumu, jejž profesor prováděl s novou chřipkovou vakcínou. Jeden z Devonových kolegů, který na výzvu policie chvíli předtím prohlížel profesorovu dokumentaci, dochází ke stejnému závěru. Devon pracoval na viru chřipky.“

„Až potud je to jasné.“

„Ale někdo – a není to ani ústav, ani policie – povolá armádu, požaduje, aby se dostavila v kompletním oblečení proti biologickému nebezpečí a ozbrojená a aby pátrala po uprchlých zvířatech. Zabijí jich pět a prakticky okamžitě je spálí.“

„Uznávám, že to vypadá dost přehnaně,“ přisvědčil Macmillan. „Ale nemusí to být ještě nutně podezřelé. Každý politik hodný své mzdy vám vysvětlí, že to bylo v zájmu veřejné bezpečnosti a že armáda dostala příležitost vyzkoušet si své vybavení v polních podmínkách.“

Steven přikývl a pokračoval: „Jedno z uprchlých zvířat pokouše penzistu v Holtu.“

„Toho odvezou do nemocnice a pak ho po rutinním ošetření rány po pokousání zvířetem pošlou domů,“ doplnil Macmillan.

„Včera večer jsem do toho domu zajel. Ale on už tam není. Ani on, ani jeho žena, která také přišla do styku s tím zvířetem. Sousedka mi prozradila, že je David Elwood nemocný a převezli ho do nějaké nemocnice, kde s ním může zůstat i jeho manželka jako host. Sousedka nevěděla, co je to za nemocnici ani kde je. Ale Mary Elwoodová prý jí sdělila, že tam Harry bude mít tu nejlepší péči, a ona že má dojem, že je to něco ‚privátního'."

„Ajéje!" Macmillan se opřel v křesle a udělal si z prstů věžičku. „Tak teď už ten podezřelý krysí pach začínám cítit také." Předklonil se, sebral ze stolu pero a začal je obracet v prstech sem a tam. „Takže kdo podle vás *ve skutečnosti* vězí za celou tou situací?"

„Těžko říct, ale mám takový dojem, že ten Cleary, spolupracovník, který prohlížel Devonovy papíry, v nich našel něco víc, než řekl. Když je četl, vypadal, jako kdyby se mu najednou z něčeho udělalo zle."

„Copak se Devon svým spolupracovníkům nesvěřil?"

„Zřejmě nemohl. Od té doby, co se stal členem Vakcínové poradní komise, byl nucen udržovat některé aspekty své práce v přísném utajení – aspoň tak to vyložil svým kolegům."

„Nedovedu si představit, jaké by k tomu mohl mít důvody, leda že by pracoval na něčem opravdu ošklivém," uvažoval Macmillan.

„Crick nemá povolení k práci na patogenech vysokého stupně rizika," poznamenal Steven.

V následujícím tichu si Macmillan a Steven vyměnili pohledy, které měly až telepatický ráz.

„To snad ne," řekl Macmillan.

„Kéž by," dodal Steven.

„Tak pitomí by snad nemohli být," pronesl Macmillan tónem, ve kterém byla spíš naděje než přesvědčení.

„To by potom nebylo už jen porušení licenčních podmínek," řekl Steven. „Cleary mi tvrdil, že nemají ani požadované laboratorní vybavení typu BLR-4 pro práci se smrtelně nebezpečnými mikroorganismy."

„Ani bezpečnostní ochranu, která by zaručila, že tam nemůže nikdo proniknout," dodal Macmillan. „Doporučuji, abyste si znovu promluvil s doktorem Clearym. Klidně na něj přitlačte, jestli si

myslíte, že něco tají. A já zas vyhledám toho chlapíka z ministerstva zdravotnictví – Lees se jmenuje?“

„Nigel Lees.“

„Zavolejte mi pak a porovnáme si výsledky.“

Když Steven těsně po třetí hodině vjel na území Crickova ústavu, zjistil, že snahy dělníků odstranit ze zdí graffiti nebyly moc úspěšné. Aspoň že byla slova smazána natolik, že nebyla k přečtení. Avšak kdysi příjemná, i když nijak pozoruhodná budova teď vypadala jako součást nějakého zanedbaného pozemku. Poznamenal něco v tom smyslu k dívce za recepčním pultem, který už jí tam znovu nainstalovali.

„Já vím,“ přisvědčila. „To dělá ta počmáraná omítka, která se dá tak těžko vyčistit. Myslím, že se uvažuje o tom, že přes to dají nový nátěr, ale nemůžou se rozhodnout, jakou barvu zvolit.“

„Jestli na to ustanoví komisi, může to nějaký čas trvat,“ podotkl Steven.

Dívka se usmála a chápavě přikývla. „Doufám, že jste nepřišel za doktorem Clearym,“ poznamenala. „Ten tu není, je doma, nemocný. Ráno volala jeho paní.“

„Po pravdě řečeno, přijel jsem za ním,“ připustil Steven. „A přijel jsem zdaleka. Doufám, že to není nic vážného?“

„Shirley, jeho žena, ráno říkala, že má pokažený žaludek, takže to neznělo moc vážně. Myslím, že z nějakého nevhodného jídla.“

„A co myslíte, mohl bych ho navštívit doma?“ Dívka neurčitě pokrčila rameny.

„Nemáte tady náhodou jeho adresu?“

Stále se tvářila nejistě. „No, vlastně…“ začala.

Steven ji přerušil. „Asi chcete říct, že nejste oprávněná podávat takové informace, a to máte úplně pravdu.“ Vytáhl z kapsy svůj úřední průkaz. „Ale v tomhle případě můžete. Ujišťuju vás…“

„No, když to říkáte,“ poddala se slečna. Rozběhla se prstíky po klávesnici a pak mu předala lístek s adresou:

„West Shore Road, Sheringham. Ten dům se jmenuje U Čtyř vánků.“

„Srdečné díky. Mám ho od vás pozdravovat?“

„Ano prosím. Mám Nicka moc ráda.“

„Na rozdíl od jiných, co?“ usmál se Steven. Někdy se za to sám styděl, ale v zájmu získání informací byl občas schopen udělat cokoli. Člověk nikdy neví, řekl si.

„Dá se to tak říct,“ usmála se. „Nick je správný a pan profesor byl opravdový džentlmen. Ale ti ostatní…“ potřásla hlavou a Steven se zasmál.

„Já proti cizincům nic nemám, abyste mi špatně nerozuměl, ale někteří se ke mně chovají, jako kdybych neexistovala, a to mě štve. Možná že je to jejich kultura, ale to neomlouvá špatné chování. Zdvořilost přece nic nestojí, říká moje maminka a má pravdu, ne?“

„Naprosto s ní souhlasím,“ přisvědčil Steven. „Máte tady hodně zahraničních pracovníků?“

„Počkejte,“ zadívala se k nebi pro inspiraci. „Tak je tady Pierre – doktor Bruel – to je Francouz. Pak je tu doktorka Martinová, doktor Muller a doktor Sanchez. Čtyři.“

„Ostatní jsou Angličani?“

„Kromě Paddyho – doktora O’Briena – to je Ir. To byste uhád‘, ne?“

Usmála se a Steven také. „Prostě taková šťastná rodinka.“

„To bych tak úplně neřekla. Ale vlastně je to celkem dobré.“

„Fajn,“ uzavřel to Steven. „Tak já řeknu doktoru Clearymu, že jste se na něj vyptávala.“

Ukázalo se, že dům U Čtyř vánků je půvabné osamělé sídlo při pobřeží. Bílé zdi zdobily napodobeniny tudorských oblouků. Měl mozaiková okna – vlastně takovou moderní dvoubarevnou verzi mozaikových oken – a černě natřené dřevěné vstupní dveře měly uprostřed kulaté okno ze silného skla. Po zahradě se povalovala spousta dětských hraček a ve spodních větvích smokvoně byl postavený domek, k němuž vedl provazový žebřík.

Steven zazvonil a přišla mu otevřít pěkná žena v manšestrákách a černém přiléhavém pulovru.

„Paní Clearyová?“

„Jestli prodáváte kuchyně nebo koupelny, tak jdete nadarmo.“

Steven zavrtěl hlavou.

„Tak snad dlažbu na příjezdovou cestu či střešní krytinu?“

Steven se usmál a ukázal jí svůj průkaz. „Už jsem tuhle mluvil s vaším manželem,“ vysvětloval, „ale potřeboval bych se ho ještě na pár věcí zeptat. Přijel jsem kvůli tomu až z Londýna, a když mi v ústavu řekli, že stůně, napadlo mě, jestli bych s ním přece jen nemohl promluvit doma… pokud mu ovšem není moc špatně?“

„Má jen pokažený žaludek,“ odpověděla žena. „Asi za to můžou párky, co jsme měli včera k večeři, i když já jsem v pořádku a dětem taky nic není. Pojďte dál, řeknu mu, že jste tady. Moje jméno je mimochodem Shirley Clearyová.“

„Steven Dunbar; rád vás poznávám.“

Zatímco čekal, uvažoval Steven nad oblíbeným britským výrazem „pokažený žaludek“. V Clearyho případě to mohlo docela dobře znamenat, že je mu nanic z něčeho, co našel v Devonově pracovně. Měl podezření, že až mu jeho manželka ukáže průkaz Sci-Med, neudělá to jeho „pokaženému žaludku“ nikterak dobře, a dokonce že mu to přivodí další záchvat. Usmál se, když zaslechl nahoře spěšné kroky a bouchnutí dveří.

Shirley Clearyová se opět objevila s úsměvem. Upřela oči nahoru. „Přijme vás hned, jak… bude v pořádku.“

„Máte to tu hezké,“ pravil Steven, aby přerušil mlčení.

„Líbí se nám tady a děti to tu zbožňují,“ přiznala Shirley. „V zimě je zde trochu chladno, ale léto nám to vynahradí. Dřív jsme bydleli v Londýně.“

Steven přikývl. Shora se přitom ozval zvuk splachování záchodu.

„Děti jsou asi ve škole, že?“ zeptal se Steven.

Shirley přisvědčila. „Ano, je jim deset a sedm let. Kluk a holka.“

Nahoře klaply dveře koupelny a zadusaly kroky. „Doktore Dunbare, co kdybychom si pohovořili tady u mě,“ zazněl seshora hlas, který se chabě pokoušel o humor. „Bylo by to asi jistější.“

Steven vyšel po schodech a Cleary, oblečený do flanelového županu a v pantoflích na nohou, ho uvedl dál do pokoje, který byl asi jeho pracovnou. „Zatracená práce,“ vzdychl a zhroutil se do křesla za psacím stolem. „Jsem dočista vyplivanej.“

Steven viděl, že Cleary vypadá vyčerpaně, ale zároveň že má také uštvaný výraz v očích. Ten výraz už mnohokrát v životě viděl: byl to strach. Cleary byl něčím vyděšený.

„Co pro vás můžu udělat?“ zeptal se Cleary.

„Můžete mi říct, na čem pracoval Timothy Devon a čím byla doopravdy nakažená ta uprchlá zvířata,“ pravil Steven beze stopy úsměvu.

„To už jsem vám řekl,“ namítl Cleary. „Virus chřipky.“

„Virus chřipky vás takhle nežere,“ pokračoval Steven v útoku a nespouštěl z Clearyho upřený pohled.

„Ach bože,“ Cleary složil hlavu do dlaní a zhluboka se nadechl.

Steven ho mlčky nechal trpět.

„Já vám nelhal. Tim *opravdu* pracoval na chřipkovém viru. A zvířata *byla* naočkována chřipkovým virem…“

„Ale?“

Cleary se usilovně snažil vzchopit. Napřímil se v křesle a odkašlal si. Pak se zeptal: „Jak moc toho víte o chřipce?“

„Je to virová infekce,“ odpověděl Steven. „Cyklická. Lidé ji dostávají v zimě. Je to vážnější onemocnění než pouhé nachlazení a u některých starých a oslabených jedinců může být i smrtelné, ale většinou to probíhá tak, že musíte zůstat týden v posteli a pak to přejde.“

Cleary přikývl. „Tak tohle je názor, který má většina lidí a který nás nakonec může zahubit.“

„Jak to?“

„Virus chřipky se objevuje každou zimu. Pro většinu lidí je to něco běžného a také proto se podceňuje. Ale každým rokem ji způsobuje jiný vir, protože má odlišnou antigenovou strukturu. A proto je taky v některém roce nebezpečnější než v jiném. Například špatné roky byly 1957 a 1968, ale ani jeden z nich se nemohl rovnat roku 1918.“

„To už asi pamatuje málo lidí,“ připomněl Steven.

„A to je právě také jedna z věcí, která pracuje proti nám. Pandemie z roku 1918 je historií. Ale v historických knihách zůstávají fakta a statistiky. V roce 1918 zabil chřipkový virus po celé zeměkouli na dvacet až čtyřicet milionů lidí. Jen si to představte.

Chřipkový virus z roku 1918 zabil v jednom roce víc lidí než dvouleté řádění Černé smrti ve známém světě čtrnáctého století a nepodléhali mu jen staří a oslabení lidé. Nejhůř to odnesly ročníky dvacetiletých až čtyřicetiletých mužů.“

„Pokračujte.“

„V posledních letech odhalili vědci strukturu viru 1918 a pokusili se zjistit, v čem spočívala jeho odlišnost.“

„Jak se jim to podařilo?‘

„Nalezli zbytky nukleové kyseliny viru v pozůstatcích mrtvých vojáků, kteří v roce 1918 na virus zemřeli.“

„Tak oni zrekonstruovali virus 1918?“ zvolal Steven. „A proč, proboha?“

„Obávám se, že jediná správná odpověd by na to byla, že mohli,“ odpověděl Clary.

„Ale to oni samozřejmě nepřipustí,“ nadhodil Steven.

Cleary pokrčil rameny. „Racionální výklad byl ten, že zrekonstruovali smrtelný virus 1918, aby mohli vyrobit vakcínu proti němu.“

Steven se zatvářil nevěřícně. „Vytvořili virus proto, aby proti němu mohli vytvořit vakcínu?“

„Když to říkáte takhle, zní to opravdu trochu podezřele,“ souhlasil Cleary.

„Kristepane!“ vzdychl Steven. „Není ta věda nádherná věc?“

„Vědci se z té studie přece jen poučili,“ namítl Cleary. „Ukázalo se totiž, jak podobný je virus 1918 některým virům ptačí chřipky, které se objevily v posledních letech. Mnozí vědci dokonce věří, že kmen z roku 1918 vznikl z kmene ptačí chřipky. Ptačí virus potřebuje jen nepatrnou mutaci, aby se proměnil v pandemický kmen.“

„A jak do toho všeho zapadá Devonova práce?“ zeptal se Steven.

„Celou situaci už nějaký čas sledovala Světová zdravotnická organizace. Ptačí chřipka propuká na Dálném východě prakticky každý rok. Světová zdravotnická organizace se do toho vložila a snaží se situaci udržet v mezích masovými kontrolami ptactva a podobně. Možná že jste viděl v televizi, jak v Hongkongu svážejí na jatka vozy plné drůbeže.“

Steven přikývl.

„Hlavní obavy byly z toho, že by někdo, kdo byl postižen raným stadiem lidské chřipky, mohl zároveň přijít do kontaktu s ptačím virem a mohlo by dojít ke genetickému zkřížení mezi viry.“

„A vyšel by z toho virus 1918.“

„Právě. No, letos propukla v Kambodži kalamita s ptačím virem, který se podobal viru 1918 více než kterýkoli předtím. To přesvědčilo WHO a vlády západních velmocí, že je pouze otázkou času, kdy dojde k situaci jako v roce 1918, to znamená ke světové pandemii. Promiňte,“ Cleary vstal ze židle a zamířil ke dveřím.

„Ještě než zmizíte,“ zarazil ho Steven. „Chcete mi říct, že tohle byl kmen, na kterém pracoval Timothy Devon?“

„Víceméně,“ prohlásil Cleary už v běhu do koupelny.

Když se vrátil, sesul se zase s povzdechem do křesla. „V laboratořích byly provedeny nějaké práce na kambodžském viru a ten pak poslali Timovi.“

.’Poslední krok v mutaci?“ zeptal se Steven.

„Z toho, co jsem vyrozuměl z jeho poznámek, to tak vypadalo,“ přisvědčil Cleary. „Všechno nasvědčuje tomu, že Timův kmen je virus 1918.“

„Už je mi jasné, proč musíte trávit tolik času na toaletě,“ pravil Steven. „Jak moc už jste z toho všeho věděl?“

„Nic,“ odpověděl Cleary. „Přísahám vám, že jsem na to přišel až z toho, co jsem si přečetl v Timových poznámkách. Rozpoznal jsem virové charakteristiky podle toho, co jsem o nich četl ve vědecké literatuře, a také tam byl dopis z univerzity v USA, ve kterém se uváděly provedené mutace v bázi virového genomu.“

„Ví o tom ještě někdo jiný?“

„Neřekl jsem o tom vůbec nikomu, ani svojí ženě.“

Steven chvíli uvažoval. „No, tohle aspoň vysvětluje, proč se v den vraždy tak rychle objevil ten člověk, Lees, z ministerstva zdravotnictví. Ministerstvo o tom všem muselo vědět. Měl jste s ním nějaký kontakt? Řekl vám něco?“

Cleary zavrtěl hlavou. „Setkal jsem se tam s ním a on ví, že jsem prohlédl Timův stůl a došel jsem k názoru, že pracoval na chřipkovém viru. Nic jiného jsem mu neřekl, ale je možné, že má podezření, že jsem zjistil víc, než jsem tvrdil.“

„Stejně jako já," poznamenal Steven. „Ale od té doby vás nikdo z ministerstva zdravotnictví nevyslýchal?"

„Ne."

„Mám ale dojem, že jste mi říkal, že Crickův institut nemá laboratoře BSL-4 vhodné k práci na vysoce riskantních patogenech?" zeptal se Steven.

„Ne, nemá. Nejlepší zařízení, jaké máme, je stupeň BSL-3."

„Takže Devon a ten, kdo ho pověřil provádět tuto práci, což bylo pravděpodobně ministerstvo, jednali proti předpisům?"

„V pravém slova smyslu ne," odpověděl Cleary. „Virus chřipky není na seznamu vysoce účinných patogenů, které vyžadují laboratoře BSL-4."

„Ale tohle nebyl obyčejný chřipkový virus."

„Jenže o tom kniha předpisů nic neví."

„A co zdravý rozum?"

„Ano, tak to vypadá z hlediska toho, co se událo," souhlasil Cleary. „Ten kmen, na kterém Tim pracoval, však nebyl ve skutečnosti samotný virus 1918, na který by měl být jako na zvláštní případ uvalen tento předpis. Byl to geneticky pozměněný virus ptačí chřipky… Má název Kambodža 5."

„Ale je shodný s virem 1918," konstatoval Steven.

„Podle všeho ano."

„A nám teď po území Norfolku běhá opice infikovaná virem Kambodža?"

Cleary nešťastně pokrčil rameny.

„Říkáte, že Devon pracoval na vakcíně proti tomuhle kmenu?"

„Ano, to z toho jasně vyplývalo," přisvědčil Cleary.

„Vyrozuměl jste z poznámek, že v tom měl úspěch?"

„Ne, nic tomu nenasvědčovalo."

„Pane na nebesích."

Kapitola sedmá

„Obávám se, že se ještě nevrátil z ministerstva zdravotnictví," řekla Stevenovi Jean Robertsová, když hledal Johna Macmillana. „Ale přijde snad brzy; už je pryč tři hodiny."

Když se Steven usadil na židli proti ní, zeptala se ho: „Jak se má Jenny? Slyšela jsem, že jste s ní strávil dovolenou."

„Bylo to s ní fajn," usmál se Steven. „Byl jsem rád, že jsem s ní mohl být zase jednou delší čas. Jinak ji vídám jen každý třetí víkend."

„To pro vás musí být těžké," souhlasila Jean. „Co dostane k Vánocům?"

„Kolo," odpověděl Steven. „S tím najisto počítá. Horské kolo se spoustou převodů a se světly vpředu i vzadu."

„Aby mohla ve tmě sjíždět hory?"

„Ano, něco takového. Jo, a mělo by být růžové."

„Růžové?" zvolala Jean.

„Dalo mi dost práce ho sehnat, ale podařilo se mi to."

Otevřely se dveře a John Macmillan s tváří jako bouřkový mrak prošel místností. „Někdo má mozek v zadku," zamumlal neurčitě a zavřel za sebou dveře kanceláře.

„Život není jednoduchý," zašeptala Jean.

„Sci-Med… každodenní živé zpravodajství vědeckého lidu," poznamenal Steven. „Myslíte, že si mě vůbec všiml?"

Jean pokrčila rameny a tázavě ukázala dlaně. Pak stiskla spojovací tlačítko a řekla úředním hlasem: ‚Je zde Steven Dunbar, pane."

„Ať jde dál."

„Idioti," prohlásil Macmillan, když za sebou Steven zavřel dveře. „Otevřou Pandořinu skříňku a pak mi prostě ukážou kus papíru jako důkaz, že všechno bylo naprosto legální a oni nic špatného nespáchali. ‚Na seznamu to není'," parodoval úřednické mektání. „Není prý to na seznamu! Sami by se měli dostat na seznam mentálně postižených. Kam se v téhle zemi poděl zdravý rozum?"

„Mám takovou teorii, že byl někdy začátkem devadesátých let úplně vymazán ze slovníku a nahrazen politickou korektností,"

poznamenal Steven. „Vypadá to, že už jste taky přišel na to, na jakém typu chřipkového viru to Devon vlastně pracoval.“

„Je to neuvěřitelné.“

„Ta iniciativa pocházela výhradně z MZ?“ zeptal se Steven.

„Těžko říct. Předávají si peška jako děcka na hřišti,“ tvrdil Macmillan. „Ale mezi řádky se dá vyčíst, že nápad přimět Devona, aby pracoval na vakcíně proti viru 1918, byl považován za ‚prozíravý‘ a ‚inspirativní‘. Zdá se, že ten váš chlapík, Nigel Lees, měl pohovor s nějakým člověkem ze Světové zdravotnické organizace, a ten ho přesvědčil, že by si mohl vysloužit kladné bodíky za iniciativu, kdyby zadal práci na nové vakcíně proti ptačí chřipce.“

„A možná že by mu to i bylo vyšlo, kdyby nezadal práci malému norfolkskému ústavu, který na to nemá vhodné laboratorní vybavení a který je naprosto bezbranný vůči útokům extremistických obránců práv zvířat,“ dodal Steven.

„Podle Leese se o nutnosti zvýšených bezpečnostních opatření při přechovávání takového viru v ústavu *uvažovalo.* Virus Kambodža 5 nebyl přechováván v mrazáku společně s ostatními viry. Byl uložen odděleně v sejfu podobného typu, jako mají nukleární ponorky k přechovávání odpalovacích kódů. K jeho otevření jsou nezbytné dva klíče. A v tomto případě v něm musí být také zajištěna nízká teplota.“

„Kdo měl ten druhý klíč?“

„Musel to být někdo mimo ústav, kdo by byl schopen chránit jej v případě útoku teroristů. Takže ten druhý klíč si podrželo ministerstvo. Když se k živému viru potřeboval dostat Devon, musel zavolat na MZ a držitel druhého klíče se dostavil do ústavu v doprovodu ozbrojené ochranky.“

„Ale když došlo k testování nové vakcíny, muselo to být provedeno na živých zvířatech, a ne v uzavřeném sejfu,“ namítl Steven.

„A tady se to právě tragicky zvrtlo.“

„Předpokládám, že samotný virus je stále ještě v sejfu.“

„Nerad bych spoléhal jen na nějaké předpoklady. Co kdybyste to ověřil?“ navrhl Macmillan.

„Klidně,“ souhlasil Steven. „Podařilo se vám zjistit něco o těch Elwoodových?“

Macmillan přikývl. „Vaše podezření se naprosto potvrdilo. Harrymu Elwoodovi se přitížilo, takže ho zatím i s manželkou drží pod dohledem v nemocnici.“

„A to uprchlé zvíře?“

„Stále po něm pátrá armáda.“

„A dnešní výhru z týdenního slosování policejního počítače o nalezení podezřelého zrzka si odnáší… můžu prosit fanfáru?“

„Jdi s tím do háje,“ zarazil Morley svého přítele a kolegu, seržanta Keitha Barnese z oddělení kriminálních záznamů.

„Kevin Shanks, věk dvacet čtyři let, vyhozený z Liverpoolské univerzity, dvakrát odsouzený za majetkové podvody a třikrát za narušení pořádku při honech. Od roku 1999 organizovaný mezi bojovníky za práva zvířat. Bydlí v Norwichi – a má dlouhé zrzavé vlasy.“

„Adresa?“

„Při posledním zatčení před sedmi měsíci byla udaná adresa nájemní byt v Elton Road číslo šestnáct.“

„Jsi hvězda, Barnesi. Giles bude bez sebe blahem.“

„Všechno na světě pro kamaráda… který mě při nejbližší příležitosti doufám pozve na pivo?“

„Kamaráde, to si počkáš. Začínám si myslet, že už v životě neuvidím zevnitř žádnou hospodu.“

Morley sdělil informaci Gilesovi.

„Tak jdeme na to,“ prohlásil Giles a podíval se na hodinky. „Ostatně je to tak akorát náš čas.“

„Náš čas, pane?“

„Tři hodiny ráno. V nejlepších románech klepou policajti na dveře v tuhle hodinu. Souvisí to s tím, jak je mozek v těchto časných hodinách naprosto dezorientovanej. A zločinci si v tuhle hodinu strašně těžko vymýšlejí nějakou lež.“

„Aha, pane,“ řekl Morley. Ale neznělo to zrovna moc přesvědčeně.

Po třetím důrazném zabouchání otevřel dveře do bytu v Elton Road mladík v umolousaném tričku a boxerkách. Zamžoural proti světlu, podrbal se v rozkroku a zabručel: „Co sakra chcete?“

„Policie,“ oznámil Morley a ukázal mu služební průkaz. „Rádi bychom mluvili s Kevinem Shanksem.“

„Néni doma.“

„Radši se podíváme, pane,“ řekl Morley a protáhl se okolo mladíka.

„Svině zatracený! Tohle je hnusný sviňácký přepadení!“ zařval kluk.

„Drž hubu!“ varoval ho Giles. popadl ho u krku a přitiskl na stěnu.

V bytě nastal čilý ruch, dveře se otvíraly a práskaly, ozvalo se splachování toalety. „Splachujou do záchodu drogy, pane,“ hlásil Morley.

„Já vím,“ usmál se Giles. „To je vytrestá, nemyslíte? Doufejme, že je to přijde pěkně draho.“ Pozoroval, jak se ze spacáků soukají postavy, kryjící si oči proti světlu, které rozsvítil. Jedno děvče vylezlo nahaté jako Eva. „Na co sakra čumíš, ty podělanej perverzáku?“ osopila se na něj.

„Na mladou dámu, která nemá ani mozek, ani úroveň, ani kouska rozumu a ani kouska vychování,“ reagoval na to Giles. „Jak mi to jde?“

„Heleďte, co takhle nějaký zatracený povolení k prohlídce?“ obořil se na ně uhrovitý mladík v triku, pokecaném zaschlými zvratky. Pokoušel se dostat ke Gilesovi, ale nedokázal se promotat mezi prázdnými láhvemi na podlaze.

Giles všechny dotazy ignoroval a soustředil se na hledání osoby s dlouhými rezavými vlasy. Vešel do první ložnice, kde ležel v posteli pohledný mladík s dvěma dívkami. „Na co čumíš, vole?“ vyjel na něj.

„Řek‘ bych, že na prdel?“ navrhl mu velice klidně Giles. „…a to jsem ani nemusel zavolat kamarádovi.“

„Nemáš žádný posraný právo…“

„Tak mě zažaluj. Koukej vstát.“

„Zatracený svině, nemáte právo sem takhle vpadnout a…“

„Tak budeš už držet hubu?“ vyštěkl na něj Giles a vrátil se do obýváku. Najednou bylo ticho. „Hledáme Kevina Shankse.“

„Tak hledejte.“

„V souvislosti s vyšetřováním vraždy,“ dodal Giles.

„Není tady, ty prase jedno.“

„To vidím,“ řekl tiše Giles. „A kde je?“

„Myslíš, že ti to povíme?“

„Ne,“ poznamenal Giles nevzrušeně. „Nemyslím. Ale mám povinnost se na to oficiálně zeptat, abych se sem později mohl vrátit a všechny vás obžalovat za účast na vraždě.“

„To nemůžete udělat!“ protestoval ten pihatý kluk.

„Chceš na to vsadit svou poďobanou zadnici, synku?“ řekl odměřeně Giles.

Kluk se na něj vyjeveně zahleděl.

„Kevin šel spát ke svý holce,“ vyklopil další mladík. „Rodiče jí vodjeli pryč.“

Ostatní na něj nevraživě pohlédli.

„Kašlu na něj, nenechám se zatáhnout do nějaký blbý vraždy,“ hájil se mladík.

„A jméno přítelkyně? Adresa?“

Morley si zapsal podrobnosti a pak se oba policisté chystali odejít. „Jestli někdo zvedne telefon a pokusí se Shankse varovat, vrátíme se a zašijem vás všechny,“ oznámil Giles na odchodnou.

Než nastoupil do auta, Giles se zarazil a Morley se ho zeptal: „Všechno v pořádku, pane?“

„Ale, jen jsem si vzpomněl na tu přehlídku u památníku před pár týdny.“ Kývl hlavou směrem k bytu, který právě opustili. „Když člověk vidí tuhle verbež, tak musí přemejšlet, proč se ti chlapi vůbec namáhali.“

Morley zahnul k příjemnému předměstskému okruhu vilek z třicátých let a zastavil před číslem 27.

Giles četl název domu na tabulce vedle vchodu: „Hellvellyn. Na to už musí mít člověk fůru fantazie.“

Na polovině zahradní cesty k domu se zastavil a poznamenal: „Mám takový tušení, že jak Shanks uslyší zvonek, pokusí se vzít

roha. Jděte k zadnímu vchodu.“ Dopřál Morleyovi půl minuty, aby mohl zaujmout pozici, a pak zazvonil. Po druhém zazvonění se rozsvítilo světlo a ozval se dívčí hlas: „Kdo je tam?“

„Policie! Otevřete, prosím.“

„Panebože, víte, kolik je hodin? Počkejte moment, musím na sebe něco hodit.“

Giles vzdychl. „Ani vás nenapadlo, jestli maminka s tatínkem neměli ošklivou bouračku?“ zamumlal.

Čas plynul a dveře se stále neotvíraly, ale Giles se nenamáhal zvonit znova. Měl pocit, že situaci odhadl správně. „Teď už by každý moment měl…“ zamumlal si od vousy. Zezadu ze zahrady se ozval křik a krátký zápas. Hned nato se objevil Morley, který před sebou strkal v pevném sevření rudovlasého mladíka.

„Pan Shanks se zrovna chystal na svůj ranní tréninkový běh, pane.“

„To je od vás hezké, že jste ho odložil, pane,“ pravil Giles vlídně, pak ale změnil tón. „Kevine Shanksi, jste zatčen pro podezření z vraždy Roberta Lyndona a Timothyho Devona. Máte právo…“

Dveře hlavního vchodu se rozletěly a objevila se dívka, která hlasitě protestovala: „Nechte ho být! Nechte ho být! Nic neudělal!“

„Pan Shanks byl právě zatčen v souvislosti s vyšetřováním vraždy, madam. Ustupte, prosím.“

„Vraždy?“ vykřikla dívka. „Nebuďte směšnej! Kevin by neublížil ani mouše. Nikomu by nic zlýho neudělal!“

„No tak se nemusí ničeho obávat,“ ujistil ji Giles.

„Řekni jim to, Kevine!“ naléhala dívka. „Nenech je, aby s tebou takhle vláčeli! Nenech se do toho od nich namontovat!“

„Namontovat? Nějak moc se koukáte na televizi, madam,“ upozornil ji Giles.

„Pověz jim o těch skinheadech, Kevine!“ naléhala dívka. Zrzek vypadal jako srnec oslepený reflektory aut. Giles si všiml, že si v tom spěchu oblékl triko naruby. Jeho oddanost k Nirváně bylo nutno číst pozpátku. „Nezlob se, Mandy,“ zablekotal. „Já jsem nechtěl… čestný slovo, nechtěl jsem Stigovi ublížit, ale von to pořád nechtěl pochopit. Udělal jsem to pro nás. Říkal jsem mu, že nám nikdo nebude věřit, že mluvíme pravdu.“

Děvče se na něj zahledělo s náhlou hrůzou a ustoupilo o krok zpátky s rukama přitisknutýma na obličej. „Ty jsi Stiga zabil?… Tos byl ty? Jak jsi to moh'…? Tvrdil jsi mi, že to byli skinheadi…"

Giles se ve výslechové místnosti usadil do svého křesla. Morley zapnul magnetofon a zahájil záznam. Giles se podíval na Shankse a upozornil ho: „Měli jsme dlouhou noc, synku. Tak bysme ji neměli ještě dál prodlužovat. Zabil jste Roberta Lyndona. Zabil jste ho, protože se chtěl sebrat, jít k nám a přiznat se k vraždě Timothyho Devona v Crickově institutu."

„Prokristapána, to ne!" vykřikl Shanks a málem přitom spadl ze židle. „S vraždou toho dědka jsme neměli nic společnýho. Stig vážně vyhrožoval, že vám půjde oznámit, co jsme podnikli v tom ústavu. Myslel si, že mu uvěříte, když vám řekne, že jsme toho starýho pána nezabili. Já jsem se mu to snažil vymluvit, říkal jsem mu, že nás stejně zašijete, ale von si nedal říct. Fakt jsem se s ním snažil dohodnout po dobrým, přísahám. Ale von byl dočista posranej. Když jsme vyšli z hospody, tak jsme do sebe chvíli šťouchali, no a Stig z toho nakonec vyšel napíchnutej. Já jsem fakt nechtěl, aby se to stalo… ale stalo se to. Panebože, fakt mě to moc mrzí…" Shanks se rozbrečel a Giles pohlédl na Morleye.

Giles se podrbal na krku; škrábalo ho to, poněvadž potřeboval oholit. Uplynuly už tři hodiny, venku se rozednilo do mrazivého a mlhavého rána, ale Shanks pořád odmítal přiznat, že se dopustil mučení a vraždy Timothyho Devona.

„Chápete, na čem stojí ta vaše obrana?" řekl. „Že přiběh' nějakej velkej chlap, udělal to a utek'… Tomuhle má někdo věřit? Obžaloba z toho umře smíchy. Proč to teda nepřiznáte a nevyklopíte to ze sebe? Stejně vás odsoudí za vraždu Roberta Lyndona, tak jaký už je v tom rozdíl?"

„Ale já jsem to neudělal!" stál si na svém Shanks. „Neříkám vám to jasně? Byli jsme tam spolu se Stigem, nasprejovali jsme zdi a rozmlátili nějaký zařízení, ale když jsme zdrhali, starej byl naživu."

Giles mu přes stůl přisunul fotografii.

„Ježíši Kriste!" zakvílel Shanks a odvrátil se s rukou na ústech.

„Myslím, že by vám ani Ježíš Kristus nevěřil," řekl mu Giles.

„Tak to musel bejt Ally," potřásl hlavou Shanks. „Určitě se tam vrátil."

„Aha," podotkl suše Giles. „Zase ten velkej silnej hoch."

„Von si to taky všechno vymyslel."

„No jistě," řekl Giles. „To by mohlo bejt vono, že?"

„Ale tak to sakra bylo!" tvrdil Shanks.

„A má ten velkej silnej chlap taky nějaký příjmení?" Shanks zavrtěl hlavou.

„A teď mě nechte hádat," navrhl Giles. „Že vy nemáte ani páru, kde bydlí?"

Shanks opět zavrtěl hlavou.

„Připadá mi, jako bych toho velkýho silnýho chlapa znal celej svůj život," konstatoval Giles. „I všechny ty věci, který pořád vyvádí… Odveďte ho."

„Co si o tom myslíte, pane?" vyptával se Morley, když se spolu vrátili do Gilesovy kanceláře.

Giles potřásl hlavou. „Mám sto chutí hodit tomu pacholkovi na krk obě ty vraždy a mít to odbytý, ale něco mi na tom nesedí…"

„Není to ten pravej typ, že?"

„Přesně tak, seržante, není to ten pravej typ."

„Mohl být v tom čase na drogách," nadhodil Morley.

„To je nápad," řekl Giles. „O tom jsem neuvažoval… A víte, proč?"

Morley zavrtěl hlavou.

„Protože jsem k smrti oddělanej. Musíme se na to vyspat."

„Zdá se, že je na čase pogratulovat," navrhl vrchní inspektor James Rydell.

„Myslím, že by to bylo trochu předčasný, pane," odpověděl s politováním Giles.

Rydell se zamračil. „To nechápu, máte toho pacholka, který se vloupal do Crickova ústavu, a obvinil jste ho z dvojnásobné vraždy. V čem je tedy problém?"

„Shanks byl jedním z těch darebáků, kteří se do ústavu vloupali, a zcela jistě zabil Roberta Lyndona, který se toho vloupání zúčastnil spolu s ním, ale nedomnívám se, že Shanks profesora zabil…“

„Snad nechcete tvrdit, že profesor už byl mrtvý, když se tam ti dva vloupali?“ zvolal Rydell.

„Ne, ovšem že ne, pane. Ale Shanks pořád mele, že v tom jel ještě třetí člověk, a ten že je zodpovědný za mučení a vraždu Timothyho Devona.“

„Udělal to nějakej velkej cizí chlap…“

„To byla taky moje první myšlenka, pane, ale…“

„Takže tihle dva jen stáli a koukali, jak ten třetí chlápek provádí na Devonovi ta svoje zvěrstva?“

„Ne, pane. Shanks tvrdí, že on a Lyndon u toho nebyli. že se ten třetí chlápek pak do ústavu vrátil sám.“

Rydell na něj hleděl s úžasem. „A vy mu tyhle kraviny věříte?“ obořil se na něj.

Giles se topil v rozpacích, že prosazuje názor, který se mu v podstatě také nezamlouvá. „Já si prostě nedovedu představit, že by byl Shanks schopen…“

„Vraždit?“ zvolal Rydell. „Prokristapána, vždyť přece vrazil kudlu do svýho nejlepšího kamaráda. Co chcete víc?“

„Mně jde hlavně o to systematický mučení, pane. To mi na něj nesedí. Podle mého názoru není Shanks ten typ.“

„Ví se o něm, že bere drogy, ne?“

„To ano, pane.“

„No, inspektore, lidi se přece dokážou úplně změnit, když v něčem takovém jedou. Překvapuje mě, že si to neuvědomujete.“

„Ale ano, pane, jenže…“

„Jenže co?“

„Chtěl bych se přece ještě jednou pokusit ho zlomit, než ho obviníme z obou vražd. Třeba toho o tom třetím chlápkovi ví víc, než co zatím pustil.“

Rydell se na Gilese dlouho mlčky zahleděl a pak řekl: „Tak si to teda zkuste, ale pak ho obžalujte z obou vražd, ať se sesype, nebo ne. Jasně?“

„Ano, pane.“

Giles se vrátil do kanceláře, kde na něj čekal Morley. „Koukám, že vám to nesežral?“ zeptal se, když si vyložil výraz Gilesovy tváře.

„Obávám se, že ne. Co si myslíte vy, Morleyi? Doopravdy.“

„Myslím, že se spíš kloním k šéfovi, pane. Myslím, že to provedl Shanks s Lyndonem.“

„Přichystejte všechno do výslechový místnosti, prosím.“

Když tam Giles vešel, na jedné straně stolu už seděl Shanks a jeho stanovený právní zástupce a Morley byl připravený spustit záznam. Giles na něj kývl a Morley ho zapnul.

„Tak nám povězte všechno o Allym,“ vyzval ho Giles.

„Moc vám toho asi říct nemůžu,“ odpověděl Shanks.

„Ale no tak, měl jste na to celou noc, abyste si něco vymyslel. Předpokládám, že jste asi moc dobře nespal?“

„Já jsem si nic nevymejšlel,“ namítl Shanks.

„Tak nám o něm něco povězte.“

„To nemůžu. Nic o něm nevím.“

„Chcete říct, že to byl cizinec, který se objevil v den toho útoku v hospodě a zeptal se vás, jestli nechcete jít jen tak pro legraci s ním, a vy jste řekli, ale jo, proč ne?“

„Samo že ne.“

„Tak proč plejtváte mým časem? Ve skutečnosti žádný Ally nebyl, že ne?“

„Ale jo! Přísahám na život svý matky. Dokonce celou tu věc zorganizoval.“

„Jestli jen na vteřinu doufáte, že vám tohle porota spolkne, tak asi ještě píšete dopisy Ježíškovi. Ale možná že si myslíte, že je to fuk, protože to stejně schytáte za vraždu, ale ono to není fuk… Když se nepřiznáte k činu, ze kterého jste obviněný, tak si zrušíte možnost volné vazby, revize rozsudku nebo prominutí zbytku trestu. Zavřou vás na věky věků, amen.“

„Ale já jsem toho starýho pána nezabil.“

„Tak to udělal Ally, ale proč?“

„Ally byl do těch věcí fakt zažranej. Fakticky nenáviděl všechno, co v těchhle ústavech dělají zvířatům.“

„To vy taky.“

„No jo, ale… ne tak jako Ally. Ten byl…“

„Cvok?“

„Spíš bych řek‘ fanatik. Pohrdal s náma všema, že jsme takoví poserové. Povídal, že se nic nezmění, dokud nepodnikneme takovou akci, aby si lidi sedli na zadek a poslouchali nás.“

„No, tak to vy jste opravdu udělal, chlapče,“ řekl Giles. Znova k němu přes stůl postrčil fotografii Devonovy mrtvoly.

Shanks se od ní odvrátil přesně tak jako předtím. „Já jsem nevěděl, že by udělal něco takovýho… Pane Bože!“

„Kde jste se prvně potkali?“

„Když jsme šli překazit průběh jednoho honu poblíž Leicesteru.“

„A on se tam prostě jen tak objevil?“

„Jo, jednou se tam objevil a některejm lidem svejma řečma fakt zvednul mandle. Prej by udělali líp, kdyby vytáhli z poklopců svoje frantíky místo těch blbejch plakátů, co nesou. Stejně to nikdo nečte, nikdo si jich ani nevšimne.“

„A co teda dělal on sám?“

„Strhnul z koně jednoho lovce a pořádně ho zkopal. Povídal, že to je to jediný, čemu oni rozumějˇ.“

„Zavřeli ho za to?“

Shanks zavrtěl hlavou. „Ally nebyl blbej, policie na něj byla krátká. Vyhlásil, že kdo z přítomnejch s ním souhlasí, může večer přijít k Černý vlajce, a rychle odtamtaď zdrhnul.“

„Ale vy jste se s ním později ještě setkal, ne?“

„My jsme se Stigem šli do tý hospody, abysme si poslechli, co vo tom bude povídat. Z těch vostatních tam nepřišel nikdo, byli naštvaný, jak si z nich předtím utahoval. Povídal, že jsou jen banda měšťáckejch chuligánů, kterýˇ se chtějˇ pobavit. Že nikdy neudělajˇ nic pořádnýho, aby pomohli zvířatům, protože si to nechtějˇ rozházet s tatínkem a maminkou.“

„No, a co tedy ještě řekl?“ zeptal se Giles.

„Pořád to samý, fakticky. Že kdyby nám na zvířatech fakticky záleželo, tak bysme s tím něco udělali, něco, co by ty parchanty pořádně potrefilo. Povídal, že se chystá přepadnout nějakou výzkumnou laboratoř, aby tam už nemohli ubližovat zvířatům. Zeptal se, jestli jdeme s ním, a my jsme řekli, že jo. Určil, kdy a kde se sejdem, a tam nás se svou dodávkou vyzvedˇ. Barvy a všechno

obstaral sám. Toho stařík jsme svázali a udělali jsme tam pořádnej bordel. Pak jsme vypadli.“

„Všichni tři?“

„Přísahám, že jo. Ally vysadil Stiga a mě ve Swaffhamu a my jsme si šli dát panáka. Ally s náma jít nechtěl. Von nepije. A to jsme ho viděli naposledy.“

„Jak vypadá?“

„Starší než my, něco přes třicet, černý vlasy, vejška tak sto pětasedmdesát, ani tlustej, ani tenkej.“

„Jak se jmenoval ten hon, kde jste se s ním setkali?“

„U hlohu. Taková banda poseroutků.“

Giles kývl na Morleye a ten ohlásil: „Výslech přerušen v 11:27. Inspektor Giles opustil místnost.“

„Tak co, pořád stejný názor?“ zeptal se ho Giles, když za ním přišel.

„Myslím, že bychom měli prověřit, jestli ten chlápek existuje.“

„Dobrá. Zajděte do tý hospody, U Černý vlajky. Vemte s sebou pár fotek Shankse a Lyndona. Zjistěte, jestli se na ně hospodskej pamatuje. A hlavně jestli si pamatuje ještě nějakýho třetího chlapa.“

„Ano, pane. Takže ho neobviníte z Devonovy vraždy?“

„Ještě ne.“

„Rydell nebude zrovna nadšenej.“

Giles pokrčil rameny a pokusil se o chmurný výraz Johna Waynea. „Víte, Morley, někdy musí člověk udělat to, co musí.“

„Ano, pane, ale co vlastně přesně musíte udělat?“

„Promluvit si s šéfem toho lovu U hlohu.“

Kapitola osmá

Ráno zavolal Steven do Crickova ústavu, jestli už je Nick Cleary zpátky v práci. Když se dozvěděl, že ano, rozjel se tam. Cestou uvažoval o Clearym a jeho chování a to ho přivedlo k myšlence, jak podivný je vztah mezi vědou a společností. Jakmile Cleary zjistil, co Devon dělá, nebylo jeho první reakcí troubení na poplach a varování, ale snaha zachovat mlčení a nikomu nic neříct. Proč? Co za tím vězí? Copak má loajalita k mrtvému kolegovi přednost před zodpovědností vůči veřejnosti a snahou předejít pravděpodobné celonárodní katastrofě? Je snad etika proslavených vysokých škol v Anglii pořád tak mocná? Ve Spojených státech, kde je veřejná kontrola vlády nejen trpěna, ale dokonce podporována, okolo toho určitě není tolik tajností. Vydolovat informaci z některého anglického ministerstva bylo těžší než dostat z jalové krávy tele. Zdálo se, že nižší úředníci mají důkladný trénink, aby se naučili na všechno odpovídat za své šéfy, kteří se schovávají za dveřmi: „Není v mé pravomoci svěřit vám tuto informaci.“

„Obávám se, že se k jednotlivým případům nemohu vyjadřovat,“ nebo „Nebylo by vhodné, abych to v tuto chvíli komentoval“.

Ať jdou všichni do háje, pomyslel si Steven, když se svým MG předjížděl pomalý traktor. Ve vládě určitě musí platit jistá pravidla utajení, ale příliš často jsou využívána jako kouřová clona pro neschopnost.

„Byl to zřejmě takový ten záhadný případ přechodné nevolnosti,“ odpověděl Cleary, když se ho Steven zeptal na zdraví. „Už jsem zase úplně v pořádku.“

Steven usoudil, že tohle vysvětlení vystačí stejně dobře pro „pokažený žaludek“ jako pro duševní stav. Pak se Clearyho zeptal, jestli věděl o zvláštním sejfu instalovaném pro Devona, aby v něm mohl přechovávat virus Kambodža 5.

Cleary zavrtěl hlavou. „To je pro mě novinka, ale předpokládám, že nám to Tim stejně nesměl sdělit.“

„Člověk by řekl, že něco takového se dá těžko instalovat, aniž by si někdo všiml, co se děje,“ poznamenal Steven.

„Možná že to udělali o víkendu nebo přes noc,“ hádal Cleary.

„Asi. Zřejmě se zbytečně ptám, ale nemáte ponětí, kde by mohl být?“

Cleary se zatvářil zděšeně. „Stydím se to říct, ale nemám. Nevšiml jsem si, že by se v některé laboratoři objevilo něco nového, a určitě nic takového není ani dole ve zvěřinci. Nechápu, proč se nám o tom nezmínil ten člověk z ministerstva zdravotnictví, když tu o víkendu byl. Dalo by se snad očekávat, že nám prozradí, že tady máme utajovaný sklad viru!“

Steven se ušklíbl. „Ministerstvo tehdy asi doufalo, že může celou věc udržet v tajnosti. Doufali, že mohou každého odbýt tím, že zvířata byla infikována ‚pouhou chřipkou‘ – ačkoli když vás Lees viděl, jak se hrabete v Devonově psacím stole, muselo v něm pořádně hrknout.“

„Stejně to zamávalo se mnou,“ namítl Cleary. „Můžu vám říct, že to pro mě byl pořádný šok.“

„Ale když jste pak neohlásil, co jste zjistil, uklidnil se natolik, že zkoušel své štěstí dál,“ upozornil ho Steven.

Cleary to pochopil jako obvinění. „Já jsem neměl ponětí, co se děje. Nevěděl jsem, co mám dělat. Předpokládám, že ministerstvo už doznalo svou účast?“

Steven přikývl. „Většina lidí se v okamžiku, kdy jsou odhaleni, přizná a hned otevřou plnou láhev politování.“

„Proč tedy prostě nezavoláte na ministerstvo a nezeptáte se jich, kde ten sejf s virem je?“ navrhl Cleary.

„Můžete to nazvat meziministerskou rivalitou, ale já jsem raději spoléhal, že ho najdeme, aniž bychom se jich ptali. Mohl by být v profesorově pracovně?“

„Nevzpomínám si, že by si Tim v posledních týdnech objednal nějakou práci,“ řekl Cleary. „Ačkoli pokud jde o víkendy nebo noci, tak by to snad nebylo docela vyloučené. Když jsem hledal v těch papírech, všiml jsem si, že měl pár nových kartotéčních skříněk.“

Steven se usmál. „Že bychom se tam podívali?“

Cleary měl klíč od Devonovy pracovny uložený v zásuvce svého psacího stolu. Vzali jej a vydali se k ní chodbou, ve které se museli vyhýbat štaflím a nářadí řemeslníků a překřikovat rámus vrtaček.

Jakmile za nimi Cleary zavřel dveře, nastalo opět ticho. „Tamhlety dvě v rohu," ukázal na kovové skříňky se zásuvkami, natřené obvyklou zelenou barvou. „Ty jsou nové."

Steven otevřel horní zásuvku první skříňky a nenašel nic jiného než abecedně seřazené obálky se spisy o bezpečnostních a požárních opatřeních. Také tam byl tlustý spis o chovu a využití laboratorních zvířat. Druhá a třetí zásuvka měla také podobný obsah: samé rutinní papíry. Steven už si začal myslet, že jsou to běžné kancelářské kartotéky, ale pak vytáhl spodní zásuvku druhé skříňky a zjistil, že má v ruce falešné čelo. „No, tak tohle je něco jiného." A když odsunul další vnitřní přepážku, našel za ní dvířka malého sejfu, na kterém se ve vteřinových intervalech rozsvěcovala červená písmena LED. Sejf vypadal těžký a bezpečný a byl zacementovaný do podlahy. Elektrické vedení mělo pancéřované bezpečnostní stínění.

„Páni, tohle už by mělo něco vydržet," podivil se Cleary, když se sehnul, aby se mohl také podívat. „Na otevření byste musel mít malou nukleární nálož."

„Myslím, že tak to taky bylo myšleno," podotkl Steven. „Pokud ovšem nemáte klíče…" Ukázal na dvě zdířky na elektronické karty ve dvířkách. Jedna karta byla stále ještě ve zdířce. „To byla neopatrnost."

„To nevypadá na Tima, ten by něco takového neudělal," namítl Cleary. „Ale jinak to asi nemělo význam, protože na otevření je potřeba ještě druhá karta. Možná tady svou kartu takhle přechovával."

„Ne," zavrtěl Steven energicky hlavou. „Určitě ho upozornili, aby to nikdy nedělal. Ponechat jednu kartu na místě naruší celý účel věci. Jinak je to docela obyčejný sejf, který může kdokoli otevřít, když se dokáže zmocnit druhé karty. Nechat kartu na místě – na to je jediná odpověď: NE, NE. To Devonovi určitě řekli."

„Rozumím vám," přikývl Cleary.

Steven chvíli přemýšlel a pak poznamenal: „Ale stejně je to zajímavé, když říkáte, že profesor by něco takového nikdy neudělal."

„Tim byl při dodržování protokolu do všech podrobností absolutně přesný."

„Máte nějaký plastový sáček?" zeptal se Steven.

„Jistě, hned vám ho přinesu.“

„A taky pinzetu, prosím.“

Cleary se za chviličku vrátil s rolí sáčků a pinzetou, která byla ještě ve sterilním obalu; černé proužky na speciální nálepce svědčily o tom, že prošla sterilizací v autoklávu.

Podal obojí Stevenovi, který si navlékl chirurgické rukavice – vedle umyvadla jich byl celý balíček. „Jen pro případ, že to nebyl profesor, kdo zanechal kartu ve zdířce…“ vysvětlil. Vytáhl kartu pinzetou ven a vložil ji do sáčku.

„Znamená to, že si ten klíč vezmete s sebou?“ zeptal se Cleary a pozoroval, jak Steven zalepuje sáček.

„Ano.“

„Co když přijde někdo z ministerstva a bude požadovat svůj virus?“

„Můžete jim říct, že druhý klíč má Sci-Med.“

„To budou *určitě* nadšení.“

„Čekal bych spíš rozpaky,“ poznamenal Steven. „Celá ta operace je od začátku dost bláznivá.“

Asi za dva dny Stevena vyzvali, aby se dostavil na schůzi vysokých úředníků z ministerstva zdravotnictví, ministerstva obrany a Bezpečnostní služby. Ještě než vešli dovnitř, zeptal se Stevena Macmillana, jestli neví, proč povolali i Sci-Med.

„Možná že za to může můj stařecký cynismus,“ odpověděl Macmillan. „Ale intuice mi říká, že se nás chystají požádat o spolupráci.“

„Na čem?“

„Na tom, abychom drželi hubu,“ odpověděl Macmillan.

Schůzi zahájil Nigel Lees z MZ, který byl zřejmě pověřen, aby dal do pořádku, co si nadrobil. Začal tím, že „lituje“ toho, co se stalo v Crickově ústavu. Před časem stáli před velice nesnadným rozhodnutím a ve světle nepředvídaných událostí se ukázalo, že nebylo „šťastné“.

Steven si všiml, že se vyhnul slovu „špatné“.

„Jestliže vám teď poskytnu vysvětlení naší aktivity, činím tak s nadějí, že pochopíte, že jsme k ní měli ty nejlepší motivy a že nás vedl dlouhodobý zájem o prospěch veřejnosti.“

Steven si opět všiml, že nahradil slůvko „já“ slůvkem „my“. Vyměnili si s Macmillanem cynické pohledy.

„Když se na nás obrátil doktor Malcolm, náš zástupce ve Světové zdravotnické organizaci, a osvětlil nám naléhavost problému s ptačí chřipkou, získali jsme dojem, že je třeba spíš jednat než odkládat řešení na pozdější dobu. Spojili jsme se s profesorem Devonem a přiznávám, že jsme do něj vložili své naděje,“ Lees si odkašlal a pak pokračoval, „jako do vědce, který by dokázal vytvořit vakcínu proti druhům ptačí chřipky tak, aby mohla být zařazena do očkovacího programu už příští rok. Jak asi víte, rozhodnutí o tom, jaký kmen chřipkového viru má být pro přípravu vakcíny použit, musí padnout co nejdříve. Vzhledem k varování Světové zdravotnické organizace o vysokém riziku, že propukne taková forma onemocnění, která by byla srovnatelná s pandemií v roce 1918, jsme považovali za svrchovaně důležité zahájit aktivity v tomto směru co nejdřív.“

„Bez porady s vládou?“

„Byla to naše… respektive moje… vlastní iniciativa.“

„To však stále nevysvětluje, proč jste tou prací pověřil právě Crickův ústav, který nemá žádné zabezpečení ani vhodné zařízení,“ uhodil na něj Macmillan.

„Plně chápeme vaše výhrady,“ vysvětloval Lees, který působil jako člověk, jenž je zvyklý vyrovnat se s nepříjemnými otázkami. „Ale byla to věc logistiky a tlačil na nás čas. Považovali jsme profesora Devona za vědce vhodného pro ten úkol, ale když jsme se na něj obrátili, bylo jasné, že nemá nejmenší chuti přestěhovat se do Porton Down, což byla naše původní volba. Kromě své neochoty k přestěhování poukazoval i na to, že by nebylo dost času vybudovat tam novou laboratoř a ještě stihnout termín. A tak jsme nakonec i přes své obavy a se zřetelem na abnormální podmínky a opatření pro práci s virem chřipky souhlasili, aby výzkum probíhal v Crickově ústavu.“

Steven si zase povšiml, jak Lees elegantně přesunul vinu na mrtvého muže, a to ho naštvalo. „To, že jste využil tuto abnormalitu,

mohlo vyhubit polovinu národa," řekl. „Museli jste si přece být vědomi nebezpečné povahy toho viru, ať si ‚provozní řád' pro práci s chřipkovým virem říká, co chce."

Lees poprvé ztratil trochu své uhlazené sebejistoty. „No, naštěstí k tomu nedošlo," odsekl ostře.

„Jedno zvíře vám stále ještě chybí," připomněl Steven.

„A to je politováníhodné. Ale jsem si jist, že to armáda zvládá. Hlavní je, že s uprchlým zvířetem nepřišla do styku žádná osoba, a z toho důvodu také nehrozí obyvatelstvu žádné rozsáhlé riziko. Je docela možné, že je to zvíře už mrtvé."

„Nebo v taxíku na cestě do Londýna," nadhodil Steven, čímž si od Leese vysloužil zlý pohled, který však trval jen moment a hned jej zase vystřídal střízlivý výraz klidného rozumu.

„My na ministerstvu bychom byli samozřejmě rádi, kdyby ta nešťastná záležitost už definitivně skončila a odbyla se bez následků. V podstatě jsme vás sem, dámy a pánové, dnes sezvali, abychom vás požádali o pochopení a shovívavost. Upřímně litujeme toho, co se stalo, ale doufáme, že v tom dokážete rozeznat dobře míněnou motivaci. Vláda Jejího Veličenstva na nejvyšší úrovni rozhodla, že je mimořádně důležité, abychom se připravili na riziko propuknutí choroby v naší zemi, a možná ne jen z přirozených příčin. Kolegové z ministerstva obrany se mnou budou jistě souhlasit – že stále hrozí nebezpečí biologického útoku. Pevně doufám, že tím celou záležitost zde uzavřete, avšak jestli vám vaše svědomí říká, že by měly být vzneseny otázky v parlamentu a že by měla být informována veřejnost, pochopíme to… Zavinili jsme si to sami."

Roztomilé zakončení. Oko nezůstane suché, pomyslel si Steven.

První promluvil vysoký představitel ministerstva obrany. „Jsem si jist, že nikdo si nepřeje skandál," začal. „Nějakým laciným politickým bodováním nemůžeme nic získat."

„A skandál je přesně to, co vypukne, jestli se tohle dostane do novin," prohlásila žena z Bezpečnostních služeb. „Všechny druhy *homo politicus*, které se snaží urvat nějakou pozici a dostat se do středu veřejného zájmu, budou žádat rezignace a veřejné vyšetřování."

„Nehledě na pokoutní pojišťovací právníky, kteří budou požadovat pro polovinu obyvatel Norfolku odškodné za neexistující utrpěné trauma," dodal náměstek ministra vnitra.

„V tom případě jsem potěšen, dámy a pánové, že se naše názory zřejmě shodují," spěšně to uzavřel Lees. „Tím snad tu záležitost můžeme považovat za ukončenou, že?"

Nikdo neodporoval, ale když ustalo souhlasné mumlání, ozval se klidně Macmillan: „Když tedy byla potřeba vytvoření vakcíny proti bezprostřednímu nebezpečí… ‚pozměněného ptačího kmene' pro ministerstvo zdravotnictví tak absolutně naléhavá, co se s tím stane teď?"

„Ach," vydechl Lees. Usmál se jako školáček přistižený na švestkách. „Právě jsem se o tom chtěl zmínit… Ačkoli vzhledem k náhlé smrti profesora Devona nemáme výsledky jeho posledních experimentů, ze zprávy, kterou odevzdal před třemi týdny, víme, že se mu podařilo zkonstruovat několik oslabených forem toho… ehm… viru a dělal si velké naděje, že jeden z těchto kmenů poslouží jako výchozí virus pro účinnou vakcínu. V ideálním případě… bychom byli rádi, kdyby práce na ní v plném tempu pokračovala tak, aby mohla být vakcína zařazena v únoru do očkovacího programu…"

Panebože, on myslí zase v Cricku, uvědomil si Steven. Ten si teda troufá, jen co je pravda. Viděl, že i ostatní po sobě překvapeně koukají.

„Vzhledem k tomu, že tento kmen je – a to bych velmi rád zdůraznil – velmi oslabenou formou toho… ehm – kambodžského viru, rozhodli jsme se obrátit na vás všechny s nadějí, že byste mohli dát souhlas, aby práce pokračovala v Crickově ústavu. Nemáme totiž čas přestěhovat projekt někam jinam… Samozřejmě musí dojít k důkladné reorganizaci bezpečnostních opatření…"

„Když mluvíte o ‚oslabené' formě, do jaké míry je ‚oslabená'?" zeptala se žena z Bezpečnostních služeb.

„Tak, že laboratoře BSL-3 u Cricků budou pro práci více než dostačující," odpověděl Lees.

„A kdo bude tu práci provádět?" zeptal se Macmillan.

„Když jsem se hned na začátku ptal profesora Devona na možné spolupracovníky z jeho zaměstnanců v Crickově ústavu, kdyby bylo

nutné je k práci přizvat, jmenoval jako vhodnou osobu doktorku Leilu Martinovou, která už prý s chřipkovou vakcínou pracovala jak ve Světové zdravotnické organizaci, tak ve své laboratoři ve Washingtonu. Věříme, že doktorka Martinová je nanejvýš schopná se tohoto úkolu ujmout."

„Pokud nebude ohroženo obyvatelstvo," podotkl náměstek, „myslím, že je to rozumné."

„To v žádném případě ne," ujistil ho Lees.

„Ale bude na to dost času?" zeptal se Macmillan.

Lees neurčitě pokrčil rameny. „Máte plné právo na takovou otázku. Bude to jen tak tak, ale doktorka Martinová slíbila, že napne všechny síly a využije k práci všechen čas, který má. A co se nás týká, musíme se dohodnout s výrobci vakcíny, aby nám poskytli co nejzazší termín, a mít k dispozici do výroby ještě nějaký jiný kmen, kdybychom to nestihli. Termín k přestřižení rudé pásky bude minimální. Nikdo si nepřeje, aby se opakoval letošní debakl, kdy v USA chybělo padesát milionů dávek pro zimní očkování a i my jsme měli o dvacet procent méně, než bylo původně požadováno."

„Takže už jste ji o to požádali?" vpadl do toho Steven.

„Prosím?" zeptal se Lees.

„Jestli už jste o tom s doktorkou Martinovou mluvili."

Lees náhle pochopil, kam Steven míří, a vykouzlil odzbrojující úsměv. „Jestli se vám to zdá ukvapené, tak se omlouvám, ale měl jsem pocit, že před vás těžko mohu předstoupit, aniž bych ji s tímto návrhem neseznámil… Jinak… by to nemělo smysl…"

Vynikající, pomyslel si Steven. Lees zahrál roli bezradného chlapečka na jedničku a sklidil za to souhlasné mručení přítomných osob.

Když schůze skončila a lidé se začali rozcházet, chytil Lees na chodbě Stevena s Macmillanem. „Jo, dozvěděl jsem se, že vy chlapci máte ve svém držení jistou klíčovou kartu, která patří ministerstvu? Jistě budete souhlasit, že čím dříve odstraníme z ústavu všechny stopy viru Kambodža 5, tím lépe?"

„Karta se nám vrátí z laboratoře zítra," sdělil mu Steven.

„Z laboratoře?" zvolal Lees, který nedokázal skrýt svůj úžas.

„Pořádali jsme, aby na ní byly provedeny jisté testy," řekl bez bližšího vysvětlení Macmillan.

„Aha. Budete tak laskaví a zavoláte mi, abych mohl zařídit její převzetí," požádal Lees.

„Ne," odpověděl Macmillan.

Lees se znovu zarazil. „Lituji, ale tomu dost dobře nerozumím…"

„Virus v tom sejfu je jedním z nejnebezpečnějších patogenů na zemském povrchu," řekl Macmillan, „ať už jsou pravidla jeho přechovávání jakkoli abnormální."

To řekl pěkně, uznal v duchu Steven.

„Proti tomu absolutně nic nenamítám," souhlasil Lees. „Z toho důvodu ho chci také odstranit."

„Takže až do té doby budeme sledovat, do jaké míry bezpečnostní opatření odpovídají nebezpečí. Kdybych vám předal kartu, měl byste ve svém držení oba klíče – což není dobrá praxe."

„Já nemyslím…" začal Lees.

„Profesor Devon také nemyslel, že jeho ústav přepadnou extremističtí ochránci zvířat," pokračoval Macmillan. „Takže se domnívám, že by si měl doktor Dunbar podržet klíč, který máme, až do doby, kdy budou pro otevření sejfu připravena vhodná bezpečnostní opatření."

„Tak tedy dobře," souhlasil s rezignovaným povzdechem Lees.

„Zavolám vám, jakmile se karta vrátí, a můžeme zařídit, abych byl já a ten druhý majitel karty ve smluveném čase v Crickově ústavu," řekl Steven. „Mohu spoléhat na vás, že zajistíte patřičně bezpečný transport?"

„Jistěže," pravil Lees. „Mohu se ještě zeptat, proč byla karta zaslána do laboratoře?"

„Jen pro jistotu, pane Leesi. Chtěli jsme si být jistí, že profesor Devon byl poslední osobou, která se jí dotkla."

„Ale on byl přece jedinou osobou v ústavu, která vůbec věděla o její existenci!" prohlásil Lees. „Koho jiného můžete mít na mysli?"

„Zatím nikoho," řekl Steven. „Berte to jako rutinní postup Sci-Med. Mimochodem, kdo je držitelem druhé karty?"

„Po pravdě řečeno, jsem to já," odpověděl Lees.

„Takže na shledanou v ústavu v některém z příštích dnů," rozloučil se Steven.

Frank Giles projel černou mřížovou bránou Stratton House a pomalu pokračoval po půlkruhovém objezdu, na jehož dláždění vydávaly pneumatiky příjemný zvuk.

„Jsem doma, miláčku," zamumlal si a přitom tiše obdivoval solidní kamenný dům s vysokými georgiánskými okny a porostem psího vína na zdech. Napravo od schodů vedoucích k hlavnímu vchodu stál černý Volvo 4x4. Zaparkoval tedy vedle něj a vystoupil z auta. Uslyšel štěkot psů a odněkud z lesa, který obklopoval sídlo ze tří stran, zvuk motorové pily. Zatahal za mosaznou rukojeť zvonku a v odpověď se ozvalo vzdálené cinkání a nový výbuch psího štěkání. Ve dveřích se objevila vysoká plavovlasá žena, která držela na vodítkách dva černé labradory.

„Ano?"

Giles jí ukázal průkaz. „Jsem detektiv inspektor Giles, madam. Mohl bych prosím mluvit s panem Hugem Black morem?"

„Hugo tu momentálně není. Já jsem Ingrid, jeho žena. Mohu vám nějak pomoct?"

„Bojím se, že ne, madam. Nemáte tušení, kdy by se mohl vrátit?"

„Brzy ráno odjel do Nottinghamu, ale říkal, že na oběd bude zpátky. Kolik je teď hodin?"

„Za deset minut dvanáct," odpověděl Giles.

„Nechcete na něj tedy počkat?"

„To je od vás velice laskavé," řekl Giles. „Máte s nimi co dělat," podotkl s pohledem na psy, vzpínající se na vodítkách.

„Ještě se dnes neproběhli," vysvětlila mu Ingrid. „Ale pojďte dál. V kuchyni je tepleji."

Giles šel za vysokou štíhlou ženou do kuchyně a pochopil, co měla na mysli. Kamna Aga odváděla svou práci dobře.

„Dáte si čaj? Nebo kávu?"

„Jestli můžu prosit, tak *kafe.*"

„Doufám, že Hugo nemá nějaké potíže."

„Ne, ne, žádné potíže, jenom se ho potřebuji zeptat na něco okolo honu, kterého se asi zúčastnil."

„Zúčastnil?“ zasmála se Ingrid. „Hony jsou jeho naprostá *raison ďętre*. Bůhví co by se stalo, kdyby prošel zákon zakazující honitbu.“

„Zdá se, že vás by to tolik netrápilo,“ poznamenal Giles.

„Já jsem Švédka,“ odpověděla. „Spousta anglických zvyklostí je pro mě naprostou záhadou a obávám se, že zůstane. Mléko? Cukr?“

„Jen mléko. Bez cukru,“ požádal Giles. „Mluvíte ale perfektně anglicky.“

„Znám správná slova,“ usmála se Ingrid. „Ale nerozeznám vždycky správné nuance. Často se s tím dostávám do průšvihů.“

„Ale to já taky,“ zasmál se Giles. „Ačkoli u mě to dělají spíš ta slova než ty nuance.“

„Asi jste zvyklý říkat, co si myslíte,“ hádala Ingrid. „Zrovna tak jako lidé ve Švédsku. Ale v téhle zemi je opravdu těžké přijít na to, co si lidé doopravdy myslí. Jednu věc říkají a něco jiného si myslí.“

„Jste už dlouho vdaná, madam?“

„Šest let a prosím, přestaňte mi říkat ‚madam‘. S Hugem jsme se poznali, když byl ve Švédsku na obchodním jednání. Já jsem pracovala v jedné biotechnické společnosti.“

„Takže to pro vás musela být velká změna,“ soudil Giles.

Ženinu odpověď přerušilo troubením auta zvenku. „Máte štěstí,“ řekla. „Hugo se vrací včas.“

Ingrid se omluvila a šla se přivítat s manželem. Nepochybně ho také chce varovat, že je v domě policie, pomyslel si Giles.

„Co pro vás můžu udělat, inspektore?“ zeptal se vysoký pohledný muž, který vešel do kuchyně. Gilesovi se na první pohled nelíbil, ale musel si v duchu přiznat, že to může souviset s tím, že je vysoký, štíhlý, bohatý a má krásnou švédskou manželku. Fobie stříbrné lžičky byla odjakživa jeho problémem. „Jen pár otázek na hon U hlohu, pane.“

„Tony snad ještě hony nezakázal, ne?“

„Tony, pane?“

„Přece Tony Blair a ta jeho roztomilá parta pacholků, vejtahů a sociálních pracovníků, co se nevyznají ve venkovské krajině, ani kdybyste jim strčil do zadku rozcestník ze starýho dubu.“

„No, myslím, že vás chlapce opustím,“ usmála se Ingrid a vycouvala ze dveří.

„Slyšel jsem, že jste měl před pár měsíci nějaké trable," poznamenal Giles. „S narušiteli honů?"

„S těma máme trable v jednom kuse. Na to musí být určitý typ člověka, aby chtěl překazit hon, jestli mi rozumíte, inspektore. Všechno jsou to samí neschopní parchanti."

Toho si Giles všiml. Všiml si také, že existuje určitý typ člověka, který se objevuje na honech v koňském sedle, ale nemluví o tom. „Slyšel jsem, že se někdy nedávno stalo, že vás jeden z těch narušitelů shodil z koně, že ano, pane?"

„Ten?" zvolal Blackmore. „Ta černá huba? Pardon, to bych neměl říkat. To by se mi taky dneska mohlo stát, že bych skončil na lavici obžalovaných. Nesmíme dráždit naše muslimské bratry, že? Kdepak. Klidně si sem můžou přijít, shodit mě z mýho zatracenýho koně a vykopat mi střeva z břicha, ale řekněte to někde, a jste až po uši v trablech. Šílený!"

„Chcete říct, že ten muž, který vás shodil z koně, byl barevný pane?"

„To se vsaďte, že byl."

„Řekl vám přitom něco?"

„Ne, jen do mě vesele kopal, až jsem toho měl dost."

„A neoslovil ho někdo jménem, pane?"

„Jeden z těch dalších umouněnců na něj zavolal: ‚Tak už ho nech, Ali, už má dost'."

„Jste si jistý, že mu říkal Ali, pane?"

„Nejmenujou se tak snad všichni?"

Giles mlčel.

„Ale jo, inspektore, jsem si jistej."

Kapitola devátá

„To mi chcete vážně říct, že hodláte mezi asijskou komunitou po celém Norfolku a Midlands pátrat po nějakém Alim?“ křičel vrchní inspektor Rydell. „Prosím vás, řekněte mi, že to byl jen kanadskej žertík.“

„Já vím, že to zní poněkud odvážně, pane,“ připustil Giles.

„Poněkud odvážně?“ pitvořil se po něm Rydell. „Kristepane! Polovina celýho podělanýho Leicestru se jmenuje Ali!“

Giles mlčel, protože věděl, že si Rydell uvědomí, co právě vypustil z úst, a doufal, že to třeba posílí jeho vlastní postavení.

Rydell si to mlčení vysvětlil správně. „Víte zatraceně dobře, co chci říct, inspektore, a taky dobře víte, že nejsem žádnej rasista.“

„Jistěže ne, pane.“

„Ale fakta jsou fakta. Bylo by to, jako kdybyste v Číně hledal někoho, kdo se jmenuje Wu.“

„Anebo Freemansona mezi policejními silami. Těžká volba.“ Giles si vysloužil černý pohled. „Já vím, jak to myslíte, pane, ale kdybychom tuhle stopu nesledovali, mohli by nás obvinit, že jsme dopustili, aby v ulicích dál řádil psychopat.“

„Když jen uvážíme, že ji budeme sledovat bez čehokoli jiného, spolkne nám to rozpočet na příštích deset let,“ odvětil Rydell.

„Já nenavrhuju, abychom dělali tohle, pane.“ Měl pocit, že vyroste..Ale mám dojem, že můžeme věřit tomu, co tvrdí Shanks, totiž že to byl tenhle Ali, kdo umučil a zavraždil profesora Devona. A myslím si, že by nám další vyšetřování – hlavně v okruhu obránců zvířat a narušitelů honů – mohlo přinést o tom dotyčným člověku více informací.“

Rydell zavrtěl hlavou. „Ne. Udělejte pod tím tlustou čáru. Chci, abyste obvinil Shankse z obou vražd. I kdyby v tom bylo namočenejch víc lidí, my máme dva ze tří a s tím se spokojme. Jestli někdy v budoucnu narazíme na někoho s tím jménem, kdo má spojení s hnutím za práva zvířat, uvážíme, jestli nemáme vyšetřování znovu otevřít, a v každém případě ho vyslechneme v souvislosti s Devonovou vraždou.“

„Ano, pane,“ řekl Giles odevzdaně.

„Jsou nějaké zprávy o té postrádané opici?“

„Pořád ještě běhá někde venku.“

Nazítří po jedenácté hodině se na Stevenově stole objevila vrácená klíčová karta. Doručil ji zvláštní posel spolu se vzkazem, že má zavolat laboratoř.

„Dobrá zpráva a špatná zpráva,“ sdělil mu doktor Mac Davidson, šéf laboratoře Biologických věd, kterou Sci-Med využívala pro nezávislé analýzy. „Skutečně jsme zjistili, že se té karty dotýkal kromě Timothyho Devona někdo další. Jsou tam dva různé profily DNA. Jeden z nich je Devonův.“

„Skutečně?“

„Špatná zpráva je, že nemůžeme říct, kdo byla ta druhá osoba. Nebyl to nikdo, kdo je až dosud ve spojení s případem, a ani nikdo, koho má v registru policejní počítač.“

„Takže to nebyl nikdo s policejním záznamem?“ zeptal se Steven.

„Vypadá to tak,“ přisvědčil Davidson. „Může to být někdo naprosto nevinný. To už si rozhodněte sám.“

Steven mu poděkoval a zavěsil. Ta zpráva ho zklamala a rozčílila. Život mu chystá samé naschvály. Prostá záporná odpověď by byla vítanou změnou proti tomu, co politici rádi nazývají „řadou možností“ – což je vlastně dvojče rčení „spousty příležitostí“, a obě jsou stejně špatně definovaná. Pokusil se úmyslně kartu použít někdo jiný než Devon, anebo je pro ten druhý profil nějaké naprosto nevinné vysvětlení? Nakonec to může být i jeho vlastní DNA, když o tom tak uvažoval. Při vytahování karty ze sejfu se sice snažil, aby se jí nedotkl, a proto si vzal rukavice – ale přece jen nebylo tak úplně vyloučeno, že ji nějak kontaminoval. Při navlékání rukavic se mohl dotknout vnějšího povrchu jedné druhou, umožnit tak přenesení nepatrného množství epitelových buněk, a ty se pak mohly přenést na kartu. Reakce PLR, kterou laboratoř používá ke zvětšení nepatrných množství DNA na kterémkoli povrchu, je neobyčejně citlivá. Mohl by sice požádat laboratoř o analýzu svého vlastního profilu z eliminačních důvodů, ale to by pak vyžadovalo provést totéž u všech pracovníků ústavu. Zavolal Leese a oznámil mu, že karta přišla zpátky.

„Tak tedy navrhuju, abychom se zítra sešli v Crickově ústavu a odstěhovali ten proklatý virus dřív, než způsobí nějaké další nepříjemnosti," navrhl Lees. „Zdá se, že vaše ‚rutinní' testování nepřineslo žádné znepokojivé výsledky."

Steven si opět povšiml, jak se Lees snaží distancovat od jakékoli zodpovědnosti. Když šlo o to pohnout zadkem, aby se nedostal do palebné linie, osvědčoval se jako pravý whitehallský byrokrat.

„Nic, co by nám bránilo v noci klidně spát," odpověděl a schválně se vyhnul dalšímu vysvětlování.

„To je dobře. Takže v jedenáct?"

„Výborně. Kam to půjde?" zeptal se Steven.

„Do Porton Down," odpověděl Lees. „To je nejlepší místo. Neprůstřelný kontejner v obrněném automobilu a s ozbrojeným policejním doprovodem. Neradi bychom se znovu vystavili spravedlivému hněvu Sci-Med."

Steven takovou špičku ignoroval. „Dobrá," poznamenal jen. „Tak na shledanou zítra v jedenáct."

Ve tři ráno začínal chápat ironii toho, co řekl Leesovi, že totiž není nic, co by jim bránilo v noci klidně spát. Ležel naprosto bdělý v posteli a přemýšlel o neznámém profilu DNA na té kartě. Popravdě do toho Sci-Med nic není. Je zajímá, co v sobě nesla uprchlá zvířata – to byla plechovka plná červů, které se dosud nezbavili, když stále ještě někde pobíhá jedna opice – ale to není žádný důvod dát si klapky na oči a řítit se bezhlavě do cílové pásky. Sci-Med dávala svým vyšetřovatelům značnou volnost ve způsobu, jakým si při své práci vedou, a také si je vybírala podle toho, jak dokázali myslet. Málokdy se zmýlila. John Macmillan pobízel své lidi, kteří v minulosti prokázali, že to dovedou, aby se nebáli odbočit z rovné cesty. „Rozcupujte to ze všech stran" byla jeho oblíbená věta. Steven patřil mezi ty, kteří si uvědomovali, že problémy jsou málokdy prosté kruhy; spíš to jsou koule, sférické útvary. Získat celkový pohled, který by obsahoval všechny dimenze problému, znamená někdy zmapovat i odvrácenou stranu Měsíce, ale někdy to může být lákavá výzva. Steven vzdal pokusy o spánek, vstal z postele a šel si uvařit kávu. Uvažoval při ní dobře hodinu, ale přece jen přišel na pár věcí, které by mohl nazítří udělat. Ta první znamenala, že musí brzy vstát

a dojet do Crickova ústavu včas, aby si ještě před příjezdem Leese a jeho posádky mohl promluvit s Nickem Clearym.

„Ahoj, co vy tady zase?“ zeptal se Cleary, když Steven zaklepal a vešel do jeho pracovny.

„Ministerstvo zdravotnictví dnes odváží virus Kambodža 5 do Portonu.“

„Nemůžu říct, že by mě to nějak zvlášť rmoutilo.“

„Tady to teď vypadá o moc líp,“ poznamenal Steven. Všiml si, že už tu nepracuje tolik řemeslníků a v chodbách není takový nepořádek, i když zvenku vypadala budova pořád ještě zbědovaně.

„Už je to lepší. A co pro vás můžu udělat?“

„Je to jen maličkost, ale rád bych věděl, jestli se v ústavu individuálně evidují telefonní hovory?“

„Ústav je veřejná instituce,“ usmál se Cleary. „Všechny hovory jsou zaznamenány podle času a osob.“

„Takže bych si mohl prohlédnout záznam z té neděle, kdy byl zavražděn profesor Devon?“

„Myslím, že ano. Když budeme mít štěstí, můžu vám to na počítači zjistit hned teď. Máme internetové napojení na vyúčtování telefonních služeb.“

„No, to je skvělé.“ Steven se podíval na hodinky. Bylo půl jedenácté. Mlčky seděl a čekal, až Cleary získá informace.

Cleary si posunul brýle nad čelo, opřel se lokty o stůl a čekal, až naskočí obrazovka. „Tady to máme,“ řekl. „Tu neděli se uskutečnily dva telefonáty. Jeden tříminutový hned ráno a vidím, že to bylo Timovo číslo domů, a druhý hovor na londýnské číslo, které neznám, v půl druhé odpoledne. To není moc, ale byla přece neděle. Jediná osoba, která se tady vyskytovala, byl Tim.“

Steven si zapsal obě čísla a poděkoval Clearymu za pomoc. „Jak pokračuje závod o vakcínu?“ zeptal se.

„Leila Martinová na tom tvrdě maká,“ řekl Cleary. „Všichni jí držíme palce.“

„Uvažoval jsem…“ začal Steven. „Jak byste se tvářil vy a vaši kolegové na to, kdybyste měli z eliminačních důvodů dát svůj vzorek DNA?“

Cleary pokrčil rameny. „Co se mě týče, neviděl bych v tom žádný problém a myslím, že by i ostatní ochotně spolupracovali. Ve všem, co pomůže najít Timova vraha.“

„Doufal jsem, že to takhle budete brát. Zařídím to a dám vám vědět.“

V jedenáct dorazil Nigel Lees v malém konvoji, který zahrnoval jeho v ministerském roveru s oficiálním šoférem, černou obrněnou dodávku s dvěma členy posádky v ochranných helmách a nákrčnících a dvě neoznačená policejní auta. V každém z nich seděli dva muži.

„Máte svou kartu?“ zeptal se Lees.

Steven vytáhl kartu a ukázal mu ji.

Lees se usmál. „Tak můžeme začít.“

Někteří lidé jsou snad přímo zrození k tomu, aby se ujali velení, pomyslel si Steven, když následoval Leese dovnitř. Nic nemůže narušit jejich obrovskou sebejistotu, dokonce ani idiotský nápad pracovat v Crickově ústavu s virem Kambodža 5.

Lees poklekl před sejfem a Steven se k němu připojil, Lees vlevo, Steven vpravo. Za nimi se postavili dva muži z bezpečnostní služby s připraveným kovovým kanystrem, naplněným suchým ledem. Po stranách přetékala dolů na podlahu pára a vytvářela efekt vhodný pro rockový koncert.

„V čem se virus přechovává?“ zeptal se Steven.

„V zatavených skleněných ampulích za teploty mínus sedmdesát stupňů.“

Steven přidržel svou kartu u pravé zdířky. „Až budete připraven, řekněte.“

„Až napočítám tři. Jeden, dva, tři.“

Oba muži zasunuli karty a zářící rudá písmena se zbarvila zeleně. Rukojeť sejfu se uvolnila a z tlustostěnné komory se vyvalil ledový vzduch. Lees se zastavil, navlékl si těžkou rukavici na ochranu před nízkou teplotou. Sáhl dovnitř a vytáhl kovový stojan s osmi skleněnými ampulemi. Pomalu a opatrně jej přenesl do ocelové nádoby, kterou nastavili strážci. Jeden z nich pak zašrouboval víko.

„Hotovo,“ oznámil Lees.

„Hotovo bude, až chytíme poslední opici,“ upozornil ho Steven.

Lees se chabě usmál a kývl na strážce, kteří s nádobou odešli z místnosti. „Požádali jsme armádu, aby se pustila do hledání," řekl. „Ale ta opice teď v prosinci stejně nemůže venku přežít."

„Dejte nám vědět, až budete mít mrtvolu," požádal ho Steven.

Lees vyndal karty ze zdířek sejfu. „Zařídím, aby tohle odstranili."

„Nikdo neví, že to tady bylo," namítl Steven, který nemohl odolat pokušení dovědět se tajemství instalace sejfu. „Nikdo o to tady nezakopne."

Lees se opět chabě usmál.

„Jen tak pro zajímavost," zeptal se Steven. „Jaká byla procedura pro otevření sejfu?"

„Profesor Devon mi zatelefonoval na ministerstvo, domluvili jsme si čas a já jsem přijel s druhým klíčem."

„Můžete mi říct, na jaké číslo na ministerstvu volal?"

Lees mu je nadiktoval. „To je má přímá linka. Proč se ptáte?"

„Takže o víkendech jste tam nebyl?"

„Ne, jedině když to vyžadoval nápor práce…" dodal bezradně. „O co tady jde?"

Steven usoudil, že Leesova první odpověď byla pravděpodobnější. „Ale, jen mě zajímalo, jak tyhle bezpečnostní postupy v praxi vypadají," vysvětlil. „Kdyby například profesor Devon potřeboval přístup k viru o víkendu a vy byste tam nebyl… měl na vás nějaké jiné kontaktní číslo? Domů nebo na mobil?"

„Ne, o víkendech nebyl přístup nutný. Tak to bylo dohodnuto hned na začátku."

„Aha."

„A teď když dovolíte…"

Steven pozoroval, jak konvoj odjíždí. Když ho míjel rover, Lees se na něj ze zadního sedadla upřeně díval, ale neusmál se. Ani Steven se neusmál. Ne z hrubosti. Přemýšlel o telefonním čísle, které mu Lees udal. Bylo to totéž číslo jako to, které našel Cleary na výpisu telefonních hovorů z toho dne, kdy zemřel Devon. Někdo se pokoušel získat druhý klíč.

Jak tam tak stál před ústavem v chladném a šedivém prosincovém dni, kdy se po prázdném dvoře prohánět ostrý vítr, který ho nutil přivřít oči, zažíval Steven něco, co jeho přítel a kolega nazýval

„situace přímo k posrání“. Ta malinká loužička, do které nic netuše stoupl, byla ve skutečnosti dva metry hluboká.

Takže ochránci zvířat, kteří se vloupali do ústavu, našli sejf, o kterém z Devonových lidí nikdo nevěděl, a pokusili se do něj dostat. Asi přinutili Devona, aby zatelefonoval Leesovi a získal pro ně druhou kartu, ale to nutně neznamená, že měli tušení, co je uvnitř… nebo ano? Ale byl to sejf a tím pádem pro zloděje zajímavý… Jenže tihle lidé nebyli zloději, byli to idealisti… Zároveň však také ztracené existence a ztroskotanci. „Dohája,“ zamumlal Steven potichu. To už se nedá s jistotou říct. Snažil se sám sebe přesvědčit, aby se raději soustředil na pozitivní stránku věci. Sejf nebyl vyloupený. Virus Kambodža 5 je teď na cestě do bezpečného skladu v Porton Down. Takže všechno na světě je v pořádku, ne?

Stevenův první nápad, který se zrodil ve tři hodiny ráno, byl zeptat se Clearyho na záznam telefonních hovorů – a to přineslo úspěch. Druhý nápad byl, že si promluví s Frankem Gilesem vyšetřujícím případ o jeho zatčeném muži. Zajel na policejní stanici a vyhledal Gilese, který se právě chystal jít na oběd.

„Nechcete jít se mnou?“ navrhl. „Musím se tady odsud aspoň na chvíli dostat.“

Steven se usmál a souhlasil. Měl rád lidi se srdcem na dlani – což byla asi reakce na časté jednání s osobami okolo Whitehallu.

„Pořád ještě sháníte tu opici?“ zeptal se ho Giles, když se usadili ve výčepu U Zeleného mužíčka a dostali jídelní lístky, které už prošly mnoha rukama.

„To má teď na starosti armáda,“ odpověděl Steven. „Slyšel jsem, že jste v souvislosti s případem v Crickově ústavu někoho zatkl?“

„Našli jsme dva, ale jeden je mrtvý,“ sdělil mu Giles. „Nějaký Robert Lyndon a Kevin Shanks. Shanks toho Lyndona zapíchnul, když zjistil, že nám chce všechno vykecat. A teď sedí za obě vraždy. Prosím scampi, děvenko,“ požádal servírku, která obcházela stoly.

„Pro mě totéž,“ přidal se Steven.

„Měli oba něco na triku?“

„Rušení pořádku, držení marjánky, samý druhořadý kousky druhořadejch nýmandů,“ vysvětlil mu Giles. „Proč?“

„Copak takoví druhořadí nýmandi běžně mučí a vraždí?“

„Co máte přesně na mysli?“

„Neexistuje nějaká možnost, že by byla do případu zapletená třetí osoba?“

„Ať se propadnu!“ vykřikl Giles. „To se ví, že existuje. Povězte mi, o čem nic nevím?“

„V ústavu byl tajný sejf. Ten den, co byl profesor Devon zavražděn, se do něj někdo pokoušel dostat. Ten někdo tam nechal stopu DNA, ale policejní záznam nemá. A vy jste mi zrovna řekl, že Lyndon i Shanks ho mají.“

„Shanks pořád tvrdí, že v tom přepadení jel ještě třetí chlap. Jeho jméno prý je Ali a podle Shankse tenhle Ali celou tu věc zorganizoval. Tvrdí, že když odjížděli z ústavu, byl profesor naživu, ale že se tam ten chlap Ali musel později vrátit a zabít ho.“

To se Stevenovi příliš nezdálo.

„No, já jsem o tom nejdřív měl samozřejmě taky pochyby,“ řekl Giles. „Ono to zní dost uboze, ale když jsem se Shanksem mluvil delší dobu, začal jsem mu to věřit.“

„Takže patrně toho chlapa Aliho hledáte?“

Giles zavrtěl hlavou. „Šéfinspektor to zatrh‘. Že takový spousty Aliů nemůžeme vyslýchat.“

„Ale moment,“ zarazil ho Steven, který si uvědomil, že si dobře nerozumějí. „Vy mluvíte o Alim jako o Mohamedovi, a ne o Allym jako Allan nebo Alistair?“ zeptal se.

Giles přikývl. „To mě ze začátku zmátlo, protože Shanks neříkal, že je to Ind nebo Pákistánec nebo tak někdo. Přišel jsem na to až později, když jsem si promluvil s dalším člověkem. A když jsem se pak na to ptal Shankse, řekl, že ho to nenapadlo, protože tenhle Ali mluvil líp anglicky než on sám.“

„A to jméno Ali je všechno, z čeho můžete vycházet?“

„Bohužel.“

„V tom případě chápu, že je to problém.“

Na chvíli přerušili hovor, když jim servírka přinesla scampi a zeptala se: „Přejí si pánové nějakou omáčku?“

„Tatarskou,“ řekl Steven.

„Pro mě taky," připojil se Giles. „Měl jsem v úmyslu po něm pátrat v souvislosti s narušiteli honů a ochránci zvířat. Někdo by o něm měl něco vědět, jenomže velkej bílej boss řekl ne… Ovšem kdyby se byl dobýval do toho sejfu, o kterým jste mluvil, a ztratilo se něco cennýho? To by změnilo situaci."

„Ne, nepovedlo se mu to."

„Škoda," povzdechl si Giles. „Docela rád bych toho svýho psychopata vyřadil. Mimochodem, co tam vlastně bylo?"

„Virus."

„Můžu se ptát dál?"

„Radši ne."

„Takže ten chlapík z ministerstva zdravotnictví nebyl s tím svým ujišťováním tak docela upřímný."

„Neříkejte, to je ale překvapení," podotkl Steven.

„Klidně bych…"

„Není třeba. Na nejvyšší úrovni už bylo rozhodnuto, že se proti ministerstvu nebude nic podnikat."

„S tím jste se asi těžko smířil, ne?"

„Prý se musí ocenit dobré úmysly," vysvětlil mu Steven.

„Ty prej jsou dobrý tak na dláždění cesty do pekel," poznamenal Giles. Zazvonil mu telefon. Chvilku poslouchal a pak řekl: „Díky, že jste mi dal vědět. Doktor Dunbar bude potěšenej."

Steven vzhlédl od jídla a uvažoval, jestli to Giles řekl sarkasticky, nebo ne. Ale nevypadalo to tak.

„Vojáci našli opici, mrtvou, poblíž Burnham Market. Vezou mrtvolu do ústavu, chtějí ji tam spálit."

„No, zaplaťpánbůh." Steven byl až překvapený úlevou, která ho zaplavila. „Takže v lesích už nic nečíhá."

„Čím byla doopravdy nakažená?"

„Chřipkou," odpověděl Steven a cítil se poněkud provinile, že trochu překrucuje pravdu.

„Takže to bychom měli" řekl Macmillan, když ho Steven informoval.

„Snad ano," souhlasil Steven. „Byl to pořádný průšvih, ale mohlo to dopadnout o moc hůř. Ten člověk, co je obviněný z vraždy

profesora Devona, asi není ten pravý, ale má to spočítané tak jako tak…“

„A náš svět není dokonalý,“ dodal Macmillan.

„Frank Giles z norfolské policie upozornil okolní okrsky, aby se po tom Alim v budoucnu poohlíželi. Je pravděpodobné, že se dřív nebo později připlete tak jako tak do nějaké šlamastyky.“

„Když si vzpomenu na ty Devonovy fotky, tak bych rád, aby to bylo spíš dřív než později,“ podotkl Macmillan.

„A co dál?“ zeptal se Steven.

„Počítač nám doporučuje, abychom věnovali pozornost jedné nemocnici v Newcastle. Viktoriina dětská nemocnice. Tamější dětská kardiochirurgie prý má dost povážlivé výsledky. Mrkněte se na to, ano?“

Kapitola desátá

S vyšetřováním smrtelných operačních případů ve Viktoriině nemocnici byl Steven hotov v druhém týdnu ledna. Průzkum protáhly Vánoce, které strávil u Richarda a Susan s dcerkou Jenny a jejich dětmi. Byly to šťastné chvíle, i když je brzy zastínila katastrofa *tsunami,* která na Den boxerů zasáhla Dálný východ. Jenny se hned nabídla, že své nové kolo pošle do Thajska nějakému dítěti, aby se trochu potěšilo.

Vyšetřování v nemocnici se nakonec ukázalo být docela jednoduché. Ačkoli tam procento úmrtí po operacích bylo nepochybně vyšší v porovnání s jinými nemocnicemi, ze studia lékařských zpráv zemřelých dětí vyplynulo, proč je tomu tak. Šéf dětské chirurgie ve Viktorii byl opravdu odvážný člověk. Na rozdíl od jiných vedoucích chirurgů, kteří si především hlídali své statistické tabulky, šéfchirurg Cecil Digby necouval před riziky, která by řada chirurgů odmítala, a často byl ochoten operovat případy, které byly považovány za příliš obtížné nebo beznadějné. Přímým důsledkem toho byla v jeho oddělení podstatně větší úmrtnost, než jaká se považovala za normu. Zdravý rozum napovídal, že tomu tak bude, ale zdravý rozum se v nemocničních ukazatelích neuplatňuje. Pouze čísla. Na papíře – a to je ve vládních metodách hodnocení,

zvláště pro zdravotnictví a školství, nejdůležitější – vypadala Digbyho čísla varovně, ale čísla neodhalují celou pravdu. Řada dětí, které zemřely, by byla zemřela v každém případě. Ale děti, které přežily, nebo spíš jejich rodiče, měly mimořádné důvody k vděčnosti, protože někde jinde by s největší pravděpodobností zemřely.

Steven dokázal tohle všechno zjistit, aniž by se s Digbym osobně poznal. Politika Sci-Med byl taková, že se vyšetřování vedlo pokud možná diskrétně, a v tomto případě se Steven tajně dohodl s lidmi, kteří mají na starosti zdravotnické záznamy, aby mu umožnili přístup k lékařským zprávám. Takže opouštěl ústav, aniž by Cecil Digby věděl, že byl prošetřován… nebo proč. Steven cítil z takového výsledku úlevu a radost. Zpočátku se totiž obával, že ho posílají na vyšetřování případu, který není zcela neobvyklý: že totiž chirurg nepřestává operovat, i když už jeho odborné schopnosti začínají ochabovat.

Fakta tohoto případu ho však přivedla k úvahám o vládní posedlosti audity a podezíráním – někdy možná sice oprávněným, ale často vedoucím ve svých důsledcích k hroznému manipulování s čísly. Chirurgové se vyhýbají riskantním operacím a dávají přednosti rutinním, krátkým výkonům, které slibují větší procento úspěchu, před dlouhými, protože jich mohou zvládnout víc a na papíře to bude vypadat lépe. Pro pacienty, kteří potřebují krátký a rutinní zákrok, je to příznivé, ale horší je to pro ty případy, které vyžadují komplikovanou operaci. Zase jeden příklad toho, jak je cesta do pekel dlážděna dobrými úmysly, pomyslel si a nemohl si vzpomenout, kdo mu to v poslední době říkal.

Do Londýna se Steven z Newcastlu vrátil v sobotu až po desáté večer. Usoudil, že už je příliš pozdě nato, aby ještě napsal zprávu pro Sci-Med, a že to může počkat do neděle. Vykoupal se, namíchal si velkou sklenici ginu s tonikem a chystal se, že se podívá na nějaký film v televizi. Nejdřív však chtěl vědět, co se děje ve světě. Vyladil si kanál Sky News, kde končila diskuse o volbách v Iráku, a pak přišly hlavní zprávy. Hned první způsobila, že mu ztuhla krev v žilách. „Extrémní obhájci práv zvířat spáchali už druhou vraždu v

anglickém výzkumném ústavu,“ zazněl komentář, provázený záběry Crickova ústavu a dramatickým hudebním pozadím.

Sedmapadesátiletý Robert Smith, laboratorní asistent, který se v ústavu staral o zvířata, si ráno zajel pro noviny a cestou byl ve svém autě napaden. Tři muži, údajně jedoucí v landroveru, ho vytlačili ze silnice, zavřeli ho v jeho voze a zapálili jej. Smith byl zaživa upálen. Letáky poházené poblíž místa činu dokládaly, že se útočníci hlásí k hnutí na ochranu práv zvířat.

Doktor Nick Cleary, s nímž natočili rozhovor na schodech ústavu, byl tou událostí hluboce otřesený. Poukázal na to, jaká je to ironie, že byl zavražděn někdo, kdo se o zvířata jen pečlivě staral a vlastní pokusy neprováděl – jen jim čistil klece a krmil je.

Následoval rozhovor s Frankem Gilesem, který byl před kamerou ve viditelných rozpacích a hovořil poněkud šroubovaně. Zdůraznil hrůznou povahu Smithovy smrti a vyzýval, aby se přihlásili svědci a přispěli k rychlému zadržení pachatelů. Interview se známým představitelem hnutí na ochranu zvířat probíhal podle Stevenova soudu poněkud rozpačitě. Muž odsoudil vraždu a snažil se od ní sebe i organizaci distancovat, stejně jako to učinil před několika měsíci.

Steven zavolal Gilesovi. „Zrovna jsem to viděl ve zprávách.“

„Je to ten nejstupidnější a nejnesmyslnější zločin, jaký jsem kdy viděl,“ prohlásil Giles. „Ať už na to člověk kouká z kterýkoli strany, nedává to vůbec smysl. Už minule vzbudili obrovskej odpor a teď se vrátěj‘ a zaútočej‘ znova na tom samým místě! A ke všemu si vyberou jedinýho člověka, kterej se o zvířata stará. Musej‘ mít v makovicích místo mozku hnůj!“

„Zapadá do obrazu nějak ten tajemný Ali?“ zeptal se Steven.

„V nejhorší možné podobě,“ řekl Giles. „Něco jsem vám ještě neřekl. Mezi námi, mám jednoho dobrýho svědka, ale vůbec mě to netěší.“

„Tohle člověk od policie moc často neslýchá,“ podivil se Steven.

„Od chvíle, co jsme Kevina Shankse zavřeli, dělají jeho příbuzní, co můžou, aby naklonili tisk v jeho prospěch tvrzením, že v tom přepadení Crickova ústavu jel nějakej třetí člověk. Napovídali novinám, že skutečným vrahem je nějakej Ali, a tvrdí, že prej je to Pákistánec. Až do teď se s tím novináři odmítali zabývat. I oni se

obávali, že kdyby vyhlásili, že ten, kdo Devona týral a zabil, měl tmavší barvu pleti, mohlo by to způsobit nebezpečný rasový napětí.“

„Ale?“

„Ten můj svědek je ženská, která říká, že *pár* minut před útokem na Smitha míjela landrover, ve kterým seděli tři muži. A podle toho, jak se vyjádřila, to byli ‚takový ty lidi, co jich dneska člověk vidí fůry v krámech na nárožích‘.“

„Ajéje,“ řekl Steven.

„Jo, vopravdu a jéje,“ souhlasil Giles. „Nechci vidět ten tanec, až se tenhle průser vyvalí.“

„Neštěstí nikdy nechodí…“

„To je pravda,“ vzdychl Giles.

„Předpokládám, že nemohli mít nějaký jiný důvod, proč si vybrali zrovna Smitha, nebo ano?“ zeptal se Steven.

„Co třebas?“

„Jako třeba že by tenkrát poprvé zahlédl záhadného Aliho a mohl ho identifikovat.“

„Smith na mě nedělal dojem, že by si něco nechával pro sebe,“ namítl Giles. „Viděl jsem ho pár minut potom, co zjistil to vloupání do ústavu, a to už byli ti lotři dávno pryč.“

„To mě jen tak napadlo,“ připustil Steven.

„Jen sem s tím, co vás napadne. Na tohle nám bude kaž– dej nápad dobrej,“ vyzval ho Giles.

Steven položil telefon a chvíli přemýšlel. Všechny chutě na film ho přešly. Giles má pravdu. Nový útok na Crick vypadá z hlediska aktivistů za práva zvířat nesmyslně, naprosto nesmyslně. To, že si vybrali Smitha, bezvýznamného zaměstnance, který se jen staral o zvířata, bylo nepochopitelné. Pro tohle přepadení to byl nesprávný člověk v nesprávné pozici na nesprávném místě. Co jiného jim mohlo vadit… z hlediska ochránců zvířat? Ale řekněme, že tam byl jiný motiv, uvažoval Steven a nalil si ještě jednu sklenici. Ty letáky, nalezené u vyhořelého vozu, tam ovšem mohly být nastrčené jako falešný motiv, ale jaká jiná činnost se za tím mohla ukrývat?

Giles zamítl důvod, který nadhodil Steven – že totiž Smith věděl něco víc, než řekl, o prvním přepadení. Tak co ještě zbývá? Možná

že by měl pro jistotu promluvit se Smithovou vdovou. Ráno se za ní rozjede.

Smithovi bydleli v malém obíleném domku hned vedle vjezdu do Crickova ústavu. Okolo něj byl sestříhaný živý plot a ovocné stromy. Venku byly zaparkované dva vozy, jeden na ulici a druhý na krátké cestičce před garáží. Steven byl připraven na to, že tu najde nějaké příbuzné, ale překvapilo ho, že u dveří stojí uniformovaná policistka. Ukázal jí svůj průkaz a zeptal se, co se děje.

„To ti novináři. Pokoušeli se k paní Smithové proniknout tak neurvale, že kdybych je sama neviděla, nevěřila bych tomu. Úplné hyeny," stěžovala si.

„Jak to snáší?"

„Řekla bych, že moc dobře, když člověk uváží všechny okolnosti. Ráno tu byl znova její doktor a myslím, že jí dal něco pro uklidnění. Její největší starostí je bydlení; ten domek je totiž služební."

„To je smůla," uznal Steven. Asi to nebyla ta nejvhodnější odpověď a byl rád, že ji neřekl přímo Amy Smithové. Policistka se jí šla zeptat, jestli ho přijme, a ona svolila, ale vymínila si, že u ní zůstane její sestra Ethel, která u ní přespala. „To je samozřejmé," řekl Steven a byl uveden dovnitř.

V domku panovalo šero i přesto, že venku byl jasný den. Způsobilo to jeho stáří a kamenné zdi přes půl metru silné, takže okna byla zasazena do hloubky. Široké parapety byly zastavěné vázami a knihami, které ještě ubíraly světla. Vedle křesla, na němž seděla Amy Smithová, byla rozsvícená stojací lampa. Amy pod ní vypadala jako malá bledá porcelánová figurka. Steven se oběma ženám představil a projevil soustrast.

„Nerad vás v tento čas ruším, paní Smithová," omlouval se. „Ale jsem si jistý, že vy, více než kdo jiný, chápete, že ty odporné lumpy je třeba chytit."

„Smith měl tak rád zvířata," vzdychla Arny. „Tak proč si vybrali zrovna jeho?" Zakryla si tvář kapesníkem a její sestra ji objala kolem pasu.

„Musím s vámi souhlasit, opravdu to nedává žádný smysl," přisvědčil Steven. „Možná že se vám moje otázka bude zdát divná,

ale nevíte o nějakém důvodu, proč by vašemu manželovi chtěl někdo ublížit?“

Amy se naježila. „Ovšem že ne. Smithy s každým dobře vycházel. Každý ho měl rád.“

Steven si všiml výrazu, který se krátce objevil na tváři její sestry, a usoudil, že Amyina odpověď nebyla asi tak úplně přesná. Amy vzhlédla k sestře, jako by ji žádala o oporu, ale viděla, že se jí nedočká, takže dodala: „Většinou pověděl, co si myslí, ale to mu nikdo neměl za zlý… Vždycky říkal pravdu. Za to si ho lidi vážili.“

„To určitě,“ souhlasil Steven a přitom uvažoval, z jakého úhlu by se měl přiblížit k jádru věci. „Nevšimla jste si, že by manžela v posledních týdnech něco trápilo?“ zeptal se. „Že by se nějak změnilo jeho chování? Že by měl starosti nebo byl podrážděný?“

Na Ethelině obličeji se opět něco mihlo. Jako by chtěla říct, že Smithy byl podrážděný pořád.

„Moc se ho dotklo, co ty lidi udělali panu profesorovi,“ odpověděla Amy. „To se dotklo nás všech. Smithy povídal, že by se měla znovu zavést oprátka, a i ta by pro ty lumpy byla málo.“

„A kromě toho?“

„Neřekla bych… až na ten hloupej případ s tou opicí, ale takovej už byl Smithy…“

Steven cítil, jak se mu vzadu na krku ježí vlasy. „Jaký případ myslíte?“ zeptal se.

„Ale, to byla taková pitomost,“ řekla Amy. „Vlastně nic. Nic podstatnýho, dalo by se říct. Když vojáci konečně našli mrtvolu tý poslední opice, co utekla – pátrali po ní přece celý týdny – a přivezli ji sem na spálení, šel se na ni Smithy podívat. A tvrdil, že je to jiný zvíře… Že našli špatnou opici.“

„Jiné zvíře,“ opakoval po ní Steven a cítil, že mu tuhne krev v žilách.

„Smithy říkal, že on svou Chloe znal, a tohle že není ona. Že je to nějaká jiná opice,“ vykládala Amy. „Ty vojáci asi usoudili, že si z nich dělá blázny, když jim chce namluvit, že po všech těch trampotách, co s tím měli, mají jinou opici. Ale on si nedělal legraci. Myslel to úplně vážně.“

„Přece tady v Norfolku nemůže být tak moc opic," podotkla Amyina sestra s trochu kyselým úsměvem.

„To ty vojáci taky říkali," pokračovala Amy. „Blázínek stará. Když si vzal něco do hlavy… Víte, Smithy byl pyšnej na to, že zná všechny svý opice podle jména. Říkal, že se jedna od druhý liší zrovna tak jako člověk od člověka, když je dobře znáte. Víte, mně připadají všechny stejný."

Steven se usmál, aby jí dodal odvahy. „To mně taky."

„Uteklo jich šest. Pět jich vrátili do ústavu. Smithy tvrdil, že ta, co chybí, je Chloe. Ale pak, když přivezli tu poslední, tak tvrdil, že to není ona."

„To byl celej Smithy, jestli to chcete vědět," prohlásila Ethel. „Když jste řekl černá, tak už ze zásady řekl bílá."

Na to se Amy zatvářila uraženě, ale sestra ji přátelsky poplácala po rameni. „Však víš, jak to myslím, Amy. Nelitoval přejít přes ulici, aby vyhledal hádku."

„No možná," uznala Amy. „Vojáci mu vysvětlovali, že ta opice v norfolský divočině byla celý tejdny uprostřed zimy a že Smithy by taky vypadal jinak, kdyby si to zkusil, ale on si nedal říct. Pořád tvrdil, že je to jiná opice. Určitě to není Chloe, opakoval."

Steven poděkoval Amy, že ho přijala a pohovořila s ním, ale slova – určitě to není Chloe – mu nepřestávala znít v hlavě. Ethel ho doprovodila ke dveřím a cestou mu pošeptala: „Mezi námi, byl to stejně starej otrava."

Steven na ni spiklenecky mrkl.

„Dozvěděl jste se něco, pane?" zeptala se ho policistka u dveří.

„Možná až trochu moc," odpověděl záhadně Steven. Došel k autu a chvíli v něm jen seděl a oběma rukama pevně svíral volant. Jestli měl Smith pravdu, že vojáci přivezli jinou opici, otvírá to zas úplně novou plechovku plnou červů. Kéž by se zmýlil. Kéž by tomu bylo tak, že podobu toho zvířete změnilo utrpení v divočině. Nastartoval motor a před odjezdem ještě zamával policistce.

Po návratu do Londýna se Steven pustil do sepisování svého hlášení o dětské chirurgii nemocnice Vicitoria, ale do myšlení se mu stále pletly pochyby, které v něm vyvolalo to, co se dověděl v Norfolku. Proč nemůže být každé vyšetřování tak jednoduché jako to

v Newcastle, s otázkami, na které existují jasně definované odpovědi, a s jednoznačným závěrem? Sám si na tu netrpělivou otázku odpověděl sice nepříjemným – ale nevyhnutelným – vysvětlením, že kdyby to tak bylo, nebyl by žádný důvod ho zaměstnávat.

„Takže jaký z toho máte pocit?“ zeptal se ho druhý den ráno Macmillan, když mu Steven vylíčil svůj rozhovor s Amy Smithovou.

„Ti vojáci mohli mít pravdu, když tvrdili, že zvíře se může po týdnech v divočině podstatně změnit…“ řekl Steven. „A Smith byl naopak určitě starý otrava…“

„To je vysvětlení, kterému bych dal přednost nejradši,“ odpověděl Macmillan. „Ale vy, zdá se, ne.“

„Já se prostě nemůžu zbavit nejistoty.“

„Nejistota“ bylo příliš pedantické slovíčko, než aby vyjádřilo, co ve skutečnosti probíhá v jeho hlavě.

„Možná mi vyčtete, že mám slabou představivost, ale já si nedokážu vymyslet jiné vysvětlení,“ pokračoval Macmillan. „Ledaže by globální oteplování postoupilo dál, než jsme předpokládali, a na stromech v Norfolku už běžně skáčou opice…“

„Jenomže Chloe byla v Devonových pokusech virovou kontrolou,“ namítl Steven. „Byla infikována virem Kambodža 5 a nedostala vakcínu, kterou testoval.“

„Což může být další důvod pro změněný vzhled.“ nadhodil Macmillan. „Nejen drsný život v chladnu, ale i těžké onemocnění. Patrně se narodila a byla chována v zajetí, takže stejně nevěděla, jak si s tím poradit.“

„To zvíře bylo pro zdraví populace děsivou hrozbou,“ uvažoval Steven.

„To je řečeno hodně dramaticky… ale asi je to opravdu tak,“ souhlasil Macmillan. „Ale jsem přesvědčený, že žádné alternativní vysvětlení už nemůže být tak jednoduché. Jestli ta opice, kterou našli vojáci, opravdu nebyla Chloe, znamená to, že někdo musel úmyslně provést záměnu, aby zmátl všechno, co s touhle plechovkou červů souvisí.“

„Já vím,“ přikývl Steven. „A taky to může znamenat, že Robert Smith byl zavražděn proto, aby o té opici nemluvil.“

„Což se téměř neminulo účinkem,“ dodal Macmillan. „Kdybyste se nebyl rozhodl promluvit si s jeho vdovou, nikdy bychom se o jeho pochybnostech nedověděli.“

Steven chvíli přemýšlel. „Když to všechno sečteme dohromady, dává to mnohem větší smysl než útok ochránců zvířat. Ti by nemohli být takoví pitomci.“

Macmillan s rezignovaným výrazem přisvědčil. „Musím s vámi bohužel souhlasit… což ovšem znamená, že je před námi možná veliký problém.“

„Co se však stalo s pravou Chloe? Kde je? Kdo ji má a co s ní hodlá udělat?“

.’V tom je asi ukrytý celý ten problém,“ uzavřel to Macmillan. „Co doktorka Martinová, jak je daleko s výrobou vakcíny?“

„Zdá se, že to vidí optimisticky.“

„Zaplaťpánbůh aspoň za to.“ Bylo vidět, že to Macmillana opravdu ze srdce potěšilo.

„Slyšel jste něco o tom, jak je Elwoodovým?“ zeptal se Steven.

Macmillan se zamyslel. „Vlastně ani ne. Minulý týden mi Lees slíbil, že to zjistí a zavolá mi. Podle toho, jak to v poslední době vypadá, mám obavu, že žádné zprávy by mohly být špatné zprávy.“ Stiskl interkom a požádal Jean Robertsovou, aby ho spojila s Nigelem Leesem na ministerstvu zdravotnictví. Opřel se dozadu, zkřížil nohy a zeptal se: „Tak co si s tím vším počneme?“

Steven povzdechl. „Frank Giles z norfolské policie má problém nalézt mezi asijskou komunitou někoho jménem Ali a já zas mám problém najít opici, která beze stopy zmizela.“

Telefon zazvonil a Macmillan se otázal Leese na Elwoodovy. Steven pozoroval, jak se tváří, když naslouchá odpovědi. Nevypadal moc povzbudivě.

Macmillan pokládal sluchátko velice pomalu. „David Elwood je po smrti,“ sdělil mu. „Oficiálně bronchiální komplikace, které se vyskytly během léčení opičího pokousání… Prý se to u starších lidí stává.“

„A neoficiálně?“

„Kambodža 5.“

„A jeho manželka?“

„I té je dost mizerně. Čeká se.“

Steven zakroutil hlavou. „Pěkné nadělení. A všechno se to smete pod oficiální koberec.“

„Ale teď máme jiné starosti,“ upozornil ho Macmillan. „Zítra je zasedání komise *Ranní ptáče*. Budu tam prezentovat vaše obavy z viru.“

„Ta opice, co napadla Elwoodovy,“ připomenul Steven. „To bylo jedno z těch testovaných zvířat, které *dostalo* Devonovu pokusnou vakcínu.“

„Co tím chcete říct?“

„Ta vakcína nebyla účinná,“ řekl Steven. „Zvíře bylo infekční. Chci, aby ta věc dostala Status Rudého kódu.“

Macmillan vstal od psacího stolu a pomalu přešel k oknu. Právě začínalo sněžit. „Když přijde něco takového jako teď, Stevene… jeví se mi odchod do penze a jižní Francie jako něco nesmírně přitažlivého… ale máte pravdu. Status Rudého kódu je zaručený.“ A za malou chviličku dodal: „Nemyslíte si, že doktorka Martinová používá pro svou očkovací látku stejný výchozí virus, že?“

„Možná že bych se jí mohl zeptat,“ navrhl Steven.

Vyžádat si Status Rudého kódu znamená, že hlavní vyšetřovatel došel k názoru, že předběžné vyšetřování končí a Sci-Med musí začít opravdu důkladně vyšetřovat. Když je schválen, nesmí už stát vyšetřovateli v cestě žádné překážky a on už není závislý jen na dobrovolné spolupráci policie a ostatních autorit. Ministerstvo vnitra mu zajistí plnou podporu a splní každý jeho požadavek. Má otevřený přístup k celé široké škále pomocných služeb, od laboratorních služeb až po dodávku zbraní. Na ministerstvu vnitra má nepřetržitě k dispozici tři administrativní síly, speciální telefonní linku pro své požadavky a dotazy, to vše po celých čtyřiadvacet hodin; dvě kreditní karty mu zabezpečují libovolné finanční krytí.

„Jean vám všechno připraví a dá vám obvyklým způsobem zprávu,“ ubezpečil ho Macmillan.

Když se Steven vrátil do bytu, uvažoval, jestli nemá zavolat Franku Gilesovi a povědět mu o podezřelých okolnostech smrti Roberta Smitha. Byl si vědom, že jeho váhavost pramení hlavně z toho, že Gilesovi nesvěřil docela otevřeně, jaká je povaha virů u

uprchlých zvířat. A co víc, že používal vlastně stejný úskok jako Nigel Lees, když mu tvrdil, že se jedná o chřipku, aniž by vysvětlil, o jaký kmen jde. Snažil se sám sebe přesvědčit, že jejich motivace pro takové jednání byla odlišná, že Lees se snažil zatajit vážnou chybu ve svém úsudku, kdežto on… no, jaké k tomu měl vlastně doopravdy důvody? Po chvilce přemýšlení došel k tomu, že se obával, aby se Giles necítil povinen předat informaci o pravé identitě viru svým nadřízeným, a ti by zase asi celou věc zveřejnili, ne v zájmu obyvatelstva, ale aby se kryli. To je v dnešní době hlavní motivace pro jakoukoli formu výstrahy. Měl vážné obavy, že pod nápisem „Pozor, padá skála“ chybí podtitul „abyste nás pak nemohli žalovat“.

Ve skutečnosti si kladl otázku, jestli by se policejní vyšetřování obrátilo jiným směrem, kdyby jim poskytl možný alternativní motiv pro smrt Roberta Smitha? Momentálně asi soustředěně útočí na bojovníky za práva zvířat, aby z nich dostali identitu Aliho. Doufají, že by to mohlo vést nejen k němu, ale i k těm třem asijským mužům v landroveru, kteří zavraždili Smitha. Na tom by zřejmě nic nezměnil, i kdyby Gilesovi pověděl o svém podezření. Radši to ještě nějakou chvíli nechá plavat. Možná že je to od něj machiavelismus, ale média teď právě nejvíc tlačí na policii, aby pátrala po Smithově vrahovi, a to mu vyhovuje. Nebude rozptylovat jejich pozornost zprávou o podvodu s opicí a možných zdravotních rizikách.

Mobil mu ohlásil, že přichází zpráva. Přečetl si: „Dunbar: Zelený kód,“ což znamenalo, že jeho Status Rudého kódu byl aktivován. Kromě toho tam bylo telefonní číslo. Steven na ně zavolal a vydal svému týmu první požadavek. „Potřebuju se dozvědět, jak se v této zemi dá koupit opice,“ řekl. „Jak se to dělá, kdo to dělá a kdo to v posledních třech měsících udělal.“

Kapitola jedenáctá

Steven zavolal do Crickova ústavu a požádal, aby ho spojili s Leilou Martinovou. Telefonistce zdůraznil, že jde o nutný rozhovor. Přesto musel čekat víc než minutu, ale když uslyšel francouzsky znějící „Aló“, musel se usmát.

„Doktorka Martinová? Tady je Steven Dunbar ze Sci-Med.“

„Ano, vzpomínám si, ten vědecký policista.“

„Správně, když na tom trváte. Poslyšte, já vím, že máte strašně moc práce s tou vakcínou, ale opravdu bych s vámi potřeboval mluvit. Něco bych si chtěl vyjasnit, a čím dřív, tím líp.“

„Mě najdete v laboratoři, kdykoli si vzpomenete,“ ujistila ho Leila. „Můj společenský život je dávnou minulostí.“

„To je mi líto,“ řekl Steven. „Já vím, že zápasíte s časem, ale neobtěžoval bych vás, kdyby to nebylo opravdu nutné.“

„Když říkáte…“

„Nezdržím vás dlouho,“ ujistil ji. „Šlo by to zítra kolem jedenácté?“

„Budu zde.“

Když Steven druhý den ráno spatřil, jak k němu Leila Martinová přichází, první věc, která ho napadla, byla, že vypadá sexy i v nepadnoucím laboratorním mundúru. To se dařilo málokteré ženě.

„Rád vás zase vidím.“

„Nejsem si jistá, jestli můžu říct totéž, vzhledem k tomu, že jste policajt,“ odpověděla Leila, ale usmívala se přitom. „Můžeme si promluvit v mé pracovně.“

Leila svlékla laboratorní plášť a pověsila jej na háček na dveřích. Pak si uhladila sukni a posadila se proti Stevenovi na židli před psacím stolem, a ne za ním. Nemohl si pomoct a musel si vzpomenout na starý holywoodský trik, že si krásná herečka, když měla vypadat inteligentně, musela nasadit brýle. Leila měla brýle. A také si nemohl nevšimnout šustění jejích punčoch, když si přehodila nohu přes nohu.

„Tak v čem bych vám mohla pomoct?“ zeptala se.

„Snad si vzpomínáte, že jedna z uprchlých opic profesora Devona kohosi pokousala?“

„To si pamatuju moc dobře, ale ta experimentální zvířata neuprchla,“ opravila ho. „Úmyslně je vypustili ti hnusní lotři, co zabili profesora Devona.“

Steven souhlasil. „Člověk, kterého pokousala, před několika dny na soukromé klinice zemřel. A jeho manželka už je na tom také moc špatně.“

„Chcete mi říct, že byli nakaženi Kambodžou 5?“ zeptala se Leila.

„Přesně tak.“

„Panebože, to je příšerné.“

„Předpokládám, že vy sama jste vůbec nevěděla o tom, že profesor Devon pracuje s virem Kambodža 5?“

Leila zavrtěla hlavou. „Věděla jsem samozřejmě, že provádí nějaké pokusy, o kterých nesmí mluvit – to jsme věděli všichni – ale nevěděli jsme, že tady v ústavu pracuje s virem Kambodža 5. Dozvěděla jsem se to teprve potom, co se na mě po Timově smrti obrátili lidé z vašeho ministerstva zdravotnictví a ptali se mě, jestli jsem ochotná pokračovat v práci na vývoji vakcíny.“

„Tak jsem si to myslel,“ souhlasil Steven. „Problém je v tom, že opice, která pokousala toho zemřelého člověka, byla před aplikací viru Kambodža 5 očkovaná, a přece byla, jak se ukázalo, infekční. Zajímalo by nás, jestli používáte pro svou vakcínu tentýž výchozí virus?“

„Protože kdyby ano, nebyla by k ničemu?“

Dunbar přisvědčil.

„Uklidněte se, doktore Dunbare. Profesor Devon zanechal poznámky o třech možných výchozích kmenech, které vytvořil, a doufal, že je bude možno využít proti kmeni Kambodža 5. Na tom, který se rozhodl vyzkoušet jako první, jsem našla malé pochybení a zamítla jsem jej. Zvolila jsem jeden z těch zbývajících.“

„Malé pochybení?“ Steven nedokázal zakrýt své překvapení.

„Nechtěla bych profesora nijak kritizovat,“ prohlásila rychle Leila, jakmile jí to došlo. „Když se Tim musel rozhodovat, neměl ještě k dispozici výsledky některých testů. Ukázalo se, že kvůli

některým aspektům hemaglutinové struktury není kmen vhodný pro výrobu vakcíny.“

„Chápu,“ přisvědčil Steven. „Můžu se zeptat, jak pokračuje vaše práce?“

„Možná že byste měl zájem zajít do laboratoře a podívat se sám?“

„To bych hrozně rád.“

„Ale musel byste se převléct.“

Odvedli Stevena do šatny před laboratorním komplexem. Navlékl si zelený laboratorní oděv a plastové návleky přes boty. Přes vlasy si přetáhl chirurgickou čepičku a přes ústa a nos bezpečně upevnil roušku. Leila na něj už čekala venku.

„Do samotné virové laboratoře nepůjdeme,“ vysvětlovala mu, „ale i tak bych byla nerada, kdyby se dovnitř zanesla nějaká kontaminace zvenčí. Jistě víte, že kdyby se do vaječné kultury dostala bakterie, ztratili bychom všechno a už bychom neměli dost času začít znova. Takže se všichni převlékáme, dokonce i před vstupem do krajních místností.“

Leila vložila do zámku vchodu do laboratoře elektronický klíč a vyťukala pětimístný kód. Mechanismus zabzučel a dveře se otevřely. Leila kývla na laboranty, kteří uvnitř pracovali, a vedla ho přes místnost až k dlouhému obdélníkovému oknu ve stěně. „Tak tady probíhá ten závod.“

Steven nahlédl přes okno do sousední laboratoře, kde se v červeném světle inkubovaly dlouhé řady slepičích vajíček.

„To je výchozí virus pro vakcínu proti viru kmene Kambodža 5,“ pokračovala Leila. „Teď je jen otázka, jestli vyroste včas v dostatečném množství, aby se mohl využít pro vlastní výrobu.“

Oba pozorovali laboranty, kteří pracovali ve vaječné laboratoři a prohlíželi jedno vejce za druhým tak, že ho podrželi před jednoduchou skříňkou se světelným zdrojem. Laborant oblečený v kompletním ochranném protivirovém oděvu zpozoroval Leilinu přítomnost u okna a naklonil skříňku tak, aby oba se Stevenem mohli vidět totéž co on. Světlo pronikající tenkou skořápkou ukázalo embryo, které se vyvíjelo uvnitř. Zvýšení teploty od žárovky je přimělo k pohybu. Steven si pomyslel, že je to jako při skenování lidského plodu ultrazvukem.

„Injikujeme virus do amniové dutiny,“ vysvětlovala Leila. „A pak už všechno necháme na přírodě.“

„Můžete nějak monitorovat růst viru?“ zeptal se Steven.

„Občas odebereme z některého vejce amniovou tekutinu, abychom stanovili titr,“ odpověděla Leila. „Jedno vejce nám poskytne asi dva kubíky amniové tekutiny, která za dobrých podmínek obsahuje několik miliard částic.“

„Vy ovšem nemůžete vědět, jestli ten výchozí kmen, který jste vybrala, bude proti viru Kambodža 5 účinný, dokud jej nevyzkoušíte?“ ptal se Steven.

„Máte pravdu,“ přikývla Leila. „Na to můžeme provést některé laboratorní testy. Ovšem testy na zvířatech jsou po tom, co se stalo, vyloučené.“

„Jistěže,“ souhlasil Steven.

„Testy na opicích – což je jediný spolehlivý způsob, jak se ujistit, jestli bude vakcína účinná, nebo ne – by musely probíhat v bezpečném zařízení na způsob Porton Down nebo Fort Dietrich v USA, ale na to nebude dost času.“

„Takže o tom, jestli z toho kmene bude pro tento rok vakcína, rozhodnou laboratorní testy, nebo nic?“

„*Oui.*“

„A bude to opravdu stačit?“ vyptával se Steven. V Leilinýchočích nad maskou spatřil odraz úsměvu.

„To záleží na tom, jak velké riziko pandemie se bude odhadovat. A taky na tom, jak moc se bude vláda snažit své občany chránit.“

„Jaká je nejhorší možnost, která může nastat?“

„Že výchozí kmen nebude fungovat a vakcína neposkytne vůbec žádnou ochranu proti kmenu Kambodža.“

„To vypadá, že pokud bude hotová včas, nemáme co ztratit, když to s ní zkusíme.“

„To by byl i můj názor,“ souhlasila Leila. „Ale americká i britská agentura pro kontrolu léčiv se na to mohou dívat jinak. Možná budou chtít, aby byl pro vakcínu použit jiný kmen – některý z těch, který už byl vyzkoušen a testován.“

„Ale který bude absolutně k ničemu proti epidemii viru Kambodža?“

Leila smutně přikývla a dodala: „Oni ovšem můžou být klidní, že je nikdo nebude žalovat, že si zahrávali s bezpečností obyvatelstva.“

Pozor, padají kameny, pomyslel si Steven.

„Jak moc toho víte o chřipkovém viru?“ zeptala se Leila.

„Nejsem žádný expert.“

„Pojďte, ukážu vám, co s tím děláme.“ Zavedla Stevena do malé pracovny uvnitř laboratorního komplexu a rozprostřela na stole vyobrazení virové částice. „Podívejte, tyto trnovité molekuly – hemaglutininy – jsou schopné vázat se na receptory buňky, o kterou nám jde. Pokud dokážeme v lidském těle stimulovat vznik protilátek, které je napadnou, pak zabráníme viru dostat se do buňky, a když se nedostane do buňky…“

„Nemůže se dál množit,“ doplnil Steven.

„Přesně tak.“

„V tom případě mi nezbývá, než vám popřát mnoho štěstí, paní doktorko.“

„Leila, prosím vás.“

„Já jsem Steven.“ A hned se chopil příležitosti. „Kdybych vám mohl tu ztrátu času oplatit pozváním na večeři…“

Leila se usmála. „Možná až bude po všem,“ řekla, „a všichni budeme mít víc času.“

„Chytám vás za slovo.“

„Řekla jsem jenom možná.“

„Už jsem myslel, že jste tam zůstal,“ pravil Macmillan, když se u něj v pracovně Steven nazítří objevil.

„Momentálně toho nemůžu moc dělat.“ Steven Macmillanovi pověděl o svém setkání s Leilou Martinovou a o tom co se dozvěděl o výchozím kmeni, který používá. „Je určitě odlišný od toho, co používal Devon.“

„Zaplaťpánbůh,“ oddychl si Macmillan. „Včera jsem informoval komisi *Ranní ptáče* o vašich pochybách, co se týče opice, kterou nalezla armáda. Nastal ohromný poprask. Představa, že virus Kambodža 5 mohl padnout do špatných rukou, zřejmě na všechny zapůsobila.“

„Co chtějí udělat?“

„Usnesli se, že práce doktorky Martinové na nové vakcíně musí dostat zelenou. Ministr zdravotnictví slíbil, že promluví s předsedou vlády, který by se měl obrátit na Američany, aby Agentura pro dozor nad léčivy uvolnila regulační pravidla pro americké vakcíny a uspíšila jejich prosazení. Už také varoval britskou agenturu pro kontrolu léčiv, aby nekladla zbytečné překážky. Loni si u Komise pro řízení zdravotnické péče nezískala velkou popularitu tím průšvihem s Auroragenem a ještě navíc máme letos volby.“

„To musíme mít zvlášť na paměti.“

„Tak co mám teda povědět novinářům?“ naléhal James Rydell.

Frank Giles vzdychl a zdvihl dlaně. „Lituju, pane, ale já prostě nevím. Už jsme vyslechli snad každýho, kdo má sebemenší vztah k ochráncům zvířat, a všechno úplně k ničemu. Nikdo nezná toho Aliho a nikdo o něm ani neslyšel až na těch pár, kteří ho spatřili při jediné příležitosti na tom honu – když shodil Huga Blackmora z koně a ještě týž večer nalákal Lyndona a Shankse na tu akci u Cricků.“

„A co ti tři chlapi, co zavraždili Smitha?“

„To je zas to samý. Nikdo nemá ponětí, co to bylo za lidi, a pochybuju, že je někdo kryje. Vedení hnutí za práva zvířat se tváří, že je ty vraždy šokovaly stejně jako každýho.“

„Co ten auťák, ve kterém jeli? Někdo ho snad viděl a popsal.“

„Ta ženská si nevšimla čísla a v tomhle kraji jsou landrovery běžný auta.“

Chvíli trvalo ticho a pak promluvil Rydell: „Je vám jasný, kam se s tímhle vším dostáváte, ne?“

Gilesovi vyschlo v krku. Než odpověděl, musel polknout. „Ano, pane, myslím, že je… Mrzí mě, že to musím říct, ale začíná to vypadat, že ty vraždy nemají s hnutím na ochranu práv zvířat nic společnýho. Byla to bouda a Smitha zabil někdo z nějakejch jinejch důvodů.“

Rydell přikývl. „A mezi těmi vrahy se na neštěstí vyskytovala jména jako *Ali*. To nám celou tu věc hezky komplikuje, nemyslíte?“

„To je pravda, ale já jsem přesvědčenej, že nešlo o rasovou záležitost.“

Rydell zase přikývl. „Teď bychom potřebovali nějaký alternativní motiv, a rychle. Všichni nebudou tak uvážliví.“

„Já bohužel v tuhle chvíli žádnej nemám, pane,“ přiznal Giles. „Ale opakovanej útok na stejnou organizaci, to nějakej motiv mít musí. Určitě nejde o náhodný vraždy.“

„Co mám ale sakra říct těm novinářům, inspektore? Že nevíme, kdo provedl ty vraždy, a nevíme proč, ale jsme si naprosto jistí, že nebyly náhodný? Doprčic, to budu vypadat jako naprostej blbec!“

„Se vší úctou, pane. My totiž nejsme nijak zvlášť vybavený, abychom pravej motiv toho zabíjení rozeznali. A to je náš největší problém.“

„Jsme přece policie, prokristapána, nebo ne? Je to naše práce!“

Giles na obranu proti výbuchu svého nadřízeného zase zvedl ruce dlaněmi nahoru. „To jistě jsme, pane, a máte pravdu, že je to naše práce. Ale samotná povaha tý instituce, o kterou jde, totiž o výzkumnej ústav, kterej se zabejvá problémy, o nichž nemáme ponětí – to je asi to, co nám brání, abychom poznali pravej motiv – a když nemůžeme pochopit motiv…“

„Pracujeme naslepo,“ dodal Rydell, kterému konečně došlo, o čem Giles mluví.

„To je ono, pane.“

„Ale copak právě k tomuhle není určená ta Sci-Med? To by mělo být takový propojení mezi vědou a námi, ne? Říkal jste, že za vámi někdo od nich přišel?“

„Ano, pane, nějaký doktor Steven Dunbar. Ale říkal, že Sci-Med zajímají hlavně ty opice, co utekly. Vlastně přesně řečeno to, co v sobě můžou mít a co by ohrožovalo bezpečí lidí. V tu dobu jsme samozřejmě všichni mysleli, že ten zločin provedli extremisti z řad ochránců zvířat, ale to pokládala Sci-Med za věc policie a nechala to být.“

„Ale teď…“

„Máte pravdu, pane. Teď vypadá všechno jinak. Jestli za těmi vraždami byly nějaký jiný důvody, nemůžeme je najít bez pomoci. Doktor Dunbar mi dal svoji vizitku. Jestli souhlasíte, spojím se s ním a požádám o rozhovor.“

„To udělejte.“

Seržant Morley vešel na pánskou toaletu a našel tam Gilese, jak usilovně kloktá. „Bolí vás v krku?“ zeptal se.

„Ne, ale celý dopoledne jsem panstvu líbal zadek. Teď se snažím si tu pachuť vypláchnout z huby.“

„Noviny už prej dostaly hlášku, že Smitha zavraždili Asiati.“

„Kristepane,“ zděsil se Giles a honem si osušil ústa papírovým ručníkem. „Jako kdyby toho nebylo dost. To nám ještě chybělo. Když si to dají dohromady s tvrzením Shanksovy rodiny, že ‚Ali‘ byl Pákistánec, hrozí nám rasistický nepokoje.“

Morley přidržel Gilesovi otevřené dveře. „Nemůžeme udělat něco, aby to zastavili?“

„Myslíte třeba apelovat na jejich svědomí?“ ušklíbl se Giles a namířil si to přes chodbu.

Morley usoudil, že na tohle může těžko odpovědět.

„V novinařině, milej Morleyi, je nejdůležitější chopit se příležitosti. A když je někdo sprostej hajzl, není to v tomhle povolání na škodu.“

Steven zaklepal na Macmillanovy dveře.

„Vracím se do Norfolku. A tentokrát se chystám pobýt tam delší čas.“

„Co ta náhlá změna?“

„Právě jsem mluvil s Frankem Gilesem z norfolské policie. Docela správný chlapík. I on už má podezření, že za těmi vraždami u Cricků vězí někdo jiný než ochránci zvířat. Ale těžko si dovede představit nějaký alternativní motiv. Došel k názoru, že by v tom mohly být nějaké vědecké důvody, takže nás žádá o pomoc. Co si o tom myslíte?“

„Skutečnost, že už i policie víceméně opouští teorii o ochráncích zvířat, mluví ve prospěch vašeho výkladu,“ usoudil Macmillan. „Zdá se, že nastal čas vyměnit si s nimi trochu víc informací. Nechám na vás, abyste to posoudil.“

„Zdá se ale, že budeme mít ještě další komplikaci,“ připomněl Steven.

Macmillan zvedl tázavě obočí.

„Podle Gilese se tisk chystá vyrukovat s tím, že tyto vraždy mohly být rasově motivované.“

„Propánajána,“ vzdychl Macmillan. „Asi bych měl požádat ministra vnitra, aby se na to připravil. Povím mu, že stopy, které nás měly navést na aktivisty z ochrany zvířat, byly téměř s jistotou nalíčené, a pak ho seznámím s tím, co chystají noviny. Chudák, je ve funkci teprve pár týdnů, a už má na krku celé soudnictví.“

„Proboha, copak vůbec nikdy nejdete domů?“ podivil se Steven, když se mu Giles v devět hodin večer ozval na telefonu.

„Dneska zřejmě vůbec ne,“ odpověděl Giles. „Jeden večerník už vyrukoval s tím příběhem. Všechny dovolený jsou zrušený. Kde jste vy?“

„V jednom z vašich lesních zákoutí. Rozhodl jsem se, že pojedu přes noc. Zamluvil jsem si na pár dní pokoj v hotelu. Kdy si chcete promluvit?“

„Co nejdřív,“ odpověděl Giles.

„A co třeba teď hned neformálně nad půllitrem?“

„Vyjít si do hospody ve služební záležitosti – tak to se mi docela zamlouvá,“ prohlásil Giles.

„Ubytoval jsem se U hrušky.“

„Jsem tam za minutku.“

Steven nenavrhl místo setkání pouze ze společenských důvodů. Doufal, že když se s Gilesem setkají jen mezi sebou, spíš se mu ho podaří přesvědčit, aby si některé věci, které mu sdělí, nechal pro sebe. Když se Giles objevil, s úsměvem mu potřásl rukou. „Co si dáte?“

„To je má oblíbená otázka. Půllitr toho nejlepšího.“

Sedli si spolu do rohu, tak aby od nich nejbližší obsazený stůl byl dostatečně daleko – seděla tam postarší čtveřice a dávala si sherry před večeří.

„Tak říkáte, že jste zvířecí ochránce pustili k vodě?“ zeptal se Steven.

„Myslím, že jsme vyslechli každýho otrapu, kterej kdy podrbal nějakýho zaběhnutýho čokla za ušima, a všechno to bylo úplně k

ničemu. Myslím, že si z nás někdo vystřelil. Stopa ke zvířecím aktivistům byla falešná.“

„Já si to myslím taky,“ prohlásil Steven.

Sklenice, kterou už Giles zvedal k ústům, se zase vrátila na stůl. „Tak teď se konečně někam dostáváme. Vypadá to, že víte něco, co já nevím.“

„Spíš mám *podezření,*“ opravil ho Steven. „A protože je to zatím opravdu jen podezření, byl bych rád, kdyby to mohlo zůstat mezi námi.“

Giles se konečně napil piva a zdálo se, že uvažuje. „Přijde na to.“

„Na co?“

„Na to, jestli to, co má zůstat mezi námi, nějak nenaruší naše vyšetřování vraždy.“

„To je oprávněná starost,“ uznal Steven. „Řekněme, že bych vám sdělil, že se jedná o promyšlenou snahu neznámé osoby nebo osob zmocnit se biologické zbraně.“

„Kristepane,“ vyjekl Giles. „Myslíte jako, že všichni dostaneme chřipku?“ Zdálo se, že se mu na jednu stranu ulevilo, ale na druhou stranu z toho byl zmatený.

„Ne. To si nemyslím,“ pravil suše Steven. „V případě, že budeme procento úmrtnosti odvozovat od původního ptačího hostitele, tak se dá mluvit o devadesáti procentech.“

„Krucinál.“

„Je to něco podobného, jako byla chřipka, která v roce devatenáct set osmnáct zabila dvacet milionů lidí.“

„Doprdele,“ řekl Giles, jako kdyby mu právě všechno došlo. „A tohle v sobě měla ta opice, co se ztratila, že jo?“

Steven přikývl.

„A vy jste mluvil jen o chřipce.“

„Omlouvám se.“

„No, zaplať Bůh, že to zatracený zvíře aspoň našli,“ řekl Giles, ale pak si všiml Stevenova výrazu. „Nebo nenašli?“ zeptal se.

„Myslím, že ne,“ připustil Steven. Pověděl Gilesovi o svém rozhovoru s ženou Roberta Smitha a o tom, jak její manžel trval na tom, že to zvíře, které našli vojáci, není opice, která utekla.

„Takže to, co Shanks tvrdil o Alim, mohla být pravda. Tenhleten Ali se zřejmě do ústavu vrátil sám.“

„A snažil se mučením přimět Devona, aby mu prozradil. kde má virus Kambodža 5. Ale i když se to dověděl, nemohl se ho zmocnit, protože sejf byl zajištěn dvěma klíči. Tak to vyřešil aspoň tím, že ukradl infikovanou opici. Ty ostatní pustil, aby to vypadalo, že zvířata osvobodil, jako to dělají ochránci jejich práv.“

Giles svěsil ramena a zavrtěl hlavou. „Takže teď abychom nehledali jen Aliho. Musíme najít Aliho… a tu opici.“

„Řekl bych, že k tomu brzy dostanete posily,“ mínil Steven.

„A koho?“

„Asi kdejaké složky výzvědné služby v zemi.“

„Tak to by nebylo špatný,“ prohodil Giles. „Aspoň bych třeba dostal jeden den volno.“ Zazvonil mu mobil, což vyvolalo nerudné pohledy hostů od sousedního stolu a hlasitě šeptané nápovědy. „Jo, jsem zrovna v baru… sedím právě v autobusu, ne, ve vlaku… je to úplná hrůza, že jo…“

„Giles… ano, už tam jedu.“

„To bylo z jedný indický restaurace,“ vysvětlil Giles na Stevenův tázavý pohled. „Rozmlátili jim okna, majitele a dva číšníky zkopali. Takže už to začlo. Musím jít.“

„A naše dohoda?“

„Až pošle Whitehall svou kavalerii, tak snad budou mít tolik slušnosti, aby informovali příslušný policejní orgány. A já jim nechci zkazit překvapení.“

„Díky,“ řekl Steven.

Kapitola dvanáctá

Steven si ráno koupil hromadu novin a při snídani je pročítal. Nebylo to radostné čtení. *Policie uvažuje, zda vraždy v Crickově ústavu nebyly rasově motivovány*, psalo se v jedněch. Další titulek se tázal: *Jsou ochránci zvířat nevinní?* Každý článek si pozorně pročetl, aby se ujistil, že v něm není žádná jiná informace kromě tvrzení Kevina Shankse, že Timothyho Devona zavraždil třetí muž – Ali. A dále svědectví jedné ženy, že jí tři muži zapletení do upálení Roberta Smitha připadali jako Asijci.

Pochopil, že se teď policie obává nejvíce hrozby rasových nepokojů. Ale on sám musí myslet na jiné věci. Snažil se představit si, co by dělal, kdyby byl v kůži Aliho a jeho kumpánů. Začnou teď, když už vědí, že jejich zástěrka s ochránci zvířat je v háji – panikařit a změní své plány, anebo už jsou tak daleko, že jim to nevadí?

Steven nad tím dumal už u třetího hrnku kávy, když zazvonil telefon. Překvapilo ho, že uslyšel hlas Leily Mastinové.

„Může mi někdo vysvětlit, co se to děje?“ ptala se rozčileně.

„Co prosím?“

„V posledních čtyřiadvaceti hodinách mi volali ze čtyř vládních institucí a ptali se, kdy bude moje vakcína hotová, a teď jsem si zase přečetla v novinách, že to nebyli ochránci zvířat, kdo přepadl ústav a zavraždil Tima. Tak dovím se už konečně, co se vlastně děje?“

Stevena nejdřív udivilo, proč Leila očekává, že takové vysvětlování je jeho povinností, ale pak si uvědomil, že je rozčilená, a dokonce možná právem uražená, že nikdo nepokládal za vhodné, aby ji informoval. V duchu z toho obvinil Nigela Leese, ale pak si musel přiznat, že mu dělá až moc dobře, když může Nigelovi Leesovi něco vytknout.

„Já opravdu sám nevím, Leilo, co vám vlastně můžu říct…“ začal oklikou, aby získal čas.

Zdálo se, že Leila dlouho váhá s odpovědí, ale pak souhlasila: „Máte pravdu, omlouvám se, vlastně ani nevím, proč jsem zavolala zrovna vám… Asi proto, že jste mi tu tuhle nechal vizitku a teď jsem tak rozrušená, že jsem potřebovala mluvit s někým, kdo by mohl něco vědět. Omlouvám se, že jsem vás otravovala.“

„Ale vůbec ne. Klidně mi zavolejte kdykoli.“

„Poslyšte… co se týče toho vašeho pozvání na večeři…“ začala váhavě Leila.

„To samozřejmě stále platí.“ Steven se snažil mluvit nenuceně, ale vyhlídka na společný večer s Leilou v něm vzbudila nepochybný záchvěv vzrušení.

„Já tady růst toho výchozího viru nemůžu nijak popohnat. Takže by mi třeba udělalo dobře, kdybych odsud na jeden večer vypadla. Zodpovědnost za pracovní výsledky na mě tak doléhá…“

„Co kdybych vás vyzvedl v půl osmé?“

„Děkuju, Stevene.“

„V ústavu?“

„Ne. Musím se jít převléct. Mám pronajatý domek u Guistu. Přijeďte tam pro mě. Jmenuje se to Lví sídlo.“

„Lví?“

„Jsou tam na okapech takové kovové ozdoby jako lví hlavy,“ vysvětlila Leila a popsala mu cestu.

„To zní velice starobyle.“

„To taky je, obzvláště co se týče vodovodních instalací.“

„No jo, není všechno zlato, co se třpytí,“ zabručel Steven a odložil sluchátko. Tak vida, právě když měl pocit, že je všechno v háji, zasáhla ruka osudu a nabídla mu trochu potěšení. Leila Martinová je nejzajímavější žena, kterou za dlouhá léta poznal. Aby si zase srovnal myšlenky do normálního pořádku, rozhodl se zavolat Gilesovi a zeptat se, jak proběhla minulá noc. Nakonec to však zamítl. Jestli byl Giles celou noc vzhůru, možná ještě dospává. Když za půl hodiny zazvonil telefon, už si myslel, že volá přece jen on, ale byl to John Macmillan.

„Odněkud shora k nám dolehlo naléhavé přání, že je třeba Crickův případ vyřídit co nejrychleji tak, aby nemohl narušit předvolební období. Veškeré zábrany mají být uvolněny.“

„To je potěšující, že naši lídři mají smysl pro prioritu,“ pravil Steven. „A co v tomto případě přesně znamená to uvolnění zábran?“

„Obávám se, že sám přesně nevím,“ přiznal Macmillan. „Ale zní to dobře…“

„A to je nejdůležitější,“ dodali oba současně.

„Ale teď vážně. Zítra v půl dvanácté se koná schůzka na nejvyšší úrovni, kde se má jednat o dalším postupu a rozhodnout o tom, jak si poradit s Kambodžou 5, kdyby opravdu došlo k nejhoršímu. Počítá se s vaší účastí.“

„Asi bych to nemohl odbýt jen tím, že bych si umyl hlavu?“

„To byste teda nemohl. Vy jste to všechno spustil.“

„Nejsem si jistý, jestli tam budu něco platný,“ namítl Steven. „Copak oni na takové situace nemají své plány? Každou chvíli přece provozují v metru nějaký cirkus s lidmi navlečenými v bílých hábitech jako duchové nebo jak si hrají na ulici na doktory a sestřičky.“

„Stevene, někdy tenhle váš nedostatek respektu k autoritám těžko snáším.“

„Promiňte. Říkejte si tomu třeba šibeniční humor.“

„V tomto případě raději ne. Buďte tam v jedenáct.“

Frank Giles zavolal v půl třetí. „Nechtěl jsem vás rušit, tak jsem nevolal dřív,“ vysvětlil mu Steven. „Měl jste asi rušnou noc, ne?“

„Celkem to nebylo horší, než jsme čekali,“ řekl Giles. „Ale máte pravdu. Dostal jsem se na kutě až k ránu. Šlo ovšem hlavně o pár ožralů, co si vyšli na sídliště s asijským obyvatelstvem. Většinou jen házeli cihly do výloh jejich obchůdků – aby si zvedli morálku – ale po tom, co bylo v novinách, to dnes možná bude horší. Četl jste to?“

Steven přikývl. „A co vaši nadřízení, nezmiňují se o nějakých špionech?“

„Vůbec ne. Ale samozřejmě, může to být všechno tajné.“ Giles se zakuckal smíchem, když si uvědomil ironii celé situace. „Nevědí ovšem, že já vím, že vědí to, co už vím já… Ostatně, co my můžeme zatím dělat jiného, než hledat lidi, co si říkají Ali, a sledovat zprávy o pohybu opic po ulicích?“

„A taky zprávy o lidech, kteří onemocněli.“

„Na chřipku, myslíte?“

„Přesně tak.“

„A když o někom takovém uslyšíme?“

„Dejte mi vědět a my už si to převezmeme.“

Steven dorazil k Lvímu sídlu těsně před půl osmou – dopřál si dostatečnou časovou rezervu na hledání a spletl se pouze na jedné křižovatce.

Leila Martinová, která ho pozvala dál, vypadala náramně čiperně. „Ještě nejsem úplně hotová," hlásila. „Posaďte se zatím, anebo ještě radši, běhejte dokola, abyste se zahřál a nezmrzl na kost."

Steven si také všiml, že v domku je chladno.

„Problémy s vytápěním?" zeptal se.

„Myslím, že je s ním jediný problém – že se nekoná," vysvětlila mu Leila. „Pokud můžu soudit, jsou radiátory plné ledových kostek."

„No jo, akumulátorová kamna," konstatoval Steven. „Jsou speciálně seřízená tak, že hřejou, když jste pryč. A když jste doma, udržují teplotu ledničky. To je snad britská tradice. Národní charakter… Ale jinak je to docela zajímavý domek."

„Teď bych ochotně vyměnila tuhle ‚zajímavost' za dobře vytopený byt," tvrdila Leila. „Kam půjdeme?"

„Uvažoval jsem, že bychom mohli zkusit jednu restauraci v King's Lynn. Doporučil mi ji nějaký člověk v hotelu."

„Pokud tam bude teplo, souhlasím se vším," prohlásila Leila, která se vrátila do pokoje a sebrala ze židle kabelku.

„Vypadáte ohromně," poznamenal Steven a myslel to doopravdy. Slýchal o tom, že většina žen má ve svém šatníku něco, čemu říkají „malá černá", ale vsadil by se, že málokterá v ní vypadá jako teď Leila.

„Jsem v pokušení přetáhnout si přes to svetr," zaváhala.

„Jen to ne," namítl Steven a jejich oči se na chvilku setkaly.

„Tak tedy pojďme," usmála se a hodila si přes ramena kožený kabátek.

Steven si oddychl, když zjistil, že v restauraci je teplo a příjemně, že není ani přeplněná, ani příliš prázdná. Hned se tam cítil dobře a viděl, že i Leila se začíná uvolňovat.

„Panebože, není to špatné uniknout na chvíli z laborky," povzdechla. „Už jsem se začínala cítit jako ve vězení. Tak mi konečně povězte, co znamená všechna ta panika?"

„Asi jste četla ranní noviny. Policie změnila názor. Už se nedomnívají, že za tím útokem na ústav byli bojovníci za práva

zvířat. Že to nebyli oni, kdo zavraždil profesora Devona ani Roberta Smitha, a to má Určité důsledky…“

„Ale co všechno to ničení… všechna ta hesla… letáky…“

„To byly všechno nastrčené falešné vějičky.“ Steven si nebyl jistý, jestli Leila ten výraz pochopila, ale viděl, že ano.

„A co vy? Co vy si myslíte?“

„Já s tím souhlasím,“ řekl Steven.

„Ale jaké jiné důvody v tom mohly být?“

„Nejhorší scénář by byl, že ti útočníci věděli o viru Kambodža 5 a chtěli se ho zmocnit.“

„Panebože! Ale co Smithy, ten ošetřovatel zvířat, proč toho zabili? Ten ubožák přece o virech neměl ani ponětí.“

Steven jí pověděl o pochybnostech, které měl Smith o poslední opici, kterou dodala armáda.

„Ale to je příšerné!“ zvolala Leila.

„Je, a z toho důvodu se vás asi tolik lidí vyptává na to, jak jste daleko s vakcínou.“

„No ovšem,“ uvažovala. „Myslí si, že někdo chce využít kmen Kambodža 5 jako zbraň, a proto potřebují nutně vakcínu.“

„Vím dobře, že se jim nepodařilo zmocnit se koncentrovaného, čistého viru, který měl Devon ve speciálním sejfu ve své místnosti, ale existuje reálná možnost, že se pokusil izolovat jej z infikované opice, jestli jim opravdu o to jde. Říkám ‚jestli‘ , protože je to pořád všechno jenom hypotéza.“

„Přemýšlením se nic nespraví,“ namítla Leila.

„Ale ano. Naopak je třeba se nad tím pořádně zamyslet, ale to není náš úkol, a rozhodně ne dnes večer. Co byste řekla tomu, kdybychom si udělali večer bez povídání o laboratoři, virech a o všem tom ‚co kdyby‘?“

Leila si zřejmě oddechla. Usmála se. „Souhlasím, ale stejně vám děkuju, že jste mi o tom řekl, Stevene.“

Zpátky do domku se dostali až po půlnoci. „Nechtěl byste zajít na jedno kafe… pokud ovšem nezmrznete, než se uvaří?“ zeptala se Leila.

Steven jí položil ruku kolem ramen a vedl ji po cestičce do domu. „Brr, máte pravdu," otřásl se, když vešli dovnitř a zjistili, že se za tu dobu teplota ani trochu nezlepšila. „Nemáte tu nějaké další topidlo?"

„V ložnici jsou taková stará elektrická kamínka," řekla Leila. „Drží mě při životě, když se oblékám. Nepřinesl byste je sem? Já zatím uvařím to kafe." Ukázala na klenuté dveře z tmavého dřeva. „Tamhle tudy."

Steven se sehnul a prošel dovnitř. Z celého domu jako by dýchal chlad a vlhkost, i když v ložnici slabě zavanul parfém *Anais anais*. Musel se usmát, když si uvědomil, že právě pronikl do Leiliny ložnice, a nemohl odolat, aby nesklouzl pohledem na postel, kde se pod vysokým mahagonovým čelem kupila hromada přikrývek se starodávnou sešívanou dekou navrchu. Vytáhl stará jednotělísková kamínka ze zásuvky. Odrazová deska byla plná rzi a opálených skvrn. Odnesl kamínka do obývacího pokoje a zasunul zástrčku do zdi. S pachem vlhkosti začal zápasit pach spáleného prachu.

Leila přišla z kuchyně s dvěma kouřícími hrnky kávy. „Moc vám děkuju za dnešní večer. Bylo tak příjemné na chvilku uniknout."

„Tak to musíme zopakovat," navrhl Steven.

„To by bylo milé. Ale musím pracovat na vakcíně, a jak se ukazuje, závisí na ní spousta lidí… Odpusťte… Musím si jít pro svetr." Leila se otřásla a začala si třít paže. Zmizela v ložnici a za chvíli se objevila v tlustém pleteném svetru, který si oblékla přes „malou černou". Zachumlala se do něj se zkříženýma rukama a Steven se usmál, když si k němu přisedla na gauč.

„Ale vždyť tu máte otevřený krb," poznamenal. „Stačilo by sehnat něco, co se v něm dá spálit, nějaká polena, uhlí…"

„Možná by se mohlo začít s tím starým haraburdím," zauvažovala Leila a rozhlédla se kolem sebe po nábytku.

Steven uznal, že na tom něco je. Vypadalo to, že domek byl vybavený z nějakého dávného výprodeje.

Dopili kávu a Leila řekla: „No, ale teď bych už měla opravdu jít spát."

„Já taky," souhlasil Steven. „Musím brzy vstát. Jedu do Londýna na schůzi na ministerstvu vnitra."

„Bude se týkat viru?" zeptala se Leila.

„Ano. A opatření, jaká je třeba učinit pro případ, že by se dostal ven," odpověděl Steven a vstal.

„Ještě jednou vám děkuju."

„Nemáte vůbec za co." Steven se k ní naklonil a lehce ji políbil na rty. Doufal sice, že se neodtáhne, ale ponechal jí k tomu volnost. Vypadalo to, že se k němu docela snadno přimkla, a překvapení, které pocítil, když zase oddělili rty, ho tak vzrušilo, že jí přejel rukama po zádech až po okraj dlouhého svetru dolů k pozadí. Když však pocítil, že se Leila začíná odtahovat, povolil stisk. „Dnes ne," zašeptala mu do ucha.

„Rád bych vás zase viděl."

„Však uvidíte," odpověděla Leila. „Ale teď už radši jděte, než tu oba zmrzneme na kost."

Když náměstek ministra vnitra zahájil zasedání, všechen hovor v místnosti utichl. „Myslím, že vám nemusím připomínat, dámy a pánové, proč jsme tady. Pracovníci Sci-Med zjistili a předali komisi *Ranní ptáče* zprávu, která by mohla znamenat vážné ohrožení bezpečnosti naší země. My bychom tu dnes měli uvážit, jak na ni reagovat. Zaprvé, víme tentokrát dobře, jaká je to hrozba, že to není jen neurčitá obava. Jde o virus Kambodža 5, o němž jste byli všichni informováni."

„Ale v informačních zprávách se o smrtelné povaze viru Kambodža 5 nic neříkalo," přerušil ho jeden z členů zpravodajské služby.

Nigel Lees zareagoval na mlčenlivý pokyn, kterým ho náměstek ministra vnitra vyzval, aby promluvil. „To bylo proto, že to prostě s jistotou nevíme. K epidemii Kambodža 5 dosud nikdy nedošlo, takže nemáme precedens k podobným údajům. Kdyby se však ukázalo, že jde o něco podobného, jako byl chřipkový virus v roce devatenáct set osmnáct, mohli bychom předpokládat úmrtnost okolo třiceti procent. Kdyby došlo k nejhoršímu a ukázalo by se, že mortalita bude u lidí obdobná jako u ptačí chřipky, můžeme se obávat i… devadesáti procent."

Všichni okolo stolu vydechli zděšením. „To znamená, že by z každé desítky nemocných mělo devět zemřít?"

„Kdyby nastala ta nejhorší z nejhorších možností.“

„Klíčem k celému problému je izolace,“ pokračoval Lees. „A klíčem k ní je příprava. Musíme být neustále ve střehu. Každé sebemenší podezření na onemocnění chřipkou musí být podchyceno a nemocný okamžitě izolován, aby se nemoc nemohla šířit. Proti viru není dosud žádný lék – i když máme určitou naději není připravena žádná očkovací látka, takže jediná cesta, jak jej zastavit, je především prevence, aby se lidé nenakazili. Všechny nemocnice, všichni praktičtí lékaři dostanou varovné dopisy. Hlavní klíč je bdělost.“

Jo, hlavní klíč je bdělost, pomyslel si Steven. Zase jedno zatraceně trefné rčení. Copak celý svět nezná už nic jiného?

„Kolik máme času?“ zeptala se dáma z Všeobecné rady ošetřovatelek.

Otázka byla adresována člověku, kterého představili jako mikrobiologa přiděleného k Vojenské zpravodajské službě. „To záleží na tom, kdo jsou ti protivníci a jak dobře jsou organizovaní.“

„Takže s určitostí nevíte, jestli je to al-Kajda?“

„Ani zdaleka, všechno, na čem můžeme stavět, je jméno jednoho z nich – Ali – a zpráva, že vypadají jako Indové nebo Pákistánci. A ani to není úplně spolehlivé, protože svědkyně to nedokáže docela přesně rozeznat.“

„No maucta,“ řekl někdo a ostatní se přidali.

„Jednou z příznivých okolností, které by mohly pracovat v náš prospěch, je to, že na izolaci a inkubaci čistého viru z té opice by potřebovali slušné laboratorní vybavení a prostory,“ podotkl mikrobiolog. „A i kdyby nějaké vhodné sehnali, trvalo by nějaký čas, než by vyprodukovali dostatečné množství viru, které by umožnilo větší útok a vyvolání epidemie. Celý proces probíhá v oplodněných slepičích vejcích.“

„Napadá mě, že není zrovna moc lidí, kteří si objednávají oplodněná slepičí vajíčka,“ poznamenal Steven. „Mohla by to být cesta, jak se k nim dostat.“

„Vojenská rozvědka na tom pracuje,“ usmál se mikrobiolog.

„Nemyslíte, že by jim taky mohlo stačit infikovat jen pár lidí a čekat, že se o zbytek postará příroda?“ navrhl někdo. „Když je to tak vysoce nakažlivé.“

„To se nedomníváme. Zprávy v novinách je upozorní, že jsme nenalítli na motiv ochránců zvířat řádících v Crickově ústavu, takže si domyslí, že jsme varovali praktické lékaře i nemocnice, aby v příštích měsících věnovali zvýšenou pozornost případům chřipky. Myslíme si, že se budou držet zpátky a počkají si na velkou ránu – to všechno ovšem za předpokladu, že mají laboratorní vybavení."

„A v případě, že zasadí velkou ránu – máte ponětí, jakou formu by měla mít?"

„Zamoření zalidněných částí města, nádraží, obchodních domů aerosolem nebo něčím takovým."

„A kdyby k něčemu takovému došlo?"

„Kdyby došlo k něčemu takovému a nebyla by k dispozici žádná vakcína… propukla by nevyhnutelně epidemie."

„Řekněme, že by byla k dispozici vakcína, jak dlouho by trvalo, než by zabránila rozšíření?"

„Naštěstí ne moc dlouho, stačily by dva tři dny."

„Nedověděli jsme se nic nového o plánovaném útoku na mrakodrap Canary Whart ve stylu jedenáctého září. Znamená to, že ty zprávy byly zpochybněny?" zeptal se představitel Metropolitní policie.

„Obávám se, že ano," odpověděl náměstek ministra vnitra. „Zdá se, že se potvrzuje podezření vojenské zpravodajské služby, vyjádřené na naší poslední poradě. Šlo skutečně o diverzi."

„A účelem bylo odvrátit pozornost od plánovaného útoku virem Kambodža 5?"

„Mohlo by to tak skutečně být."

„Ale přesto to nezabránilo jistým vládním kruhům přičítat si zásluhy za zmaření plánovaného útoku na Canary Whart, že?" ozval se někdo.

Náměstek upadl poněkud do rozpaků. „Víte, někdy ti, kdo jsou na styčné ploše mezi vládou a médii, interpretují věci odlišně…"

„Oficiální tiskoví mluvčí," odsekl s opovržením tazatel.

„Myslím, že se o takové interpretaci říká – obelhávání v obecném zájmu," dodal důstojník požárního sboru.

„Já myslím, že interní vysvětlení už proběhlo a omluvy, které byly uznány za vhodné, už byly vysloveny," prohlásil náměstek

ministra vnitra. „Ačkoli by se snad slušelo uznat, že o nějaké úmyslné zatajování tu nešlo.“

Chraň Bůh, pomyslel si Steven.

„Co kdyby nás plukovník Rose informoval o tom, co dosud získala vojenská rozvědka vyšetřováním podezřelých?“ navrhl John Macmillan.

„Není toho moc,“ připustil Rose. „Především je pravda, že toho vědí málo – taky proto jsme k nim byli tak rychle navedeni. Jsou to podřadní lidé, které al-Kajda obětovala, aby nás svedli na falešnou stopu. Všechno, co se nám z nich podařilo dostat, je pár dalších jmen, která prověřujeme, ale vypadá to, že to budou zase takoví podřadní agenti.“

„Děkujeme vám, plukovníku.“

„Takže, dámy a pánové,“ řekl náměstek ministra, „pokud nemáte žádné další otázky nebo komentáře, myslím, že mohu naše setkání zakončit. Prosím pány ze Sci-Med, aby se ještě pár minut zdrželi.“

Steven a Macmillan se po sobě podívali. Z toho, jak Macmillan pokrčil rameny, usoudil Steven, že ani on neví, proč mají zůstat.

„Nemusíte mít žádné obavy,“ ujistil je náměstek, který za nimi přišel, když ostatní hosty vyprovodil. „Dáte si sherry?“

Oba muži si sedli a srkali něco, co Macmillan zřejmě ocení jako „docela slušné sherry,“ ale nedostal se k tomu, protože náměstkovi zazvonil telefon. „Nic, co bych nemohl zvládnout, pane ministře… Absolutně, pane ministře… Těší mě, že to říkáte, pane… Určitě to vyřídím… právě jsou tady u mě.“

„Pan ministr mě pověřil, abych doktoru Dunbarovi vyřídil jeho uznání a blahopřání za to, jak prohlédl úskok nastražený na ochránce zvířat.“

Steven přikývl, jako že šlo o běžnou záležitost.

„Pokládal jsem za správné, abych vás, pánové, informoval, že se snažíme připravit všechno k okamžité akci, jakmile bude vakcína doktorky Martinové k dispozici. Získali jsme souhlas amerického Odboru pro potraviny a léčiva i naší Agentury pro dozor nad léčivy. Obě instituce slíbily, že jim po schválení její očkovací látky pro distribuci postačí pouze rutinní test na bakteriální kontaminaci – což

je pochopitelné vzhledem k okolnostem, které způsobily loňské problémy s Auroragenem.“

„Takže teď už jde jen o to, jestli v těch závodech zvítězí doktorka Martinová nebo al-Kajda,“ konstatoval Macmillan.

„Setkal jsem se s ní právě včera,“ poznamenal Steven. „Výchozí kmen pro vakcínu byl vytvořen, teď už se množí v oplozených vajíčkách. Je jen otázka, jestli bude hotov včas, aby mohl být předán Auroragenu.“

„Nejkrajnější termín je jednadvacátý únor,“ řekl tajemník. „Další zdržení by znamenalo, že se společnost vrátí k třem virovým kmenům, které doporučí Světová zdravotnická organizace.“

„A je SZO s celou situací obeznámená?“

„Samozřejmě, ale nemůže schválit vakcínu, jejíž zárodečný kmen dosud neexistuje. Říkají, že by museli na příští rok doporučit pro výrobu vakcíny některý ze tří dosud známých kmenů.“

„A pokud by Leilin kmen byl hotový včas?“ zeptal se Steven, ale okamžitě si uvědomil, že radši neměl použít její křestní jméno.

„Pak budou ochotni schválit jej bez zbytečného byrokratického papírování.“

„To je dobře.“

Kapitola třináctá

„Právě jsme dostali rádiem informaci z hlídkového vozu, pane,“ hlásil seržant Mark Morley. „Volali je obyvatelé domu v Septon Road, že se z jednoho bytu šíří nějaký zápach…“

Frank Giles vstal. „Musí se asi jednat o určitý druh zápachu, když na to zavolali policii?“

„Ano, pane. Strážník Robson je dvacetiletý mladík, který dokáže rozpoznat mrtvolný pach, a vzhledem k našemu upozornění na včasné hlášení o nemoci…“

„Víme, komu ten byt patří?“

„Nájemník se jmenuje Abu Zahid. Sousedé říkají, že tam bydlí tři Asijci.“

„Radši přivolejte rizikovou jednotku a já zavolám Dunbarovi. Možná že je to něco, co hledáme.“

Za čtyřicet minut nato se v Septon Street sešel Steven, Giles a muži z oddílu vyzbrojeného proti biologickému nebezpečí, kteří už uniformovaní policisté uzavírali do ochranných oděvů.

„Můžete mi říct, na co tady máme být připraveni?“ zeptal se velitel jednotky, když se seznámil s Gilesem a Stevenem.

„Není to jisté, ale možná na vysoce infekční virus,“ sdělil mu Steven. „Před vstupem do bytu je nutno zajistit přísně izolovanou komoru a připravit dokonalé umytí každého, kdo odtamtud vyjde. Zápach, který z bytu jde, napovídá, že budeme taky potřebovat hermeticky uzavřené pytle na mrtvoly, ale ještě nevíme kolik.“ Steven se obrátil na Gilese a zeptal se ho: „Předpokládám, že máte připravený forenzní tým?“

„Jsou tady, čekají jen na pokyny.“

„Budou potřebovat respirátory.“

„Řeknu jim to. Vypadá to, že se taky chystáte jít dovnitř s týmem?“

„Jestli pro mě budou mít oblek.“

Vedoucí jednotky pověřil jednoho muže, aby jej přinesl. Ten v několika sekundách odhadl Stevenovu velikost a odešel pro něj.

„Jestli se ukáže, že tam ucpala odpad chcíplá krysa, budeme vypadat jako pěkná banda šašků,“ podotkl Giles.

„S tím bych se docela rád smířil,“ připustil Steven. Vzal si nabídnutý oblek a začal se do něj soukat. Ostatní na něj čekali a pak si navzájem zkontrolovali utěsnění oděvů a kápí. Všichni se vydali ke dveřím bytu, kde už další členové týmu vybudovali náhradní plastový průchod. Ten bude připevněn ke vchodu tak, aby z bytu nemohly uniknout žádné mikroorganismy, až se otevřou dveře. Jen co všichni vejdou do plastové bubliny, její vchod bude za nimi hermeticky uzavřen, a teprve pak násilím otevřou dveře a vejdou dovnitř.

V bytě byla tři mrtvá těla. Všichni tři muži vypadali, že pocházejí ze Středního východu, a každý z nich ležel v ložnici na posteli. Nebyly tam žádné známky násilí a také množství krabic s papírovými kapesníky, lahviček se sirupy proti kašli a aspirinů nasvědčovalo spíše o nemoci než o násilí. Když se ujistil, že jsou všichni mrtví, dal

Steven veliteli oddílu znamení, aby všechno nechali na místě, a ukázal ke dveřím. Po jednom vycházeli ven, kde je nejdříve celé opláchli dezinfekčním roztokem a teprve pak mohli sejmout kapuce.

„To bylo od vašich chlapců moudré, že nás zavolali," řekl Steven Gilesovi. „Jsou tam tři mrtví a všichni vypadají jako oběti viru. Než se čehokoli dotkneme, necháme technickou skupinu provést jejich práci. Až budou hotoví, mohou specialisté z biologické rizikové jednotky zabalit těla k odvozu a vyčistit a dezinfikovat celé místo. Policejního patologa musíte upozornit na nebezpečí při pitvě."

„Řeknu to Marge," souhlasil Giles.

Když uslyšel to jméno, vzpomněl si Steven, že se kdysi dávno setkali a že měla pravdu – jsou už všichni opravdu daleko od Waltonských hor.

Okolo třetí odpoledne byli už tři mrtví muži identifikováni podle dokladů, nalezených v bytě. Byli to Abu Zahid (24), Nasser Quatada (23) a Ahmed Mohammed (23 let). Předběžné vyšetřování svědčilo o tom, že v hlavním městě neměli zřejmě s nikým žádné spojení, ale všichni tři mají příbuzné žijící v Leicesteru.

Když se Morley vrátil z domu smrti, kde vedl vyšetřování sousedů, zeptal se ho Giles: „Tak jak to šlo? Nechte mě hádat. Byli to samí klidní spořádaní chlapci, kteří si hleděli svého."

„Neuvěřitelné. Mohl byste si přijít na pěkné peníze věštěním jako Paul Daniels, pane."

„Ovšem hlavní otázka zní: byl jeden z nich ‚Ali'?"

„Co kdybychom zkusili ukázat fotky těch mrtvých Shanksovi?" navrhl Morley.

„Dobrý nápad. Udělejte to, ano?"

„Jo, a s těmi sousedy to tak úplně marné nebylo. Jeden mi řekl, že ti mrtví chlápci měli auto, říkal, že snad nějaký starý landrover. Něco na ten způsob, co používají farmáři. Prý ho měli zaparkovaný v nějaké zastrčené garáži v Granary Lane. Už se tam jeli podívat strážníci."

„Výborně. Upozorněte soudní, ať tomu věnují plnou pozornost. Ať hledají něco, co by to auto spojovalo s vraždou Roberta Smitha."

Steven se vrátil do hotelu a zavolal Macmillana, aby mu sdělil události dne.

„Páni, mám pocit, že nám před očima roztahuje křídla nějaká noční můra," řekl Macmillan. „Našli jste něco, z čeho by se dalo usuzovat, co v tom bytě chystali?"

„Ne, ale určitě ho nevyužívali jako laboratoře, jestli jste měl na mysli tohle."

„Měl," přiznal Macmillan. „Takže když je to všechno, co máme, jsou tady tři mrtví muži pravděpodobně ze Středního východu. Zemřeli zřejmě na virus Kambodža 5, který chytili neznámo kde."

„Tak to momentálně vypadá, ale jak se říká, zůstaňte u obrazovky," poznamenal Steven.

„Nechval dne… atd.," dodal Macmillan.

Tři hodiny poté se Steven chystal zajít do márnice, aby zjistil, co přinesly pitvy zemřelých mužů. Do toho mu zavolal plukovník Rose z rozvědky.

„Máme je na seznamu," oznámil mu. „Všechny tři."

„Moc vám nerozumím, plukovníku. Na jakém seznamu?"

„Na seznamu podezřelých ze spojení s al-Kajdou. Ti tři chlapi jsou všichni Angličani, narození v Leicesteru, ale muslimští duchovní působící v Midlands je přesvědčili, aby se dali k fundamentalistickému hnutí. Všichni tři byli v poslední době údajně ‚na dovolené' v Pákistánu, ale ve skutečnosti ten čas strávili patrně v tom, čemu říkáme ‚Butlinský Kábul' – mudžáhidský výcvikový tábor v Afghánistánu."

„Takže teď tu máme definitivně spojení s al-Kajdou."

„Obávám se, že ano," odpověděl Rose. „Ale na dosti podřadné úrovni, pokud jde o ty tři. Jsou to jen loutky. Horší problém je, kdo tahá za provázky."

„A jaké představení se v tom divadélku chystá," zabručel Steven. „Děkuju, plukovníku."

„Takže, Jeníčku, nemáme my vlastně štěstí, že to, co dělalo vrásky vám a Sci-Med, byla jen chřipka?" rýpla si Marjorie

Rymanová, když Steven v ochranném oděvu a masce vešel do márnice. Frank Giles už tam byl.

„Já se starám jen o svou práci, Mařenko," odpověděl Steven, ačkoli se ho Rymanové komentář poněkud dotkl. Byla jedním z lidí, na které si člověk musel dávat pozor.

Rymanová pokračovala ve své práci a dobrou minutu nepromluvila, ačkoli zvonění nástrojů, které odhazovala na kovový tác, působilo jako interpunkční znaménka jejího mlčení a svědčilo o jejím znechucení. Nakonec se na Stevena podívala: „Dýchací cesty tohohle chlápka byly tak plné hlenu, že se v něm prakticky utopil. To byla příčina jeho smrti."

Vytrvale se na něj dívala, až byl Steven nucen odpovědět: „Děkuju vám, paní doktorko."

„Děkuju, paní doktorko? To je všechno, co řeknete?"

„A co byste ode mě chtěla slyšet?" zeptal se suše Steven.

„Ráda bych, abyste mi řekl, proč jsou jeho dýchací cesty tak plné krvavého hlenu, doktore."

„Chřipka. Já jsem nelhal. Je to opravdu chřipka."

„Ale ne taková, jak ji známe, že, kapitáne?" napověděla Rymanová kysele.

„Je to kmen zvaný Kambodža 5. To je varianta vytvořená genetickým inženýrstvím z viru ptačí chřipky, který byl objeven loni v Kambodži a silně se podobá viru, který způsobil pandemii v roce devatenáct set osmnáct. Vláda požádala profesora Devona z Crickova institutu, aby proti němu připravil vakcínu, protože se Světová zdravotnická organizace domnívá, že se takový kmen v brzké budoucnosti může vyvinout přirozenou cestou."

„No, tak teď *vám* děkuju, doktore." Pak se Rymanová obrátila na Gilese. „A *vám,* inspektore, můžu teď oznámit, že tento muž téměř s určitostí zemřel na virus Kambodža 5, i když se stoprocentní jistotou by to mohly potvrdit pouze laboratorní testy – které, jak se domnívám, nebudou za těchto okolností prováděny."

„A ti druzí dva taky?" zeptal se Giles.

„Ne, ti dva byli zavražděni."

Giles a Steven na sebe ohromeně pohlédli a oba společně zaraženě opakovali: „Zavražděni?“

„Oba onemocněli stejnou chorobou jako ten člověk, který se utopil ve vlastních hlenech. A soudě podle stavu jejich plic by na ni byli také umřeli. Ale osobě, která se rozhodla jim na této cestě pomoci, se to asi nezdálo být dost rychlé. Oba byli zardoušeni.“

„A sakra,“ zamumlal Giles.

„Řekl bych, že se pro dané požadavky začali jevit jako přebyteční,“ usoudil Steven.

„Čí požadavky?“ zeptala se Rymanová.

„To ještě pořád nevíme,“ odpověděl jí Steven. Pochybovačně na něj pohlédla, ale pak se zas pustila clo práce.

Steven a Giles odešli z márnice společně. Už bylo šero a ve světle pouličních lamp jiskřila na chodnících námraza. „Zjistili něco vaši technici?“ zeptal se Steven.

Giles zavrtěl hlavou. „Pořád dělají na tom landroveru, i když vzadu našli prázdné benzinové kanystry. Je už téměř jisté, že ten vůz použili při vraždě Roberta Smitha.“

„Takže ti tři mrtví byli jeho vrazi?“ zeptal se Steven. „Jsou to tedy ti tři muži, co je viděla ta svědkyně.“

„Jo, byli tři, ta ženská si byla naprosto jistá.“

„Teď zbývá hledat přinejmenším ještě čtvrtého,“ konstatoval Steven.

„Co to bylo za hru s tím Jeníčkem a Mařenkou?“ zeptal se Giles.

„Ale, to je takové naše tradiční žertování o rozdílech pohádkového světa a skutečného života,“ řekl Steven. „Doktorka Rymanová je na to expert.“

„To není sama,“ připustil Giles. „Ale poslyšte, jak se ti tři chlapi nakazili virem Kambodža 5?“

„To bych taky rád věděl. Museli přijít do styku s tou chybějící opicí nebo s materiálem, který z ní pocházel.“

„No, to měli smůlu,“ zamumlal Giles. Zazvonil mu mobil. Po krátkém rozhovoru ho vztekle vypnul a řekl Stevenovi: „To byl Mark Morley. Shanks tvrdí, že ani jeden z těch mrtvých není Ali.“

„Takže Ali je nejspíš ten jejich vrah.“

„Vypadá to, že Ali celou tu záležitost vedl,“ hádal Giles, ale znovu mu zazvonil telefon. „Ano, pane… Myslím, že můžete… Víte, sousedé stejně viděli, co se děje… Ano, pane, jak říkáte, lepší je potlačit jakékoli divoké výmysly hned v zárodku… Ne, pane, neškodí, když to navrhnete… Na shledanou, pane.“

„To byl šéf. Chystá se informovat tisk o těch mrtvých. Chtěl znát můj názor, jestli má oznámit, že jsou ti tři vážně podezřelí z vraždy Roberta Smitha. Myslí si, že to bude na veřejné mínění dobře působit.“

„Nehledě na jeho kariéru.“

„Tak už to chodí, Stevene,“ řekl Giles. „Tak to na světě chodí.“

Zprávu přinesly ranní noviny a psaly přesně tak, jak si to policie přála. Podařilo se vystopovat vrahy Roberta Smitha. Všichni tři byli nalezení mrtví v bytě na Septon Street. Policie našla své lidi. Veřejnost ušetří na soudních výdajích. Dál není co řešit. Konec příběhu. Steven si to právě četl při snídani, když zavolal Giles.

„Poslední zprávy od techniků: laboratoř identifikovala vlas nalezený vzadu v landroveru. Je to opičí chlup.“

„Výborně,“ zabručel Steven. „Takže teď už víme, jak se nakazili.“

„Možná že Shanks přece jen mluvil pravdu o tom, že se Ali po prvním přepadení vrátil do ústavu ještě jednou, ale nebyl sám, měl s sebou tyhle chlapce.“

„Ukradli infikovanou opici přímo z ústavu a naložili ji do landroveru. Teď už to dává lepší smysl. Ta opice nebyla nikdy venku ve volné přírodě. Proto po ní armáda tak dlouho marně pátrala.“

„A pak, později, někdo narafičil jinou opici, aby ji vojáci našli a dali už pokoj,“ doplnil Giles. Znovu mu zazvonil telefon. „Sakra… počkejte u aparátu… O co jde, Morleyi?“

Steven čekal a slyšel, jak Giles ujistil Morleye, že tam bude za chvilku.

„To byl Morley s posledními zprávami od techniků ohledně landroveru. Nebylo v něm skoro nic až na kanystry od benzinu a samozřejmě opičí chlup. Ale pod předním sedadlem našli paragon za

benzin. Jedeme se pozeptat k té pumpě. Možná to bude k ničemu, ale třeba si pokladní na něco vzpomene.“

„Tak lovu zdar,“ popřál mu Steven.

„Jo, a taky mi právě vrchní inspektor oficiálně sdělil, že už na našem písečku operuje rozvědka. Dostal jsem rozkaz, abych jim ve všem, o co požádají, vyšel vstříc. Slyšel jsem, že už se protlačili i k naším technikům a vzali si od nich některé vzorky.“

„No, všichni se chystáme na stejný večírek,“ podotkl Steven.

„Budu se snažit mít to na paměti,“ slíbil Giles.

Steven byl bezradný. Snažil se vymyslet něco konstruktivního, co by mohl dělat a čím by se uplatnil, ale hra, jak by řekl Sherlock Holmes, se teprve rozehrávala a nezbývalo než čekat. A ještě ke všemu se nezdálo, že by byly zrovna moc velké naděje na úspěch. Policie ani rozvědka neměly žádné vodítko, jak najít toho chlapa Aliho. Zbýval ještě účet za benzin a možnost, že si pumpař vzpomene na něco, co by naznačovalo, co měli v úmyslu ti tři mrtví muži. Steven zkontroloval svůj laptop, jestli nemá nějaký vzkaz od Sci-Med. Byl tam jen jediný: seznam prodejců zvířat, který si vyžádal, když zjistil, že Robert Smith zpochybnil identitu mrtvé opice, dodané armádou. Teď už ta informace neměla význam. Skutečnou Chloe ukradli teroristé.

Uvažoval, co by mohl ještě udělat, a vzpomněl si, že rozvědka slíbila pátrat po dodavatelích oplodněných vajec. Zavolal plukovníku Roseovi.

„Bohužel bez výsledku. Žádný z dodavatelů nedostal v posledních šesti měsících objednávku na oplodněná vejce bílých leghornek od nikoho jiného než od akreditovaných laboratoří. Že by náš protivník experimentoval spíš s buněčnými kulturami?“

„O tom pochybuju,“ řekl Steven. „To by sice rád dělal každý, kdo bádá v tomhle oboru, ale naráží to na tolik problémů, že se všichni nakonec vracejí k osvědčeným slepičím vejcím. A nedovedu si představit, že by teroristi dokázali vytvořit podmínky, na kterých ztroskotávají chlapci z velké farmaceutické společnosti.“

„Taky si nedovedu představit, že by měli vlastní drůbežárnu,“ podotkl Rose.

„To je pravda," souhlasil Steven.

Pořád ještě uvažoval o tom, co mu řekl Rose, když se ozval telefon. Byla to Leila.

„Jen se chci zeptat, jak se máte."

„Jsem potěšen, když slyším přátelský hlas."

„Četla jsem, že policie chytila ty lidi, co zabili Smithyho."

„Naneštěstí už byli všichni mrtví, když se k nim policie dostala, ale dobře, že je tak rychle našli."

„V novinách nebylo nic o tom, jak zemřeli…"

„Kambodža 5," sdělil jí Steven.

„Panebože," zvolala Leila. „Ale jak to?"

„Na tom momentálně pracuje řada lidí. A jak to vypadá u vás? Jak je na tom kmen pro vakcínu?"

„Pořád je to na ostří nože, ale doufám, že jestli stihneme termín pro subkulturu a ministerstvo zdravotnictví se postará, aby mi ti zatracení byrokrati dali pokoj, budeme hotovi včas."

„Máte s tím problémy?"

„To bych řekla. Vypadá to, jako kdyby chtěli ustoupit od původní dohody. Jak britská, tak americká agentura pro dozor nad léčivy se neustále dožadují inspekční návštěvy v ústavu a testování kvality. Ale já teď doopravdy na takové nesmysly nemám čas."

„Myslel jsem, že se o to vyšší orgány postaraly?" divil se Steven.

„Poslední, kdo do toho vstoupil, byl Auroragen. Zdá se mi, že změnil názor na zmírnění regulací ve své vlastní společnosti. Chtějí poslat lidi, aby odebrali vzorky na testování, ale na to doopravdy nemám čas."

„Myslím, že jsou asi zvlášť opatrní po tom, co se jim stalo loni, když jim americká komise zarazila činnost."

„To je možná pravda, ale to není důvod, aby svoje problémy přenášeli na mě."

„Chápejte, ztratili kvůli té kontaminované vakcíně strašnou spoustu peněz."

„Ale kontaminovali ji jejich pracovníci," vybuchla Leila. „Tak ať se soustředí na pořádek ve vlastním domě, místo aby s tím otravovali náš ústav."

„Já vás chápu,“ ujistil ji Steven. „Myslím, že všichni jsou teď trochu nervózní. Nervy jsou napnuté k prasknutí.“

„No, já jsem v každém případě veškeré požadavky na návštěvy odmítla,“ uzavřela to Leila. „Já i technici jsme pracovali jako mourovatí, jen aby vakcína byla hotová včas, a teď si to nenechám narušit nějakou bandou byrokratů. Jestli se jim to nelíbí, tak jsem připravená celou věc hodit za hlavu a podat rezignaci. To myslím docela vážně.“

„Promluvím s Johnem Macmillanem,“ slíbil Steven. „Jestli někdo dokáže prorazit za červenou pásku, tak je to on.“

Leila trochu změkla. „Díky, Stevene. Nezlobte se, že jsem na vás tak vyjela. Asi už jsem moc utahaná. V poslední době se mě všechno moc dotýká.“

„Nemůžu vám nabídnout večeři a trochu povídání…?“

„To bych hrozně ráda, ale dneska budu v laboratoři nejmíň do desíti večer.“

„Chápu.“

„Leda že byste se chtěl zastavit potom? Mohli bychom si dát spolu třeba panáka na dobrou noc?“

„Skvělé,“ poznamenal Steven. „Tak tedy můžu přijít do domku okolo jedenácté?“

„Spíš ve čtvrt na dvanáct.“

Před rozhovorem s Leilou měl Steven značnou depresi, ale teď si tiše pískal a vytočil číslo Johna Macmillana.

„Myslel jsem, že Lees a ministerstvo na to všechno dohlédnou,“ řekl Macmillan, když mu Steven vylíčil Leiliny těžkosti. „Promluvím s ním. Ale s Auroragenem toho moc nezmůžu. To je komerční podnik.“

„Že bych tam zašel sám?“ navrhl Steven. „Možná že by osobní pohovor pomohl víc než úřední.“

„To nemůže uškodit,“ souhlasil Macmillan. „Řeknu Jean, aby se s nimi spojila a něco sjednala. Ona vám pak zavolá.“

„Panebože, je mi líto, že jsem se tak zdržela,“ řekla Leila, když dorazila a přistoupila k Stevenovu vozu.

„Nesmysl,“ uklidnil ji s úsměvem a také vystoupil. „Jste velmi zaměstnaná dáma.“

„Ale stejně je to ode mě sprosté. Opravdu se omlouvám.“ Jak tam stála proti Stevenovi, sehnul se a políbil ji na čelo.

„U poslední subkultury jsem nebyla úplně spokojená s titrem, tak jsem ho radši zopakovala na dalším souboru vajec.“

„Nemusíte mi nic vysvětlovat. Můžu být rád, že vás za těchto okolností vůbec vidím.“

„Pojďte, naházíme do krbu nějaké kusy nábytku a zahřejeme se,“ navrhla Leila a vedla ho dovnitř.

„Bude to k cílové pásce těsný závod – jestli mě přivede do blázince dřív ten termín, nebo hypotermie. Prosím vás, přineste kamínka z ložnice a já zatím postavím na kávu.“

„Mluvil jsem s Johnem Macmillanem,“ křičel na ni Steven, když táhl kamínka k zásuvce v obýváku. „Slíbil, že udělá, co bude moct, aby vás zbavil byrokratů, a já zítra zajdu za těmi lidmi v Auroragenu a zkusím s nimi rozumně pohovořit.“

„Děkuju, Stevene, jsem vám opravdu zavázaná.“

„No, doufejme, že protivník žádnou cílovou pásku nemá.“

„Podařilo se policii něco vypátrat?“ vyptávala se Leila, když postavila dva hrnky kávy na stolek před gaučem. Zašla ještě k příborníku pro láhev brandy a dvě baňaté sklenky. „Slíbila jsem vám panáka,“ poznamenala.

„Všechno, co mají, je nějaký paragon od benzinové pumpy. To není zrovna moc.“

„Snad se dá aspoň předpokládat, že ti tři chlapi chytili tu nemoc dřív, než se dostali k produkci viru.“

„Tomu bych rád věřil, ale dva z nich byli zavražděni, takže je jasné, že v tom byla zapletená ještě čtvrtá osoba – nebo několik osob, a kromě toho se pořád neví, co se stalo s opicí.“

„Zavraždění?“ vykřikla Leila a Steven jí to vysvětlil.

Leila spolkla trochu brandy. „Panebože.“

„Vypadáte, že vás to vzalo.“

„Ještě pár týdnů a všechno skončí,“ povzdechla si Leila. „A pak budu jen spát… a spát.“

Ovinul jí paži kolem ramen a Leila se do ní stulila. „Díky, Stevene,“ zašeptala.

„Za co?“

„Za to, že jste tady a snášíte mou mrzutost. Dělá mi dobře, když vím, že mám někoho, na koho se můžu obrátit. Lidi z Londýna mi neřeknou nic.“

„To už je jejich způsob chování. Mlčení pocházející z nejistoty.“

„V každém případě jsem vám vděčná. Opravdu.“

Steven ji lehce políbil.

„Bože, já jsem tak unavená… Nezlobte se. Jsem špatná společnice.“

Znova ji políbil a položil jí prst na ústa. „Budeme mít ještě dost času, až tohle všechno skončí.“

„Ano, prosím.“

Kapitola čtrnáctá

„Bůh obrátil list a rozhodl se ukázat nám svou laskavou tvář,“ oznámil Giles Stevenovi do telefonu. „Ta pumpařka si vzpomněla na tři muže v landroveru. Zřejmě už tam byli párkrát předtím a ona má dojem, že v okolí buď bydlí, nebo pracují. Zahájili jsme pátrání, ale zjistili jsme, že nebyli zaměstnaní v žádném podniku v okruhu deseti mil od garáže. Víc nám pomohla laboratoř s analýzou bláta, které zůstalo v rýhách pneumatiky, takže se domníváme, že víme, odkud pochází.“

„Skvělé,“ řekl Steven. „A odkud?“

„Je to pozemek se starým mlýnem mezi Dockingem a Heachamem. Jmenuje se Jessopův mlýn. Našli jsme realitního agenta, který jej pronajal na šest měsíců nějakýmu panu Zahidovi.“

„A to je jeden z těch tří mrtvých mužů v bytě,“ doplnil Steven. „Výborná práce. Předpokládám, že jste na tom místě ještě nebyli?“

„Ani nápad,“ odpověděl Giles. „DI5, MI5, Speciální jednotka a SAS právě v této chvíli organizují přepadení.“

„Tak nezbývá než doufat, že o sebe nebudou navzájem zakopávat,“ poznamenal Steven.

„Vyslovili milostivej souhlas, že se tam může dostavit i policie, pokud nebude profesionálům překážet…“ ušklíbl se Giles.

„Rád bych se k vám připojil,“ požádal Steven.

„Přijďte za patnáct minut na brífink.“

Steven přišel do instruktážní místnosti oddílu jako poslední a seznámil se s ostatními. Bylo tam asi dvacet lidí, všichni v civilu až na vojáky SAS, jejichž velitel přistoupil ke Stevenovi a podal mu ruku: „Vy prý jste byl u sboru?“

„To už je pár let.“

„Ale v Herefordu si na vás docela rádi vzpomínají.“

„To mě těší,“ přiznal Steven. „Vy prý zahájíte přepadovou akci na ten mlýn?“

„Vypadá to tak… a máme zvláštní příkaz, že z budovy nesmí nikdo a nic uniknout.“

„A kdyby se začali vehementně bránit?“

„Tak to tam podpálíme, až z toho zbude jen hromada popela.“ Roztomilý a jasný plán, pomyslel si Steven, když velitel odešel do čela místnosti. SAS se s ničím moc nepáře.

Velitel seznámil přítomné s předpokládaným průběhem operace. SAS má u mlýna svůj průzkumný oddíl, už od svítání hlídají budovu. Zatím nezaznamenali žádné příchody ani odchody. SAS provede první útok na budovu a zajistí tam bezpečnost. Po ní tam vstoupí oddíl protibiologické ochrany, zjistí, zda v budově nehrozí nebezpečí infekce, a podá hlášení o situaci. Všechny osoby zajištěné v budově budou bezprostředně předány bezpečnostní službě a odvezeny k výslechu. Jakmile bude situace v objektu uznána za bezpečnou, může tam vstoupit Steven spolu s policejními silami. Prohledají celou budovu a zajistí stopy uvnitř mlýna.

„Jsou nějaké dotazy?“

Nikdo se nehlásil.

Krátce po jedenácté hodině zahájil oddíl SAS útok. Steven pozoroval maskované a přikrčené postavy, které se míhaly okolo budovy, obklíčily ji a přitiskly se ke zdi poblíž oken. Bylo to, jako kdyby se díval na film bez zvuku, viděl, jak si vojáci předávají signály pouze gesty rukou. Čekal, že než vniknou vchodem do

budovy, použijí nejdřív omračující granáty, ale ze své pozice ve křoví viděl, že došlo ke změně plánu: zřejmě zjistili, že přízemí není obydlené. Velitel určitě počítá s momentem překvapení, a teprve se chystá jej použít. Dva vojáci s plynovými maskami vyrazili okno na boční straně mlýna a zmizeli uvnitř.

Steven zatajil dech a připravil se na zahřmění exploze a palby z automatických zbraní z horních místností, ale stále bylo ticho a minuty se vlekly jako hodiny. Byl až absurdně zklamán, když se otevřely přední dveře a objevili se v nich vojáci, kteří se předtím dostali oknem dovnitř. Stáhli si z tváří masky a uvolnili ochranné oděvy.

Po krátké diskusi vešel dovnitř protibiologický oddíl společně s velitelem vojáků. Steven přikročil blíž, aby si s nimi promluvil.

„Uvnitř nikdo není," hlásil voják. „Je to dobrý, nebo špatný?"

„Přijde na to," uvažoval Steven. „Vypadá to na spořádaný odchod, nebo na náhlý poplach a útěk?"

„Spíš bych řek' to první," usoudil voják. „Žádný známky paniky, nenechali tam jediný kus oblečení nebo osobní věci, vlastně tam nenechali prakticky nic."

„Nevypadá některá místnost na to, že by byla využívaná jako laboratoř?"

„Dole v přízemí je jedna vykachlíkovaná místnost, v tý je velká lednice a nějaký skleněný nádoby. Pak je tam ještě taková malá místnost, kterou jsem nejdřív považoval za saunu, ale možná že není. Bylo v ní teplo, ale ne zas zvlášť moc horko, chápete, a ležely tam nějaký prázdný krabice."

„Jaké to byly krabice?"

„Takový ty na vajíčka, lepenkový podnosy."

„Zřejmě inkubační místnost," usoudil Steven.

Voják se na něj nechápavě podíval.

„Tam nechávali růst virus. Pěstuje se v oplodněných kuřecích vejcích při teplotě lidského těla."

Biologické jednotce to netrvalo dlouho a prohlásila, že v budově nehrozí žádné zjevné biologické nebo chemické nebezpečí. Když skončili svou práci i policejní technici, šel se Steven s Gilesem osobně podívat na tu „laboratoř".

„Patrně vyklidili celej dům, když ti tři chlapi onemocněli," odhadoval Giles a přejel prsty přes hladký povrch stolu z plastické hmoty. „Takže jsme zase na nulový pozici."

Steven nahlédl do inkubační místnosti, kde byly nalezeny kartony na vejce. Spočítal je a udělal si v duchu hrubou kalkulaci. „Žádná velká operace," usoudil. „Kdyby měli v plánu něco velkého, potřebovali by toho viru daleko víc."

„Promiňte, pane," hlásil jeden technik, který procházel horní místnosti a teď se objevil mezi dveřmi. „Tohle jsme našli v jednom šuplíku."

Giles od něj převzal něco, co vypadalo jako složená mapa, a rozložil to na stole. Steven čekal, že se asi jedná o silniční mapu zdejšího okolí, ale ukázalo se, že je to něco úplně jiného. Byla to mapa Velké Británie. Na ní bylo červeně zakroužkováno šest velkých měst včetně Londýna a Edinburghu.

„Tohle by vyluštil i můj kocour Tiddles," zabručel Giles.

„Tak oni mají přece jen v plánu něco velkého," prohlásil se zoufalým pocitem Steven. Ačkoli pověsti o hrozbě nukleárních a biologických zbraní proskakovaly po světě už řadu let, většina lidí, i on sám, měla sklon se utěšovat nadějí, že za jeho života nebudou nikdy použity – a ještě spíš vůbec nikdy – v tom smyslu, že zítřek sice připadá člověku jako něco velice blízkého, co však doopravdy nikdy nepřijde. Ale teď jako by mu ty červené kroužky na mapě promítly před oči obraz lidí, kteří padají na chodnících velkých měst, lidí zápasících o dech, protože mají dýchací cesty ucpané krvavým hlenem a upadají do horečnatého deliria. Zavírají se školy a úřady, doprava se zastavuje, vázne zásobování elektřinou, vodou i potravinami a na ulicích se ujímá vlády zákon džungle.

„Není vám špatně?" zeptal se ho Giles, když stoupali po schodech nahoru.

„Ne, to je dobrý."

Když došli k hlavnímu vchodu, Steven se zastavil a řekl: „Rád bych věděl, jestli s sebou vzali i odpadky…"

„To můžeme zjistit," pravil Giles. „Pokud měli rozum, tak nejspíš ano…"

Obešli budovu a pátrali po popelnicích a nakonec u mlýnského kola nalezli tři plastové urny na kolečkách. V jedné byla poloshnilá tráva, posekaná zřejmě už v létě dřívějším majitelem. Steven tak usoudil podle pachu částečně fermentovaného sena. Další dvě nádoby byly prázdné.

„Zřejmě měli dost rozumu, aby vzali všechno s sebou," usoudil Giles.

„A jak se zdá, Bůh už má milosrdných skutků až po krk," dodal Steven.

„A co jste vlastně čekal, že najdete?"

„Nevím…" pokrčil Steven bezradně rameny. „Skořápky… stříkačky… mrtvá kuřecí embrya… laboratorní odpadky…" Rozhodil ruce a rozhlédl se kolem sebe. „Třeba i mrtvou opici…"

„No, podle mýho je úkol zbavit se velký opice téměř stejnej problém, jako zbavit se lidskýho těla," řekl po krátké úvaze Giles. „Není to nic snadnýho ani za normálních okolností, ale vůbec si už nedovedu představit, že by se s ní tahali po celý zemi. Neměl bych poslat pár chlapců, aby se koukli tady potom pozemku, jestli by někde nebyly známky kopání mělkýho hrobu?"

„Anebo stopy po nedávném ohništi," navrhl Steven. „I kdyby ji spálili, byly by tu někde kosti."

Když se Giles po předání pokynů vrátil, spatřil, že Steven znovu prohlíží plastové nádoby.

„Jsou úplně suché. Tyhle popelnice nikdo nepoužíval."

„Možná že odpad dávali do plastovejch pytlů," uvažoval Giles.

„Možná. Ale ani ty do těch nádob neskládali. Prach na dně nebyl porušený celé měsíce. Mohl byste po něm psát prstem."

„Zdá se, že tenhle Ali je opravdovej profík," řekl Giles. „Nic neponechává náhodě."

Steven zamyšleně přikývl. Ale než mohl cokoli odpovědět, zaslechl volání jednoho z policistů, kteří prohledávali pozemek. Steven s Gilesem se za ním vydali.

„Tady je půda zkypřená," hlásil konstábl a ukazoval kus holé země, který vypadal proti ostatní půdě jakoby přerytý.

„Dobrá práce," pochválil ho Giles. Obrátil se na Stevena a zeptal se ho: „Co říkáte, mám zavolat naše techniky, nebo biologickej tým?"

„Určitě biologický," rozhodl Steven. „Nemůžeme riskovat. Virus sice umírá brzy, když nemůže růst v živých buňkách, ale my nevíme, jak dlouho je ta opice mrtvá – pokud tam vůbec bude. Pár dní může virus přečkat i v mrtvole. Možná déle, když má vhodnou teplotu a podmínky."

Steven se zase přidal k protibiologické jednotce, která se chystala prozkoumat místo. Postavili nad ním plastový stan a vedle položili vak na mrtvoly. Opodál, ve směru větru, byli připravení muži s rozprašovači dezinfekčního roztoku. Steven uvnitř stanu sledoval, jak dva muži začínají lopatami opatrně odhazovat volnou zeminu a vršit ji po straně. Když se dostali do hloubky téměř půl metru, jeden z nich přestal a ukázal na něco, co měl na lopatce. Steven se podíval zblízka a viděl, že je to chlupatá ruka. Byla to Chloe, ta jediná, dosud nenalezená opice.

Mrtvola byla pohřbená tváří dolů. Zdálo se, že je kompletní a docela dobře zachovalá. Chladné počasí zpomalilo rozklad, ale to také znamenalo nebezpečí, že virus ve zvířecích tkáních může být pořád ještě živý. Steven požádal muže, aby tělo pomalu obrátili, a pak všichni s úžasem pozorovali, že trup zvířete je od krku až po slabiny otevřený.

Steven poklekl vedle hrobu, aby se mohl blíže podívat. Zjistil, že trachea a plíce byly z těla vyňaty a že to neprováděl někdo, kdo by zvlášť ovládal chirurgické techniky. Operace vypadala, jako kdyby ji provedli obyčejným švýcarským vojenským nožem. Vstal a dal pokyn, že mohou tělo naložit.

Když vylezli ze stanu, Stevena dekontaminovali jako prvního. Konečně si sejmul vizor a šel za Gilesem.

„Tentokrát je to ta pravá opice?" zeptal se Giles.

„Správná opice,' potvrdil Steven. „Vyřízli z ní plíce a tracheu. Hodlali z nich dostat virus, s kterým by mohli nastartovat vaječné kultury."

„No, aspoň že ta zatracená potvora už nepobíhá po krajině."

Steven předal hlášení Macmillanovi a hned se dověděl, že má na zítřek domluvenou schůzku s Auroragenem, a to ve dvě odpoledne.

„Snažte se co možná urovnat vztahy s nimi. Z toho, co jste mi pověděl, mi ta vakcína začíná připadat jako naše jediná šance," kladl mu na srdce Macmillan.

„Potíž je v tom, že Auroragenu nemůžu prozradit, *proč* je ta nová vakcína tak důležitá. Musím se omezit na podezření Světové zdravotnické organizace, že se v blízké budoucnosti může objevit zmutovaný virus ptačího kmene chřipky."

„Máte pravdu," připustil Macmillan. „Chybí tomu ta pravá přesvědčivost, ale kdyby do veřejnosti pronikla jakákoli zmínka o tom, že al-Kajda chystá útok s virem Kambodža 5, vyvolalo by to obrovskou paniku. Takže dělejte, co umíte."

Steven se v dešti a větru rozjel do Liverpoolu. Počasí odpovídalo jeho ponuré náladě, stejně jako georgiánský chorál, který si pouštěl v autě z přehrávače. Snažil se najít únik v tónech oslavujících víru, které přečkaly celá staletí. I když ji sám nesdílel, představovala určité zklidňující kontinuum v proměnlivé krajině pochyb. Těžko by dokázal vysvětlit své pocity. Byl v nich strach, napětí a beznaděj, ale ještě něco dalšího, co pořád nemohl rozpoznat a co ho na té směsici pocitů ještě víc zneklidňovalo.

Když se blížil k bráně pozemku, na kterém stála budova Auroragenu, vypnul zvuk a stočil okno, aby mohl ukázat svůj průkaz bělovlasému hlídači, který k němu přistoupil. Ten člověk kulhal, jako kdyby trpěl těžkou artritidou a neměl chuť se vůbec hýbat.

„Parkoviště pro hosty je nalevo," vyštěkl. „A držte se mezi bílejma čárama. Kdybyste chtěl zůstat dýl než dvě hodiny, potřeboval byste pas."

Steven zaparkoval MG mezi bílé čáry a vydal se k budově. Cestou se krátce zastavil u velké abstraktní sochy a přečetl si tabulku umístěnou dole. Věděl, že bude mít jistě nějaký vysvětlující název, a taky že ano. „Hodnota Slitování."

„A hrome," zabručel. „A já pitomec si myslel, že je to hromada železného šrotu… Omlouvám se."

Vešel do budovy dveřmi z kouřového skla a ocitl se v moderní recepční hale s keramickou dlažbou. Na stěnách byly mozaiky znázorňující různé virové částice. Tři mladé dámy v jednotné, námořnicky modré uniformě byly viditelně fascinované obrazovkami svých počítačů. Ukázal jedné z nich svůj průkaz, a ta konečně vzhlédla a nasadila příjemný úsměv letušky. Sdělil jí, že je očekáván.

Dívka – podle jmenovky Melissa – zvedla modrý telefon a po chvilce čekání do něj promluvila: „Je zde doktor Dunbar.“ Vzápětí se usmála. „Račte laskavě za mnou.“ Obešla svůj stolek a vedla ho ke skupině tří výtahů. Stiskla knoflík, a zatímco čekali, zavedla řeč na počasí. Uzavřela to větou: „No, alespoň už máme únor, brzy bude jaro.“

Steven se usmál a doufal, že nevypadá tak sklíčeně, jak se ve skutečnosti cítil. To, že máme únor, totiž znamená, že už začalo odpočítávání dnů do termínu, ve kterém by Leila měla mít hotový kmen vakcíny.

Uvedli ho do zasedačky a představili postupně pěti vedoucím řídícím pracovníkům společnosti. Pán, který se seznamování ujal, byl úhledný šedesátník, který se sám představil jako „John Lamont, pověřený operacemi ve Velké Británii“.

„Nuže, doktore Dunbare, co pro vás můžeme udělat?“

Steven z jednotného úsměvu na tvářích všech přítomných jen těžko odhadoval jejich náladu. Usoudil, že nejlepší cestou bude uctivý respekt. „Dámy a pánové, bylo by ode mě pošetilé, kdybych vás chtěl poučovat, v jak vážné situaci bychom se octli tváří v tvář propuknutí chřipky typu, na který nás nedávno s varováním upozornila Světová zdravotnická organizace. Takže se o to nebudu pokoušet. Jsem tu proto, abych se pokusil zmírnit některé pochybnosti, které jste vyjádřili vůči přípravě nového výchozího kmene, který by měl být doporučen pro výrobu vakcíny na příští rok. Chápu, že to ve vás vzbudilo nejrůznější úvahy, a proto jste požadovali splnění určitých bezpečnostních podmínek.“

„Doktore Dunbare,“ oslovil ho Lamont a udělal malou pauzičku, při níž na stole několikrát obrátil nahoru a dolů své masivní zlaté plnicí pero. „Když jsme souhlasili s požadavkem vlády, aby byly určité postupy… abych tak řekl, zjednodušeny, ještě jsme nevěděli,

že institucí, která připravuje nový kmen, je Crickův ústav. Ale vzhledem k nedávným událostem a publicitě, která je tomuto zařízení věnována, musím přiznat, že jsme my zde v Auroragenu poněkud znervózněli, což jistě pochopíte. Za těchto okolností můžeme jen stěží akceptovat něco jiného než dodržení přesné litery zákona, týkající se přijetí jakéhokoli kmene vakcíny.“

„Chcete tím říct, že budete trvat na všech obvyklých inspekcích a na provedení všech testů?“

„Přesně tak.“

„Ale časový faktor, který by takové testy umožnil, by automaticky znamenal vyloučení Crickova kmene z použití.“

„Obávám se, že ano,“ souhlasil Lamont. „A upřímně řečeno, my zde se kloníme spíše k tomu doporučit k použití kmeny běžně navrhované Světovou zdravotnickou organizací.“

„A ignorovat hrozbu propuknutí ptačí chřipky?“

„Pane doktore, my jsme komerční společnost. Nejsme povinni brát na sebe rizika tam, kde nemusíme, i kdyby to byl sebezáslužnější počin. Loňského roku jsme utrpěli značnou finanční ztrátu tím, že jsme nedostatečně respektovali pravidla inspekce a regulace požadovaná vládou, a nehodláme opakovat tutéž chybu tím, že bychom tato pravidla sami nesplnili.“

Ach tak, o to tedy jde, pomyslel si Steven, o peníze. A společnost je zřejmě na koni. „Upřímně řečeno, docela vás chápu,“ poznamenal s úsměvem. „Opravdu si nemůžete dovolit nějaký kompromis… Ale řekněme, že by vláda považovala riziko takové epidemie za tak vážné, že by vám za váš souhlas s novým kmenem nabídla určité záruky…“

„No, to by bylo něco jiného,“ usoudil Lamont.

„Museli bychom ovšem vědět, jak budou ty záruky přesně vypadat,“ přerušila ho dáma, která byla už dříve představena jako Lilian Morrisonová, finanční kontrolorka společnosti.

„To je pochopitelné,“ přikývl Steven.

„A já si myslím, že by toto ujištění mělo mít přímo charakter… záruky,“ dodal Lamont.

Tak, a jsme doma. Nebylo to tak těžké. Auroragen prostě chce, aby vláda převzala veškerou zodpovědnost za to, že bude do jejich

vakcíny zaveden nevyzkoušený virový kmen, a aby se mu zaručila, že tím neutrpí žádnou finanční ztrátu. „A v případě, že byste takové zajištění a garance dostali…?“

„Potom rádi splníme veškeré vládní požadavky.“

„To mě naplňuje optimismem,“ prohlásil Steven.

Na závěr setkání se Stevena dotázali, jestli by si nechtěl prohlédnout výrobní provozy. Steven pozvání rád přijal. Jeden z pánů přítomných na schůzi, David Nettles, hlavní kontrolor kvality, se nabídl, že ho provede. Nejdřív však zašli do jeho kanceláře na kávu.

„Minulý rok pro vás musel být hrozná pohroma,“ nadhodil Steven.

„To bych řekl.“

„Co se to vlastně stalo?“

„Abych pravdu řekl, pořád v tom ještě nemáme jasno. Začalo to jako zdánlivě běžný případ bakteriální kontaminace – to se čas od času přihodí téměř v každé virové laboratoři. My jsme na to příslušně zareagovali a očekávali jsme, že to tím skončí, jenže ono to propuklo znova. Provedli jsme další masivní očistnou operaci, od níž jsme s jistotou očekávali, že si s tím problémem poradí, i když se nám nepodařilo najít zdroj kontaminace. A představte si, ono to vypuklo zase znova. Předpisy nám samozřejmě přikazují, že vakcína nesmí obsahovat vůbec žádnou kontaminační bakterii – i kdyby byla zcela neškodná – tak nám byla odebrána licence a museli jsme celou výrobu zlikvidovat. Čtyřicet osm milionů dávek jsme spláchli do záchodu a polovina USA zůstala bez očkovací dávky.“

„Přišli jste vůbec na zdroj té kontaminace?“ Nettles zavrtěl hlavou.

„Způsobil ji vždycky stejný organismus?“

„Ano. Neškodný běžný kmen *Serratia*, který můžete najít kdekoli, ale nám neustále lezl do viru, ač jsme dělali všechno možné, abychom tomu zabránili. A tak nás to nakonec stálo miliony.“

„To je opravdu zvláštní,“ podivil se Steven. „A od té doby po ní není ani stopy?“

„Zaplaťbůh. Není,“ odpověděl Nettles. „Ve všech místnostech pro kultury jsme oškrábali zdi a nově je natřeli. Všechno, co se dalo

vyměnit, jsme vyměnili – včetně personálu. Pořídili jsme nové laboratorní vybavení a zavedli nová striktní aseptická pravidla, všichni pracovníci z laboratoří musí stále nosit overaly a vizory. A od té doby jsme nezaregistrovali žádné známky kontaminace.“

Prošli celým provozem a všechno, co Steven viděl, udělalo na něj ten nejlepší dojem. Neměl teď nejmenší pochybnost, že Auroragen je vysoce profesionální organizací, kterou spravuje vynikající manažerský tým. Odjel zpátky do Norfolku a zatelefonoval své hlášení Macmillanovi.

„Pánové ze Zdravotnického dozoru tím nebudou moc nadšení,“ usoudil Macmillan. „Ale obávám se, že nemají na výběr. Ty podmínky budou muset přijmout.“

„Já myslím, že musí pochopit, že společnost na sebe nehodlá vzít riziko,“ dodal Steven.

„Podle mě začaly mít orgány zdravotnického dozoru u nás i v USA strach ze špatné publicity okolo Crickova ústavu,“ uvažoval Macmillan. „Nigel Lees mi svěřil, že i vláda jim v budoucnu musí dát nějaké záruky, když si bude chtít zajistit jejich spolupráci. Nikdo není ochotný si to odskákat.“

„Každý potřebuje někoho, na koho může všechno svést,“ zabručel Steven a vzpomněl si na padající kameny.

„Ať je to jak chce,“ uzavřel to Macmillan. „Myslím, že můžete říct doktorce Martinové – nebo je to Leila? – že už se nemusí obávat dalších překážek ani od vlády, ani od komerční organizace.“

„Vyřídím,“ odpověděl Steven, ale zároveň si opět musel povšimnout, že Macmillanovi málokdy něco ujde.

„Leilo, tady je Steven. Jak se daří?“

„Právě jsem si prohlédla výsledky posledního titrování. Jak to vidím, stihneme termín ještě o den dřív.“

„To je ohromné. Už jste to ohlásila ministerstvu zdravotnictví?“

„Dnes ráno jsem mluvila s panem Leesem. Sdělil mi, že odstranil komplikace s kontrolními orgány. Teď se chystá zařídit transport viru z ústavu do výrobních organizací. Ujistí se, že jsou připraveny jej přijmout a co nejrychleji namnožit. Chci, aby byly všude připraveny týmy technických pracovníků, které jej naočkují do vajíček. Když

bude třeba, budou pracovat čtyřiadvacet hodin denně. Už se s ním spojil Dubois z Paříže a hlásil, že jsou připravení, ale zatím jsem ještě neslyšela nic od Auroragenu.“

„Tenhle problém už je taky vyřešený,“ uklidnil ji Steven. „Upustí od podmínek, které vám dělaly starosti. Už na vás nebudou požadovat žádné testy a inspekce, žádné vyplňování formulářů. Mluvil jsem s nimi sám včera. Vláda to s nimi dnes ještě dojedná.“

„Moc vám děkuji, Stevene, to jste mi opravdu velice pomohl.“

„Začíná to konečně všechno vypadat dobře.“

„Já už se tak těším, až to bude za námi,“ povzdechla Leila. „Cítím se absolutně vyčerpaná.“

„To vám věřím,“ řekl s pochopením Steven. „Odvedla jste úžasnou práci.“

„Co policie, mají nějaké výsledky?“

„Našli místo, které používali ti tři muži jako laboratoř,“ informoval ji Steven. „Byl to takový starý mlýn.“

„Takže oni opravdu produkovali virus?“ zvolala Leila.

„Ano, ale v době, kdy jsme se tam dostali, bylo to místo už kompletně vyklizené.“

„Takže by se přece jen mohlo stát, že vakcína bude hotová příliš pozdě, než aby byla k nějakému užitku?“ polekala se Leila.

„To snad ne. V tom mlýně to vypadalo na velice malou operaci a smrt těch tří mužů jim narušila plány. Já doufám, že teď potrvá dost dlouho, než si al-Kajda stačí vybudovat nové pracoviště.“

„Třeba to už udělali,“ poznamenala Leila.

„Z čeho tak soudíte?“

„V tom mlýně to byla jen taková malá operace, ale určitě už měli naplánovanou nějakou větší někde jinde.“

Steven uznal, že s Leilinými názory může jen těžko polemizovat… jakkoli rád by to dokázal.

Kapitola patnáctá

„Co kdybychom si zašli na pivo?“ ozval se z telefonu Frank Giles, když Steven zvedl sluchátko. Právě se probíral svými poznámkami a chystal se sepsat vyčerpávající zprávu o tom, co se stalo v Crickově ústavu, a o všech hrůzách okolo toho.

„Vítám cokoli, co mě tady z toho aspoň na chvíli vytrhne,“ řekl a vysvětlil Gilesovi, na co se chystá.

„No jo, papírování,“ přikývl s pochopením Giles. „Metla našeho věku, ale nikdy se nemá dělat v sobotu večer. Takže za půl hodiny U Zeleného mužíčka?“

Když se sešli a posadili se s pitím ke stolu, Giles načaté téma rozváděl ještě dál. „Víte, co mě opravdu štve? Písemná zpráva jen stěží dokáže popsat to, co se skutečně stalo. Zachytí jenom to, co se mohlo stát, kdyby všechno probíhalo v logickým sledu.“

Steven se usmál.

„Je to fakt,“ tvrdil Giles. „Ve zprávě, která se napíše nějakej čas po tý události, není žádnej prostor pro roli instinktu, intuice nebo dokonce jednání podle zdravýho rozumu – a přitom jsou to věci, který ve skutečnosti utvářejí průběh pátrání. Vy musíte předstírat. Musíte změnit věci tak, aby to vypadalo, jako kdybyste sledoval nějakou logickou sérii akcí – ale k čemu je to pak dobrý? Jaký poučení si z toho někdo může odnést? Jakou to má cenu?“

„Doufám, že ode mě neočekáváte, že budu obhajovat vyplňování formulářů?“ polekal se Steven.

„Ale ne, já se jen čas od času rád pořádně rozzuřím. To miluju – hezky si bouchnout.“

„A co dělá norfolská elita, když zrovna nevybuchuje?“ zeptal se Steven.

„Značně se to u nás zklidnilo,“ přiznal Giles. „Pátrání po Alim nám laskavě odebrali z rukou absolventi výběrovejch internátních škol Jejího Veličenstva. A to, co se stalo v Crickově ústavu, už se rozebírá na všech pavlačích. Pozornost britský veřejnosti se přesunuje jinam, náš superšéf už může zase spokojeně spát a já si občas můžu dopřát volnej večer. Smím se zeptat, jestli už něco vyšpionily tajný služby?“

Steven zavrtěl hlavou.

„Takže pořád ještě může hrozit velkej průšvih?“

„Může,“ přisvědčil Steven. „Ale doktorce Martinové z Crickova ústavu se snad už brzo podaří dodat kmen pro vakcínu, která by měla chránit proti viru Kambodža 5. Už zítra ho mají dostat farmaceutické společnosti. A ty se hned pustí do výroby očkovací látky.“

„Co to znamená?“ zeptal se Giles.

„Nechají virus ve velkém měřítku inkubovat v oplodněných kuřecích vajíčkách. Postará se o to Auroragen.“

„To mi připomíná to, o co se pokoušeli v tom mlýně,“ dohadoval se Giles.

„Je to stejná technika, jenže oni si chtěli vypěstovat samotný virus Kambodža 5 a použít ho jako biologickou zbraň. Bylo to bohudík jen v malém měřítku. Auroragen spotřebuje asi sto tisíc vajec za den a vyprodukuje přes sto milionů dávek očkovací látky.“

„Ale protivník měl přece jen náskok. Dneska už toho můžou mít taky hodně,“ namítl Giles.

„A já myslel, že mi trochu spravíte náladu,“ vyčetl mu Steven.

„Koukejte se na to z tý lepší stránky,“ poradil mu Giles. „Aspoň máme oba dost důvodů k nasranosti.“

„Ještě jedno?“

„S radostí. A co se stane, až vakcína v těch vejcích dozraje?“ ptal se Giles, když se Steven vrátil s dvěma dalšími pivy.

„Potom se z vajec odebírá amniová tekutina – to je ta surovina, ve které je virus – a ta se rozděluje do injekčních ampulek, aby se mohli obyvatelé Evropy a USA očkovat.“

„Takže abyste lidi ochránili před jedním virem, stříknete jim druhej?“

„To je ono,“ odpověděl Steven. „Tělo si na ten očkovací virus, který je neškodný, vytvoří protilátky, které budou schopné bojovat s tím škodlivým virem, protože si jsou tak podobné – je to vlastně zeslabená forma toho druhého. Říká se tomu očkování živým virem. Tatáž technika se používá při očkování proti neštovicím. Do těla se vstříkne virus podobný viru neštovic – jmenuje se *Vaccinia,* a to stimuluje vznik obranných látek, které chrání proti vlastním neštovicím.“

„Jak víte, že ta vakcína na chřipku bude účinná?“

„V tomhle případě to vlastně nevíme,“ připustil Steven. „Normálně se to nejdřív testuje na zvířatech, ale na to nebylo dost času. Musíme jen doufat.“

„A když dojde k nejhoršímu a nebude fungovat?“

„Pak bude obyvatelstvo proti nákaze Kambodžou 5 bezbranné. A jestli tajná služba neodhalí včas Aliho a jeho kumpány a nezničí kmeny viru, které si vypěstovali, rozpráší je po městských centrech a po krajině a budeme mít na krku obrovskou epidemii; do měsíce z toho může být dokonce celosvětová pandemie.“

„Ale na to snad musí existovat nějaký léky, ne?“

Steven zavrtěl hlavou. „Existuje mylný názor, že na virové infekce působí antibiotika – ale není tomu tak. Antibiotika působí jen na bakterie, na viry ne.“

„Pro mě je to všechno jedno svinstvo,“ řekl Giles.

„Ale bakterie a viry jsou zásadně odlišné,“ tvrdil Steven. „Na trhu se sem tam objeví nějaké antivirové léky, ale jejich účinky jsou omezené. Co se týče virů, pořád je lepší volbou prevence než léčba.“

Druhý den ráno Stevena napadlo, že si vyjede na norfolské severní pobřeží a trochu se tam projde. Po včerejší noci se cítil vysloveně mizerně, ale chladný vítr ze Severního moře mu brzy vyčistil hlavu a pobyt venku za krásného dne, kdy nad vlnami poletovali rackové a ve vodě se třpytilo slunce, mu udělal radost. Vždycky se rád procházel po mořském břehu, zvlášť po širokém pruhu pevného písku, s pohledem na nekonečný obzor, kde jako by se nebe nořilo do oceánu. Dnešní den má mimořádný význam. Je to den, kdy bude Leilin vakcínový kmen předán farmaceutické společnosti. Pohlédl na hodinky a usoudil, že Leila už asi musí být na cestě. Rozhodla se cestovat do Liverpoolu s virem a dohlédnout na předání osobně. Potom se jí zas vrátí zpátky její vlastní život – a on si velmi přál, aby v něm měl své významné místo. Až se večer vrátí domů, zavolá jí.

Už to bylo dávno, co ho nějaká žena takhle zaujala. Přestože toho o Leile věděl tak málo, začal už dokonce uvažovat, jak by se Jenny tvářila na to, že se v jeho životě objevila nová žena. Přemýšlel, kdy

by byla vhodná doba jí to říct. Ve skutečnosti však má ten problém dvě stránky, napadlo ho. V minulosti už se párkrát stalo, že nějaká jeho známost ochladla, když se objevilo, že má dceru. Leckterou inteligentní ženu s vlastní kariérou nijak zvlášť nenadchne představa hrát si na maminku v hotové rodině. Zvedl oblázek a hodil ho do moře. V duchu si vynadal, že na takové věci myslí, když Leilu Martinovou zná tak krátce.

Normálně by po takové procházce vyhledal nějakou restauraci a dal si dobrý oběd, ale včerejší flámek ho nasměroval spíš do pobřežní kavárny, kde si poručil toast s míchanými vajíčky a pořádný hrnek černé kávy. Při čekání si prohlížel akvarely zdejších scenerií, které vytvořil jakýsi místní umělec. Akvarely však nikdy neměl ve velké oblibě, přišly mu pro krajinu a mořské scény příliš fádní. Snědl jídlo a dal si ještě jedno kafe a pak se vracel do hotelu, aby dokončil práci, kterou včera večer začal. Až bude mít zprávu napsanou, uvažoval, že si dopřeje chvíli oddechu. Když bude mít trochu štěstí, třeba přemluví Leilu, aby se připojila.

„Voníte čerstvým vzduchem," poznamenala recepční v hotelu, když ji požádal o klíč.

Steven se usmál. Zrovna tohle mu říkávala maminka, když se jako kluk vracel z kopců v rodné Cumbrii. „Byl jsem se projít na pobřeží," vysvětlil.

„To se máte. Já trčím celý den tady."

Když začal sepisovat všechny kroky, které během svého šetření podnikl, vzpomněl si najednou, jak se včera večer o psaní zpráv vyjádřil Giles. Přistihl se, že se opravdu snaží uvést události v logickém sledu, a ne v pořadí, v jakém se skutečně staly. Giles má pravdu: oficiální zprávy nejsou místem, kde se dá vyjádřit vnitřní instinkt – třeba ten pravý důvod, který ho přiměl zajít za Clearym domů, protože cítil, že ten člověk si při prvním výslechu něco nechával pro sebe.

Viděl teď, že některé testy, o které požádal, se ukázaly zbytečné ještě dřív, než na ně přišla odpověď z laboratoře. Požádal například o profily DNA pracovníků ústavu pro případ, že to byl některý z nich, kdo se dotkl klíče od tajného sejfu. Ale mezitím se zjistilo, že

skutečně existovala třetí osoba – ten záhadný Ali, který jim už tolikrát unikl, aniž byl identifikován. DIS našla jeho DNA v bytě, kde byli nalezeni tři mrtví muži, a to jen zesílilo podezření, že on zabil dva z nich. Nemohli ho najít podle žádných policejních dat, ale potvrdili, že jeho DNA se shoduje s profilem DNA zjištěným na klíči k sejfu v Crickově ústavu.

„Určitě v tom jede," zabručel Steven. A tato věta ho přiměla uvažovat, *proč* vlastně: Jestli al-Kajda chystá nějakou velkou operaci, proč se jeden člověk objevuje tak často? Jistě, Ali je zřejmě vedoucí osobnost, ale vypadá to, že tým, který vede, je dosti malý. Ale zase – malý tým je mnohem bezpečnější než velký, kde s příchodem každého dalšího člena roste riziko prozrazení. Jenže jsou věci, které malý tým prostě nedokáže uskutečnit, a kultivace smrtelného viru a provedení velkého biologického útoku v několika městech po celé Británii najednou je jednou z nich.

Zdá se, že Ali byl zapojen úplně do všeho, od výtržností na honech přes organizování aktivistů za zvířecí práva až po přepadení Crickova ústavu. To Ali organizoval ten útok. To Ali dostal z profesora Devona mučením informace, které potřeboval. To Ali zabil profesora a umožnil krádež infikované opice. Ali byl v bytě, kde byli nalezeni tři mrtví muži – a téměř s jistotou dva z nich zabil… tak jak velká skupina spiklenců mu mohla zbýt?

Byl Ali také v tom mlýně? To by Stevena zajímalo. Možná že odpověď na to má technická skupina, a snad i na to, kolik dalších lidí tam mohlo být. Zavolal Frankovi Gilesovi.

„Proboha, doufám, že mě nechcete dneska znova vytáhnout na pivo?" zděsil se Giles, když uslyšel Stevenův hlas. „Mám celej den hlavu jako škopek."

Steven mu pověděl, co od něj chce.

„Byli tam jen ti čtyři," sdělil mu Giles. „Ti tři mrtví a jedna neidentifikovaná osoba mužského pohlaví, která byla v bytě ve městě."

„Moc *vám* děkuju," řekl Steven a zavěsil. Byl podrážděný. V té záležitosti nebylo něco v pořádku a pořád se mu vynořovaly další a další myšlenky. Proč byla akce ve mlýně tak malá, když množství viru pro plánovaný útok virem Kambodža 5 by muselo být o moc

větší. Byli do toho zapletení čtyři lidé a tři z nich jsou mrtví. Pracovní hypotéza byla taková, že mají ještě jiné zařízení někde jinde v Británii – které už možná na viru pracuje, jak napadlo Leilu – ale to by potřebovali zkušené techniky a oplodněná kuřecí vajíčka – velké množství. Lidé od tajných služeb, kteří dodavatele vajec sledovali, hlásili, že se nevyskytly žádné mimořádné objednávky – tak odkud je získávali? Steven zavolal plukovníku Roseovi z DIS.

Když se pozdravili, prozradil mu Steven, co mu vrtá hlavou. Pro pěstování viru neexistuje žádná jiná alternativa než oplodněná kuřecí vejce, a oni jich potřebují tisíce. „Můžete ty dodavatele vajec znova prověřit a ujistit se, že jste žádného z nich neopominuli?“

„Zařídím to,“ slíbil Rose. „Ale jsem si dost jistý, že ne.“

Steven si všiml určité dotčenosti v jeho hlase, ale teď není čas na to, aby obcházel něčí city po špičkách. Dodal tedy: „Možná že by vaši lidé mohli prozkoumat zakázky od obvyklých zákazníků a zjistit, jestli u některého požadavky nebývale nenarostly. Je to strašně důležité. Ta vejce jsou jejich Achillovou patou. Víme o jejich úmyslech a známe i cíle jejich akce, ale nemohou je všechny zasáhnout, pokud nebudou mít dostatečné množství viru, a na to potřebují spoustu vajec.“

„Myslím, že kdyby si to dokázali zařídit, mohli by si je od obvyklých dodavatelů objednat prostřednictvím nějaké velké vědecké instituce,“ napadlo Rosea.

„A nejlepší by bylo vynechat i toho laboratorního dodavatele a spojit se rovnou s nějakým drůbežářským koncernem,“ pokračoval Steven.

„Prověříme je taky,“ slíbil Rose. „Jak se něco dovím, dám vám hned zprávu.“

Steven nesnášel, když věci nedávaly smysl, a tak začal uvažovat o další záhadě okolo mlýna – o způsobu, jakým bylo otevřeno tělo opice. Ten svědčil o velice malé nebo žádné chirurgické zručnosti toho, kdo to prováděl. Mohlo to být i vysvětlení, jak ti tři muži přišli k nákaze. Zřejmě nevěděli ani zbla o aseptických technikách a o tom, jaké bezpečnostní prostředky mají použít při zacházení s tak nebezpečným biologickým materiálem. Někdo jim poručil, že mají vyndat plíce a dýchací trubici ze zvířete – ale co potom? Nezkušení

pracovníci by přece nedokázali extrahovat virus a založit vaječné kultury – tak kdo to udělal? Ali? Všudypřítomný Ali? Tady něco nehraje. Al-Kajda potřebuje velký tým a on stále vidí jen maličký.

Steven se s tím problémem stále ještě potýkal, když zavolala Leila.

„Tak jsem zpátky," hlásila. „Panebože, mně se tak ulevilo."

„Dobrá práce," pochválil ji Steven. „Šlo všechno hladce?"

„Jako hodinky. Technici byli připraveni a iniciální vaječné kultury také. Udělalo to na mě výborný dojem. Mají tam špičkové podmínky."

„Opravdu ty nejlepší," souhlasil Steven.

„Jela jsem tam hlavně proto, abych jim zdůraznila nutnost té nejvyšší pečlivosti – kdyby se objevila jakákoli stopa bakteriální kontaminace viru, nebyl by už čas začít znova. Ale nebylo to třeba: skutečně dodržují všechny dostupné bezpečnostní podmínky."

„Výborně," řekl Steven. „Myslím, že jsou na bakteriální kontaminaci přímo přecitlivělí. Takže jste teď svobodná dáma?"

„Snad ano," přisvědčila Leila.

„Večeře?"

„To by bylo milé."

V italské restauraci Bella Napou vládl v neděli večer klid – byla tam pouze jedna další dvojice lidí, kteří vypadali na to, že se rozcházejí; seděli proti sobě mlčky a studovali ubrousky před sebou. Steven přijal s uspokojením, když jeden z číšníků pustil nějakou hudbu a pokusil se oživit atmosféru. Deanovi Martinovi se ovšem moc nedařilo probudit písní *Volare* představu vlahé italské noci, protože jeho hlas téměř přehlušovalo bušení norfolského lijáku do okenních tabulí.

„Je to škoda," řekl Steven.

Leila natáhla přes stůl ruku a položila ji na Stevenovu. „To nevadí. Já cítím takovou úlevu, že jsem včas a v pořádku dopravila kmen do té společnosti, že mi na ničem jiném nezáleží."

„Udělala jste neuvěřitelný kus práce."

„A teď budu celý týden jen spát," prohodila Leila. „A co vy? Sci-Med stále pokračuje ve vyšetřování?"

Steven zavrtěl hlavou. „Náš zájem oficiálně skončil. Převzaly ho výzvědné služby.“

„Ale?“ opáčila Leila, která si všimla určitého zaváhání v jeho hlase.

„Celá ta věc se mi nějak nelíbí…“

„Obáváte se, že al-Kajda uskuteční svůj útok dřív, než bude vakcína hotová?“

„Ne, v tom to není… Nedokážu to vysvětlit. Něco v té věci není úplně v pořádku.“

„Tak mi to řekněte,“ naléhala Leila. „Dostaňte to ze sebe, jak říkají Angličani.“

„Operace v tom mlýně, kde jsme našli inkubátorovou místnost a kartony na vajíčka… Nemůžu si pomoct, ale bylo v tom něco divného. Svědčilo to pro velice malý podnik. Na to, co plánují, by potřebovali o moc větší.“

„Ale není tohle právě způsob, který je pro práci teroristů typický?“ ptala se Leila.

„Jak to myslíte?“

„Já toho o těchhle věcech moc nevím, ale pamatuju se, že jsem někde četla, že tihle teroristi radši operují v malých nezávislých buňkách než ve velkých jednotkách. Myslím, že je to z důvodů bezpečnosti. Když je zatčen jeden člen, tak je postižena jen jedna buňka, a ne celá organizace. Každá ta buňka operuje na principu.., nemůžu si vzpomenout, jak tomu říkají.“

„Bez znalosti základny,“ doplnil Steven.

„To je ono,“ souhlasila Leila.

„Možná že máte pravdu,“ připustil Steven. „Předpokládejme, že operace ve mlýně mohla být pouze malou etapou procesu. Měli za úkol přepadnout ústav a získat virus. Ten pak předají další buňce, která jej rozmnoží. Předají ho pak zase další buňce, která má na starosti distribuci do několika buněk, a ty provedou útok. Ano, takhle to dává větší smysl.“

„Tahle představa vás zřejmě moc nenadchla,“ poznamenala s úsměvem Leila, která viděla, že Sevena její nápad nijak zvlášť nepotěšil.

„To je pravda," souhlasil Steven. „Nesnáším, když věci nedávají smysl."

„Vy už teď asi brzy odjedete do Londýna, ne?"

„Však to není tak daleko," usmál se Steven. „A rozhodně bych vás chtěl ještě co nejčastěji vidět."

„To bych taky ráda," přiznala Leila. „Ale…"

„Ale co?"

„Myslím, že by bylo na místě varovat vás, že se míním vrátit do Států."

„Ach," vzdychl Steven. „Vaše kariéra, že…"

„Je pro mě dost důležitá, a teď když je profesor Devon mrtvý, nemám už žádný důvod tu zůstávat."

Steven ji uchopil za ruce. „Takže je mi jasné, že mým posláním pro příštích pár týdnů je přesvědčit vás o opaku."

Usmála se a zvedla sklenku. „Tak ať žije příštích pár zajímavých týdnů."

„Jak vám chutnají špagety?"

„Odporné."

„Moje taky. Pojeďme domů."

Celou noc a celý příští den pršelo. Steven se vrátil do hotelu a právě se znovu pokoušel dopsat své hlášení, když zavolal plukovník Rose.

„Bohužel nic příjemného. Žádný dodavatel vajec nedostal mimořádně vysokou objednávku od stálého zákazníka a ani k žádnému soukromníkovi neodešla žádná dodávka. Prověřili jsme velké drůbežárny a ani jednu z nich neoslovil žádný zájemce."

„Do háje. Kde to teda berou?"

„Nemyslíte asi, že by je mohli dostávat ze zahraničí?" zeptal se Rose.

„To by byla strašně složitá logistika."

„Tak už nevím, co vám navrhnout."

„Jediná další alternativa je, že se jim podařilo vyvézt virus přes hranici ven a pěstují jej někde v cizině."

„Už jsme upozornili všechny naše spojence," řekl Rose. „Taky jsme vyhlásili mimořádnou bdělost v přístavech a na letištích."

„Neměli jste aspoň nějaký úspěch u lidí, které jste zatkli?“

„Získali jsme pár spojení na bezvýznamné lidi, zapojené do falešných hlášek o útoku na Canary Whart, ale ani jeden ze zatčených nevěděl absolutně nic o nějaké virové operaci. Dalších pár jsme ještě chtěli sebrat, ale dostali jsme pokyn, abychom to zarazili. Právníci začínají dělat ramena kvůli nedostatkům legislativy pro prevenci terorismu.“

„To se dalo čekat,“ konstatoval Steven. „A co příbuzní těch tří mrtvých chlapů v Leicesteru?“

„Ve všech třech případech obvyklá historka. Nespokojená muslimská mládež má pocit, že svět je proti nim, a nechají se po pubertě vtáhnout do fundamentalismu. Když trochu zestárnou, začnou považovat osvobozenecký boj za lepší alternativu, než je podpora v nezaměstnanosti. Pár týdnů ve výcvikovém táboře pod zástěrkou dovolené ve ‚staré vlasti‘ – kterou ve skutečnosti nikdy v životě neviděli – a jsou připraveni dělat cokoli, co jim přikážou. Jejich rodiny o tom nemají tušení, anebo jim vyhovuje nestarat se o to.“

„Asi jo.“

„Slyšel jsem, že vakcína už je ve výrobě.“

„Aspoň něco se daří,“ přisvědčil Steven. „Musíme jen doufat, že bude hotová včas.“

„Amen.“

Steven položil telefon a cítil hlubokou depresi. Snadno si dokázal představit, že v nějakých velkých moderních laboratořích už naplno běží výroba viru Kambodža *5* a že bude vzhledem k časovému náskoku hotová dřív, než bude k dispozici očkovací látka. Ale v podvědomí se musel stále vracet k tomu mlýnu. Proč se pachtit s takovou malou operací, když původním úmyslem byla od počátku velkovýroba v zahraničí? Zíral z okna na déšť a do toho zavolala Leila. „Kdy hodláte večer přijít?“ zeptala se.

„Kdykoli se to hodí vám.“

„Budu v laboratoři do půl sedmé, ale doma můžu být tak v sedm. Můžete přijít a povídat si se mnou, když budu chystat večeři.“

Steven s úsměvem vypnul telefon. Leilin plán prospat celý týden neměl dlouhého trvání. Dopřála si volno jen jeden den a pak se

vrátila do práce v ústavu. Těšil se na setkání s ní, ale musel si přiznat – když viděl, jak se déšť proměnil v liják – že představa večera stráveného v domě vyhřívaném jen elektrickými kamínky s jedním tělískem se mu nezdála příliš svůdná, natož pak romantická. Rozhodl se, že s tím musí něco udělat. Přiveze s sebou věci na zapálení ohně. Nějaká polena a podpalovač koupí u místní benzinové pumpy, všiml si minule, když tankoval, že je tam mají u dveří naskládané. Ještě pár rolí novinového papíru a zápalky a budou si moct užít večer u hučícího ohně.

Když se vypravil na cestu k Leile, liják už ustal, ale zato se v poslední hodině velmi silně ochladilo a silnice začaly namrzat. Pumpař mu sdělil, že úřady už na to dříve upozorňovaly, ale váhaly s vysláním sypačů, protože se obávaly, že silný déšť všechen štěrk z vozovky smyje. Po hladkém suchém asfaltu byla se Stevenovým MGF radost jezdit, ale za špatného počasí se dokázal změnit v hrozbu. Seděl na vozovce velice nízko, což mělo za následek, že protijedoucí vozy každou chvíli ohodily čelní sklo bahnem a na hluboké silnici sebou na každé sešlápnutí brzdy nebo plynu začal vůz škubat.

Na úzkých silnicích k Holtu jel Steven zvláště opatrně, ale v některých situacích měl srdce až v krku, zvlášť když cítil, že se hlásí o slovo černý led a automobil se vzpouzí držet směr, který si přeje řidič. Když se blížil k úzkému mostku, který překlenoval říční koryto, spatřil, že proti němu zazářila žlutá světla, a ještě víc zpomalil jízdu. Usoudil, že proti němu jede posypový vůz. Zajel ke straně tak těsně, jak jen si troufal, až byl zpola skryt za zábradlím mostu na své straně.

Už se začal těšit, že teď bude mít aspoň silnici čerstvě posypanou, když si všiml, že sypač má lištu na odhrnování sněhu sklopenou dolů a že už začíná najíždět na most. Lišta vůz tak rozšířila, že zabíral prakticky celou šířku vozovky. Nebude schopen projet, aniž by poškrábal bok jeho auta. Steven se obával, že řidič třeba neviděl, že tam stojí, tak zacouval trochu víc k okraji, začal troubit a zapnul dálkové reflektory. Ale nebylo to nic platné. Obrovské vozidlo se k němu dál blížilo. Právě se rozhodoval, jestli nemá vyskočit, když

vnitřní kola jeho auta sklouzla dolů do jámy, nad kterou nejistě visela. Vůz se naklonil o 45 stupňů doleva a Steven se v něm převalil tak, že skončil s rameny na sedadle spolujezdce s koleny zkroucenými pod volantem. Právě se začal vyhrabávat zpátky do pozice, ze které by viděl ven, když ocelová lišta zasáhla předek jeho vozu, nejdřív rozmačkala reflektor a pak drtila plech po celé délce, až nakonec převrátila auto na bok. Úder prudce odhodil Stevena do zadního prostoru vozu.

Opět se ve stísněném prostoru dvousedadlového vozu pokoušel narovnat. Jediná možnost, jak se dostat z auta ven, byla přes okno ve dveřích u řidiče. Teď to byl únikový východ nad jeho hlavou, plný střepů z rozbitého skla. Když se mu je konečně podařilo dostatečně odstranit a prostrčit hlavu ven, viděl, že sypač se zastavil asi dvacet metrů před ním.

„Ty parchante blbá," zařval na něj. „Jsi snad slepej, nebo co?"

Sypač začal pomalu couvat a Steven viděl, že řidič z postranního okénka kabiny kouká dozadu. Byl pořádně nabalený na zimu a na uších měl protihlukové chrániče. Steven mu nepřestával nadávat a přitom stále vytahoval z rámu okénka zbytky střepů. Pak se začal soukat ven. „Co sis, ty blbče, vlastně myslel… Pojišťovna si na tobě pěkně smlsne…"

Další slova zmrzla Stevenovi na rtech, když pochopil, že sypač se vůbec nechystá zastavit. Sevřel ho strach a vykoktal ze sebe: „Co si dopr…" Ale to už nad ním rostl a blížil se násypník vozu a nakonec se do MG zabořila sněhová lišta. Sypač jako by náraz vůbec nezaregistroval. Strkal automobil stále dozadu jako dětskou hračku, i se Stevenem uvnitř. Ten se stále snažil protáhnout okénkem, ale při každém dalším nárazu ztrácel rovnováhu. Ucítil škubnutí, jak se auto prudce vymrštilo nad zábradlí mostu. Neměl ponětí, co je ve tmě tam dole, ale tušil, že už to brzy pozná.

Kapitola šestnáctá

Auto se skulilo přes zábradlí a vyhodilo Stevena z okenního otvoru, kterým se předtím tak zoufale snažil uniknout. Během toho volného pádu mu prolétlo hlavou neuvěřitelné množství věcí, na neposledním místě jeho dcerka. Odpusť mi to, Jenny, byla jediná souvislá věta, kterou dokázal dát dohromady, dřív než ucítil, jak ho šlehají do obličeje větve nějakého stromu a buší mu do těla. Prolámával se skrz ně tak dlouho, až jeho pád ukončil prudký úder do bránice, který mu vyrazil dech z plic a obsah žaludku do úst. Matně si uvědomoval palčivost žaludečních kyselin v krku a potom už jen cítil, jak z větve pomalu klouže. Marně tápal po něčem, čeho by se zachytil, a propadal se černou prázdnotou, až ho exploze světla odeslala do bezvědomí.

Když se Steven probral, zjistil, že mu neovladatelně cvakají zuby a že jediná končetina, ve které má jakýs takýs cit – pravá paže – je téměř ochromená chladem. Pokoušel se logicky uvažovat, ale bolest v hlavě mu nedovolila nic jiného, než se třást a lapat po dechu. Schopnost vnímat bolest ho aspoň ujišťovala, že je stále ještě naživu. Ale skutečnost, že necítí nohy a v hlavě má pocit, jako by v ní proběhla jaderná exploze, mu neposkytovala žádný důvod k oslavě tohoto objevu. Pokusil se pohnout rameny a zjistil, že to jde, ale cítil pouze pravou stranu těla, a to ještě jen do pasu. Začal se tedy pravou rukou osahávat a zjišťovat situaci. Objevil, že větší část jeho těla je ponořena v mělké, pomalu tekoucí řece. Proud byl liknavý, protože se voda na povrchu začínala měnit v led. Ležel na levém boku a tváří spočíval na kluzkém balvanu.

I přes bolest a zjevnou beznadějnost své situace si uvědomoval, že stále ještě nedospěl do finálního stadia hypotermie, kde mohl očekávat, že se bolest bude utišovat a čím dál víc ho bude vábit otevřená náruč dlouhého sladkého spánku, až se jeho metabolismus zcela zastaví. Uvědomil si také, že důvodem ztráty citu v nohou může být to, že leží v ledové vodě. Nemusí to být důsledek poranění míchy, což byla jeho první děsivá domněnka. Musí se dostat z řeky ven.

Sáhl pravou rukou za sebe, ale okamžitě toho musel nechat, protože mu hrudník sevřela krutá bolest. Ohmatal si to místo a zjistil, že má zřejmě zlomená aspoň dvě žebra, jestli ne tři. To by mu ještě chybělo, aby mu zlomené žebro propíchlo plíce. Skrčil hrudník co možná doleva a znovu natáhl pravou paži, tentokrát jiným směrem. Nahmatal ostrý výčnělek balvanu, zaklesl do něj prsty a začal se vytahovat na břeh.

Mrtvá tíha dolní části těla mu dovolila povytáhnout se pokaždé jen o pár centimetrů, ale aspoň že se přece jen pohnul. Nakonec mu to trvalo víc než deset minut, než byl z vody úplně venku a mohl se pokusit rozhýbat své necitlivé končetiny. Nejdřív levou paži. Jakmile se mu však vrátil do paží a nohou cit, jako by se každý sval jeho těla začal neovladatelně třást zimou. Třásl se tak silně, že dokázal sotva dýchat. Přitom se snažil prohmatat postupně všechny části těla, jestli nemá nějaké další zranění, které předtím zamaskovala necitlivost.

Utrpěné škody se však kupodivu omezovaly jen na ta zlomená žebra. K tomu muselo asi dojít, když v letu dopadl na větev nějakého stromu na břehu a ten se pak pod jeho tíhou zlomil. Jinak má samozřejmě po těle spoustu odřenin a boulí, včetně boule nad levým spánkem – která ovšem taky může věštit frakturu lebky – uvědomil si. Jeho situace je po všech stránkách zoufalá; ale momentálně je tím smrtelným nebezpečím především chlad.

I když je ve výborné fyzické formě, skutečnost, že byl několik hodin venku na mrazu skrznaskrz promočený, je něco, co nemůže moc dlouho přežít. Ať se cítí jakkoli hrozně a zlomené žebro by mu mohlo propíchnout plíce, musí se hýbat, a hýbat se pořád tak dlouho, dokud nenajde pomoc nebo pomoc nenajde jeho.

Právě se potřetí pokoušel postavit se, když se z mraků vynořil měsíc a ozářil bledým svitem koryto řeky. Ten pohled ho však nijak nepotěšil, protože kamenné břehy na obou stranách vypadaly téměř kolmé a vysoko nad sebou viděl zábradlí mostu, poškozené v místech, kde se přes něj převalilo jeho auto. Vrak teď zahlédl ležet napříč přes řeku vpravo od sebe. Došel k závěru, že má jedinou naději – a to, že si někdo všimne poškozeného zábradlí mostu a ohlásí to. Silnice je ovšem málo frekventovaná a je už dost pozdě –

vlastně ani nevěděl, kolik času uplynulo, zatímco byl v bezvědomí. Může už být k půlnoci.

Telefon! Jeho mobil! Začal si zuřivě prohledávat kapsy, i když se do nich na mokrém oblečení dostával velice obtížně. Najednou si však vzpomněl, že mobil asi zůstal v držáku na palubní desce, kam ho dal, aby měl volné ruce na řízení. Šance, že bude stále ještě fungovat, jsou asi slabé, a také zde v hloubce koryta nemusí být signál. Ale zahnal pochybnosti a upnul se na možnost, že třeba vyletěl z auta a přistál někde blízko něj v měkkém mechu. Rychle se rozhlížel, ale nikde ho nespatřil. Pustil se po úzkém kamenitém břehu k vraku auta a začal pátrat. Pohlédl na nebe a zjistil, že měsíční světlo už moc dlouho nevydrží – blížila se celá hradba hustých mraků. Přitiskl si jednu paži na prsa, aby pokud možno uchránil žebra, a nakoukl do prostoru, který býval kabinou. Zjistil, že stojánek na mobil tam stále ještě je – ale že je prázdný.

„Doprčic," zahuhlal, chvíli hmatal ve vodě na dně, ale nenašel nic. V hledání mu neustále překážel balík polen, která koupil u pumpy. Vztekle jej vyhodil ven na břeh a ještě chvíli pátral, ale vypadalo to, že nenajde nic.

Rychlý pohled na nebe mu prozradil, že mu nezbývá víc než tři čtyři minuty měsíčního světla. V čirém zoufalství začal hlasitě klít – i když měl tak stažené hrdlo a tak se třásl, že to moc hlasitě nevyznělo.

Už potřetí opakoval: „Parchant… Parchant… Parchant…" a bušil pěstí do trávy na břehu – ale najednou se mu před očima něco zablesklo. O kus dál leželo v trávě cosi kovového… Postupoval podle břehu až k tomu a uviděl, že je to jeho mobil. Popadl jej – načež zjistil, že je to jen jeho přední část a ta zadní, včetně baterie, chybí.

Steven se zhroutil na zem a cítil, že jeho vůle k životu povážlivě slábne. Třesavka ustupovala, i bolest nějak slábla a začal se cítit docela příjemně. Jen si na chviličku trochu zdřímne a ráno někdo přijde…

„Koukej se postavit!" uslyšel někde za hlavou varovný hlas. „Pohni zadkem, Dunbare! Hejbej se!" Jo, tohle byl hlas seržanta, který ho před lety prohánět na cvičáku. Hlas, který ho prohánět po celou dobu výběrového kurzu speciálních jednotek v horách

Severního Walesu. „Vzdát se nepřichází v úvahu! Jestli teď usneš, už se neprobudíš. Tak si vyber!“

Steven poklekl na kolena a zjistil, že zírá přímo na balík polen, který vyhodil na břeh. Ta ironie ho přiměla k výbuchu bláznivého chechtotu, který mu vydržel hezkou chvíli. „Tak to se ti povedlo, Pane Bože,“ vyprskl, ale přes všechen vztek, bolest a zoufalství a přes touhu lehnout si a spát, jako by před ním někdo zapálil ohníček. Začal pochodovat po břehu nahoru a dolů, aby se udržel v pohybu, a soustřeďoval se na představu ohně. Potřebuje oheň… chce oheň… má balík polen, ale mokrých… zápalky, které koupil, budou taky k ničemu… ale vždyť žádné nekoupil! U toho pumpaře měli vedle toho paliva také balíček jednorázových podpalovačů. Vzal je namísto zápalek.

Ještě jednou prohledal kapsy a našel zapalovač. Škrtl palcem o kolečko a do vzduchu vyletělo pár jiskřiček. Ještě dvakrát to zkusil a odměnou mu byl blikající plamínek, který jako by mu náhle symbolizoval všechnu naději světa.

Steven začal zase pochodovat, protože cítil, že mu opět tuhnou nohy. Pohyb… makej, hejbej se. Rozptýlené myšlenky soupeřily s bolestí, která ho začala od pochodu přes kamení trápit v kolenou. Co bych tak zapálil…? Papír nemám… podpalovače jsou na dně řeky, viděl je tam… Polena jsou nasáklá vodou… vzplála by jedině na rozpáleném ohništi, a ne od pitomého cigaretového zapalovače… Ohniště… výheň… jestli se neroztrhla benzinová nádrž v autě… měl by palivo na založení ohně!

Steven se přebrodil k vozu a odšrouboval uzávěr nádrže. Když ucítil výpary benzinu, udělalo se mu úlevou až špatně od žaludku: nádrž je neporušená! Ta vůně byla sladší než nejlepší parfém, ale teď potřebuje vymyslet, jak benzin zapálit. Dal by pochopitelně přednost způsobu, při kterém by nemusel mít obličej přímo nad plameny.

Vynaložil poslední zbytky svých fyzických sil. Utrhl z předního dílu své košile pruh látky a smočil jej v nádrži.

Doufal, že bude dost dlouhý. Vytáhl látku ven a přičichl si k ní. Byla nasáklá benzinem.

Usoudil, že bude mít ke svému pokusu jen jedinou příležitost. Spoléhal, že nádrž nevybuchne, když je víčko pryč a obsah není

uzavřený… ale co když přece jen… Ovinul pruh látky z košile okolo motoru a připravil se se zapalovačem za ním. Jakmile chytne, okamžitě musí utíkat na břeh.

Steven škrtl kolečkem zapalovače a prchal ke břehu, přičemž si paží přitisknutou k tělu chránil poraněná žebra. Nestalo se nic. Ohlédl se a uviděl hadřík, jak tam volně plandá. V tom okamžiku zakryly mraky měsíc a všechno pohltila černá tma. Chtělo se mu skučet zoufalstvím, ale opanoval se a začal pomalu couvat zpátky k vraku. Našel konec hadříku. Znovu škrtl kolečkem zapalovače, a když prchal ke břehu, zahlédl žlutý záblesk. Za malý okamžik vyšlehly další mohutné plameny ze samotné nádrže.

Steven se rychle klidil pryč z dosahu horké vlny, která ho obklopila, a cítil zároveň euforii a bolest. Když se plameny trochu zklidnily, vrátil se a začal házet do kabiny auta veliké kusy dřeva, aby se oheň déle udržel. No vida, má oheň. Má teplo. Možná že přece jen přežije. Snažil se nepřibližovat moc blízko, protože věděl, že kdyby se mu ztuhlé nohy zahřály příliš rychle, začaly by zatraceně bolet. Asi po deseti minutách už se však cítil docela příjemně. A ještě lépe mu bylo po dalších deseti minutách, když se ve tmě po levé straně objevila řada blikajících světel. Měla nadějné modré zabarvení.

Někdy pozdě odpoledne následujícího dne se Steven rozhodl, že může z nemocnice odejít. Rentgen ukázal, že na lebce není žádná fraktura, a potvrdila se i jeho „polní“ diagnóza, že má zlomená tři žebra. Vyčistili mu rány a odřenin a stáhli hrudník. Navštívili ho policajti a zapsali si podrobnosti. Už předtím si událost spojili s krádeží sypače z parkoviště okresních silničních služeb, vzdáleného asi tři míle od nehody. „Nevěřil byste, jak draho tyhle věci přijdou,“ prozradil mu konstábl.

„Neříkejte,“ odpověděl Steven. Právě se dohadoval o svém odchodu z nemocnice, když se objevila Leila.

„Panebože, vy jste mi ale nahnal strachu,“ pravila. Snažila se ho obejmout, ale hned si všimla, jak sebou cukl. „Ježíši, promiňte.“

„Žebra mě ještě pořád trochu bolí,“ usmál se. „Ale mám radost, že vás vidím.“

„Dověděla jsem se to od policie, když jsem jim hlásila, že jste zmizel," vysvětlila mu. „Pokoušela jsem se volat vám na mobil každou půlhodinu, ale pokaždé jsem dostala jen vaši schránku. A pak mi v hotelu řekli, že o vás nic nevědí…"

„Zřejmě jsem se připletl do cesty nějakému chlapíkovi, který se snažil ukrást sypač," vysvětlil jí Steven. „Připravil mi noc, na kterou budu dlouho vzpomínat."

„Ale neměl byste ještě ležet?" namítla Leila, když viděla, že se Steven chystá k odchodu.

„Máte pravdu, to by měl," přerušila je ošetřovatelka, která sledovala jejich rozmluvu. „Ale s některejma lidma je těžký si poradit."

„Sestro, já jsem vám i ostatnímu personálu velice zavázán," vyhrkl Steven. „Ale je mi docela dobře a mám toho moc na práci."

„Stačí, když mi řeknete, s kým se potřebujete spojit," nabídla se Leila.

„Ne, opravdu," poděkoval jí Steven. „Ale radši si pospíším, než bych tady ležel. Musím zavolat švagrové dřív, než si o tom všem přečte v novinách – anebo, nedej bože, se to doví Jenny."

„Jenny?" podivila se Leila.

„Moje dcera," vysvětlil jí Steven a teprve si s rozpaky uvědomil, že se jí o ní vůbec nikdy nezmínil. „Bydlí u mojí švagrové a jejího manžela ve Skotsku."

„Aha," přikývla Leila. „Ale zatelefonovat jí můžete přece i odsud. Co jiného máte ještě na práci?"

„Sehnat si auto… nový telefon… spojit se se Sci-Med… zkrátka řadu věcí."

„Je to tak, jak říkáte, sestro," obrátila se Leila na ošetřovatelku. „S některými lidmi prostě nehnete."

Později, když Leila vezla Stevena zpátky do hotelu, vylíčil jí všechno, co se mu stalo.

„Je to zázrak, že vůbec ještě žijete."

„Asi za to vděčím tomu stromu, který zbrzdil můj pád."

„Ať už je to, co chce. Takové štěstí podruhé nebudete mít." Po krátké pauze dodala: „Nikdy jste mi nepověděl o své dcerce."

Tohle Steven očekával. Už v nemocnici si všiml Leilina překvapeného výrazu. „Asi na to nějak nepřišla řeč," vysvětlil jí. Pověděl jí také, jak Lisa zemřela na tumor a že se Jenny po smrti maminky ujala Sue s Richardem.

„Je to vlastně divné, že toho o sobě navzájem spoustu nevíme," řekla Leila. „Ale třeba je to tak lepší."

„Pročpak?"

„Rozhodla jsem se, že se vrátím do Států."

„Ach."

„Jak už jsem vám říkala, to, co mě sem přivedlo, byla možnost pracovat s Timem Devonem. Teď když už mi nemůže poskytovat intelektuální stimulaci, kterou potřebuji, jenom v ústavu mařím čas. Všichni jsou tam ovšem moc fajn… Ale já cítím, že se potřebuju vrátit na Washingtonskou univerzitu."

„Myslím, že vás chápu. Kdy chcete odjet?"

„Koncem měsíce."

„Ale než odjedete, tak se ještě budeme vídat, ano?"

„Ale jistě," usmála se Leila. „Jen jsem si myslela, že bude lepší, když o tom budete vědět…"

„To je od vás hezké," řekl Steven.

Za dva dny se Steven vrátil do Londýna, ale přesto si zařídil, že se s Leilou při různých příležitostech v následujících týdnech vídali. Pořád doufal, že ji třeba přemluví, aby změnila své rozhodnutí. Ale bylo jasné, že už je pevně rozhodnutá, takže nakonec přijal danou situaci. Velikonoce strávil s dcerkou ve Skotsku a ani Leilu nepožádal, aby jela s ním, ačkoli to byl poslední víkend před odjezdem. Ale dovezl ji na letiště, i když s velice smutnými pocity.

„Můžu vám do Států zavolat?" zeptal se.

Leila zavrtěla hlavou. „Stevene, prosím vás, nedělejte mi to ještě těžší," setřela si z tváře slzu. „Dejte mi čas, než si zvyknu na nový život. A já vám pak zavolám sama."

„Slibujete?"

Položila mu prst na ústa. „Slibuju."

„Nic, co bych řekl, vás nepřiměje zůstat?"

Leila se usmála a přitiskla mu ruce dlaněmi na prsa. „Stevene, prosím, neprotahujme to. Jen se oba trápíme.“

Steven souhlasil. Něžně ji políbil na čelo a pak i na ústa. Potom se obrátil a odešel.

Steven se zastavil u Macmillana, aby spolu odešli na schůzi komise *Ranní ptáče* na ministerstvu vnitra. Už jak vkročili dovnitř, bylo jasné, že atmosféra schůze je mnohem optimističtější než jeho vlastní nálada.

„Dámy a pánové,“ oslovil je náměstek ministra vnitra, který schůzi předsedal. „Doufám, že se vám to nebude zdát příliš optimistické, když řeknu, že v našem závodě získáváme vedení. Auroragen i Dubois hlásí, že jsou s výrobou vakcíny v předstihu; bezpečnostní služby neodkryly žádné důkazy o tom, že by al-Kajda dokázala vypěstovat větší množství viru.“

„Zaplať pánbůh,“ poznamenal komisař Metropolitní policie.

„K tomu se všichni připojujeme,“ dodal Nigel Lees.

„A co si tedy myslíte, že se stalo?“ zeptal se John Macmillan a díval se přitom na lidi z MI5, MI6 a DIS.

„Jsme toho názoru, že je nakonec zradila logistika. Byla to příliš velká akce na tým, který, jak se ukázalo, byl moc malý,“ řekl příslušník MI6.

„S tím souhlasíme,“ přidala se žena z MI5. „Naše soustavná ostražitost jim nedovolila opatřit si dost prostředků k vývoji dostatečného množství viru.“

„A co DIS, plukovníku, co si o tom myslí?“ zeptal se Macmillan.

„V podstatě totéž,“ odpověděl Rose. „Nezaznamenali jsme ani jediný pokus o nákup oplodněných slepičích vajec, která by na pěstování viru potřebovali, ale…“

„Ale co, plukovníku?“

„No, člověk by si řekl, že takovou věc přece museli plánovat dopředu, že?“

To by opravdu museli, pomyslel si Steven, ale nahlas nic neřekl.

„Možná spoléhali, že to bude snadnější, než se ukázalo,“ nadhodil Lees. „Ale ať už byly důvody jakékoli, myslím, že musíme poděkovat policii a tajným službám za to, že zmařily jejich úsilí.“

Vždycky ochotný potěšit dav, pomyslel si Steven, když uslyšel, jak ostatní vyjadřují svůj souhlas.

„Ještě nemáme vyhráno," upozornil Macmillan. „Jen to, že jsme o produkci viru nenašli důkazy, nemusí automaticky znamenat, že takové zařízení neexistuje."

„Ovšem že ne," přikývl Lees. „A myslím, že všichni souhlasí, že musíme udržovat co nejpřísnější ostražitost až do doby, než bude vakcína doktorky Martinové hotová a bude k dispozici na obou stranách Atlantiku, aby mohla lidi ochránit."

„Ovšem musíme být připraveni i na to, že nebude účinná," upozornil Macmillan. Značně tím otrávil Leese, který v tom spatřoval snahu pokazit mu oslavu jeho vítězství. „Ta vakcína nebyla nikdy otestovaná," dodal.

„Já si osobně myslím, že bychom k té záležitosti měli ukázat trochu pozitivnější přístup," ohradil se Lees. „Doktorka Martinová podala naprosto vynikající výkon, když odvedla svou práci v tak krátkém čase. Všichni jí musíme být zavázáni a já osobně mám k jejím výsledkům naprostou důvěru. Jsem si jistý, že její vakcína bude fungovat."

„Řekněte spíš, že *doufáte*, že bude fungovat," opravil ho Macmillan. „A to doufáme všichni."

Kapitola sedmnáctá

„Tak co vy si o tom všem myslíte?" zeptal se Macmillan, když se vrátili ze schůze a pili u něj v kanceláři kávu.

„Mně se to nějak nelíbí," přiznal Steven, vstal a začal chodit sem a tam. „Všechno to poplácávání po zádech a vzájemné gratulace… Já jsem z toho… spíš nervózní. Jsou celí šťastní, že to al-Kajdě nevyšlo kvůli tomu, že neměla dost předvídavosti a špatně si to naplánovala. To znamená, že je pitomá a neschopná. Ale to ona není."

„Nechtěl byste se vyjádřit trochu konkrétněji?"

„To bych rád. Myslím, že nejvíc mě znepokojuje ta věc s malým týmem. Al-Kajda zorganizovala velikou diverzní akci, do níž zapojila spoustu lidí, a naplánovala to tak, abychom uvěřili, že chystá útok na Canary Whart. Jejím účelem bylo odvrátit naši pozornost –

ale od čeho? Od toho, že vyslala malý tým, aby ukradl virus Kambodža 5, a ani se nepostarala o pořádné zajištění podmínek, co s tím udělat? Tomu se mi nechce věřit.“

„Vy si pořád myslíte, že ten virus použijí?“

Steven pokrčil rameny. „Jinak by ta krádež přece neměla cenu.“

„Chápu vaši rezervovanost,“ řekl Macmillan. „Ale třeba je tak citelně postihla ztráta těch tří lidí?“

„Ti tři mrtví, to byl jen podřadný lidský materiál, naprosto primitivní a zcela nezkušení lidé, kteří neměli ponětí, jak zacházet s nebezpečným biologickým materiálem. Jejich ‚ztrátu‘ mohl každý, kdo má aspoň kapku zdravého rozumu, předpokládat.“

„Ale jestli to bylo takhle, tak vyslání týmu, který je nejen malý, ale i nezkušený, dává ještě menší smysl,“ namítl Macmillan.

„Přesně tak,“ souhlasil Steven. „Něco nám tady uniká.“

„Co chcete dělat?“ zeptal se Macmillan.

„Vytáhnout znovu celou složku, všechno znova projít.“

„Tak se do toho pustíme oba.“

Když se Steven vrátil domů a podíval se na hodiny, odhadl, že touhle dobou už je Leila ve Washingtonu. Asi se těší, že se ráno setká s kolegy z univerzity a hned se vpraví do svého starého způsobu života – komfort jejího bytu musí být určitě na hony vzdálený od té sešlé pastoušky v Norfolku, kde měla jen elektrická kamínka s jedním tělískem. Nemůže jí mít za zlé, že potřebovala a postrádala významnou intelektuální stimulaci, kterou jí může poskytnout pouze práce na velké prestižní univerzitě. Ale on už přece jen začínal doufat, že když teď vejde ve známost její úspěch s vakcínou proti viru Kambodža 5, otevřou se jí dveře do akademických kruhů po celém světě. Ve skutečnosti měl na mysli Anglii, a Oxbridge by byl výborný.

Nalil si gin a tonik a posadil se s ním a se složkami podkladů do křesla.

O dvě hodiny a tři giny později zjistil něco, nad čím mu poskočilo srdce a opotilo se mu čelo. Popadl telefon a zavolal Rosemu z rozvědky ministerstva obrany. „Buďte tak hodný,

plukovníku, řekněte mi, co vás přesně vedlo ke zjištění, že útok na Canary Whart je podstrčená návnada?“

„Když se ptáte takhle, tak těžko říct,“ odpověděl Rose. „Myslím, že jsem začal mít pocit, že nás někdo tahá za fusekli na nějakou připravenou cestu. Pamatuju se, jakou jsem měl radost, že nám vyšetřování tak pěkně jde, a málem už jsem si pochvalně klepal na rameno, ale najednou jsem zjistil, že to, co vidíme, vidíme proto, že nám to někdo postavil před oči. Nebylo to tím, že bychom neměli dost zkušeností. Prostě nám někdo přistrkoval ty vhodné klíče. Lidi, které jsme sebrali, byli druhořadé nuly, které byly obětovány pro věc. Al-Kajda *chtěla*, abychom je vypátrali. Pro ni nebyli žádnou velkou ztrátou a nám nic neřekli, protože nic nevěděli. Proč se ptáte?“

„Protože mám asi přesně stejný pocit,“ přiznal Steven. „Sled událostí, který nás zavedl k tomu mlýnu, nebyl součástí velké akce. Byla to od nich další diverze.“

„Proč si to myslíte?“

„Jen se nad tím zamyslete: v bytě tři mrtví chlapi, kteří se nakazili virem Kambodža 5, ale dva zavraždil někdo od nich. Vozidlo zaparkované poblíž a v něm najdeme chlupy opice a účtenku na benzin. Ta nás zavede k pumpě a ta zase k mlýnu, kde najdeme kartony od vajec a zahřátou inkubátorovou komoru. A vrcholný kousek ‚štěstí‘ nakonec mapu všech cílových míst, která se chystají zasáhnout. Je mi trapné to přiznat, ale naletěli jsme; dostali nás. Vaši lidé nenašli žádného dodavatele vajec, protože je nikdo nepotřeboval. Nikdy neměli v úmyslu udělat to, co nám chtěli vsugerovat, že udělají.“

Nastalo dlouhé mlčení. Až po chvíli řekl Rose šeptem: „Kéž bych vám mohl odporovat…“

„Škoda,“ připustil Steven. „Dost jsem na vás spoléhal. Doufal jsem, že si se mnou pohrává fantazie.“

„Ale jestli útok s virem Kambodža 5 není nic víc než diverze, klam… tak co tedy mají v plánu?“ zeptal se Rose.

„Nemám nejmenší tušení,“ přiznal Steven.

„Nechcete znovu svolat *Ranní ptáče* a říct jim, co jste právě řekl mně?“

„A přiznat všem, že nemáme potuchy, co al-Kajda chystá? Odbor zdravotnické péče se může jít klouzat; ve Whitehallu nastane zmatek jako při závodech bezhlavých slepic.“

„To máte asi pravdu,“ uznal Rose. „A Španělsko bude žádat Brusel, aby něco udělal s kvótami na dodávky špeku, protože jsme všechen sežrali my.“

„Ne, vážně, já z toho nic nemůžu dokázat. Je to čistě jen takový pocit. Možná že se přece jen mýlím. Možná že s tím mlýnem měla norfolská policie prostě štěstí… A možná že se v tom autě našly opičí chlupy jen díky pečlivému technickému průzkumu a že byla jen šťastná náhoda, že si pumpařka pamatovala ten landrover…“

„Ne,“ přerušil ho Rose. „Tady vás musím zarazit. Pamatovala si ho proto, že u té pumpy býval *často.* Toho jsme si měli všimnout dřív. Oba přece víme, že se žádná teroristická skupina nikdy nevrací opakovaně na stejné místo, pokud…“

„Pokud k tomu nedostala příkaz,“ doplnil Steven. „Oni *chtěli,* aby si je zapamatovala. Jasně, máte pravdu.“

„Tak co s tím uděláme?“

„Jak já to vidím, nikdo nemůže udělat nic, co by už nebylo vykonáno,“ poznamenal Steven. „Všechny služby už mají maximální pohotovost. Musíme jen sedět a pokoušet se něco z toho všeho vykoumat.“

„Takže nikomu nic neřeknem?“

„Zatím ne.“

Steven cítil, že jediná výjimka musí být John Macmillan. Zavolal mu a pověděl mu všechno, co právě sdělil Roseovi.

„Víte co?“ řekl Macmillan, který nejevil moc velké známky překvapení. „Zrovna jsem tu seděl a přemýšlel nad tou účtenkou za benzin. Kdyby ji byli našli mezi vším ostatním smetím na podlaze vozu, tak bych to ještě bral, ale ona to byla jediná věc, kterou tam policie našla, kromě těch opičích chlupů ovšem.“

„Takže máte stejný názor?“

„Souhlasím. Myslím si, že tam byla nastrčená.“

„Napadlo vás ještě něco jiného?“ zeptal se Steven.

„Ještě jedna věc,“přisvědčil Macmillan. „Z vaší zprávy vidím, že jste si vyžádal informace o prodeji primátů po celé zemi?“

„Ano, snažil jsem se přijít na to, jak protivníci získali tu opici, kterou nastrčili, aby ji našla v norfolské volné přírodě armáda. Ale neměl jsem štěstí. Za poslední tři měsíce nepodal žádný požadavek nikdo jiný než uznávané výzkumné laboratoře.“

„To je pravda,“ uznal Macmillan. „Jenže jednou z nich byl Crickův ústav.“

„Profesor Devon na nich přece testoval svoji experimentální vakcínu,“ namítl Steven.

„Ano, ale poslední požadavek – na šest opic – byl podán týden poté, co Devon zemřel.“

„Sakra, to mi ušlo.“

„Ale hlavní otázkou je, kdo je chtěl a na co. Podle vaší zprávy používal opice v ústavu jedině profesor Devon. Když doktorka Martinová převzala jeho práci na vakcíně proti viru Kambodža 5, nebylo vůbec řeči o tom, že by ji zkoušela na zvířatech. Jednak na to nebyl čas a jednak se z Devonova neúspěchu všichni poučili. Usoudilo se, že jakékoli zvířecí pokusy s virem Kambodža 5 musí probíhat jedině v Porton Down.“

„To je fakt,“ souhlasil Steven. „Možná bych měl hned zítra ráno zajet do Crickova ústavu a zjistit tam, kdo ten požadavek podal…“

Když Steven položil sluchátko, usmál se. Potěšilo ho zjištění, že John Macmillan neztratil nic ze svého bystrého odhadu. Zavolal do garáže a zeptal se, jestli mu už opatřili náhradní auto.

„Ráno nám ho slíbili, ale dosud nedodali,“ oznámil Stan Silver, majitel malé garáže, který Stevenovi obstarával auta a staral se o ně už řadu let. Ačkoli spolu nikdy nesloužili společně, Steven věděl, že Silver byl také u regimentu SAS.

„Volal jsem tam okolo čtvrté a řekli mi, že ‚je na cestě‘. Ale pořád ještě se neobjevil.“

„Ale já budu auto hned ráno potřebovat, Stane.“

„Jestli chcete, byl by tu starý Nissan Primera… zadní spojler a všechno… Haló, jste tam ještě?“

„Já vím, že si ze mě děláte šoufky,“ řekl chladně Steven.

„No dobrá, dobrá. Heleďte, mám tu Porsche 911. Můžu vám ho půjčit, ale nejpozději zítra večer ho potřebuju mít zpátky. Hned

pozítří ráno se mi na něj přijde podívat zákazník a já mám o ten obchod zájem. Takže už žádný skoky do vody, rozumíte?“

„Moc zábavný,“ odsekl Steven. „Vrátím ho včas, Stane, slibuju.“

Ráno si Steven řekl, že se cestou do Crickova ústavu zastaví u Franka Gilese. Když parkoval, Giles náhodou právě vycházel z budovy.

„A sakra,“ podivil se Giles. „Stříbrnej porsche… dodavatel Stan Silver Motors,“ četl na zadním skle. „Koukám, že se vzmáháte.“

„Jenom do půlnoci,“ zasmál se Steven. „Mám ho půjčený jen na dnešek.“

„Tak to je škoda. Jdete ke mně na návštěvu?“

„Jel jsem kolem, tak jsem si řekl, že se zajdu zeptat, jestli už jste našli toho parchanta, co mě shodil z mostu.“

Giles zavrtěl hlavou. „Nechal to ukradený vozidlo stát o půl míle dál a zmizel do noci. Nemáme se absolutně čeho chytnout.“

„Kéž by se usmažil v pekle,“ zahučel Steven.

„Nesmíte si brát takovou prkotinu, jako je pokus o vraždu, tak osobně. Ale přece jen mi připadá divný…“

„Co?“

„Vy jste vypověděl, že ten člověk pak zacouval a úmyslně vás z toho mostu shodil.“

„To je *fakt.*“

„Ale proč? Vaše auto bylo nepojízdný, a když vás míjel, tak jste ho neviděl; říkal jste, že byl celej zachumlanej před zimou. Tak proč zastavovat, couvat a snažit se vás zabít.“

„Kdo ví? Asi protože jsem na něj byl trochu sprostý. Řval jsem a nadával jsem mu.“

„No, to jste ho musel opravdu moc nakrknout…“ usoudil Giles. „Když obyčejná řidičská hádka vyvrcholí takhle… v tak krátký chvilce…“

„To už tak dneska chodí,“ poznamenal Steven.

„Možná.“

„No, nemyslím, že bych tam hned tak zase jel,“ podotkl Steven.

„To byl jen nápad,“ řekl Giles. „Ale *kam* tedy teď jedete?“

Steven mu pověděl, že do Crickova ústavu a taky proč.

„Tak mi dejte vědět, jak to dopadlo.“

Steven nebyl zvláštní fanda na auta, ale musel přiznat, že jízda v porsche do Cricku byla opravdu pošušňáníčko. Věděl, že ten vůz má skvělou pověst, a teď už chápal proč. Seděl na silnici jako přilepený, i když s ním bral zatáčky stále rychleji a ostřeji. Byl z té jízdy tak rozjařený, že když dojel k ústavu a zaparkoval před nově natřenou fasádou, opravdu litoval, že už cesta končí.

„Nevěřil jsem, že vás ještě uvidíme,“ usmál se na něj Nick Cleary, který si ho přišel do recepce vyzvednout. „Rád bych věřil, že jde o společenskou návštěvu, ale obávám se, že ne.“

„Potřebuju v něčem vaši pomoc,“ spustil Steven. „Jde o opice. Crickův ústav si jich objednal šest, týden po smrti profesora Devona.“

„Opravdu? Takhle spatra vám nemůžu říct proč, ale jestli chcete, podívám se vám po tom.“

„Jestli můžete.“

„Asi to bude jen opakovaná objednávka za těch šest, co jsme ztratili přitom útoku…“ Cleary se obrátil na dívku za přepážkou a zeptal se: „Karen, mohla byste mi najít knihu objednávek zvířat?“

Za chvilku ležel na stole černý kroužkový zakladač a Cleary v něm začal listovat. „Tady to máme… Šest opic Rhesus monkey objed-na-la… Leila.“

„Leila?“

„Jak říkám, asi se snažila nahradit ty, co jsme o ně přišli.“

„Ale proč? Věděla přece, že žádné testy na zvířatech nebude dělat,“ namítl Steven.

„To máte pravdu,“ souhlasil Cleary. „Možná že v době, kdy požadavek podala, to ještě nevěděla.“

„Měl by někdo jiný v ústavu v úmyslu pracovat na opicích?“

„Ne.“

„Takže ty opice by měly být pořád ještě ve zvěřinci, ano?“

„Jistě.“

Cleary ho vedl chodbami, kde už pouze pach barev a laků připomínal, co se tady stalo. Nakonec sešli dvě patra dolů po

schodech až k opičinci, kde Cleary vsunul do zdířky ve dveřích kartu.

„Dobré ráno, Fredo," pozdravil Cleary ženu ve středních letech, která vytírala podlahu. Obrátil se ke Stevensovi. „Freda je nová vedoucí zvěřince."

Steven se usmál a pokývl jí. Uvažoval, co asi dělá vdova po Smithovi. Jestlipak stále ještě bydlí v tom „služebním" domku na konci cesty?

„No, tak tady je máme," řekl Cleary.

Steven pomalu procházel podél klecí a všechny opice se okamžitě vrhly na mříže a začaly vzrušeně křičet.

„No tak, copak je to tady za povyk?" obořila se na ně Freda jako na nezvedené děti. „Koukejte s tím okamžitě přestat…"

Stevena to dovádění zvířat rozesmálo, ale najednou mu úsměv zmrzl na rtech.

„Něco se vám nezdá?" zeptal se Cleary.

„Je jich tu jenom pět," ukázal Steven.

Cleary si je spočítal. „Máte pravdu," souhlasil zaraženě. „Fredo, nevíte, proč je tady jen pět opic?"

„Pět jich bylo, už když jsem začínala," odpověděla Freda.

„Určitě?"

„Jistě, jsem si tím jistá," odpověděla zaraženě Freda. „Opice se přece jen tak nemůže ztratit…"

„Samozřejmě," přitakal Cleary. „Můžu se podívat do knihy primátů?"

Freda odložila mop a zašla do malé kanceláře, která nebyla o moc větší než sprchový kout, a vrátila se s knihou záznamů.

„Nikde tu není záznam, že by se nějaká opice použila, ale ovšem po Smithově smrti… nebyly třeba záznamy vedeny tak pečlivě."

„Ale šest jich bylo převzato?"

„Moment…" Cleary zase listoval v záznamech a pak řekl: „Podle záznamu jich bylo převzato jen pět!"

„Kdo je převzal?"

„Smithy. No, to asi vysvětluje celou záhadu – prostě jsme jich zřejmě dostali jen pět."

„Ale objednáno bylo šest," trval na svém Steven.

„Primáti se neshánějí tak snadno jako ostatní laboratorní zvířata," vysvětloval Cleary. „Asi jich víc než pět neměli. Účty to zřejmě potvrdí, ale musíme se vrátit nahoru."

Steven stál zase vedle Clearyho, když listoval v účtech ústavu za poslední dva měsíce. „Tady to máme," oznámil. „Bronington Life Sciences… Ale to je divné, účtovali nám šest zvířat… To snad musí být omyl."

„Nemůžete požádat tu společnost, aby vám to ověřila?" navrhl Steven. „Když zvířata přišla, tak jim to někdo musel potvrdit, stejně jako do té dodávkové knihy dole!"

„Ale ovšem. Nedovedu si představit, že bychom jich dostali šest, když Smithy zapsal jen pět. V tom musí být nějaký omyl."

Steven si však až příliš dobře dovedl představit, co se s tou chybějící opicí stalo. Neřekl však nic.

„Pojďme do mé kanceláře. Zavolám odtamtud." Zatímco Cleary volal, díval se Steven z okna ven. Když se člověk rozhlížel po okolí ústavu, mohl sotva uvěřit, že se to přívětivé středisko mohlo stát centrem takové zuřivosti a intrik. Trpce se usmál, když si uvědomil, že by to mohlo být prostředí, kde by Agatha Christie umístila mrtvolu do knihovny, ale co se týká útoku al-Kajdy nebo krádeže vražedného viru… takový horor patří do úplně jiného světa. Slyšel, že Cleary položil sluchátko do vidlice, a otočil se.

„Bronington trvá na tom, že dodali šest zvířat a že to mají podepsané, ale nemůžou rozluštit podpis na dodacím listu. Říkají, že je to jen taková čmáranice. Napadá mě, jestli si ten řidič neudělal nějaký kšeftík bokem."

„To je možné. Myslím, že než někoho obviníme, zavolám Leile do Washingtonu a zeptám se jí na to." Podíval se na hodinky a usoudil: „Na Státy je ještě trochu brzy. Udělám to později. A prozatím vám děkuju za pomoc."

„Je mi líto, že jsme to nevyřešili," řekl Cleary. „A pozdravujte ode mě Leilu."

Na zpáteční cestě se Steven znovu zastavil u Gilese. „Nečekal jsem vás," vítal ho Giles. „Myslel jsem, že jen zavoláte."

„Představte si, že ústav objednal šest opic, ale zapsali si příjem jenom pěti. A ta firma tvrdí, že jich dodali šest.“

„A vy si myslíte, že šestá byla ta, co ji podstrčili vojákům, aby ji našli?“

„Vy ne?“

„Jinak by to musela být příliš přehnaná shoda náhod,“ souhlasil Giles. „Ale vědí přece, kdo ty opice objednal?“

„Leila… doktorka Martinová.“

„Řekla proč?“

„Odletěla zpátky do Států. Chci ji později zavolat.“

„Kdo tu dodávku od firmy přijímal?“

„Kvůli tomu jsem právě tady. Říkají, že je tam jen nějaká čmáranice, nemůžou to přečíst. Možná taky, že si řidič udělal nějaký svůj kšeftík a doufal, že ty papíry projdou, aniž by si toho někdo všiml…“

„Ale to nepočítal se Sci-Med, že jo?“ řekl Giles. „Asi chcete, abych si s nimi promluvil?“

„Byl bych vám vděčný.“

„Kdo by mohl odmítnout pánovi se stříbrným porsche?“

Steven se dovolal na Washingtonskou univerzitu a požádal o spojení s Leilou Martinovou z Imunologického oddělení. Neznal její linku, protože souhlasil s tím, že mu nejdřív zavolá ona.

„Už jste na imunologii, pane.“

„Haló! Jmenuji se Steven Dunbar a volám z Anglie. Mohl bych mluvit s doktorkou Martinovou, prosím?“

„Lituji. Doktorka Martinová je v současné době v Evropě.“

„Ale ne, v úterý se vrátila do Států.“

„Tak moment, prosím.“ Minuty se vlekly jako hodiny, než se žena opět ozvala. „Lituji, doktore, ale tady o tom nikdo neví.“

„Ale já jsem ji sám vyprovázel na letiště!“

„Ještě moment, prosím.“

Další čekání.

„Právě jsem mluvila s Carlou Brunnerovou, pane doktore Je zde na postdoktorandském pobytu a bydlí po dobu Leiliny nepřítomnosti v jejím bytě. Ale ani ona neví nic o tom, že by se Leila měla vrátit.“

Kapitola osmnáctá

Steven položil sluchátko naprosto zmatený. Tak Leila se neobjevila ani ve svém bytě, ani na univerzitě. Ještě na letišti neprojevila vůbec žádné úmysly, že by se chtěla nejdřív zastavit někde jinde, tak co se to sakra děje? Musel stále myslet na to, jak trvala na tom, že mu nejdřív zavolá sama a aby jí nevolal on. A kdyby nebylo té nejasnosti s opicí, tak by vůbec nevěděl, že se nevrátila do Washingtonu.

„Ach, Leilo," zašeptal tiše. „Leilo, moje krásko Leilo, co to hraješ za hru?"

Začal uvažovat, jestli v Leilině neupřímnosti k němu bylo něco osobního, jestli snad nemá nějakou známost – ale to už by snad byla příliš vztahovačná úvaha. I když to pro něj není snadné, tomuhle se musí snažit za každou cenu vyhnout. Musí myslet výhradně jenom hlavou, a ne srdcem. V jeho prvním rozhodnutí se však projevilo obojí. Musí přijít na to, kam jela. I když její práce momentálně skončila, Leila je pořád významnou osobou v boji proti jakémukoli útoku spojenému s použitím viru Kambodža 5.

Zavolal pohotovost na Sci-Med a požádal, aby se někdo okamžitě spojil s letištěm Heathrow a urychleně zjistil, na které letadlo Leila skutečně nastoupila a kam letěla.

Zatímco čekal na odpověď, zavolal Steven Johnu Macmillanov a sdělil mu, co se dověděl.

„Možná si chtěla nejdřív dopřát nějakou dovolenou," napadlo Macmillana. „Minulých pár měsíců pracovala ve dne v noci."

„Mně tedy o dovolené nic neříkala."

,.A proč by měla?"

„Jsme přátelé… měli jsme spolu důvěrný vztah."

„To jsem si všiml," poznamenal Macmillan. „Možná jste si představoval, že bude pokračovat, ne?"

„Tak to není," ujistil ho Steven. „Když mám být upřímný, doufal jsem, že by mohl, ale Leila mi dala jasně najevo, že pro ni je na prvním místě její kariéra a že odjíždí do Států právě proto, aby v ní pokračovala. Nemohla s dočkat, až se vrátí na univerzitu ve Washingtonu… Aspoň to mi řekla."

„Proč potom nemluvila otevřeně o tom, co má v plánu…“ uvažoval Macmillan, jako by se pokoušel rozhodnout, jestli její podvůdek je natolik významný, aby zajímal Sci-Med.

„Já se snažím dívat se na tu věc objektivně,“ mumlal Steven. „Ale přiznávám, že se mi do toho plete emocionální zaujetí. Pořád si myslím, že se vydala třeba do Francie nebo do Španělska, aby se tam sešla se svým tajným milencem.“

„Do toho by ovšem Sci-Med nic nebylo,“ poznamenal Macmillan.

„Jistě,“ připustil Steven. „Ale možná že zmizela z nějakých jiných důvodů, a ty bych rád bez zaujetí poznal.“

Macmillan se na chvíli zamyslel. Potom se zhluboka nadechl a řekl: „Doktorka Martinová byla – je – v téhle hře víc než obyčejný hráč. Vytvořila naši hlavní naději na obranu proti potenciální smrtící biologické zbrani. Takže je důležité, abychom přesně věděli, kde se v každém okamžiku nachází – a zvláště pokud je to jinde, než sama tvrdila, že bude.“

„No, tak přesně tohle jsem si přál slyšet,“ vydechl Steven. „Už jsem roztočil nějaká ta kolečka, abych zjistil, kterým letadlem odletěla a kam vůbec šla, když se se mnou v úterý rozloučila.“

„Dobrá. Musím říct, že za jiných okolností bych vás nejradši vzhledem k vaší osobní zainteresovanosti nahradil někým jiným. Ale už jste v té věci potopený příliš hluboko a dost daleko jste nás dovedl. Asi jste pro nás přece jen ta nejlepší osoba, která má šanci odhalit, co má al-Kajda za lubem. Nechci vám tady kázat o nutnosti přísně objektivního postoje, ale musíte se na to skutečně podívat ze všech úhlů – ať se to týká kohokoli. Byl jste v těchhle věcech vždycky dobrý, možná nejlepší, tak v tom vydržte.“

Macmillan už sice zavěsil, ale Steven přesto zamručel: „Jistě, šéfe“, dřív než vypnul telefon a složil se do křesla u okna. Už se téměř úplně setmělo a světla lodí plujících po řece zářila jako perly na sametu. Zahleděl se na jedinou hvězdu, která byla na nebi vidět, a snažil se uvážit všechna hlediska, která se Leily dotýkala. Potíž byla v tom, že toho o ní tak málo věděl. Nebylo dost času na to, aby si povídali o svém minulém životě, protože situace, ve které se nacházeli, byla ve všech směrech tak urgentní. Podobalo se to vlastně

nějaké válečné romanci, při které není čas myslet ani na minulost, ani na budoucnost. Důležité je jenom slovo „teď‘. Tuhle situaci bylo třeba napravit. Zase zavolal pohotovostní službu Sci-Med a sdělil službu konajícímu muži: „Mám pro vás další práci. Potřebuju, abyste mi zjistil všechno, co je známo o doktorce Leile Martinové a o její vědecké kariéře. Spojte se s univerzitou ve Washingtonu a pokuste se od nich vyžádat celé curriculum vitae. Kdybyste narazil na nesnáze, obraťte se na Johna Macmillana, aby to zařídil se šéfem CIA v Londýně. Kdyby bylo nejhůř, bude zítra na schůzi Rady spojených výzvědných služeb…“

„Chlapík od CIA na schůzi SVS?“ podivil se kolega.

„Je to v souladu s protokolem. Když se probírají domácí záležitosti, odchází. Tohle je absolutní priorita,“ naléhal Steven. „Tu informaci nutně potřebuju.“

„Rozumím.“

„Ještě nemáme zprávy z Heathrow?“

„Ještě ne. Budu to urgovat.“

Uplynula další hodina, než kolega z pohotovosti zavolal. „Heathrow říká, že nikdo jménem Leila Martinová v úterý žádným letadlem neodletěl.“

„Je to jisté?“

„Jsou si naprosto jistí.“

„To mi říkáte, že vůbec neopustila zem?“

„*Oni* říkají, že vůbec neodletěla, a opakuju, jsou si tím naprosto jistí. Když si zapnete svůj laptop, pošlu vám tam nějaké informace o doktorce Martinové, které nám zrovna přišly z Washingtonu. Namluvil jsem jim, že potřebujeme její curriculum vitae pro článek, který chystají *The Times* o amerických vědcích, kteří pracují v UK. Poslali to bez námitek.“

„Dobrá práce,“ řekl Steven. „Píšu vám jedničku.“

„Mamka bude mít radost… Použijte dekodér jedna pět čtyři.“

Čím dál tím zajímavější, pomyslel si Steven. Jestli Leila neopustila Anglii… začíná to všechno dostávat úplně novou podobu. Věděl, že z toho nesmí vyvozovat žádné dalekosáhlé závěry, ale začala mu stoupat nálada, když ho napadlo, že by celá ta věc mohla být pouze nějaké nedorozumění. Třeba si Leila něco zapomněla a

vrátila se pro to do domku. Trvalo jí to déle, než předpokládala, a zmeškala svůj let! Než by někoho volala, raději tam přespala, vyjednala si let na druhý den nebo na jiný termín, který jí mohli sehnat! Tohle byla jenom pracovní hypotéza, ale zamlouvala se mu. Znovu zavolal kolegu na Sci-Med a požádal ho, aby se ještě dotázal na letišti, tentokrát na všechny lety ve středu a ve čtvrtek.

„Provedu. To curriculum je v pořádku?“

„Teprve se do toho pustím,“ oznámil Steven. Zapnul si laptop, aby mu dekódoval curriculum vitae Leily Martinové a příštích patnáct minut je pročítal. Měl přitom trochu nepříjemný pocit, připadalo mu to pokoutní, neloajální a cítil se skoro jako tajný policista, který slídí ve vlastní rodině. Věděl však, že to musí udělat.

Leila Martinová je dcerou francouzského otce a marocké matky. Její otec byl význačný neurolog, který napsal řadu odborných knih, z nichž jedna se stala nyní všeobecně užívanou vysokoškolskou učebnicí. Matka, klavírní virtuoska, známá jako brilantní interpretka Lisztových skladeb, ve třiceti letech nuceně opustila svou kariéru pro onemocnění artritidou. Leila byla vychována v Paříži a také tam studovala, ale školu ukončila v Bernu ve Švýcarsku. Pak se vrátila a studovala biologii na pařížském Pasteurově institutu. Doktorát v oboru imunologie získala na pařížské Sedmé univerzitě. Poté se vydala do USA, kde získala stipendium pro postdoktorandské studium nejdřív na Kalifornské univerzitě v Los Angeles a pak na harvardské lékařské fakultě v Bostonu. Potom odešla do Ženevy, kde pracovala ve WHO na návrhu vakcinačního programu imunizace ve třetích zemích. Když se zase vrátila do USA, stala se profesorkou imunologie na Washingtonské univerzitě kde je zaměstnána dosud.

Z jejího životopisu muselo být Stevenovi jako komukoli jinému jasné, že Leila Martinová je žena bezúhonného původu která byla od mládí příkladnou studentkou a která je dodnes ve vědeckém světě považována za nadanou imunoložku. Steven si povšiml, že získala četná akademická vyznamenání a ocenění a má působivý seznam publikací v prestižních vědeckých a lékařských časopisech. Naprosto nic nenaznačovalo, že by byla něčím jiným než inteligentní, krásnou ženou, do které se… tak kde tedy je a co dělá?

Po dvaceti minutách zavolal opět pracovník Sci-Med; zjistil, že Heathrow neuspěl ani s dalšími dvěma dny. Jsou naprosto přesvědčeni, že Leila Martinová žádným jejich letadlem ze země neodletěla.

Steven se nervózně poškrábal po čele. Teď aby z trosek svého scénáře vymýšlel nějaký nový, který by vysvětlil, proč je Leila stále ještě v zemi. Dobrá, tak si něco zapomněla… jde si pro to zpátky a zmeškala letadlo, protože… onemocněla… nebo měla nehodu! Třeba leží v bezvědomí někde v nemocnici! Anebo ještě hůř – leží ve svém domku bezmocná na zemi! Mohla se tam vrátit, upadnout, uhodit se do hlavy, a nikdo neví, že tam vůbec je!

Bylo už po jedenácté večer, a když Steven zavolal Franku Gilesovi, nebyl tentokrát v práci. Zkusil číslo na mobil a uslyšel jeho rozespalý hlas.

„Kristepane, Dunbare, poprvé po dlouhé době se mi podařilo dostat se dřív do postele, a vy mi to musíte pokazit."

Steven se omluvil, ale prohlásil, že je to strašně důležité. „Leila Martinová je nezvěstná," oznámil. „V úterý měla odletět do Washingtonu, ale neodletěla. Je pořád někde tady."

„To si myslíte, že ji někdo unesl?"

„Já nevím, co si mám myslet," přiznal Steven. „Naposledy jsem ji viděl na letišti. Tak jsem si myslel, že se třeba musela pro něco vrátit, měla bouračku nebo nehodu, ale nemůžeme nic vyloučit. Nemohl byste se poptat po špitálech? Já se teď rozjedu do jejího domku."

„Vyhlásím pohotovost," řekl Giles. „Pro případ, že by za tím byl Ali a jeho kumpáni."

Steven pospíchal dolů do garáže. Na moment se zarazil, když si vzpomněl, že slíbil Stanu Silverovi vrátit ještě dnes jeho porsche. Strašně nerad porušoval slib, ale tohle bylo nutné a nebylo dost času, aby sháněl jiné auto. Zavolá Stanovi z Norfolku a vysvětlí mu to. Pořád ještě byla šance, že to do rána stihne.

Kola vozidla klouzala po povrchu zatáček garáží až k poslednímu oblouku. Na rampě se rozhlédl doprava a pak sešlápl plyn a vyhučel do noci.

Během cesty měl Steven občas pochybnosti o tom, co dělá; musel si přiznat, že v tom hraje svou úlohu jeho emocionální vztah k Leile.

Jednu chvíli se mu zdálo, že je to jediná správná akce, za chvíli však měl zase dojem, že dělá něco absolutně směšného, když ví, že norfolská policie by mohla prohlédnout domek za něj, a o moc rychleji. Ale teď už nebylo možné se vrátit. Jediné, co mu přálo, bylo počasí – teplota nad nulou – a porsche, jehož tlusté pneumatiky v každé prudké zatáčce seděly na silnici jako přibité. A také provoz byl v tuto pozdní hodinu už řidší.

Když na cestě k Leilinu domku zpomalil, řev motoru se přeměnil v slabé mrmlání. Zase se musel divit, proč se vlastně rozhodla bydlet právě tady. Nepochybně tu bylo určité kouzlo venkova, ale pokud si vzpomínal, o tom se Leila nikdy nezmínila, jen si stěžovala na špatné topení a na to, že nábytek je starý klump. Určitě by byla spokojenější v nějakém bytě ve městě. Srdce mu poskočilo, když venku před domkem spatřil zaparkované auto. Nebylo to však Leilino; tohle byl tmavý stejšn Vauxhall Vectra. Že by byl dům tak rychle znova pronajatý? Byl by se vsadil, že teď v zimě na něj nebudou stát zrovna fronty.

Skutečnost, že nesvítilo žádné světlo, ho přiměla k zaváhání. Má to otočit, odjet pryč a smířit se s tím, že už se nastěhovali noví nájemci, nebo má obyvatele vzbudit a svěřit se jim, kdo je a proč je tady? Rozhodl se, že musí mít jistotu. Zaklepe, zeptá se, a když to bude nutné, omluví se.

Zaklepal jednou a potom zabouchal ještě silněji, ale stále žádná odpověď. V duchu sice zaklel, ale těžko mohl vyčítat tomu, kdo je uvnitř, že se mu nechce ve tři ráno otvírat, ještě k tomu na takové samotě. Vlastně je hlavní otázka vyřešena – že tady totiž Leila není, že neleží sama a zraněná na podlaze. Vrátil se k porsche a nastartoval.

Když se snažil natřikrát obrátit na cestě, přejely reflektory jeho vozu celou délku vectry a krátce ozářily sako, které bylo nedbale pohozené přes opěradlo sedadla spolujezdce. Okamžitě šlápl na brzdu. Bylo to Leilino sako. Kožený kabátek, který si přehodila přes ramena k té malé černé toaletě, když spolu šli prvně na večeři. Měl nezvyklý tvar límce. Ale Leilino auto to není… No, jak by mohlo, ty idiote? pustil se do sebe v duchu. Leila v úterý určitě svoje auto před odjezdem na letiště vrátila do půjčovny. A když zjistila, že se musí

pro něco vrátit, pronajala si na letišti jiný vůz. A aut téhle značky se tu v okolí pronajímala spousta. Leila možná přece jen leží uvnitř zraněná.

Steven proklínal fakt, že nemá své vlastní auto, ve kterém vozil všechno možné nářadí. V tomhle nebyla žádná baterka. Otočil vůz tak, aby reflektory co nejvíc ozářily domek, a začal hledat nejsnadnější cestu, jak se dostat dovnitř. Vstupní dveře byly z pevného dubového dřeva a byly zevnitř zavřené na závoru – vzpomněl si, jak to Leila vždycky v noci dělala. Zbývá okno. Obešel dům zleva a zkoušel okna, ale byla zavřená a také pevně zarýglovaná – Leila se tak snažila udržet co nejvíc tepla. Zašel za roh až dozadu, kam už bohužel světla porsche nedosáhla, a na moment se zastavil a snažil se přizpůsobit oči naprosté temnotě. Nejdřív myslel, že snad má vlčí mlhu, když rozeznal na zemi dvě tenké rovnoběžné čáry světla. Ale zůstávaly tam. Byly slabé, ale určitě tam byly. Dům byl podsklepený a svítilo se tam.

„Leilo!“ zavolal. Poklekl, odhrabával smetí a snažil se prohlédnout jednou ze škvír v něčem, co vypadalo jako strmý světlík ze skleněných cihel. Byl však hustě zarostlý mechem a pokrytý smetím. „Leilo, slyšíte mě?“

Žádná odpověď.

Steven stále měnil úhel pohledu a svou pozici na zemi. Zoufale se snažil najít úsek, kde by byla škvíra natolik široká, aby viděl dovnitř. Stále volal Leilino jméno, ale kdykoli přestal a poslouchal, rozhostilo se ticho, až na vzdálené houkání sovy někde v lese. Už to chtěl vzdát, když našel přece jen místo, kudy mohl jedním okem vidět dovnitř, když přimáčkl nos na špinavé sklo. Rozeznal černé a bílé dlaždice podlahy… a na nich ležely dvě nohy… ženské nohy. Horní část těla byla zakrytá.

„Leilo! Leilo! Slyšíte mě?“

Nohy se nepohnuly. Neozvala se žádná odpověď.

Plný úzkosti vytáhl Steven z kapsy mobil. Prsty měl nešikovné jako kolíky. „Ježíši Kriste!“ vybuchl, protože zjistil, že tu není signál. „Dej mi přece šanci, prosím!“

Běžel zpátky k průčelí, tentokrát okolo pravé strany domu, přičemž zase zkoušel okna, jestli by nebylo možné je otevřít.

Všechna byla pevně zavřená. Už neváhal, sebral na zahradě ostrý kámen a šel s ním rozbít sklo. Vybral okno Leiliny ložnice, protože byla dobře osvětlená reflektory auta.

Stále volal její jméno, když klopýtal po podlaze a hledal vypínač. Uprostřed místnosti zakopl o stará elektrická kamínka. Narazil hlavou do dveří ložnice a zaklel, ale pak se zvedl a stiskl vypínač. Nic se nestalo.

„Co je tohle za svinstvo…“ Tápal přes obývací pokoj k vypínači, který tam byl. Ale ani tam se světlo nerozsvítilo. Jak je sakra možné, že se ve sklepě svítí, když je vypnutá elektrika? uvažoval, když si s nadávkami a dupáním razil cestu do haly a chodbou ke dveřím do sklepa. V tom sklepě nikdy nebyl. Jednak k tomu neměl žádný důvod a jednak mu Leila řekla, že jej nepoužívá a nechává dveře pořád zavřené. Důvod udala jedním slovem: „Krysy.“

Vzal za dveře a shledal, že nejsou zamčené. Hlasitě zavrzaly a do tváře mu zavanul chlad spolu s pachem vlhkosti a starého dřeva. Začal hledat vypínač, ale pak si uvědomil, že by tam mělo být světlo, to byl přece důvod, proč je tady, viděl ho zvenčí. Přece snad nedošlo k poruše elektřiny v momentě, kdy vstoupil do domu? To už by byla vrcholná smůla… Jediné jiné vysvětlení by bylo… že někdo tu elektřinu v domě vypnul! A v tom okamžiku ukončila jakékoli jeho další úvahy rána do týla.

Když se Steven probral, zjistil, že je zavěšený za spoutaná zápěstí tak, že se prsty nohou sotva dotýká země. Krev z rány na hlavě mu stekla do očí a zaschla tam, takže pořádně neviděl, ale poznal, že je ve sklepě, podle černých a bílých dlaždic na podlaze. Hlava mu třeštila bolestí a v pažích měl pocit, jako by byly vytržené z ramenních kloubů. Ruce měl svázané kabelem a zavěšené za hák ve stropě. Rozhlížel se a pátral, kde leží žena, kterou zahlédl zvenku, ale nebyla tu. Namísto toho spatřil ranec ve tvaru lidského těla; zabalený do černého plastu ležel u paty schodů.

„Ach, Bože, to ne,“ zamumlal. Krutá tělesná i duševní bolest už ho dohánělа na samou hranici snesitelnosti.

„Tak jsi vzhůru, Dunbare.“

Muž, který byl zřejmě dosud někde vzadu, postoupil dopředu a objevil se před ním. Byl to asi třicátník, typem ze Středního východu. Mluvil jako vzdělanec a bez akcentu, ale když mu Steven pohlédl do očí, spatřil v nich směs nenávisti a opovržení. Potlačoval je a snažil se vypadat inteligentně a vyrovnaně, ale stejně to tam bylo. S takovým pohledem už se Steven v životě setkal a pokaždé ho zamrazil ten výraz, který mu říká, že je pro něj ničím. Ať už to byl náboženský fanatismus pohrdající bezvěrcem, nebo pohled indického žebráka, který hledí skrz člověka, jako kdyby vůbec neexistoval. Bylo to něco, co vidí červ v očích ptáka, který se chystá ho pozřít. Kdyby měl volit mezi setkáním s chladnokrevným psychopatem, nebo náboženským fanatikem, který věří, že ho nějaký neviditelný bůh podporuje v boji proti nevěřícím, byla by to vyrovnaná volba.

„Odkud mě znáte?“ zaskřehotal Steven.

Aniž by hnul brvou, zvedl ten člověk Stevenův průkaz Sci-Med, který mu zřejmě vytáhl z kapsy. „Škoda. Stačilo ještě deset minut a byl bych pryč,“ pravil. „Ale když už jste tady, tak uvažuju, proč z toho něco nevytěžit. Povězte mi všechno o *Ranním ptáčeti* a co si v současné době myslí.“ Přešel k tělu, které leželo na podlaze, a začal ho poponášet ke schodům, aby ho mohl vytáhnout nahoru.

Stevenovi se obrátil žaludek. „Kdo je to?“ zeptal se a zároveň se bál odpovědi.

Jeho otázka muže zřejmě pobavila. „Paní doktorka Leila Martinová,“ sdělil mu.

„Ty parchante! Proč?“

Muž přerušil svou činnost a pomalu přistoupil ke Stevenovi. Nezastavil se, dokud nebyl pouhých pár centimetrů od jeho tváře. „Můžete tomu říkat průvodní oběti,“ řekl trpce. „Tak tomu říkali vaši přátelé z Ameriky, když spálili mou matku, otce a sestru.“

„Mezi válkou a chladnokrevnou vraždou je snad nějaký rozdíl,“ vydechl Steven.

„Rozdíl je pokrytectví,“ odsekl muž. „A proto taky nakonec prohrajete. Se vším tím předstíráním, že musíte ‚osvobodit‘ utlačované, zatímco všechno, co chcete, je naše ropa, těžko vystačíte. Zlomí vás to stejně jako vaše věčné požadování interního vyšetřování pokaždé, když vaše vlastní noviny otisknou obrázky, které se

pokrytcům nelíbí. Těm debilním americkejm pupkáčům už brzy dojde do jejich tupejch palic, že jejich potrhlý dětičky, co si chtěly užít povyražení v místech, o kterých v životě ani neslyšely, špatně skončej‘. Synáček se po tom všem nevázaným dovádění vrátí domů v pytli na mrtvoly s pozdravnou kartičkou od Donalda Rumsfelda.“

„Zatímco mírumilovné sily islámu chtějí svou myšlenku pravdy a spravedlnosti prosadit pomocí dětí, které jste zblbli natolik, že si uvážou výbušninu okolo pasu, protože jste jim slíbili, že v nebi budou moct šukat zadarmo. S vaším laskavým dovolením.“

Muž vlepil Stevenovi hřbetem ruky takovou facku, až mu v pravém uchu začalo zvonit a z nosu se mu spustila krev. „Už jsem si začínal myslet, že na tom, co říkáte, něco je, dokud jste neudělal tohle,“ vyrazil ze sebe Steven, sám překvapený svým pokusem získat morální převahu.

„Aby bylo jasno,“ prohlásil muž, který se zase vrátil k Leilinu tělu na schodech. „Ode mě ovšem žádnou laskavost nečekejte.“

„Jděte se bodnout.“

Muž se na schodech zastavil, ale jen proto, aby se na Stevena útrpně podíval. „Profesor Devon byl taky ‚statečný‘’ ale nakonec mi řekl všechno, co jsem chtěl vědět… stejně jako vy. Můžete si to nechat projít hlavou, než naložím doktorku Martinovou do auta.“

Stevena zaplavovaly vlny bolesti i úzkosti a pomalu se musel smířit se skutečností, že je teď v rukou všudypřítomného „Aliho“, vůdce té bandy al-Kajdy, která umučila a zavraždila Timothyho Devona, Roberta Smitha a teď i Leilu, když nepočítá i jeho vlastní lidi. Nemohl si nevzpomenout, že to, co ten chlap udělal Timothymu Devonovi, obrátilo i zkušené a otrlé patoložce žaludek naruby.

Steven se v tom zmatku protichůdných emocí pokoušel najít nějakou racionální myšlenku. Jeho šance vyjít z té situace byly prakticky nulové. Jedině Frank Giles by si mohl uvědomit, že je Steven delší čas nezvěstný, ale to by připadalo v úvahu po mnoha hodinách, a tou dobou už bude Steven mrtvý. O tom není pochyb. Ve skutečnosti se s tím už smířil a spíš se soustřeďoval na to, co všechno bude muset vydržet, než mu bude dovoleno zemřít.

Náhle si Steven uvědomil, že Frank Giles vůbec neví, kde tenhle dům je. Tím se mu zlomilo poslední stéblo naděje. Nikdy neměl

důvod Gilesovi sdělit, kde Leila Martinová bydlí, a Frank zase neměl důvod se ho na to ptát… Ale Ali se to přece dověděl a přijel sem. Jak to?

Chudinka Leila, co si asi vytrpěla v rukách tohohle šílence… A on o ní ještě pochyboval. Cítil se vinný a zahanbený. Ali se z ní zřejmě snažil vytáhnout, jak daleko se dostala s vakcínou proti Kambodži 5. To už samo o sobě dokazuje, že pro akci al-Kajdy je vakcína pořád ještě důležitá, i když on sám měl pochybnosti o útoku na centra měst.

Leila mu samozřejmě prozradila, že už se vakcína vyrábí, ale on ji zřejmě mučil dál, aby se ujistil, že nelže. Ale co chce ten Ali po něm? Samozřejmě ví o *Ranním ptáčeti*, a to už je samo o sobě znepokojivé – další důkaz o tom, že globální terorismus není jenom externí nepřítel. Už se mu zřejmě podařilo proniknout do společnosti, kterou hodlá zničit. Ali nemohl předpokládat, že sem Steven dnes večer přijde, takže půjde zřejmě o to, aby z něj vyrazil každou informaci navíc, než ho zabije. Možná že si potřebuje potvrdit, že vláda skutečně skočila na tu falešnou stopu, kterou tak pracně nastražil, a že věří tomu – tak jak on to chtěl – že virem Kambodža 5 mají být napadena centra velkých měst po celé Anglii. On osobně může jen doufat, že vydrží bolest dostatečně dlouho, aby to pak vypadalo, že z něj vyrazil opravdu věrohodnou informaci. Jediné, co nesmí za žádnou cenu přiznat, je to, že to ve skutečnosti považuje za další falešnou stopu. A nejen to, že tento názor sdílejí i další lidé. Ale to, co má být opravdu cílem al-Kajdy, to je pro Stevena pořád záhadou. A nic, co s ním Ali bude provádět, ho nemůže přimět, aby mu řekl to, co neví. Je to útěcha? Asi není.

Kapitola devatenáctá

Steven cítil, jak se mu zrychluje dýchání a že je stále povrchnější. Nebylo to poprvé v jeho životě, kdy se o slovo hlásil opravdový strach, ale tentokrát z něj bylo jediné východisko: velmi bolestivé umírání. Jestli to bude smrt podle vzoru Timothyho Devona, bude ho doprovázet do krajních mezí agonie a pokoření ostří skalpelu. To bude rozehrávat pomalou symfonii mrzačení a přitom pozorně dbát na to, aby jeho vědomí zůstalo zachováno. A pouze on si přitom bude stále vědom té konečné ironie faktu, že jim nemůže říct nic, co by už sami nevěděli.

Všechno zatím ukazuje na to, že bluf al-Kajdy vychází. Ani on, ani nikdo z bezpečnostních služeb netuší, co má opravdu v úmyslu. Steven zklamal důvěru Johna Macmillana; nedokázal správně odhadnout, jaká bude zcela určitě jeho poslední mise. A přitom ho nemohlo utěšit pomyšlení, že on už u toho nebude, až se ukáže, co to ve skutečnosti al-Kajda naplánovala.

Když Steven uslyšel, že se Ali vrací po schodech dolů, sevřel se mu křečovitě žaludek. Byl připraven na nadcházející peklo a pouze doufal, že ho bude snášet tak, aby jím jeho dcerka Jenny nemusela pohrdat.

Je sice lékař, ale byl také bojovník a přál by si tak i umřít. Jenže podle toho, jak je hra rozehrána, nebude mít asi šanci. Tenhle Ali dobře ví, jak kteréhokoli muže proměnit v kňourající, zvracející a zmítající se trosku člověka, kterým kdysi býval, ubohou figurku, která jen žadoní, aby ukončil její utrpení. Steven prošel v minulosti výcvikem, který ho naučil odolávat tvrdým vyšetřovacím technikám, ale v téhle situaci mu bude k ničemu. Tohle je něco, na co se nikdo nedokáže připravit.

„Tak, a teď mi povídejte o *Ranním ptáčeti,*“ vyzval ho Ali. Jeho hlas zněl lhostejně a klidně, ale byla v něm i chladná hrozba.

„Obvykle sezobne svého červíka,“ zažertoval Steven, který bláhově doufal, že bude vypadat jako Roger Moore v postavě Jamese Bonda.

Ali na něj pohlédl, potřásl hlavou, trpce se ušklíbl a přešel ke starodávným kamnům, která vypadala, že v nich oheň nehořel už

řadu let. Z náčiní, které viselo vedle kamen, si vybral pohrabáč. Pozorně si ho prohlédl, ale Steven věděl, že mu chce poskytnout dostatek času, aby si představil, co přijde. Fyzická bolest je jen částí mučitelského umění. Druhým prvkem je psychologická stránka. Steven se v duchu modlil, aby mu rána, kterou mu Ali uštědří do hlavy, způsobila bezvědomí, nebo i smrt. Ale Ali náhle švihl pohrabáčem šikmo dolů, přímo do kolenní čéšky. Steven zařval bolestí.

„Mám to zkusit ještě jednou?“

Trvalo téměř minutu, než byl Steven schopen mluvit, ale pohyb pohrabáče v ruce Aliho mu vrátil řeč. „Je to komise, která zjišťuje veškeré potenciální nebezpečí hrozící národní bezpečnosti,“ vyrazil ze sebe zajíkavě, protože stále bojoval s přívalem bolesti z poraněného kolena.

„No jistě,“ přisvědčil Ali. „Vy to víte a já to vím také. A co teď tak považuje za největší ohrožení národní bezpečnosti?“

„Vás.“

„To jsem opravdu polichocen,“ ušklíbl se Ali. „A co že bych se měl jako chystat udělat?“

„Máte v úmyslu zaútočit na naše města virem Kambodža 5.“

„Jen tak sám?“

„To zřejmě ne,“ řekl Steven. Ta odpověď přiměla Aliho, že zase zvedl pohrabáč, a Steven vydechl: „Ne!“

Ali spustil pohrabáč a zeptal se: „Kolik lidí odhaduje asi *Ranní ptáče*, že máme?“

„Nemá tušení. Ale asi dost.“

„Jaký je odhad?“

„Žádný není.“

Ali k němu přistoupil blíž. „Žádný odhad?… To by znamenalo, že nás někdo nebere dost vážně,“ poznamenal a čekal na Stevenovu reakci s pohledem, jako když kočka sleduje myš zahnanou do kouta.

„Jistěže vás berou vážně,“ ujistil ho Steven, který viděl, že jeho poslední odpověď byla velká chyba. „Jak by mohli nebrat?“

„Ale nemají žádný odhad?“ naléhal Ali. „To jim Porton Down neprozradí, kolik lidí by vyžadovala taková operace? Kolik by na to bylo potřeba viru, rychlost větru, vliv deště…“

„To samozřejmě udělali," snažil se Steven zachránit situaci.

„Jeden by skoro řekl, že ve skutečnosti ani nevěříte, že se to stane?" zeptal se Ali.

„Soudilo se, že je už moc pozdě, aby se pokoušeli váš útok zastavit," přiznal Steven. „Lidé od bezpečnostních služeb prostě neměli dostatek poznatků, takže zvolili jinou strategii a soustředili všechny svoje síly na výrobu vakcíny proti viru Kambodža 5 a horko těžko se to podařilo: je hotová. Leilu jste zabil zbytečně. Vakcína už je ve výrobě. Prohráli jste. Přišli jste pozdě."

„Tak takové mají schéma," pronesl Ali, úmyslně velmi pomalu. „Jak já jen teď dokážu zachránit něco z popela? Co teď můžu dělat, když mě britská tajná služba přelstila?"

Steven se na něj podíval a poznal, že ta otázka nebyla jen řečnická. Ali očekával nějakou odpověď. „Co tím chcete říct?"

„Vžijte se do mé situace. Potřebuju nějakou alternativní strategii, s kterou bych porazil nepřítele. Co mám dělat?"

„Jak to mám sakra vědět. Já jsem tady ten poslední, kdo si může dovolit klást otázky."

„Jste sám proti sobě, doktore. Tak *já* vám tedy položím otázku," řekl Ali. Vytáhl z vnitřní kapsy saka sametový váček, rozbalil ho a objevily se tři chirurgické skalpely. Jeden ze zahnutým ostřím a dva rovné. Stáhl z nich plastové chrániče. „Tak mi řekněte, doktore… co mám dělat teď, když se mi moje plány na útok virem Kambodža 5 zhroutily?"

„Jak to mám doprdele vědět? Nemám tušení!" vybuchl Steven. Nemohl odtrhnout oči od skalpelů. V hlavě se mu honily nejhrůznější představy.

„To rád slyším," usmál se Ali. „Ale jistě pochopíte, že se o tom musím důkladně ujistit…"

„Když jste tak chytrej, tak proč *mě nepoučíte?*" vydechl Steven, který se snažil v poslední minutě zaútočit na mužovu marnivost. „Co si sakra al-Kajda představuje, že může dělat teď když máme vakcínu? Natočit další video Usámy v jeho poslední jeskyni? Z toho by měl jít strach?"

Steven byl připraven na okamžitou zuřivou odezvu, ale kupodivu nepřišla. Místo toho se Ali usmál a řekl: „Výborně, Dunbare. Teď by

se mělo nejspíš čekat, že ztratím trpělivost a nejdřív vám všechno vyklopím a pak vás zabiju, tak jak to dělají padouši v biografu. Ne, já dávám přednost svému scénáři. Vy… řekněte… mně… Co teď udělám?“

Nahoře se ozval škrábavý zvuk, který zaslechl jak Ali, tak Steven, a oba se ve stejném okamžiku zadívali nahoru. Ali vůbec poprvé ztratil trošku ze své sebejistoty, ale neztratil nervy. Přiložil skalpel Stevenovi na krk, aby si zajistil jeho mlčení, pak mu nacpal do úst sametový váček, ve kterém si přinesl skalpely, a pro jistotu je ještě přelepil stejnou izolepou, kterou Steven viděl i na pytli s Leilinou mrtvolou. Ali zhasl světlo a začal stoupat po schodech nahoru. Odložil skalpely a nahradil je automatickou pistolí.

Steven už si začal myslet, že to byl jen nějaký zvuk zvenku – ale najednou zřetelně zapraskala podlaha. Někdo je opravdu nahoře. Nebo něco. Ale kdo? Nebo co? Lupič, který se chce seznámit s Aliho názorem na oprávněnost násilí při ochraně vlastnictví? Tulák, který shání něco k jídlu a přístřeší? Možná že se dokonce rozbitým oknem dostala dovnitř liška? Musel s politováním uznat, že všechno tohle by bylo pravděpodobnější než detašovaná jednotka Královského námořnictva, kterou by uvítal nejraději. Ale aspoň že to na pár minut odpoutalo Aliho pozornost od skalpelů.

Ve tmě napjatě naslouchal a cítil, že Ali už dosáhl vrcholu schodů a uchopil kliku dveří. Jenom nepatrně to zavrzalo, když s ní pohnul. Ale téměř okamžitě ozářilo Aliho siluetu na vrcholu schodů prudké světlo a ve vzduchu zahřměly výkřiky: „Policie! Odložte zbraň!“

Ali stačil vypálit pouze jedinou ránu, pak se obrátil zády ke dveřím a jeho tělo provrtaly kulky. Řítil se pozpátku dolů ze schodů jako hadrový panák a přistál pod nimi přesně na místě, kde ještě před chvílí ležela Leilina mrtvola.

Rozsvítila se světla a Steven uviděl, jak se po schodech dolů žene Frank Giles. Podíval se na kabel, kterým měl Steven spoutaná zápěstí, a obrátil se na seržanta; „Morleyi, neříkal jsem vám zrovna tuhle, že se bezpečnostní služba věčně někde fláká a policie aby za ni všechno odřela?“

Morley uvolnil Stevenovi ruce a ten se bezvládně zhroutil na podlahu. Teprve po chvíli se podíval na Gilese. „Ani se nepamatuju,

kdy jsem naposledy dal mužskýmu pusu. Jak jste pro všechno na světě věděl, že jsem tady?“

„To je prostý, jsem tak zatraceně skvělej.“

Steven strhl z úst poslední lepicí pásku a vyhrnul si kalhoty, aby mohl obhlédnout své poraněné koleno. „Ale já stejně pořád ještě čekám,“ poznamenal.

„Hernajs, to vypadá ošklivě,“ zašklebil se Giles při pohledu na nateklé a zkrvavené koleno. „To ten váš kámoš z vojny, Stan Silver. Volal mi, že prej jste mu nevrátil jeho porsche. Jelikož byly dvě hodiny ráno, řekl jsem mu, ať se jde se svým porsche bodnout, ale on mlel pořád svou, že jste spolu sloužili v SAS a že jste mu to slíbil. A ten fakt, že jste slib nesplnil, prej svědčí o tom, že musíte bejt opravdu v pěkný bryndě.“

„No jo, sakra,“ řekl Steven. „To je pravda, ale jak jste zjistili, kde jsem?“

„Tyhlety roztomilý Porsche 911 mívají zamontovanej satelitní vyhledávací systém proti zlodějům. Měl jste kliku. Stříbrný porsche nám prozradilo, na kterým místě z celý planety se nacházíte, s přesností plus minus dvanáct stop.“

Steven cítil, že slábne, jako by ho opouštěla veškerá energie. „Nikdy v životě,“ zapřísahal se, „nikdy v životě už si nebudu stěžovat, že nemám štěstí.“

„Tak to je v pořádku,“ souhlasil Giles. „Předpokládám, že tenhle chlapec tady je náš Ali?“

„Jo, je to váš chlapec,“ souhlasil Steven a pohlédl na zhroucené tělo člověka, který se ho chystal umučit.

„Víte něco o té mrtvé ženě venku ve voze?“

„Je to Leila,“ řekl Steven a hleděl přitom do země, aby Giles neviděl jeho oči. „Doktorka Leila Martinová. Ali ji zabil.“

„To je mi líto. Měl jsem takovej dojem, že vy a ona…“

Steven jen přikývl a věnoval soustředěnou pozornost svému kolenu.

„Znamená to, že akce al-Kajdy už nehrozí?“ zeptal se Giles a šel dohlédnout na své kolegy, kteří se zabývali zkoumáním Aliho mrtvoly.

„To bych si rád myslel,“ přiznal Steven.

„Ale?“

Steven neurčitě pokrčil rameny.

„Možná že zastřelit ho nebyl ten nejlepší nápad,“ uvažoval Giles.

„Mně osobně připadal jako ten nejskvělejší,“ řekl procítěně Steven.

„Vypadá to, že jede sanitka,“ oznámil Giles, když zdáli zaslechli sirénu. „S touhle vaší nohou nemůžete řídit. Máte to koleno zlomený?“

„Myslím, že ne. Ale pod tím otokem se to dá těžko odhadnout. Bude to chtít rentgen.“

„Řeknu některému z chlapců, aby odvezl porsche vašemu kamarádovi nazpátek. Předpokládám, že má vyřídit panu Silverovi vaše díky?“

„To určitě. Řekněte Stanovi, že jsem jeho velkým dlužníkem.“

Steven prohlásil, že radši k ambulanci „dojde“, takže ho Giles a seržant Morley podpírali každý z jedné strany. Když se nasoukal dozadu a obrátil se, aby jim poděkoval, spatřil, jak Leilino tělo právě nakládají do policejního vozu. Jeho první impuls byl, aby znova vystoupil a šel k ní, ale Giles mu položil ruku na rameno. „Radši ne,“ pronesl mírně. Steven se zamyslel a pak přikývl.

Když se Steven ujistil, že jeho poranění – i když pořádně bolestivé – nebude vyžadovat delší pobyt v nemocnici, podařilo se mu na pár hodin usnout. Obličej měl nateklý a hrál všemi barvami, ale jak řekl lékař, není tam nic, co by se časem samo nezhojilo. „V podstatě vypadáte asi tak, jako kdybyste řekl Miku Tysonovi, že je starej padavka.“

První tvář, kterou Steven spatřil, když otevřel oči, patřila Johnu Macmillanovi.

„Slyšel jsem, že jste vyvázl jen o vlásek. Jak se cítíte?“

„Ten vlásek byl opravdu tenký,“ souhlasil Steven. „Ale teď už je mi *fajn.*“

„Takže Ali je mrtvý?“

„Ano, je. A Leila taky.“

„To mě mrzí.“

Steven přikývl, ale dodal: „Ale proto jste sem asi nepřišel.“

„Ne, máte pravdu," přisvědčil Macmillan. „Potřebuju se dovědět, jestli jste z Aliho dostal něco, co by potvrdilo, že útok s Kambodžou 5 je další falešná stopa?"

„Spíš to byl on, kdo se pokoušel dostat něco *ze mě,"* odpověděl Steven.

„Ale stejně, myslíte si pořád, že je to falešná stopa? Potřebuju to vědět. Tlačí na mě shora. Komise pro kontrolu léčiv by chtěla mít jistotu, že operace al-Kajdy byla potlačena."

Steven nechal hlavu klesnout zpátky na polštář a zavřel oči. „Tak tohle ujištění jim dát nemůžu. Ali se snažil za každou cenu zjistit, jestli věřím, že útok na města Spojeného království s pomocí Kambodži 5 je bluf, a to mě utvrzuje v tom, že je to bluf. A co víc, byl samolibý a arogantní. Jako by už měli někde něco komplet upečeného. Něco, s čím my nedokážeme absolutně nic udělat."

„Zatraceně," poznamenal Macmillan. „To je přesně to, co si komise pro léčiva vůbec nepřeje slyšet teď, pár týdnů před volbami."

Steven spolkl jedovatou poznámku, která ho napadla, a místo toho řekl jen: „No ovšem."

„Nemáte absolutně žádné ponětí, co by mohl plánovat?"

„Jen to, že je v tom přece jen nějak zamíchaná Kambodža 5, tím jsem si jistý. Nedali by si takovou práci s tím, aby ten virus získali jenom proto, aby ho použili jako bluf."

„V tom případě máme pořád ještě šanci. Auroragen říká, že se jim daří urychlená výroba vakcíny. Zdá se, že budou schopní dodat první ampulky přibližně za pět dní."

„Jak to dokázali?" zeptal se Steven.

„Šlo o rozhodnutí na nejvyšší úrovni."

„Co to znamená?"

„Společnost nebude mít vakcínu hotovou pro všechny; koncentrují ji ve vysokofrekvenčních centrifugách, takže budou mít připraveno asi dvacet tisíc dávek pro očkování už příští týden. Odhaduji, že pak po dalších třech týdnech budou následovat další tři miliony a později v létě ještě čtyřicet milionů."

„Kdo dostane ochranu nejdřív?" zeptal se Steven.

„Výzvědné služby jsou stále toho názoru, že hlavním cílem útoku al-Kajdy bude Velká Británie a USA, takže první dávky dostanou

vedoucí osobnosti obou těchto států a významní lidé z infrastruktury – policejní síly, požárníci, zdravotnický personál a postupně níž a níž, až bude látka nakonec dostupná všem občanům.“

Steven přikývl. „Leila říkala, že očkování začíná působit za dva až tři dny, takže pokud Aliho operace nezačne dřív než za takových osm dní, budeme mít vyhráno.“

„To zní dobře,“ připustil Macmillan. „Takže co můžu zatím vzkázat politickým představitelům?“

„Aby osm dní úporně drželi palce.“

„Ale vážně.“

„Aby za žádnou cenu nevykřikovali v tisku nic o potlačení plánů al-Kajdy,“ radil Steven. „To jsme si už jednou užili, a nebyla to pravda. Naší prioritou číslo jedna musí být distribuce vakcíny a každá minuta je tady dobrá. No a ovšem, naše osvědčené…“

„Zvýšení bezpečnostních opatření.“

„Se zvláštním zřetelem ke konfiskaci manikúrových nůžtiček,“ dodal Steven s jazykem zastrčeným do tváře. „Aby al-Kajda viděla, že to myslíme vážně…“

„Tak už toho nechme,“ vyzval ho Macmillan. „Vím, že na to máme stejný názor, ale aspoň to v tomto směru vzbudí dojem bdělosti. Potřebujete se vyspat. Pak si ještě promluvíme.“

„Víme už aspoň, kdo byl Ali?“ zeptal se Steven, když se Macmillan zvedl k odchodu.

„Pořád se na tom ještě pracuje.“

„Jeho matka, otec a sestra zahynuli při americkém bombardování – byly to nevyhnutelné průvodní oběti,“ poznamenal Steven. „Tak mi to sám řekl.“

„Předám jim to.“

Steven zase na pár hodin upadl do neklidného spánku, provázeného ošklivými sny, a hlavně pocity velké tísně. Ali vycítil, že nespolkl historku o útoku na městská centra, a přece se zdálo, že to s ním nehnulo. Věděl také o tom, že výroba vakcíny proti viru Kambodža 5 je ve finálním stadiu, a přece… z něj vyzařoval výraz vítěze, a ne někoho, kdo stále ještě běží o závod. V jedné chvíli se mu do snů začaly motat myšlenky na to, co Ali asi dělal s Leilou, když se chtěl ujistit, že mu říká pravdu – a vtom se náhle probudil,

posadil se na posteli a po tváři mu stékal pot. Pak znovu klesl na polštář a slyšel, jak ho Macmillan nabádá: „Ze všech úhlů, Stevene, ze všech úhlů.“

Po třech dnech otok Stevenova kolena opadl natolik, že byl schopen odjet do Londýna. Jeho obličej stále vypadal, jako kdyby s ním vpadl do zavřených dveří, ale vcelku se už cítil o mnoho líp a dopajdal do ministerstva na návštěvu k Macmillanovi.

„Ali byl ve skutečnosti Mahmoud Ali Mansour,“ informoval ho Macmillan. „Irácký otec, francouzská matka. Oba rodiče i sestra byli zabiti při americkém náletu na Bagdád – zřejmě vinou nesprávných koordinát. Byl vychován na soukromé střední škole v Británii, pak odešel studovat na Bagdádskou univerzitu, kde jeho otec přednášel matematiku. On sám studoval mikrobiologii a získal i vysokoškolský titul na univerzitě v Lundu ve Švédsku. Potom však spatřil světlo – v jeho případě by se spíš dalo mluvit o temnotě – a v Afghánistánu se přidal k Usámovi. Mluvil plynně čtyřmi jazyky a využívali ho především jako spojku mezi al-Kajdou a jinými teroristickými organizacemi.“

„Až do teď,“ řekl Steven.

„Až do teď,“ souhlasil Macmillan. „Pocházel zřejmě z vynikající rodiny.“

„Takže to všecko byl jeho nápad, příležitost. jak udělat velký dojem.“

„To je možné. Vy jste asi v té věci na nic nového nepřišel, že?“

„Bohužel ne.“

„Pořád nám zbývá držet palce. První kolekce vakcíny půjde z výroby do distribuce za tři dny. Bude určena pro klíčové osobnosti. Vy i já prý do té kategorie patříme taky.“

„To je pro mě opravdu pocta,“ prohlásil suše Steven.

„Toho dne v poledne odstartuje z RAF Lyncham letadlo RAF Hercules do Washingtonu s očkovací látkou zase pro klíčové osobnosti USA.“

„Taky jsem myslel, že byste měl vědět o tom, že tentýž den má ze Spojených států přiletět bratr doktorky Martinové, který má provést formální identifikaci zesnulé a zařídit její transport do Ameriky.“

„Jak moc… traumatické to pro něj bude?“

„Zpráva patologa říká, že nebyla mučena nebo nějak znetvořena. Zemřela uškrcením.“

„Uškrcením,“ opakoval Steven a uvědomil si, že zpráva, že Leila nebyla mučená, mu sice přinesla úlevu, ale zároveň ho zarazila. Zase se mýlil.

„Vypadáte, jako by vás to překvapilo,“ poznamenal Macmillan.

„Ali byl typ člověka, který se vždycky chtěl ujistit, že mu dotyčná osoba říká pravdu. Když už si dal tu práci Leilu najít, určitě se od ní chtěl něco dovědět a nemohl jen tak přijmout to, co mu řekla.“

„Ledaže by to už byl věděl z jiného pramene,“ hádal Macmillan.

„V tom případě, proč ji vůbec vyhledal?“

„To je dobrá otázka.“

„Něco tady nehraje.“

„V jakém směru?“

„Ve všech,“ přiznal Steven. „Musím se vrátit do Norfolku.“

„Co chcete dělat?“

„To ještě dobře nevím. Ale potřebuju tam jet. Musím se projít po místě činu, jestli mi rozumíte. Projet tu oblast. Doufat, že mě napadne něco, co jsem přehlédl. A chci se také setkat s Leiliným bratrem, až přijede.“

„Dělejte, jak myslíte,“ souhlasil Macmillan.

„Do márnice by měl přijít ve dvanáct hodin,“ oznámil Frank Giles Stevenovi, když přišel do jeho kanceláře. „Svezu vás tam.“

„Díky. Cítil jsem trochu výčitky, že jsem se s ní řádně nerozloučil.“

Giles přikývl. „Jak pokračuje válka s al-Kajdou?“

„Sedíme na svých židlích a držíme palce.“

„To je úleva,“ řekl Giles. „Takže už by byl vhodný čas na to, abychom s paničkou odjeli na Barbados?“

„To je tak, nevěříme už tomu, že zaútočí na centra měst, ale pořád sázíme na to, že nějak použije virus Kambodža 5. Dobrá zpráva je, že dnes vyráží do světa vakcína. Ovšem pokud se ukáže, že nejde o útok tímhle virem… octneme se všichni v příslovečném bezvětří bez pádla.“

„A s touto nadějnou perspektivou.., bychom snad měli vyrazit do márnice," uzavřel Giles.

Kapitola dvacátá

Když spolu jeli do městské márnice, dalo se do deště. Mlčeli. Jen Giles občas něco prohodil na adresu věčných silničních prací a stavu vozovky. Steven vypadal, že soustředěně naslouchá šustění pneumatik, ale ve skutečnosti hluboce přemýšlel. Vždycky ho znechutilo, že dokáže snadněji uhodnout reakce a odpovědi na danou situaci druhých lidí než svoje vlastní. Lisa, jeho žena, to vysvětlovala tím, že uvažuje o věcech na příliš mnoha rovinách současně. „Každý s tebou přece nehraje šachy," přesvědčovala ho. „Každý nemá v životě nějaký záludný motiv."

Potíž byla v tom, že v jeho pracovní oblasti se takový motiv vyskytoval až příliš často, a bylo nevyhnutelné, že přirozená podezíravost pronikala i do jeho soukromého života, takže i v něm „posuzoval věci ze všech stran a úhlů", jak říkal Macmillan. Někdy to byl kříž, který se dal jen těžko nést. Jak hezké by bylo, aspoň příležitostně, reagovat spontánně, brát věci tak, jak se jeví na pohled, dávat najevo přirozené emoce, aniž by musely projít procesem námitek. Teď se právě chystá říct sbohem Leile Martinové, ženě, ke které měl citový vztah. Měl by cítit smutek… a taky ho cítil. Měl by truchlit… a on truchlil… ale nebylo to úplně jednoznačné. Jezdil sám celý den autem, navštívil všechna stará místa… a shledal, že v něm bloudí pochybnosti a nezodpovězené otázky, a to ho netěšilo.

Giles zaparkoval auto před márnicí na místě vyhrazeném pro návštěvy a oba vešli dovnitř.

„Ahoj, Jeníčku," zavolala Marjorie Rymanová. „Koukám, že jste pořád ještě nenašel v černém lese cestu zpátky."

„Pořád hledám, Mařenko," odpověděl Steven. „Pořád hledám."

„Bratr doktorky Martinové tu ještě stále není. Chcete se na mrtvou podívat dřív, nebo na něj počkáte?"

„Počkáme," rozhodl Giles.

Steven se obával, že teď nastane nesnesitelné mlčení. Sdělil tedy Gilesovi, že půjde ven a počká raději na parkovišti. Giles jen kývl.

„Mohli byste čekat v mé kanceláři,“ navrhla Marjorie Rymanová. „Můžete dostat kávu z automatu…“

„Já bych radši trochu na vzduch,“ přiznal Steven. S rukama hluboko v kapsách třikrát obešel parkoviště, věděl už o každém cigaretovém špačku, který tam ležel, a kopl do každého kamínku, který mu přišel do cesty, když se vedle něj postavila Marjorie Rymanová.

„Omlouvám se, Jeníčku. Frank mi zrovna pověděl, že jste s tou mrtvou byli přátelé. To jsem nevěděla.“

„Nedělejte si s tím hlavu.“

„Já jsem přirozeně předpokládala, že váš zájem o ten případ je profesionální. Promiňte.“

„V pořádku. Opravdu,“ opakoval Steven. „Nemohla jste to vědět.“

Vtom vjel na parkoviště černý tover. Nebyl označený, ale docela dobře mohl mít ze všech stran nápisy „Oficiální vládní vozidlo“. Zezadu vystoupil vysoký člověk, který měl přes světlý oblek přehozený tmavý plášť. Poděkoval řidiči a ještě s ním chvilku pohovořil o tom, kdy a kde ho má později vyzvednout. Pak se narovnal a pohlédl na budovu. Není těžké uhodnout, na co asi myslí, uvažoval Steven, ale sám měl hlavu tak plnou nejrůznějších pocitů, že se nedokázal dlouho zabývat bolestí někoho jiného. Marjorie Rymanová zašla dovnitř, hned jak auto přijelo, takže zůstal na parkovišti sám.

„Pan Martin?“ zeptal se a přistoupil k němu.

„Ano. A vy jste…?“

„Steven Dunbar. Byl jsem blízkým přítelem vaší sestry, když pracovala v Crickově ústavu.“

Potřásli si rukama. „Vy jste také vědec?“ zeptal se Martin s tímtéž příjemným francouzským přízvukem, jaký měla i Leila.

„Vlastně ne… Jsem lékař.“

Uvnitř představil Martinovi Gilese a Marjorii Rymanovou. Oba mu potřásli rukou a projevili soustrast.

„Pojďte laskavě tudy, pane Martine,“ vyzvala ho Marjorie tlumeně. „Nejdřív proveďte prosím formální identifikaci a pak

můžete zůstat se sestrou sám, jak si budete přát. Než odejdete, dohodneme se o podmínkách repatriace.“

Všichni čtyři se v zástupu vydali dlouhou chodbou až ke dveřím, u kterých se Marjorie zastavila. Obrátila se na Martina a zeptala se ho: „Můžeme?“

Martin přikývl a ona otevřela dveře.

Vešli do malé čtvercové místnosti. Obrázky pastorálních scenerií s náznakem posmrtného života, které byly na stěnách, měly asi zmírnit ponurou realitu celé budovy. Na malém stolku stál mezi dvěma svícny prostý krucifix a rudé závěsy měly nahradit chybějící okno. Veškerá pozornost byla však soustředěna na vozík s tělem, zakrytým bílým přehozem, který stál uprostřed místnosti.

Marjorie Rymanová přistoupila k hlavám vozíku a uchopila oběma rukama okraj přehozu. Podívala se tázavě na Martina, a když přikývl, odhalila hlavu a ramena zesnulé.

„Je to vaše sestra Leila Martinová, pane?“ otázal se Giles.

Martin přistoupil o dva kroky blíž a podíval se na ženu. Potom pomalu a truchlivě přikývl. „Ano, je to Leila,“ odpověděl s dušeným vzlyknutím. „Je to moje sestra.“

Steven polkl a také se mu sevřelo hrdlo. Počkal, až Martin ustoupí, a také se chystal jít blíž. Podíval se krátce na Marjorii Rymanovou a ta se na něj maličko povzbudivě a trochu omluvně usmála. Sehnul hlavu a na chvilku zavřel oči. V duchu se připravil na pohled na mrtvou Leilu namísto jejího živoucího obrazu, který si uchovával v paměti. Když však je znovu otevřel, málem se mu zastavilo srdce a sevřel se mu žaludek. Jeho podvědomí se vzpíralo uvěřit této poslední krutosti osudu. Když promluvil, zdálo se mu, že slyší někoho cizího. „Tohle není Leila Martinová.“

Nemohl odtrhnout oči od těla ženy, která se Leile ani v nejmenším nepodobala. Tahle žena byla všední, zatímco Leila byla krásná. Měla malá ústa s tenkými rty, široký nos a bradu, která vypadala téměř mužsky. Byla aspoň o deset let starší než Leila.

„Ale vy jste mi přece říkal, že to je…“ začal Giles, celý zaražený a rozpačitý. „V tom domku…“

„To mi řekl Ali, ale já jsem tu mrtvou neviděl,“ zašeptal Steven a stále zíral na neznámou ženu.

Martin se na Stevena zadíval, jako by nevěřil vlastnímu sluchu, a vyhrkl: „Ovšemže je to Leila, chcete mi namluvit, že nepoznám svou vlastní sestru? O čem to sakra mluvíte, člověče?“

Stevenovi začalo v hlavě vířit soukolí nějakého kolotoče nabírajícího šílenou rychlost. Hleděl na Martina, jako by ho vůbec neviděl, ale pak se vzpamatoval. „Odpusťte, ale došlo tady k nějakému hroznému nedorozumění…“

„Ten člověk je blázen,“ zamumlal Martin.

Giles vypadal jako člověk, který se právě vynořil z hlubin. Obrátil se k Martinovi. „Odpusťte, pane, ale musím se vás znova zeptat: Jste si naprosto jistý, že tato žena je vaše sestra, doktorka Leila Martinová?“

„Ovšem že je to Leila,“ vyštěkl na něj Martin, stále ještě rozzuřený tím, co řekl Steven. „Vůbec nevím, o čem tu tenhle idiot mluví.“

Giles Stevenovi pokynul, aby s ním šel ven, a Steven poslechl.

„Co se to sakra děje?“ zasyčel venku Giles.

„Tohle není Leila Martinová, kterou jsem znal,“ řekl s určitostí Steven. „To není Leila Martinová, která pracovala v Crickově ústavu.“

„Já to nechápu,“ zahřměl Giles, ale hned se pokusil ztlumit hlas, aby ho ti uvnitř neslyšeli. „Tak kdo je teda ta ženská, co tam leží na vozíku? …žena, kterou její bratr identifikoval jako Leilu Martinovou?“

Steven konečně porozuměl Aliho pohledu, když mu odpověděl na jeho otázku, čí tělo je v plastovém pytli. Zřejmě si užíval svůj vlastní vtip. „Myslím, že je to opravdu Leila Martinová,“ připustil Steven už bez jakékoli emoce.

„Tak já už tomu nerozumím, vzdechl vyčerpaně Giles. „Chcete mi tvrdit, že existují dvě Leily Martinové?“

Steven na něj nepřítomně pohlédl. „Ne, myslím, že ne. Existuje jen jedna pravá Leila Martinová a myslím, že je to ta, co leží tam uvnitř na vozíku… Museli ji vyměnit, jakmile přijela do země… Leila zaujala její místo.“

„Náhradník?“

Steven přikývl: „Jo.“

„A co tu proboha dělala?“

Ve Stevenově mozku už se začala formovat křišťálově jasná, ale strašlivá odpověď na tu otázku. A spolu s ní i všechno ostatní, co mu dokazovalo, jaký byl blázen. Leila, jeho Leila, ta překrásná žena v Crickově ústavu, podněcovala jejich vztah, aby ho využila a měla přehled o všem, co si on a výzvědná služba myslí a dělá, a mohla o tom podávat zprávy Alimu Mansourovi.

A když usoudila, že už jí k ničemu není, byla to ona, kdo zosnoval útok na jeho život. Informovala prostě o jejich domluvené večerní schůzce Aliho a ten ho na silnici k domku srazil dolů. Dokonce i ten domek mu teď dával smysl, který předtím nechápal. Leila ten dům nenáviděla, ale byl osamělý, a v tom asi spočívala jeho přitažlivost. Byla to příhodná a bezpečná základna pro Aliho a měla ledově studený sklep… Steven zjistil, že Giles stále čeká na jeho odpověď.

„Ta žena, kterou jsem znal jako Leilu Martinovou, vůbec nepracovala na vakcíně. Právě naopak. Pěstovala tam virus Kambodža 5. Proto jsme nemohli najít stopu po vejcích, která potřebuje ke kultivaci al-Kajda. Ten virus pěstovala ona přímo v Crickově ústavu.“

„A co s ním udělala?“ zeptal se Giles.

„Předala jej Auroragenu k průmyslové velkovýrobě. Ti s ním plnili injekční ampulky pro očkování… a dnes má začít jeho distribuce.“

„Kristepane! To zní jako ten nejděsnější horor!“

„Jestli to nedokážeme zarazit,“ řekl Steven a konečně vytrhl z kapsy telefon, „bude okolo padesáti milionů lidí tady i v Americe naočkováno virem Kambodža 5!“

„Ježíši Kriste!“

Steven zavolal pohotovostnímu důstojníkovi na Sci-Med „Poslouchejte, a poslouchejte pozorně. Tohle je největší operace, jakou kdy budete řešit. Jde o celonárodní pohotovost číslo jedna. Veškeré dodávky chřipkové vakcíny z Auroragenu v Liverpoolu musí být okamžitě zrušeny. Ampulky neobsahují očkovací látku, obsahují biologickou zbraň. Okamžitě varujte všechny vládní orgány, policie a armáda musí ihned zkonfiskovat všechny ampule. Plán

distribuce včetně kontingentu do USA dodá Auroragen. Společnost nebyla do konspirace zapojena. Rozumíte?“

„Rozumím.“

„Až dokončíte varování na nejvyšší úrovni, zařídíte, aby všechna britská města, která jsou na seznamu Auroragenu, dostala instrukce k přípravě všech prostředků a postupů proti biologickému nebezpečí. To pro případ, že by měl některý dopravní prostředek převážející ampule dopravní nehodu.“

„Rozumím.“

„Všechny letecké zásilky musí být odvolány a letadla nasměrována na vojenská letiště, vzdálená od hustě obydlených oblastí. Kdyby už byla letadla příliš daleko, než aby se mohla vrátit, platí tatáž opatření na druhé straně Atlantiku.“

„Rozumím.“

„Výborně, chlapče. Přepojte mě na Macmillana.“

Steven se omezil na to, aby Macmillanovi rychle sdělil, že ampule od Auroragenu obsahují virus Kambodža 5, a ne očkovací látku. Věděl, že jeho šéf pochopí neodkladnost situace a bude sám pokračovat v telefonování a zařizování potřebných akcí. Domluvili se, že si zavolají později.

Ve čtyři hodiny odpoledne byla celá produkce „vakcíny“ zpátky pod zámkem v Auroragenu. Umístili ji v karanténě, dokud ji neodvezou do Porton Down. Všichni pracovníci z výroby byli ve virtuálním domácím vězení po dobu inkubace pro virus Kambodža 5 – pro případ, že by se některý z nich při každodenní práci nakazil. Ale vzhledem k tomu, že byli tak perfektně vyškoleni v bezpečných mikrobiologických technikách, aby se vyhnuli „kontaminaci“ vakcíny, vyplatilo se to v opačném směru – uchránilo je to před nákazou při práci s Kambodžou 5. Patnáct kamionů, plně naložených ampulkami, bylo zachyceno cestou. Pod policejní eskortou se vrátily do farmaceutické společnosti. Letadlo RAF Herkules, které směřovalo do USA s pohotovostní zásilkou „vakcíny“ pro Bushovu administrativu, bylo po dvou hodinách letu nad Atlantikem taktéž povoláno k návratu.

„Musím uznat, že předseda vlády i členové kabinetu byli šokováni nestoudností operace al-Kajdy," prohlásil Macmillan. „Stačilo pár hodin a bylo by pozdě. Vláda Velké Británie i Spojených států by byla v několika týdnech zcela ochromená a téměř určitě by vznikla pandemie. Požádali mě, abych předal jejich upřímný dík."

Steven přikývl. „Co ale teď řeknou voličům o tom, že v tomto roce nebude dost očkovací látky proti chřipce, když už noviny způsobily takovou paniku s ptačí chřipkou? Na výrobu opravdové vakcíny není přece dost času."

„Mám dojem, že se chystají navléct ten nedostatek na změnu strategie," odpověděl Macmillan. „Ministr zdravotnictví oznámí, že se rozhodli hledat místo očkování nějaký antivirový lék. Nějaká švýcarská společnost prý nabízí něco takového a mají s tím určité úspěchy."

„Asi spíš s lovením politiků z kaše," dodal Steven.

„To bude možná ten hlavní výsledek," souhlasil Macmillan. „Ale když prý se to užije včas, snad to má dokonce zabránit smrti."

„A jak je tomu se všemi antivirovými prostředky, musí se asi aplikovat při úplně prvních příznacích chřipky. Všichni dobře víme, že taková šance je prakticky nulová. Než se někdo rozhodne, že má opravdu chřipku, a vyhledá pomoc, bude už zřejmě příliš pozdě."

Macmillan měl stejné pochyby. „Buďto, anebo vypukne panika, všichni budou ten lék shánět a brát jej, i když chřipku ve skutečnosti nebudou mít, což jako prevence nebude nic platné, ale zásoby léku se rychle vyčerpají."

Chvíli oba muži mlčeli a pak Macmillan potřásl hlavou a změnil téma. „Máte už nějaké tušení o tom, kdo byla ve skutečnosti ta falešná Leila Martinová?"

„O tom pořád přemýšlím," odpověděl Steven. „A když už se ptáte, já si myslím, že je pořád někde tady."

Slunce zašlo a Steven šel na procházku po nábřeží Temže, při které přemýšlel o Leilině podvodu. Musela mít určitě dobré vzdělání v mikrobiologii, když dokázala bezpečně kultivovat virus a dostat se jako zahraniční pracovník do Crickova ústavu. Bližším stykům s kolegy z ústavu se vyhýbala a mohla se vymluvit na velké pracovní

zatížení. Blízký termín pro předání vakcíny do výroby jí také pomohl vyhnout se otázkám na strukturu očkovací látky. Tam by se mohly eventuálně provalit její nedostatečné znalosti. A on sám jí, ke své hanbě, pomohl projít bezpečnostním ověřováním Auroragenu.

Pravá Leila Martinová měla francouzského otce a marockou matku a byla vychována ve Francii. Jeho Leila se svou podobou pro takový původ perfektně hodila a měla také ten správný akcent… Vlastně se to podobalo původu Aliho Mansoura, uvažoval Steven. Mansour byl synem iráckého otce a francouzské matky… A také získal titul v mikrobiologii…

Steven vytáhl mobil a zavolal do Sci-Med laboratoře Macu Davidsonovi.

„Pamatujete se, jak jsem vás žádal o testy DNA u pracovníků Crickova ústavu?“ zeptal se.

„Samozřejmě.“

„A máte to ještě?“

„Nepamatuju se, že bych je zničil,“ řekl Davidson. „Proč? Nenašli jsme tam žádné shody, pokud se pamatuju.“

„Já vím, ale potřeboval bych, abyste se na ně znova podíval a zvláště porovnal ty, které jste našli u ženy, již jsme považovali za Leilu Martinovou, s DNA profilem nalezeným na klice sejfu – ukázalo se, že patřil Alimu Mansourovi.“

„Dobrá, zavolám vám zpátky.“

Po dvou hodinách se Davidson rozpačitě ohlásil. „Nevím, jak nám to mohlo ujít. Možná proto, že jsme tenkrát hledali přesné shody… v každém případě máme určité společné znaky u těch dvou, co jste chtěl zjistit.“

„Nechte mě hádat,“ řekl Steven. „Ty dva subjekty by mohly být bratr a sestra.“

„To by mohlo být,“ souhlasil Davidson. „Omlouvám se.“

„Díky, Macu.“ Pokud šlo o věci, které někomu ušly, neměl Steven moc čisté svědomí. Zavolal Macmillanovi. „Leila byla sestra Aliho Mansoura,“ ohlásil mu. „Vy tam myslím máte nějaké podrobnosti o Mansourově rodině, ne?“

„Pošlu vám je e-mailem. Zase dobrá trefa.“

Za patnáct minut už se Steven díval na fotografii své Leily na obrazovce laptopu. Jenomže to ve skutečnosti byla Zainab Aline Mansour, o osm let mladší než pravá Leila Martinová. Stejně jako bratr vystudovala mikrobiologii a skutečně svého času pracovala ve stejné laboratoři ve Washingtonu jako studentka na praxi.

Steven znova zavolal Macmillanovi a seznámil ho s podrobnostmi. „Jestli neopustila zemi jako Leila Martinová, je docela možné, že cestovala pod svým pravým jménem – Zainab Aline Mansourová. Možná někde pořád ještě čeká na svého bratra, že se k ní připojí."

„Vypustím psy na stopu," slíbil Macmillan.

„Taková malá rodinná záležitost," zabručel Steven. Rád by věděl, kolik tu ještě může být podobných rodin s nevyřízenými účty jako Mansourovi.

Macmillan po sedmé zavolal a sdělil mu, že „Leila" byla vystopována a zadržena francouzskou policií. Bydlela v Paříži, v bytě ve čtvrti Montrouge. Do Paříže přiletěla přímo z Heathrow, kam ji Steven toho dne vyprovodil. Cestovala pod svým pravým jménem.

„Zdá se, že jste to zpracoval správně," řekl Macmillan.

„Hlavně *oni* to měli zatraceně dobře zpracované. Jenom o vlásek jsme unikli katastrofě."

„Jak to jen říkala moje skotská babička?" vzpomínal Macmillan. „*Skoro* nikdy nezabil člověka."

„To je útěcha," pronesl Steven.

„Takže co myslíte, že budou dělat dál?"

„Na to abychom měli křišťálovou kouli," vzdychl Steven. „Jedna věc je jistá. Chce to čas, než si vymyslí další ‚představení'… Na druhou stranu, určitě nebudou chtít tak rychle ztratit tvář… Možná že zvolí přímý úder."

„Bombu?"

„Nejspíš. Klidně odepíšou pár svých pěšáků… Takový sebevražedný útok na nějakou budovu ve městě… nebo na dopravní systém…"